

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡΙΘ. 47 ΑΘΗΝΑΙ ΕΤΟΣ Α'

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΟΛΕΜΟΥ

Σ' όλα τὰ πλάτη τῆς ὑδρογείου
ὕπάρχουν σπίθες πὺ μποροῦν
ν' ανάψουν τὴν μεγάλη φωτιά

Η ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΑΜΕ ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ

Ἐξηλεκτρίζεται καὶ προοδεύει
Μιά μικρὴ ἑλληνικὴ κωμόπολη

ΤΖΙΝΑ ΛΟΛΟΜΠΡΟΖΙΤΑ
Μιά ἀποκλειστικὴ συνέντευξη

- ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΟΡΧΗΣΤΡΕΣ
- ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΦΑΓΗΤΑ
- Η ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ

"ΑΣΤΕΡΙΑ"

La Bérna

ΑΚΤΗ "ΑΣΤΗΡ" ΓΛΥΦΑΔΑ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 47 ΔΡΑΧ. 5
17-23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1956

*Εκδόσεις: ΕΛΚΗΝ "ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ-Η. Γ. ΗΛΙΟΠΑΥΛΟΣ",
Διεύθυνσις: Κων. Κ. Ψύχας (Μονής Πετράκη 8, Αθήναι)
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Κ. Ζαγοριανίτης (*Αλδου Μανουτίου 18 Αθήναι)

Γραφεία:
Συντάξεως, Σωκράτους 57, Αθήναι, Τηλεφ. 57-081
Εκδόσεως, Βουλιαχμένης 352, Αθήναι, Τηλεφ. 70-821

Συνδρομαί:
Εσωτερικού, εξάμηνος δραχ. 130. Ετήσια δραχ. 260.
Εξωτερικού, εξάμηνος δολλάρ. 7. Ετήσια δολλάρ. 14.

*Αεροπορική αποστολή κατόπιν συνεννοήσεως—Διαφημίσεις κατά συμφωνίαν. *Απαγορεύεται η αναδημοσίευσις άρθρων και εικόνων του περιοδικού χωρίς την άδεια των συγγραφέων και των εκδοτών—Χειρόγραφα δεν επιστρέφονται—Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΘΗΝΑΙ.

ΕΛΚΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ Ε.Π.Ε. (Κεφ. Καταβεβλημένων Δρ. 400.000)

Σέ ποιόν νά πρωτοαπαντήση κανείς, σέ ποιόν από τούς τόσους φίλους τού περιοδικού, πού έσπευσαν νά γράψουν γιά τo «μνημειώδες», «κολλοσιαιό» «μοναδικό», «καταπληκτικό», «υπέροχο» προπερασμένο τεύχος τών ΕΙΚΟΝΩΝ —τήν ειδικήν έκδοση, την αφιερωμένη στη Θεσσαλονίκη και την Μακεδονία, μέ την ευκαιρία της Διεθνούς Έκθεσεως. Και σέ πόσες κριτικές προφθαίνει κανείς νά αποκριθί γιά τo ίδιο τεύχος, τo «παραφορτωμένο στη ρεκλάμα», τo «μονότονο», άλλα και τo... «έλλιπές». Έκείνο πού πρέπει όμως νά τονισθί, είναι ότι και οι δυο κατηγορίες τών αναγνωστών, οι ένθουσιώδεις κ' οι γκρινιάσθδες (αλήθεια, πόσην αγάπη δέν κρύβει συχνά η γκρίνια, τί τρανότερη πολλές φορές απόδειξη δέν είναι ενός αδιάπτωτου ενδιαφέροντος ή έστω και δριμεία, άλλα καλόπιστη κριτική) δέν παρέλειψαν νά βροντοφωνήσουν: «Κί άλλο, κι άλλο!...» Μερικές φορές ή αλληλογραφία τών αναγνωστών μέ τo περιοδικό τους δίνει την έντύπωση ενός πυκνού άκροατηρίου πού χειροκροτεί, πού επευφημεί και πού καλεί τούς ήθοποιούς νά ξαναβούν στη σκηνή. Κ' είναι γνωστό ότι τίποτε δέν συγκινεί περισσότερο τούς καλλιτέχνες της σκηνής άπ' αυτό τo παρατεταμένο χειροκρότημα, άπ' αυτήν την επίκληση τού κοινού. Οι ΕΙΚΟΝΕΣ νιώθουν τo ίδιο συναίσθημα, ένα εύτυχισμένο συναίσθημα. Κ' υπόσχονται νά επαναλαμβάνουν συχνά —όσο τούς τo επιτρέπουν οι τεχνικές δυνατότητές τους— παρόμοιες ειδικές εκδόσεις. Δέχονται τις υποδείξεις, φιλοδοξούν στά μεγάλα αυτά τεύχη τους ν' αγκαλιάσουν τομείς πού θά τά καθιστούν «σταθμούς» και προσπαθούν από εβδομάδα σ' εβδομάδα νά δελτιώνονται, νά πλουτίζονται, νά ικανοποιούν τις απαιτήσεις τού μεγάλου, τού αγαπημένου τους, άλλα και άγρυπνου κοινού τους.

ΜΙΑ ΙΔΕΑ
«... Από καιρό ήθελα νά γράψω στις ΕΙΚΟΝΕΣ πόσο αγαπώ τις διαφορετικές εικόνες πού δημοσιεύουν κι όλη την άλλη ύλη. Πράγματι, βρίσκει κανείς θέματα επίκαιρα κ' ενδιαφέροντα πού κάνουν τo περιοδικό σας αγαπητό κι απαραίτητο σέ κάθε σπίτι. Αυτό είναι πολύ ευχάριστο νάχουμε στον τόπο μας ένα τέτοιο περιοδικό και νά μπορούμε νά τo παρουσιάσουμε μέ ύπερηφάνεια κ' έξω. Όλα μέχρι τώρα πού δημοσιεύσατε ήσαν πολύ φροντισμένα και σας ευχαριστώ πού μου δώσατε την ευκαιρία νά γνωρίσω πράγματα πού μέχρι στιγμής μου ήσαν άγνωστα. Όλα καλά, μά σαν αναγνώστρια θάβελα νά σας ζητούσα κάτι πού πρoς τo παρόν λείπει από τo περιοδικό σας. Θά ξέρετε ασφαλώς πώς ή γυναίκα ζή στο σπίτι, ό δικός της κόσμος είναι μέσα εκεί, γι' αυτό και θέλει όλα εκεί μέσα νά είναι όμορφα και καλοβαλμένα. Έπειτα, ζούμε σέ μια εποχή πού αναζητά την απλότητα και την άνεση. Γι' αυτό κάθε γυναίκα προσπαθεί γι' αυτά τά δυο και ζητά από παντού καλές ιδέες πού θά την βοηθήσουν' άν προσπαθούσατε κ' έσείς μέ τo περιοδικό σας νά μάς προσφέρετε κάτι σέ εικόνες, φυσικά, ένα διακοσμητικό σκεύος, μια τοποθέτηση εικόνων σ' ένα νεκρό τοίχο... μια τοποθέτηση ενός ντιβανιού, ενός τραπέζιου και άλλα απαραίτητα πού όμορφαίνουν γενικά τo σπίτι, θάταν πολύ ώραίο. Γιατί όλες αγαπάμε τo κομψό και όμορφο, άλλα δέν μπορούμε οι πoι πολλές νά σκεφθούμε και νά εκτελέσουμε διάφορες διακοσμήσεις, ώστε νά δώσουν χάρη και χρησιμότητα σ' αυτό πού είναι ό κόσμος μας, τo σπίτι. Δέν ξέρω άν ή σκέψη μου είναι σωστή, θέλω νά πιστεύω όμως ότι θά την δεχθήτε, θά παραδεχθήτε πώς τo περιβάλλον παίζει τόν κυριώτερο ρόλο στη ζωή μας και γι' αυτό θά θελήσετε νά τo όμορφήνετε. Αύγη' Αγγελίδου (Θεσσαλονίκη)

Ευχαριστούμε γιά τo τόσο συμπαθητικό σας γράμμα. Φυσικά, συμφωνούμε μέ τις σκέψεις σας, άλλα όχι και μέ τo ότι οι ΕΙΚΟΝΕΣ θά μπορούσαν νά διαθέσουν σελίδες γιά τά θέματα αυτά. Άλλο περιοδικό «επικαιρών» και άλλο —έντελώς διάφορο— τo περιοδικό πού φιλοξενεί ό,τι θά θέλατε στις ΕΙΚΟΝΕΣ. Βεβαίως, όλα είναι ζητήματα... χώρου! Γιατί άν ό αριθμός...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 6

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ
ΟΔΟΣ ΕΞΟΦΩΝΤΟΣ 5
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΕΩΣ 3-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

**Οι χρυδές
δταγόνες...**

...πού δίδουν ΔΥΝΑΜΙ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

... πού έχομε λάβει

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΥ: «'Ηθική» (Δεύτερη έκδοση), «'Ικαρος». 1956. Σελίδες 453. Τιμή δρχ. 120.
'Από τα περιεχόμενα: 'Ο 'Ηθικός 'Ορθολογισμός. 'Η 'Ηθική του Κάντ. 'Η Θετική και 'Επιστημονική 'Ηθική. Το θέμα των 'Ηθικών 'Αξιών. Το Νόημα της 'Αρετής.
Σκοπός του βιβλίου, (όπως εξηγεί και ο συγγραφέας στον πρόλογό του) δεν είναι να δώσει μόνον μια ιστορία ή μιάν εγκυκλοπαιδεία του ήθικου θέματος της φιλοσοφίας. Είναι να προσφέρει μιάν ανάλυση των προβλημάτων που ανακύπτουν και να τα τοποθετήσει, συχνά με κριτήριο προσωπικό, αλλά και με παράθεση γνώμων και κειμένων άλλων συγγραφέων, μέσα στα γενικώτερα φιλοσοφικά πλαίσια στα όποια ανήκουν. 'Η Σωκρατική Αισιοδοξία, ή 'Ιεραρχία των 'Αξιών, το 'Υψος των 'Ηθικών 'Αγαθών, είναι κεφάλαια που αποτελούν πρόσφορες αφετηρίες όχι μόνον για περισσότερο διάβασμα, αλλά και για μιά σκέψη και κρίση άτομική, και ό σημερινός πνευματικός άνθρωπος, στην μοναχική πορεία του, καλωσορίζει σαν πολύτιμους συντρόφους βιβλία όπως ή «'Ηθική».

Γ. Θ. ΘΩΜΑ-Ι'ΔΗ: «Τό τραίνο» (νουβέλλα) 'Αθήναι 1956. Σελίδες 192. Μιά νέα ενδιαφέρουσα νουβέλλα του συγγραφέως του «Κόκκινου Γλάρου» και του «Κλήρου του Κάμπου», του όποιου την αφηγηματικήν ικανότητα έχουν επαινέσει όλοι οι 'Ελληνες κριτικοί.

«ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΠΟΧΗ» — Παγκόσμια 'Επιθεώρηση Πνευματικής Καλλιέργειας. Διευθυντής: Γιάννης Γουδέλης. 'Εκδόσις «Δίφρου». 'Αθήνα. Καλοκαίρι 1956. Σελίδες 274. Τιμή δρχ. 35.
'Η νέα αυτή συνεισφορά του Γιάννη Γουδέλη στα Νεοελληνικά Γράμματα είναι κάτι περισσότερο από ένα περιοδικό ή ένα βιβλίο: είναι πολλά βιβλία σ' έναν τόμο. 'Ο Σικελιανός, ό Μυριβήλης, ό Βενέζης, ό Καραντώνης, ό 'Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος, ό Α. Α. Πάλλης, είναι μερικά από τα όνομα που εγγυώνται την ποιότητα της «Καινούργιας 'Εποχής», στην όποιαν περιέχονται επίσης αντιπροσωπευτικά ποιήματα όλων σχεδόν των νέων ποιητών μας και μιά πλήρης επισκόπησης του διεθνούς πνευματικού κλίματος από έκλεκτους συνεργάτες, με επί κεφαλής την Ε. Βακαλό.

... πού κυκλοφορούν

... στην αγορά αυτών τον καιρό, πολύ ενδιαφέρον είναι ένας δίσκος ΦΙΛΙΠΣ που περιέχει τα κονσέρτα για βιολι του Τσαϊκόφσκι και του Μέντελσον με τον Φραντζεσκάτι και τον Μητρόπουλο που διευθύνει την Φιλαρμονική της Νέας 'Υρκης. (ΑΛΟΙΖΙΗ). 'Επίσης ό δίσκος «Βόξ» ΠΛ 9.340 που περιέχει τό περίφημο κονσέρτο για βιολι (έργον 61) του Μπετόβεν, μαζί με δύο ρομάντσες του για βιολι και όρχήστρα. Παίζει ό Γκίμπελ και τον συνοδεύει ή Συμφωνική της Μπάμπεργκ, με διευθυντή τον Χολράιζερ. 'Ο δίσκος ΒΟΞ ΠΛ 9.120 περιέχει την 'Εβδομή Συμφωνία του Μπετόβεν, μαζί με την Πρώτη Συμφωνία. ('Ως σήμερα ή 'Εβδομή κατελάμβανε ένα δίσκο 30 εκ. μόνη της.). Παίζει ή Συμφωνική 'Ορχήστρα Πρό Μούζικα της Βιέννης και διευθύνει ό γνωστός μας από τό φετινό Φεστιβάλ 'Ιονέλ Περλέα.

'Αλλο ένα παράδειγμα πυκνής έγγραφης είδαμε, στον «'Ικαρο», τον δίσκο του Μπρούνο Βάλτερ με 9 κομμάτια του Μόζαρτ, ανάμεσα στα όποια ή περίφημη «Μικρή Νυκτερινή Μουσική», οι εισαγωγές από τον «Μαγεμένο Αύλο», τους «Γάμους του Φίγκαρο», τό «'Ετσι κάνουν όλες», τον «'Ιμπρεσάριο» κλπ. (Δίσκος ΦΙΛΙΠΣ 01.237).

'Όλοι οι δίσκοι που αναφέραμε πωλούνται πρὸς δρχ. 200, και αποτελούν την τελευταία λέξη στην εξέλιξη των δίσκων μακράς διάρκειας: είναι έπηξημένης μακράς διάρκειας και διαρκούν περισσότερο από μιά ώρα. Στον τομέα της ελαφράς μουσικής, μιά πανδαισία δίσκων στο «Μάμπο» της Πλατείας 'Ομοιότητας: 'Ακούσαμε τον Σιδνεύ Μπεσέ στην θριαμβευτική συναυλία Τζάζ που έδωσε όταν έπουλήθηκε ό εκατομμυριοστός δίσκος του, και δύο κομμάτια που στην 'Αμερική χαλάνε κόσμο σήμερα: Τό «Βίνο, Βίνο», από την ταινία «Ρόζ Τατού» που θα δούμε τον χειμώνα και στον κινηματογράφο και στο θέατρο του Καρόλου Κούν, στο πρωτότυπο θεατρικό έργο (δίσκος ΦΙΛΙΠΣ 45 στρωφών Ε.Ρ.). Και τό περίφημο Rock around the clock με τον Μπιλ Χάλεϋ. Αυτό τό «μπούγκυ» άνοιξε τό δρόμο για όλα τα χορευτικά του τύπου Rock and Roll που είναι πραγματικά ολοζώντανα και απαιτούν χορευτικές ικανότητες που μόνο οι νεώτεροι διαθέτουν. (Δίσκος SINT - ΝΤΕΚΑ).

Είδαμε επίσης όλες τις τελευταίες γερμανικές επιτυχίες της Κατερίνας Βαλέντε και τις όρχήστρες Werner, Muller, Ricardo Sactos, σε δίσκους ΠΟ-ΛΥΔΩΡ. 'Η Κατερίνα Βαλέντε φαίνεται ότι έχει μεγάλη επιτυχία στο τραγούδι «Γκρανάντα», αλλά ή έκτέλεσή της δεν μας κάνει να ξεχνούμε την έκτέλεση του Φράνκυ Λέην. 'Η Βαλέντε πάντως σήμερα στην Εύρώπη είναι ή πιο αγαπητή τραγουδίστρια και άρχίζει να γίνεται γνωστή και στην 'Αμερική.

Στην 'Αμερική, πάντως, πρὸς τό παρόν, θριαμβεύουν οι «άδελφές Μάκ - Γκιουάιρ», τρεις κοπέλες που άπεφοίτησαν τό 1953 από ένα κολλέγιο του Λός 'Αντζέλς, και που άποκαλούνται σήμερα «οι αγαπημένες της 'Αμερικής». Τα γνωστότερα τραγούδια τους είναι τό «Σουήτ Σόνγκ of 'Ιντιά» και τό περίφημο «He» ('Εκείνος).

Μειώσατε τό κόστος μεταφοράς ..

Αύξήσατε τά κέρδη σας ...

μέ έλαστικά

Firestone

Δέν άρκει νά αγοράζετε ένα έλαστικό πρέπει νά είναι και τό **ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ** για την χρήση που δά κάνετε....

'Η **Firestone** κατασκευάζει **ειδικούς** τύπους έλαστικών για κάθε φορτηγό και λεωφορείο.

Τό έλαστικό με την μεγαλύτεραν άπόδοσιν και άντοχήν.

ΓΕΝ. ΑΝΤ. Β. ΕΛΛΑΔΟΣ:
Θ. ΜΠΟΒΕΝ ΡΗΖ (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε.
ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 43 - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

... πού είναι μαζί μας

... σ' αυτήν την ώρα πολιτεία μας, προέχουν πάντοτε οι διακεκριμένοι Ευρωπαίοι διανοούμενοι που μάς έφερε το «Βασίλισσα Φρειδερίκη» επ' ευκαιρία του Φεστιβάλ των Αθηνών. Μιλήσαμε την περασμένη φορά για μερικούς από τους εκλεκτούς εκπροσώπους της Ιταλικής διανοήσεως. Άλλα υπάρχουν και άλλοι:

Ο ΤΖΟΒΑΝΙ ΑΝΣΑΛΝΤΟ, ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΙΑΠΡΕΠΕΣΤΕΡΟΥΣ Ιταλούς δημοσιογράφους γεννήθηκε στη Τζένοβα στα 1895 και σπούδασε νομικά, για να ενλέξει ενωρίτερα το δημοσιογραφικό στάδιο. Ο 'Ανσάλντο χρημάτισε διευθυντής των εφημερίδων «Λαόρας» της Γένοας, και «Τελέγκραφο» του Λιβόρνου. Σήμερα διευθύνει το μεγάλο μηνιαίο περιοδικό «Ιλλουστράσιόνε» Ιταλίανας.

Ο ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΓΚΟΦΡΕΝΤΟ ΜΠΕΛΟΝΤΣΙ γεννήθηκε στη Ρώμη στα 1883 και σπούδασε φιλολογία. Είναι συντάκτης διαφόρων σοβαρών εφημερίδων, όπως η «Τζιορνάλε ντ' Ιταλία», και συγγραφέας έργων κριτικής της λογοτεχνίας, από τα οποία τα σπουδαιότερα θεωρούνται: «Η ιδέα της Ρώμης στο έργο του ποιητού Καρντούτσι» (1937) και «Η Ρώμη στα έργα των Γάλλων ποιητών Κορνέιγ και Ρακίνας» (1938).

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ, ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ και συγγραφέας Στέφανο Ρίσο γεννήθηκε στο Μιλάνο (επαρχία Νεαπόλεως) στα 1907, και έχει συγγράψει τα εξής έργα: «Συνέσεις και κίνδυνοι του Νέου Ποινικού Κώδικος» (1931), «Η διγαμία» (1936), «Η νομική φύσις της έρωδος» (1934), «Περί του Εθίμου» (1938), «Ο έμμεσος ατύουργος» (1940), «Η παροχή» (1942), «Αι βάσεις της κοινωνικής α-νοικοδομήσεως» (1945).

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΓΚΙΟΥΖΕΠΠΕ ΟΥΝΓΚΑΡΕΤΙ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ ΣΤΗΝ 'Αλεξάνδρεια στα 1888 και σταδιοδρόμησε αρκετά χρόνια ως δημοσιογράφος και συγκεκριμένα ως ανταποκριτής του «Πόπολο ντ' Παρίσι». Συνεργάστηκε επίσης στην εφημερίδα «Γκαζέττα ντ' Πόπολο» και για ένα χρονικό διάστημα συνδιηύθυνε την επιθεώρηση «Τσίρκολι». Ύστερα από την απελευθέρωση, από έκτιμηση στο ποιητικό του έργο ποποθετήθηκε καθηγητής στην έδρα της φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Ρώμης, εξέλεξε ακαδημαϊκός, λίγο πριν καταργηθεί η 'Ιταλική 'Ακαδημία, και στα 1951 τιμήθηκε για τις υπηρεσίες του στην ποίηση με το μεγάλο Κρατικό Βραβείο.

Ο Ούνγκαρέτι έγραψε τα εξής ποιητικά έργα: «Το θαμμένο λιμάνι» (1917), «Ευθύμια ναυαγών» (1919), «Το ασήθημα του χρόνου» (1933), «Ο πόνο» (1947) και διάφορες μεταφράσεις. Ο Ούνγκαρέτι που επιβλήθηκε στην Ιταλική λογοτεχνία ως ποιητής και μάλιστα ως «άνανυσωτης» της Ιταλικής ποιήσεως, είναι ο αρχηγός του λεγόμενου «έρμητισμού», σχολής που επέτυχε για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα να στρέψει την Ιταλική ποίηση προς τα έσω, να την απαλλάξει από τα γνωρίσματα της παραδοσέως της και να μεταμοσχεύσει στο δένδρο της τον παρακαμασμένο συμβολισμό του Μαλαρμέ και του Βαλερύ. Σήμερα ο έρμητισμός στην 'Ιταλία θεωρείται και από τους θασάστες του παρακμή. Όμως, σαν αισθητικό κίνημα, χάρισε στην Ιταλική λογοτεχνία μία νέα ποιητική έκφραση, την «καθαρή» λεγόμενη, που κατ' άλλους ώφέλιμη και κατ' άλλους έδωσε την Ιταλική ποίηση.

Ο ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΗΜΗΣ ΙΤΑΛΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΑΛΜΠΕΡΤΟ ΜΟΡΑΒΙΑ γεννήθηκε στη Ρώμη στα 1907 και εκπροσωπεί τη ρεαλιστική τάση της Ιταλικής πεζογραφίας. Πολλά από τα βιβλία του, ιδίως τα μεταπολεμικά, μεταφράσθηκαν σε πολλές ξένες γλώσσες και σημείωσαν σειράς εκδόσεων. 'Ανάμεσα σ' αυτά είναι: «Οι αδιόφοροι» (1929), «Η όμορφη ζωή» (1935), «Η μασκαράτα» (1941), «Ο δυστυχισμένος έραστής» (1943), «'Αγκαστίνο» (1944), «Η γυναίκα της Ρώμης» (1947), «Η ανυπόκοη» (1948) κλπ. Σήμερα διευθύνει την επιθεώρηση «'Αργκόμεντι Νουόβι», στην οποία τελευταία δημοσιεύθηκε η πολύκροτη συνέντευξη του Τολιάττι, για το ΧΧ Συνέδριο του Κ.Κ. της Ε.Σ.Σ.Δ. Πριν δυο μήνες ταξίδεψε στη Σοβιετική 'Ενωση και συγγράφει τις εντυπώσεις του, που αναμένονται με μεγάλο ενδιαφέρον, γιατί ο Μοράβια δεν είναι κομμουνιστής, αλλά μόνο ρεαλιστής και φιλελεύθερος συγγραφέας.

Η ΓΑΛΛΙΑ ΕΞ ΑΛΛΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕΙΤΑΙ ΕΞ 'Ισου Ικανοποιητικά. 'Εκτός από τον 'Αρμάν Σαλακρού και τον Φρανσουά Μωριάκ, με τον οποίον θα ασχοληθούμε στο άλλο φύλλο, ο κατάλογος είναι γεμάτος από διάσημα ονόματα: 'Αλμπέρ Καμύς, Ζωρζ Ουίσμάν, 'Αντρέ Σανσόν, 'Αλμπέρ Μπεγκιάν, Ρομπέρ Κέμπ, Μάριο Μενιέ, 'Αντρέ Σωσέ. Και υπάρχει, προσέτι, η γερμανική συντροφιά, —ο Φράντς Νέλκερ, ο Φράντς Ντρίφελντερ, ο Χέλμουτ, ο Κάρλ Μπλιμπελ και ο Χέλμουτ Φλόυμε, όλοι διακεκριμένοι εκπρόσωποι της χώρας που ξαναπαίρνει κάθε χρόνο και περισσότερο την θέση της στην ευρωπαϊκή διανοήση, στην οποία τόσα έχει συνεισφέρει. Πέρσι ήσαν οι καλλιτέχνες, η Τζούντυ 'Αντερσον, ο Σέρζ Λιφάρ, η Μαρία Καμπαρέλι. Φέτος είναι οι διανοούμενοι, οι συγγραφείς, οι κριτικοί, οι δραματουργοί. Το Φεστιβάλ των Αθηνών εκπληροί τον προορισμό του: συγκεντρώνει κάτω από τον άττικόν ουρανόν, ό,τι καλύτερο έχει να παρουσιάσει ο κόσμος του πνεύματος, στην σημερινή ταραχμένη εποχή μας.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

(Συνέχεια από σελ. 3)
μός των σελίδων μάς το επέτρεπε, ίσως να φιλοξενούσαμε μερικές πρωτότυπες ιδέες.

ΕΝΑΣ ΕΙΔΙΚΟΣ

«... 'Εξαιρετικώς ώραιον και ένδιαφέρον το περιοδικό σας: το παρακολουθώ άνελλιπώς από του 20ού τεύχους (λόγω άπουσσίας μου έξ 'Ελλάδος ήγνούουν την ύπαρξίν του και ήδη αναμένο τον έφοδιασμόν μου και διά των πρώτων τευχών). 'Οραία έξωφύλλα, ώραιες φωτογραφίες, ένδιαφέρον κείμενον, τό διαβάζω από της πρώτης μέχρι της τελευταίας σελίδος. Καί, καί μόν αναγνωρίζω ότι δεν είναι καί δεν πρέπει να γίνη έπισημονικόν, έν τούτοις, νομίζω ότι χρειάζεται λίγο «κέντημα» όταν δημοσιεύετε έν αυτό ή,τιδήποτε τό τεχνικόν. Συγκεκριμένως:

1. Τεύχος 33, σελίς 15 και 16, άνακριβές τό ραδιοτηλέφωνον ύψηλής τάσεως. Περί ραδιοτηλεφώνου ύψηλής (ούτε ύψηλής, λιαν ύψηλής είναι τό όρθόν) συχνότητος πρόκειται.

2. Τεύχος 36, σελίς 44. 'Ασφαλώς ύπάρχει δυνατότης έντοπισμού Υ)Β έν καταδύσει υπό άεροσκαφών, άλλ' ουχι όπως την άπεικονίζετε εις τας δύο άνω φωτογραφίας, έν αντίθεσει πρός τας δύο κάτω (έντοπισμός πλοίου έπιφανείας ή κυκλώνας —καί άπλής βροχής άκόμη—) αίτινες άποδίδονται όρθως. Αι παραστάσεις των δύο άνω φωτογραφιών είναι άνακριβείς διά Υ)Β έν καταδύσει. 'Εντοπισμοί, έπαναλαμβάνω, είναι δυνατόι, άλλα δι' έτέρων μεθόδων.

3. 'Αλλά εις τό τεύχος 37, σελίς 45, αυτός ό έόσκιλογράφος (ώς λέξις έννοείται) υπερβαίνει πάν άνετός όρντον (πάλι καλά πού δεν έγράφη μέ ΥΨΙΛΟΝ). Νομίζω ότι όλα τα άγγλοελληνικά λεξικά έχουν την ελληνικήν αντίστοιχον του oscillation και τα τεχνικά τοιαύτα του oscillograph. Αυτά από είλικρινές και μόνον ένδιαφέρον».

Α. Α. ΨΥΛΛΑΣ (έν πλώ πρός Φόουλεϊ)

Στις τόσο σωστές σας παρατηρήσεις μέ είχα —πρός δικαιολογίαν μας— να προσθέσω ότι τα περί ου ό λόγος άρθρα είναι ξένα. 'Όσο δια τόν... έόσκιλογράφον (μέ «ι» και όχι μέ «υ») έσημείωσα την διόρθωσιν ένός άλλου άναγνώστου μας σέ προηγούμενο τεύχος. Πάντως, εύχαριστούμε για τό ένδιαφέρον σας.

ΕΠΙΜΟΝΗ

«... Σας γράφω για δεύτερα φορά και είμαι εύχαριστήμένος πού απεφάσισα επί τέλους να σας ξαναγράψω από τόν Δεκέμβριο του 1955. Μία από τας αίτίας της άργοπορίας μου είναι καί ή όχι ικανοποιητική άπάντησιν πού μου έδώσατε εις μίαν μου άπορία εις τό τεύχος 13. Μπορείτε να κοιτάξετε καί μόνος σας. Λόγω άσυχολιών, για ένα διάστημα, δεν έπαίρνα τό περιοδικό σας, άλλα τό καλοκαίρι μόλις μου έδόθη ή εύκαιρία φρόντισα να τό δρώ όλα κατέβανα τα τεύχη πού μου έλειπαν. Βέβαια, μέχρι να τό δρώ όλα κατέβανα κόπους οι όποιοι έτελείωσαν Ικανοποιητικώς έφ' όσον όλα τα τεύχη σας τώρα τα έχω καί τα εδιάβασα όλα καί έφθασα πάλι εις την σειρά των τακτικών σας άναγνωστών. Τους θαυμασμούς μου για τό περιοδικό τους εξέφρασα εις τό προηγούμενο γράμμα μου καί βλέπω ήτι όσο πάει καί καλύτερεται τό άγαπητό μας περιοδικό ΕΙΚΟΝΕΣ.

Βέβαια, μέ ύπομονή, περιμένο καί καλύτερες έπιτυχίες, όπως μάς ύποσχεθήκατε επανειλημμένως».

'Αλέξανδρος Πισσίας ('Αλεξάνδρεια Αιγύπτου)

Λυπούμεθα πού κοπίασες τόσο να συγκεντρώσες τα τεύχη μας, (έν μάς έγγραφες, όμως, να μπορούσαμε να σέ διευκολύνουμε), άλλα χαϊοόμεθα για την φιλία σου, πού σέ έκανε, έστω, να ταλαιπωρηής. Φοβόμυαι ότι καί τόσα δεν θα Ικανοποιηής μέ την άπάντησή μου, στα έρωτήματα πού περιέχει τό γράμμα σου. Δεν τα δημοσιεύω, γιατί, λόγω των θερμών διακοπών, οι σχετικοί μέ τις άπορίες σου συντάκται μας δεν εύρίσκονται στας 'Αθήνας.

ΕΛΠΙΔΕΣ

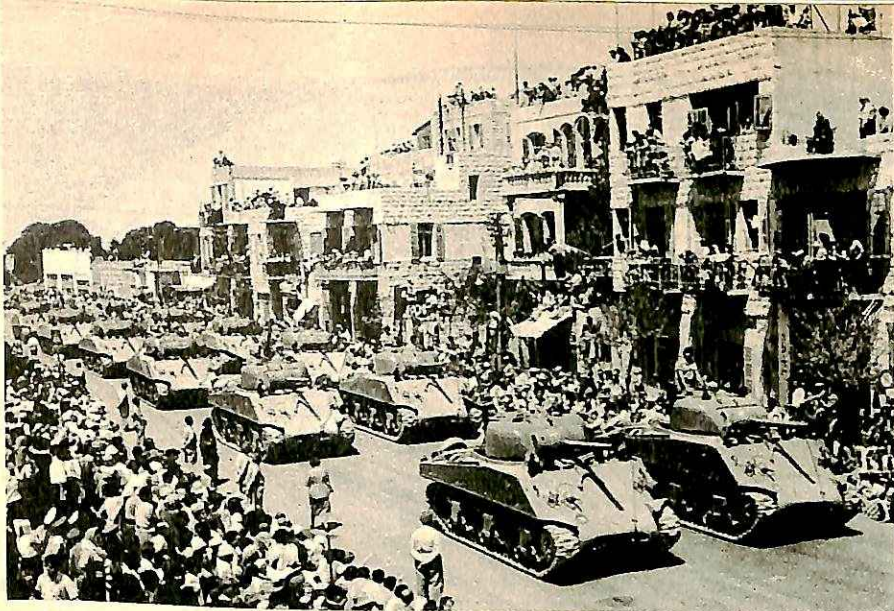
«...Είμαι μία είκοσιεσσαράχρονη άναγνώστριά σας. 'Από πολύ καιρό παρακολουθώ τό ώραίο σας περιοδικό μέ τις διαλεχτές φωτογραφίες καί την ένδιαφέρουσα ύλη. 'Ο παππούς μου είναι έρασιπέχνης ζωγράφος. 'Εγώ μέχρι τώρα, δεν παρουσίαζα καμμιά κλίση στη ζωγραφική. Τώρα, όμως, έχω μία άκράτητη έπιθυμία να μάθω την τόσο λεπτή αυτή τέχνη. Καί από τό πωρί μέχρι τό βράδυ δεν κάνω άλλη δουλειά από τό να ζωγραφίζω. Στο γυμνάσιό μας, δυστυχώς, δεν ύπάρχει καθηγητής Ιχνογραφίας. 'Ηθέλα λοιπόν να μέ καθοδηγήσετε έσείς πώς μπορώ να πάρω μαθήματα Ιχνογραφίας, έστω καί από μακριά, (γιατί βρίσκομαι στη Μυτιλήνη). Φροντίστε, σας παρακαλώ, καί άν δεν σας είναι δύσκολο πληροφορησέτέ με για τό ζήτημα αυτό καί γράψετε μου για τα διδάκτρα κλπ. Μέ σεβασμό, ή μέλλουσα ζωγράφος».

ΕΙ. Μ. ΒΕ. (Μυτιλήνη)

Μέ δλμ μου την καρδιά σου εύχομαι να γίνης ζωγράφος. Μαθήματα σχεδίου, δι' άλληγογραφίας, νομίζω ότι θα μποροήσιν να πάρης μέσω της «Σχολής Α.Β.С.» (ύδός Πανεπιστημίου, 'Αθήναι). Δεν γνωρίζω όμως τό σύστημά της, έρα καί την άξία του. Γράψε τους καί θα σου άπαντήσουν, για τους δρους των. Πάντως, επειδή ό ζωγράφος «γεννάται» καί δεν «γίνεται», συνέχισε την αώθημητην έργασία σου καί άν έχης τάλαντο, θα έπιτύχης. 'Αλλιώς... σέ τί θα χρειασθούν τα μαθήματα, αφού ή πηγή δεν θα διαθέτη νερό;

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Η ΕΚΡΗΚΤΙΚΗ Τζίνα Λολου πολιζινα, ή πιό γλυκειά σ'αυτήν κόσμον, γυρίζει στο Παρίσι τον μεγαλύτερο ρόλο της καριέρας της. 'Η άγέραςτη «Παναγία των Παρισίων» του Βίκτωρος Ουγκώ, κινηματογραφείται για τρίτη φορά κ' ή Τζίνα ένοσάρκωνει την τρυφερή καί φλογερή 'Εσμεράλδα. Σ' ένα διάλειμμα του γυρίσματος της ταινίας ή διάσημη 'Ιταλίδα σ'αυτήν έδωκε για να μιλήσει στις ΕΙΚΟΝΕΣ

ΧΑΪ-ΦΑ. 'Αρματα μάχης «Σέρμαν», του νέου Ισραηλιτικού στρατού, διασχίζουν με μεγάλο θόρυβο τους πολυσύχναστους δρόμους της κάτω πόλεως.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οί φωτιές μένουν άναμμένες

Σ' όλα τα πλάτη της ύδρογειου υπάρχουν έστίες για μία παγκόσμια πυρκαϊά

Ο πεινασμένος όνειρεύεται καρθέλια. Καί ή άνθρωπότης, πεινασμένη για την ειρήνη, για τόν ναό του 'Ιανού με τις πύλες του κλειστές, πιστεύει, όνειροπολεί τόν εξοστρακισμό της πολεμικής θίας καί της καταστροφής. Καί όπως πάντα, ή άνθρωπότης όνειρεύεται, ταξιδεύει δηλαδή στους κόσμους της φαντασίας, μακριά από την στυγνή πραγματικότητα του νόμου του 'Ιανού.

Στην 'Αμερική, στην Ρωσία, στους δυο σύγχρονους κολοσούς, αυτά τα τελευταία χρόνια, δεν παύουν να τα άποκαλούν χρόνια «ειρηνικά», χρόνια ειρήνης. Κοιμούνται οι δυο μεγάλοι

κολοσσοί καί στόν ύπνο τους βλέπουν την ειρήνη αυτή πού τόσο διαφημίζουν. 'Υπάρχει ειρήνη Γ-σως μέσω στα γεωγραφικά όρια της Ρωσίας καί των 'Ηνωμένων Πολιτειών. Πέρα όμως από αυτά; Στην υπόλοιπη γή; 'Εκεί οι πύλες του δικέφαλου ρωμαϊκού θεού είναι όρθάνοικτες σε πολλές μεριές.

'Η Κορέα, ή 'Ινδοκίνα ήταν πού κράτησαν τις πύλες του 'Ιανού άνοιχτές έως χθές. Καί σήμερα, στο 1956, οι πύλες μένουν σε πολλά μέρη της γής ελεύθερες για την είσοδο όσων θέλουν να προσκυνήσουν τόν θεό του πολέμου. Μέ ένα μόνο περιο-

ρισμό, μία μικρή διαφορά. 'Ότι οι πόλεμοι αυτοί, δεν είναι έντελώς «έπισημοι». Δεν έχουν κηρυχθεί μεταξύ των αντιπάλων σύμφωνα με τόν καθιερωμένο στην εποχή μας τελετουργικό τρόπο. Καί επειδή έγινε ήδη ή σχετική αναδρομή στην Ιστορία, για να συμπληρωθεί ή Ιστορική εικόνα, δεν έφθασε ό Ιερεύς στα σύνορα για να ρίξει τό θέλος προς την κατεύθυνση των «έχθρων». Δεν παύουν όμως γι' αυτό ν' άποτελούν φωτιές άναμμένες, δεν παύει να γίνεται «πόλεμος» κατ' την αντίληψη των στρατιωτικών πού έχουν έναν άπλούστερο τρόπο για να διαπιστώνουν την παρουσία του.

'Όταν κανείς «έβαλε καί έβλήθη», λένε οι στρατιωτικοί, σημαίνει ότι μετέχει στόν πόλεμο. Τό άν αυτός πού «έβαλε» ή εκείνος από τόν όποιο «έβλήθη» ήταν έν τάξει με τις άπαιτήσεις του «τυπικού» πού έχει καθιερωθεί για τις περιστάσεις, δεν ένδιαφέρει τους στρατιωτικούς, δεν ένδιαφέρει καί τους ανθρώπους..

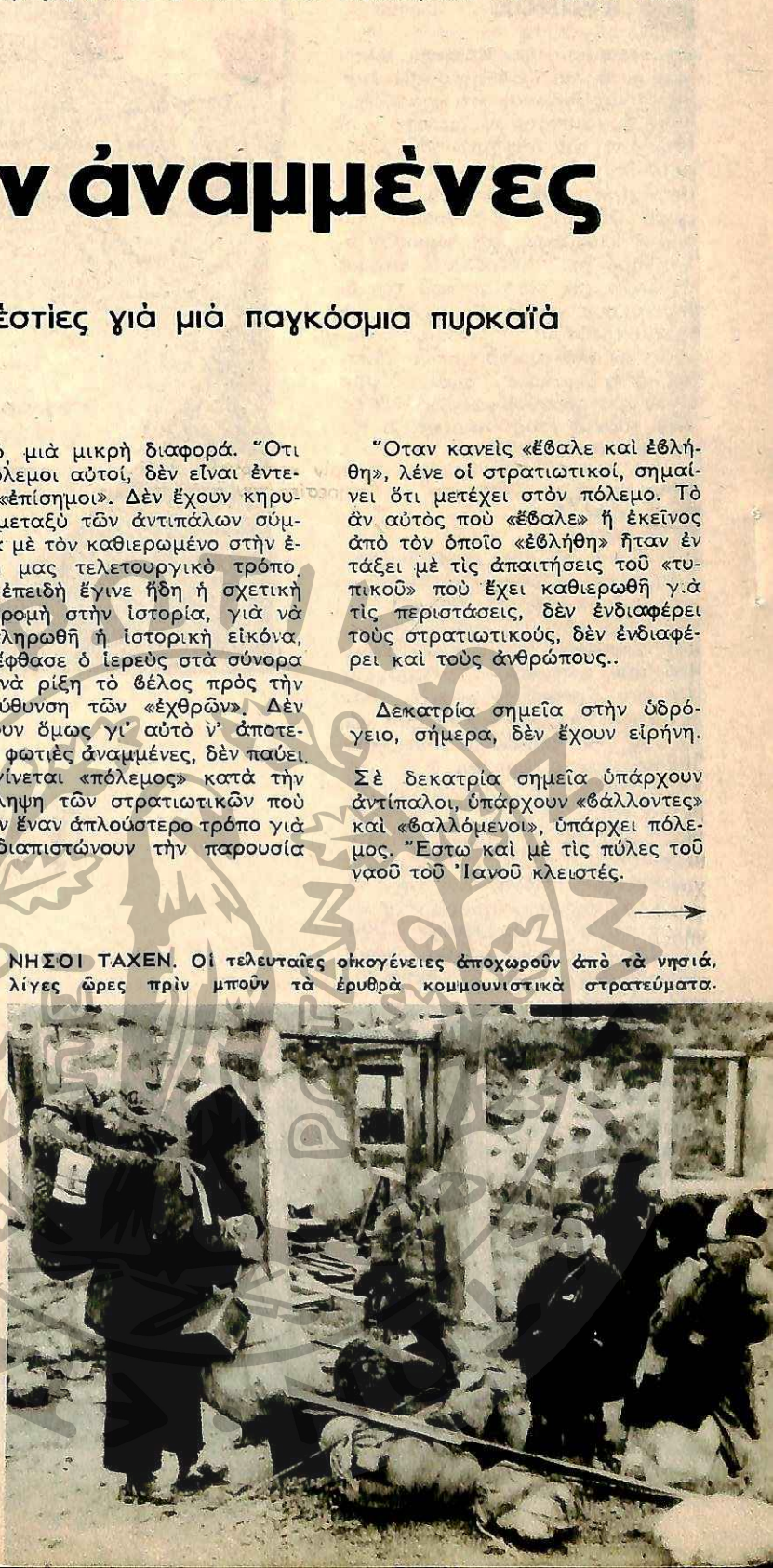
Δεκατρία σημεία στην ύδρ-γειο, σήμερα, δεν έχουν ειρήνη.

Σέ δεκατρία σημεία υπάρχουν αντίπαλοι, υπάρχουν «βαλλόντες» καί «θαλλόμενοι», υπάρχει πόλεμος. 'Εστω καί με τις πύλες του ναού του 'Ιανού κλειστές.

ΜΑΡΟΚΟ. Στην πόλη Κενίφρα, όπου έρρίφθησαν Γάλλοι άλεξιπτωτιστάι, οι Μαροκινοί πατριώτες τους ύπεδέχθησαν μέ... ίπτάμενα ρόπαλα καί μαχαίρια.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ. Μετά την άπέλαση του 'Εθνάρχου, ή ΕΟΚΑ έξαπέλυσε σφοδρές έπιθέσεις έναντίον των στρατευμάτων του 'Αγγλου δημίου.

ΝΗΣΟΙ ΤΑΧΕΝ. Οι τελευταίες οικογένειες άποχωρούν από τα νησιά. Λίγες ώρες πριν μπουν τα έρυθρά κομμουνιστικά στρατεύματα.

1 ΑΛΓΕΡΙ

Το γειτονικό Μαρόκο κέρδισε την ανεξαρτησία και την ήσυχία του. 'Η διπλανή Τυνησία το ίδιο. Τό αίμα και οι θρήνοι και οι θροντές των κανονιών ξύπνησαν με τη σειρά του το 'Αλγέρι από τον ύπνο του της «ειρήνης». Καί σήμερα οι δυο άλλες χώρες της Βορειοδυτικής 'Αφρικής κοιμούνται προσωρινά για να ξεκουραστούν, ενώ η 'Αλγερία έχει ανοίξει διάπλατα τις πόλες του ναού του 'Ιανού. Μπορεί το Μαρόκο και η Τηνυσία να αποσύρθηκαν από το πολεμικό προσκήνιο προσωρινά για να ξεκουραστούν, αλλά η 'Αλγερία, με έκταση ίση σχεδόν με τη Γαλλία, είναι σήμερα το θέατρο του πιο σκληρού πολέμου.

2 ΚΥΠΡΟΣ

Θί κάτοικοι της Κύπρου, αλλά και οι άλλοι 'Ελληνες της επαρχίας τους, θέλησαν να κρατήσουν στην αρχαιότητα το δμορφο νησί έξω από την άσχημια του πολέμου. Τό χάρισαν στην 'Αφροδίτη, στην ειρήνη, στην άγαπη, στον έρωτα. Οι σημερινοί άνθρωποι, πιο σοφοί υποτίθεται, τό λέρωσαν ολόκληρο μέ... πετρέλαια και με τό ψέμα της ειρήνης που την ονοματίζουν χωρίς να ξέρουν να την λατρεύουν. 'Ο πόλεμος θασιλεύει με όλο του τό τυπικό. Μπορεί τά πολεμικά έγγραφα να μην είναι ασύστηρα σύμφωνα, αλλά τό περιεχόμενό τους καθρεπτίζει τις βολές και τόν θάνατο.

3 ΣΟΥΕΖ

Ντουφεκιά δέν έχει πέσει ακόμη. Στη στενή υδάτινη λουρίδα που χώρζει την 'Αφρική από την 'Ασία και ένώνει τις δυο θάλασσες που έλίκνισαν την ανθρωπότητα και την φώτισαν, τη Μεσόγειο και την 'Ερυθρά, οι στρατοί παρατάσσονται. 'Η πομπή για τό άνοιγμα τών πυλών του ναού του 'Ιανού είναι έτοιμη και ή τελετή της λατρείας του δέν μοιάζει ότι πρόκειται ν' άργήση. 'Η 'Αγγλία και ή Γαλλία έτοιμάζονται με πυρετό και ή Αίγυπτος έχει συμπληρώσει την κινητοποίησή της. 'Ο θεός του πολέμου έτοιμάζεται να χαρή τό άγριο πανηγύρι. Ποτέ του δέν άνησούησε ότι θά λησμονήσουν οι άνθρωποι την θυσία.

4 ΠΟΖΝΑΝ

"Άλλοι τούς νεκρούς τούς υπολογίζουν σε τριακοσίους και άλλοι τούς θέλουν μόνον έκατό. "Ότι όμως ύπήρξαν νεκροί κανείς δέν τό άμφισβητεί. Καί μάλιστα μέσα στην καρδιά της Εύρώπης, τό 1956, από πόλεμο. "Ήτανε έμφύλιος ό πόλεμος; Κανείς δέν τό είπε, αλλά και άν τό έλεγε τί σημασία έχει; Πόλεμος δέν ήτανε; 'Ετελείωσε; Ποιος τό ξέρει; Ποιος μπορεί να τό θεσπιάσει; 'Αφού κάποιος νικήθηκε και κάποιος έπεκράτησε, ό φυσικός νόμος της ίσορροπίας δέν θά λειτουργήσει; 'Ο νικημένος δέν θά επιδιώξη την άνατροπή του νικητού;

5 ΑΡΑΒΙΑ

«Περίπολος του 'Ισραήλ εισήλθε περί τά έκατόν μέτρα έντός του αιγυπτιακού εδάφους εις την περιοχήν της έρήμου... "Υπάρχουν νεκροί και τραυματία...» Δέν περνά σχεδόν μήνας χωρίς να διασάση κανείς μιάν άνάλογη εδηση στις έφημερίδες. Καί όμως ό Γενικός Γραμματεύς τών 'Ηνωμένων 'Εθνών, ό πατριάρχης αυτός της ειρήνης, έφυγε από τό ναό της, ήρθε στην 'Αραβία, μίλησε με τούς άρχηγούς της και γύρισε πίσω στο ναό διαλαλώντας ότι τίποτε δέν συμβαίνει εκεί που να δικαιολογή άνησυχία.

6 ΑΝΤΕΝ

Σουλτανάτο του Μουράτ και 'Ομάν φρούρια που πολιορκούνται και βομβαρδίζονται και καταλαμβάνονται. 'Ιμάμηδες που ξεγυλιστρούν τη νύχτα με σχοινιά από τά τείχη για ν' αποφύγουν την αιχμαλωσία. 'Αεροπλάνα που ρίχνουν όδους. Αυτή είναι ή ειλικόνα που προσφέρει στους ανθρώπους ή χώρα της άφόρητης ζέστης, της νάρκης και της 'Αράμκο, της 'Αραβοαμερικανικής 'Εταιρίας Πετρελαίων. Μπορεί ν' αντικρούσουν οι ειρηνιστάι ότι δέν είναι πόλεμος αφού μόνον ή μία πλευρά έχει σύγχρονα όπλα.

7 ΚΕΝΥΑ

Τό θέλος έχει έκτοξευθή εδώ επίσημα από τόν Ιερέα. Με τη διαφορά ότι ό έχθρός της χώρας δέν θέλει να αποδώση στην ένέργεια αυτή τη σημασία της. "Όχι γιατί δέν ξέρει, αλλά γιατί δέν τόν συμφέρει. Καί κάνει πώς δέν καταλαβαίνει και μιλάει για κακούς ανθρώπους που παρασβάνουν τόν δικό του νόμο που είναι πάντα ό σωστός. Πόλεμος στην Κένυα; "Όχι. Μάου-μάου στα κεραμείδια. Καί σκοτώνονται άνθρωποι και έδω, γιατί οι "Αγγλοι θέλουν να υποστηρίξουν ότι ό νόμος που έφτιαξαν αυτοί είναι πιο σωστός από τόν νόμο τών άλλων λαών.

8 ΘΙΒΕΤ

'Επί ενάμιση χρόνο δέν έχει σταματήσει ό πόλεμος, άγριος και άδυσώπητος μεταξύ τών κατοίκων της «Στέγης του Κόσμου» και εκείνων που ήρθαν με τά όπλα να τούς διδάξουν την «ειρήνη». 'Η άπέραντη γαλήνη τών μοναστηριών και ή ευδαιμονία της «νιρβάνα» δέν χωρούν φαίνεται ούτε στη σοφία του σημερινού «ειρηνικού» και «εϋτυχισμένου» κόσμου. 'Η μεγάλη, γέιτων έννοει να υπαγάγη υπό τόν άπόλυτο Έλεγχό της τό θρησκευτικό και πνευματικό κέντρο της "Απω 'Ανατολής.

9 ΦΟΡΜΟΖΑ

'Επί έπτά τουλάχιστον χρόνια ό πόλεμος εκεί συνεχίζεται. Κάθε τόσο κάποιο αεροπλάνο, πολλές φορές άμερικανικό, πέφτει στη θάλασσα κτυπημένο από τά πυρά του «έχθρου». Ποιού έχθρου; Τό θέλος έχει ριχθή και εδώ. Μόνο που επικρατεί κάποια σύγχυση ως προς την εθνικότητα του Ιερέως που τό έρριξε. Καί κάθε τόσο τά δειλά, αλλά πολεμικά ανακοινωθέντα δέν έπαφσαν ούτε, κατά τά φαινόμενα, πρόκειται να πάψουν. "Άλλωστε και έπίσημα δέν υπάρχει ειρήνη εκεί. 'Ανακωχή ύπάρχει.

10 ΒΙΡΜΑΝΙΑ

«Κινεζικά δυνάμεις, υπολογιζόμενά εις δύο μεραρχίας, διέθυσαν χθές τά σύνορα και εισέβαλον εις την Βιρμανίαν. Αι δυνάμεις της Βιρμανίας συνεπτύχθησαν έν άναμονή ένισχύσεων διά την αντιμετώπισιν τών εισβολέων...» Αυτά έλεγε έπίσημο ανακοινωθέν πριν από δυο μήνες. 'Εν τώ μεταξύ έγιναν συμπλοκές, σκοτώθηκαν μερικοί και οι υπόλοιποι περιμένουν ακόμη τη λύση, άν θά δοθή λύσις. "Όλοι όμως φωνάζουν για τό άγαθό της ειρήνης. Καί αυτοί που «εισέβαλαν» (προπάντων αυτοί) και αυτοί που «συνεπτύχθησαν».

11 ΜΑΛΑΙΣΙΑ

Δέν είναι καινούργια ή πληγή. 'Επί χρόνια ό πόλεμος θερίζει άγριος στη χερσόνησο αυτή της 'Ασίας. Βεβαίως ό πρωθυπουργός της χώρας αυτής έπεσκέφθη πριν δυο-τρεις μήνες την βρετανική πρωτεύουσα και συνεζήτησε με τούς άρχοντες της χώρας αυτής (και της δικής του). Τό γεγονός ότι δέν κατώρρωσε να πείση τούς "Αγγλους να χαρίσουν την έλευθερία στον τόπο του, δέν σημαίνει παρά ότι ό πόλεμος στη Μαλαισία συνεχίζεται. 'Η πληγή είναι παλιά και πρόκειται όχι για πόλεμο, αλλά για άναρτοσπόλεμο. Παρηγορία για τούς άνθρώπους που κοιμούνται κουρασμένοι και όνειρεύονται την παγκόσμια ειρήνη σαν κάτι τό δεδομένο και άναμφισβήτητο που πρέπει να προστατεύσουν και όχι σαν κάτι που πρέπει να φτιάξουν. Για τό γεφύρι της 'Αρτας χρειάστηκε να θυσιασθή ή γυναίκα του πρωτομάστορα. Για τό οικοδόμημα της παγκοσμίου ειρήνης οι τόσο νεκροί του πολέμου της Μαλαισίας δέν υπολογίζονται καν.

12 ΚΟΛΟΜΒΙΑ

'Η χώρα που άνήκει από τό δνομά της σε έναν άνθρωπο που έμεινε στην Ιστορία ως ό μεγαλύτερος κατακτητής. Κατακτητής όμως χωρίς πόλεμο. Γι' αυτό τ'σως οι σύγχρονοί του του χάρισαν τις άλυσίδες τών κατέργνων για τό πρωτότυπο κατόρθωμά του. 'Εσφύριζαν στην ταυρομαχία την κόρη του δικτάτορος, τό 1956, οι θεαταί. Σκοτώθηκαν δέκα και τραυματίστηκαν 50. Καί οι ταραχές συνεχίζονται. 'Η «σφαγή της άρένας» που άρχισε στις 29 'Ιανουαρίου 1956 από την άποδοκιμασία της κόρης του Προέδρου και τις ζητωκραυγές για τόν άρχηγό της αντιπολιτεύσεως δέν πήρε τόν τίτλο της κηρύξεως πολέμου. 'Ο πόλεμος, όμως, καταδοκεί. Καί οι στρατηγοί συσκέπτονται κάθε μέρα με τόν πρόεδρο Ρόζας. Βλέπουν τά σημάδια της έπαγγελματικής άπασχολήσεώς τους να προσεγγίζουν.

13 ΠΕΡΟΥ

Στην ήπειρο της 'Αμερικής θρίσκει ή χώρα του Περού. Μακρινή και ξεχασμένη από τούς ανθρώπους και τά κράτη που υποτίθεται ότι έχουν τόν δικαίο τίτλο του άνήσυχου ταρραξία. Είχε νεκρούς και τραυματίες όμως τό Περού τό 1956, άνθρωπους που ζούσαν σε περίοδο παγκοσμίου ειρήνης και που δέ ζούν πια για τί κάποιος «έβαλε» εναντίον τους και τούς χάρισε την αλυσία ήσυχία. Αυτό δέν έμποδίζει στις γειτονικές 'Ηνωμένες Πολιτείες, μέσα στον προεκλογικό πυρετό να προβάλλεται ή τετραετία 'Αιζενχάουερ, «περίοδος ειρήνης και ευημερίας».

K. A. ΡΟΥΣΣΕΝ

13 σημεία στά δύο ήμισφαίρια της γής — κίνδυνοι για την ειρήνη 13

ΠΛΗΡΗΣ ΕΝΟΤΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ. Παρ' όλο που ο τέως πρόεδρος Τρούμαν είχε ταχθῇ, ως γνωστόν, υπέρ του κ. "Αβερελ Χάρριμαν, κυβερνήτου της Ν. Υόρκης, ως υποψηφίου προέδρου των δημοκρατικών, απέφασε να υποστηρίξει κι αυτός τόν κ. "Αντλαϊ Στήβενσον, που υποδείχθηκε τελικά υποψήφιος από τὸ Δημοκρατικὸ Συνέδριο. Ἀνωτέρω (δεξιά) οἱ κ.κ. Στήβενσον καὶ Κηφώδερ (υποψήφιος ἀντιπρόεδρος), ἀνταλλάσσουν χειραψία με τὸς κ. κ. Χάρριμαν (στὴ μέση) καὶ Τρούμαν.

(United Press)

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΡΕΠΟΥΜΠΛΙΚΑΝΩΝ. Αὐτὴ εἶναι μιὰ γενικὴ ὄψη τοῦ Συνεδρίου τοῦ Ρεπουμπλικανικοῦ κόμματος στὸν "Ἅγιο Φραγκίσκο, ποὺ συνήλθε τὴν 21ην Αὐγούστου καὶ ἀνεκήρυξε υποψηφίους γιὰ τὴν προεδρία τὸν κ. Ντιούι "Αἰζενχάουερ καὶ γιὰ τὴν ἀντιπροεδρία τὸν κ. Νίξον.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΟΥ

ΣΕ 7 ΗΜΕΡΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Εἰς τὸ ΝΑΤΟ

- Ἡ ταυτόχρονος βρετανικὴ ἐνέργεια εἰς Λονδίνον καὶ "Ἀγκυραν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὴν βοήθειαν τῆς πλαστογραφίας ἢ πρώτη καὶ τῆς Τουρκίας ἢ δευτέρα, ἀπέβλεπον καὶ εἰς ἕναν ἄμεσον σκοπὸν. Τὴν ἐξουδετέρωσιν κάθε προσπάθειας τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν παρούσαν σύνοδον τοῦ Συμβουλίου τοῦ ΝΑΤΟ εἰς Παρίσιους.
- Ἡ ἀνάμειξις τοῦ δνόματος τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος, στερουμένου οἰασθήποτε ἐπισήμου ιδιότητος κατὰ τὸν χρόνον εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται τὸ δῆθεν ἡμερολόγιον τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ, ἀποτελεῖ κακότεχνον ἀπόπειραν μειώσεως τοῦ κύρους τοῦ Ἑλληνος ἐκπροσώπου εἰς τὸ Συμβούλιον. Ἀποτελεῖ ὅμως ταυτοχρόνως καὶ ἀπόδειξιν τῆς μὴ συμμετοχῆς τῶν στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν πληροφοριῶν (κατασκοπείας) τῆς Μ. Βρετανίας εἰς τὴν ἔμπνευσιν, ἐκπόνησιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου σχεδίου. Διότι αἱ στρατιωτικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ εἰδους αὐτοῦ εἶναι περισσότερο προσεκτικαί, λόγω κερτιμένης πείρας. Ἐξακολουθεῖ, ἐπομένως, ἡ πλήρης διάστασις μεταξὺ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Μ. Βρετανίας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ θέμα τῆς στρατηγικῆς ἀξίας τῆς Κύπρου, καὶ ἡ ἀρνήσις τῶν στρατιωτικῶν νὰ υἱοθετήσουν τὰς ἐπιδιώξεις τῶν συμπατριωτῶν τῶν τοῦ ὑπουργείου Ἀποικιῶν.
- Ἡ Τουρκία ἀνέλαθεν, ὡς συνήθως, τὸν χονδροειδέστερον ρόλον. Νὰ ὀργανώσῃ τὴν διάρρηξιν τῶν γραφείων τῆς πρεσβείας ἐν Ἀγκύρᾳ, διὰ νὰ ἐμφανισθῇ ἡ Ἑλλάς ὡς ἀναξίαν ἐμπιστοσύνης εἰς συμμετοχὴν τῶν στρατιωτικῶν μυστικῶν τῆς Βορειοατλαντικῆς συμμαχίας, ἀφοῦ εἶναι ἀνίκανη νὰ τὰ διαφυλάξῃ.
- Ὑπὸ τὸ πρίσμα τῶν ἀνωτέρω γεγονότων, ἡ σοφία τῶν Τριῶν Σοφῶν διὰ τὴν υἱοθέτησιν ὑπὸ τοῦ ΝΑΤΟ νέων μεθόδων ἀντιδράσεως εἰς τὴν νέαν σοβιετικὴν στρατηγικὴν, ἐμφανίζεται λιαν ἀμφίβολος καὶ πάντως περιττή. Διότι εἰς τὴν δοθεῖσαν πρὸς αὐτοὺς ἐντολὴν δὲν περιελήφθη καὶ ἡ ἐφαρμογὴ μεθόδων ἀντιδράσεως κατὰ τῆς καινοφανοῦς τακτικῆς τῶν Ἀγγλο-τούρκων συνεταιρῶν, συμμάχων ὑποτίθεται καὶ αὐτῶν, ἐναντίον τῆς μετεχούσης τοῦ ΝΑΤΟ Ἑλλάδος.

Κ. Α. Ρ.

ΕΛΛΑΣ :

- Τὸ κόμμα τῶν Ρεπουμπλικανῶν εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας εἶναι γεγονός ὅτι οὔτε τὸ κυριακὸν συμπαθεῖ, οὔτε καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἐν γένει υπόθεσιν. Στήριζεται περισσότερο εἰς τὴν Μ. Βρετανίαν καὶ τὴν Τουρκίαν διὰ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ πολιτικῆν. Ἀντιθέτως, τὴν στιγμὴν αὐτὴν τοῦλάχιστον, ὁ ἡγὴς τῶν Δημοκρατικῶν καὶ υποψήφιος Πρόεδρος κ. Στήβενσον εἶναι φίλος τῆς Ἑλλάδος. Ὁ κομμουνιστικὸς κόσμος μετὰ ἐπιβεβαίωσιν τὸν Μπουλγκάνιν, ἔχει ταχθῇ ἀνεπιφυλάκτως σχεδὸν ὑπὲρ τῶν Ρεπουμπλικανῶν, ἡ πολιτικὴ τῶν ὁποίων, τῆς ἀθελήτου ἐξασθενήσεως τοῦ Δυτικοῦ κόσμου, εὐνοεῖ τὰς ἐπιδιώξεις του. Τὸ ἐν Ἑλλάδι ὄργανον τῆς ΕΔΑ ἀκολουθεῖ εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, τὴν γενικὴν κομμουνιστικὴν γραμμὴν προβάλλον ἐντὼς τοὺς Ρεπουμπλικανούς.
- Ἡ ἑλληνικὴ θαυμαστοκαλλιέργεια ἔχει σημειώσῃ τεραστίαν

πρόδοτον. Ἡ καλλιέργουμένη ἔκτασις ὑπερεπιπλασιάσθη ἀπὸ τοῦ 1952 ἀνελθοῦσα εἰς 1.659.520 στρέμματα καὶ ἡ συνολικὴ παραγωγὴ ὁμοίως (56.500 τόνοι διὰ τὸ 1955). Ἡ στρεμματικὴ ἀπόδοσις ἀπὸ 29 χγμ. ἀνῆλθεν εἰς 34. Μετὰ τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἡ Ἑλλάς συγκαταλέγεται μεταξὺ τῶν 4 χωρῶν τοῦ κόσμου ποὺ ἐπιτυγχάνουν τὰς ὑψηλότερας στρεμματικὰς ἀποδόσεις.

• Ὁ τουρισμὸς κατέστη ἡ δευτέρα μετὰ τὸν καπνὸν πηγὴ ἐισπραξέως ἐξωτερικοῦ συναλλάγματος καὶ ἔφθασε τὰ 37,5% τοῦ ἐκ τοῦ καπνοῦ εἰσαγομένου συναλλάγματος μετὰ τὴν σταθίαν τριτὴν εἰς τὸν κατάλογον. Τὸ ἐκ τοῦ τουρισμοῦ εἰσαχθὲν συνάλλαγμα κατὰ τὸ 1955 ἀνῆλθεν εἰς 19.123.182 δολλάρια.

• Εἰς τὴν Ἑκθεσιν Θεσσαλονίκης ἡ Ρωσία καὶ αἱ Ἡν. Πολιτείας ἀπεδύθησαν εἰς δὲξιν ἀνταγωνισμὸν ἐπιδείξεως. Διὰ νὰ ἰσοφαρίσουν τὴν ἀμερικανικὴν ἐντύπωσιν, οἱ Ρῶσοι ἐσκέφθησαν τὴν ἀποστολὴν τοῦ κ. Μικογιάν

εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ κ. Μικογιάν δὲν ἤλθε, ἀλλὰ πάντως ἀπέστειλε τὴν... φήμην του.

• Ὁ πόλεμος τῆς Ἀλγερίας ἐπέδρασεν εἰς τὴν θερινὴν κίνησιν τῶν Πατρῶν. Εἰς τὴν κατασκήνωσιν «Λαμπίρι» παρεθέρισαν μόνον 1.000 Γάλλοι, διότι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς δηλώσαντας συμμετοχὴν 2.500 μετεφέρθησαν ὑποχρεωτικῶς πρὸς παραθερισμὸν εἰς τὴν Ἀλγερίαν μετὰ τὴν ὑπὸ τὰ ὀπλὰ κλῆσιν 400.000 ἐφέδρων.

• Οἱ διπλοσκοποὶ εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ δὲν ἐτοποθετήθησαν λόγω τοῦ ἐπεισοδίου μετὰ τὸν ἀπόστρατον στρατηγόν. Εἰς τὴν κομικὴν μάλλον ἐπίδειξιν τῆς Μ. Βρετανίας, κατὰ τὴν διάσκεψιν τοῦ Σουέζ, διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς «ἀερογεφυρώσεως» μετὰ τὴν Κύπρον, ἐχρησιμοποίησαν καὶ ἀμερικανικά ἀεροπλάνα, ἀλλὰ κυρίως αἱ ἀμερικανικαὶ δάσεις. Τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἦτο μίαν ἐκ τῶν δάσεων καὶ τὰ φυλασσόμενα ἀπὸ τοὺς σκοποὺς ἦσαν πυρομαχικά.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ :

• Τὸ σχέδιον Ρακόζι περὶ δημιουργίας βιομηχανικῆς ἀνεξαρτήτου Οὐγγαρίας ἐγκαταλείπεται. Ἡ προσπάθεια τοῦ Ρακόζι διὰ τὴν δημιουργίαν βιομηχανίας σιδήρου καὶ χάλυθος χαρακτηρίζεται ἤδη ὡς «μεγαλομανὲς φιάσκο», δεδομένου ὅτι ἡ Οὐγγαρία στερεῖται σιδηρομεταλλεύματος καὶ μεταλλουργικοῦ κόκ. Ἡδὴ δίδεται ὥθις εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς καὶ ἡ Οὐγγαρία ἀποστέλλει εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας ἀλουμινίου καὶ ἀλυσίνας διὰ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν οὐγγρικῶν ὠθεϊτῶν.

ΙΟΡΔΑΝΙΑ - ΣΥΡΙΑ :

• «Ἡ ἀρνήσις τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν νὰ χρηματοδοτήσουν τὸ φράγμα τοῦ Ἀσσουάν καὶ ἡ γενικὴ ἀντίδρασις τῆς Δύσεως εἰς τὴν ἐθνικοποίησιν τῆς διώρυγας, ἀποδεικνύουν ὅτι οὐδέποτε θὰ μᾶς ἐννοήσετε...», ἐδήλωσεν ἑξέχων Ἰορδανός, δεδηλωμένος φίλος τῆς Δύσεως. «Τὴν στιγμὴν ποὺ ἡ Δύσις θὰ ἀρχίσῃ στρατιωτικὰς ἐνεργείας κατὰ τῆς Αἰγύπτου, 140.000.000 τόνοι πετρελαίου ποὺ διέρχονται ἐτησίως διὰ τῆς Συρίας θὰ κοποῦν», ἐδήλωσε τὸ συνελθὸν συνέδριον ὅλων τῶν πολιτικῶν κομμάτων τῆς Συρίας.

Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ :

• «Τὸ ἐπιχειρήμα τῆς Ἀγγλίας περὶ στρατηγικῆς σημασίας τῆς Κύπρου κατέπεσε μετὰ τὴν ση-

μειωθείσαν ἀδράνειαν τῆς Μ. Βρετανίας κατὰ τὰ γεγονότα τοῦ Σουέζ», ἀποφαίνεται ὁ γερμανικὸς τύπος καὶ συνιστᾷ ἄμεσον ἐπανάληψιν τῶν διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ταχύτεραν ἐπίλυσιν τοῦ θέματος. Περαιτέρω ἐξασθενήσις τοῦ ΝΑΤΟ θὰ ἦτο θανάσιμον πλῆγμα κατὰ τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς.

ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ :

• Ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις δὲν ἐμφανίζει τὴν ποθητὴν διὰ μίαν νέαν χώραν ὁμαλότητα. Αἱ σχέσεις μεταξὺ τῆς κυβερνήσεως Σαστροαμινγόντο καὶ τοῦ στρατοῦ δὲν εἶναι εὐχάριστοι καὶ ἐχρειάσθη ἡ προσωπικὴ ἐπέμβασις τοῦ πρωθυπουργοῦ διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ στρατοῦ σύλληψις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν Ρουσλάν Ἀμπτουλγκάνι τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεώς του διὰ συμμετοχὴν εἰς τὴν διάσκεψιν τοῦ Λονδίνου. Ὁ στρατὸς κατηγορεῖ τοὺς πολιτικούς ἐπὶ διαφθορᾷ, ἀλλὰ εἰς τὸ θάθος τῆς διενέξεως ὑπάρχει ἡ ἔλλειψις πολεμικοῦ ὀπλοῦ διὰ τὸν στρατόν. Πρόσφατος ἐκστρατεία «ἐμπορικῶν ἀντιπροσώπων» τῆς ΕΣΣΔ εἰς τὴν Ἰνδονησίαν διὰ τὴν τόνωσιν τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν δὲν ἔτυχε τὸσον θερμῆς ὑποδοχῆς ἀπὸ τὴν κυβέρνησιν, διότι οἱ προταθέντες ὁδοὶ καὶ ἐγγυήσις δὲν ἐκρίθησαν ἱκανοποιητικοί. Ὁ στρατὸς ὅμως ἔχει μεγάλην ἀνάγκην συγχρόνου ἐξοπλισμοῦ καὶ μίαν συμφωνία ἀνάλογος πρὸς τὴν τῆς Αἰγύπτου θὰ ἐπέτρεπε τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαραιτήτων ὀπλῶν.

ΙΣΡΑΗΛ :

• Τὸ πρόβλημα τῆς ἀρδεύσεως τῆς ἐρήμου Νεγκβὲ φαίνεται ὅτι θαίνει πρὸς τὴν λύσιν του. Ἡ κυβέρνησις ὑπέγραψε σύμβασιν μετὰ τὸν Ἀλεξάντερ Ζάρκιν, Ἰσραηλίτην διαφυγόντα προσφάτως ἐκ Ρωσίας μέσω Πολωνίας καὶ διπλωματοῦχον μηχανικὸν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λένινγκραντ, διὰ τῆς ὁποίας ἀναλαμβάνει τὴν χρηματοδότησιν διὰ τὴν κατασκευὴν πειραματικοῦ ἐργοστασίου μετατροπῆς τοῦ θαλασσοῦ ὕδατος εἰς ἀρδεύσιμον, δι' ἰδιοτύπου μεθόδου. Ἡ μέθοδος Ζάρκιν ἐφηρμόσθη ἐν Ρωσίᾳ, εἰς τὰς ἐρήμους περιοχὰς τοῦ Τουρκεστάν, διὰ τὰς ἐκεῖ ἐγκαταστάσεις τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ, ἐφυλάσσετο δὲ ὡς στρατιωτικὸν μυστικόν. Κατὰ τὸν κ. Ζάρκιν θὰ ἀπαιτηθῇ τριετία διὰ τὴν κατασκευὴν ἐργοστασίου, ἱκανοῦ νὰ μετατρέπῃ ἐτησίως 10.000.000 κυβικὰ μέτρα θαλασσοῦ εἰς γλυκὺ ὕδωρ.

Ο ΧΙΛΛΑΡΥ ΑΣΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΗ. Ὁ διάσημος Νεοζηλανδὸς ἐξερευνητὴς σὲρ "Εντμοντ Χίλλαρυ, ποὺ ἀνέβηκε πρῶτος στὴν κορυφὴ τοῦ "Εβερест, ἐτοιμάζεται τώρα γιὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ στήν Ἀνταρκτική, ποὺ θὰ γίνη στὰ 1957. Ὁ Χίλλαρυ κ' ἡ ὁμάδα του κοιμούνται σὲ σκηνὲς σὲ μιὰ παγωμένη ὁρεινὴν περιοχὴ τῆς Νέας Ζηλανδίας, ἀσκούμενοι γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ ὁροπεδίου τοῦ Ν. Πόλου, ὕψους 3300 μέτρων.

(Express news)

Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΤΟΥ Κ.Κ. ΔΥΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ. Στὴ Δυτικὴ Γερμανία, τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα ἐτέθη ἐκτὸς νόμου. Στὴ φωτογραφία, ὁ κομμουνιστὴς δικηγόρος δρ Φρήντριχ Κάουλ, μετὰ ὀργισμένην ἐκφράση, βγαίνει ἀπὸ τὸ κτίριο τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Δικαστηρίου τῆς Φραγκφούρτης, ποὺ ἀνεκήρυξε τὸ Κ. Κ. τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἀντισυνταγματικόν.

Ο ΜΑΥΡΟΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΟΡΥΧΕΙΩΝ

1906. Πυρκαϊά άνθρακωρυχείου Κουριέρ (Γαλλία)	1219 νεκροί
1907. Έκρηξη στο όρυχείο Ρέντερ (Σααρμπρύνκεν)	148 νεκροί
1908. Έκρηξη στο πηγάδι Ράντμποτ (Χάμ-Γερμ.)	360 νεκροί
1908. Πυρκαϊά άνθρακωρυχείου Τσέρρυ (Ίλλινόις)	397 νεκροί
1912. Έκρηξη στο πηγάδι Λότριγκεν (Γερμανία)	117 νεκροί
1923. Έκρηξη στο όρυχείο Χάυνιτς (Γερμανία)	112 νεκροί
1925. Έκρηξη στο όρυχείο του Στάιν (Γερμανία)	135 νεκροί
1930. Έκρηξη στο όρυχείο Βέντσεσλάους (Σιλεσία)	151 νεκροί
1930. Έκρηξη στο όρυχείο Άννα ΙΙ του Άαχεν	263 νεκροί
1930. Έκρηξη στο όρυχείο του Μάϋμααχ του Σάαρ	99 νεκροί
1932. Πλημμυρα στο όρυχείο Τσί-Νάν-Φου (Κίνα)	401 νεκροί
1934. Έκρηξη στο άνθρακωρυχείο του Ντουξ Μπρϋξ	192 νεκροί
1944. Έκρηξη στο όρυχείο του Χάνσα (Γερμανία)	96 νεκροί
1950. Έκρηξη στο όρυχείο του Ντάλμπους (Γερμ.)	77 νεκροί
1951. Έκρηξη στο όρυχείο Ούέστ Φράνκφορτ (ΗΠΑ)	119 νεκροί
1952. Έκρηξη σε όρυχείο ουρανίου της Σαξωνίας	162 νεκροί
1954. Έκρηξη στο όρυχείο Γκρυζέττο (Ίταλία)	42 νεκροί
1955. Έκρηξη στο όρυχείο Ντάλμπους (Γερμανία)	42 νεκροί

Ένας άνθρακωρύχος άρχισε ξαφνικά να τρέχει σαν τρελλός μέσα στις στοές, σε βάθος 1035 μέτρων, ούρλιαζοντας:

—Φωτιά!

Έξι άνθρωποι που βρίσκονταν κι αυτοί στα βάθη των ορυχείων της Μαρσινέλ, άκουσαν έντρομοι την κραυγή του. Ώρμησαν μέσα στον άνεγκυστήρα και πάτησαν το κουμπί. Άλλα το κουμπί δεν λειτούργησε, κι ο άνεγκυστήρας δεν κούνησε από τη θέση του. Οι έξι άντρες άρχισαν να πνίγονται απ' τον καπνό. Μυρί-

στηκαν το θάνατο. Ο Γκαγιάρ, ένας μικρόσωμος Γάλλος, δεν άνθεξε. Βγήκε απ' το κλουβί του άνεγκυστήρος κι ώρμησε προς τη φλεγόμενη γαλαρία, φωνάζοντας:

—Πάω να είδοποιήσω τον πατέρα μου!

Έκείνη τη στιγμή, ο άνεγκυστήρας άρχισε να λειτουργεί. Άνέβαινε τρίζοντας προς την επιφάνεια. Μισολιπόθυμοι, ανίσχυροι να κάνουν ό,τι δήποτε, οι πέντε άνθρακωρύχοι είδαν τους συντρόφους τους ν' απλώνουν ίκετευτικά τα χέρια προς το μέ-

ρος τους, στα ένδιάμεσα «πατώματα». Ξεχύθηκαν στην επιφάνεια του ορυχείου, ούρλιαζοντας με τη σειρά τους:

—Φωτιά!

ΠΡΟΤΟΥ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΦΘΟΥΝ...

Ένα απ' τα μεγαλύτερα δράματα της ιστορίας των άνθρακωρυχείων άρχισε εκείνη τη στιγμή. 277 άνθρακωρύχοι ήταν γραφτό να ταφούν ζωντανοί στα βάθη της γής.

Τα δυο πηγάδια του ορυχείου δ-

που έγινε το δυστύχημα έπρόκειτο σε λίγες μέρες να εγκαταλειφθούν. Δεν είχαν πιά κάρβουνο. Την έβδομάδα που προηγήθηκε, διακόσιοι πνήντα άνθρωποι είχαν κατέβει εκεί μέσα για να «καθαρίσουν» τα τελευταία υπολείμματα.

Κατεβαίνοντας εκείνο το πρωί στο κενό, οι άνθρακωρύχοι ήταν σκασμένοι απ' τη ζέστη, όπως συνήθως. Το όρυχείο της Μαρσινέλ είναι απ' τα πιο ζεστά του κόσμου. Η μόνιμη θερμοκρασία εκεί μέσα είναι 25 βαθμοί. Ο άέρας δεν έχει καθόλου ύγρασία.

Όταν οι έξι άντρες, τρομοκρατημένοι απ' τις φλόγες, πάτησαν με απόγνωση το κουμπί του άνεγκυστήρος, θάταν οχτώ ή ώρα. Στην άρχή, όπως είπαμε, ο άνεγκυστήρας δεν λειτούργησε. Οι πέντε άντρες—γιατί ο Γκαγιάρ χάθηκε στη στοά—άφείλουν τη ζωή τους σ' έναν Όλλανδο έπιστάτη, που, από μια άπαίσια σύμπτωση, θέλησε να κατέβη την ίδια στιγμή που εκείνοι ούρλιαζαν για να τους ανεβάσουν. Οι άνεγκυστήρες των άνθρακωρυχείων λειτουργούν με αντίβαρο—πρέπει δηλαδή να κατεβή κάποιος για ν' ανεβούν άλλοι. Το κουμπί χρησιμεύει απλώς ως κλήση—και φυσικά ως σήμα κίνησης. Ο έπιστάτης κατέβηκε με τον ένα άνεγκυστήρα, κ' οι πέντε άνθρακωρύχοι ανέβηκαν με τον άλλο. Οι πέντε διασταυρώθηκαν, χωρίς να τον δούν, με τον δυστυχισμένο που κατέβαινε προς το θάνατό του...

ΕΝΑ ΚΑΛΩΔΙΟ ΣΤΑ 975

Χρειάστηκε καιρός για να πιστέψει ο κόσμος στην καταστροφή. Σήμερα, τα πράγματα έχουν διαλευκανθεί. Όλα άρχισαν στα 975 μέτρα, μέσα στο πηγάδι όπου δούλευε ο άνθρακωρύχος Άντώνιο Γιανέτα. Ο Γιανέτα έβαζε κ' έβγαζε βαγονέτα με κάρβουνο στον άνεγκυστήρα. Ξαφνικά, άγνωστο γιατί, ο άνεγκυστήρας ανέβηκε ενώ ένα βαγονέτο δεν είχε μπη καλά μέσα του. Το βαγονέτο σφηνώθηκε στο τείχος του πηγαδιού και, παρασυρόμενο απ' τον άνεγκυστήρα, ώργωσε το τσιμέντο τραβώντας ένα ηλεκτρικό καλώδιο 3000 βόλτ. Αυτό προκάλεσε βραχυκύκλωμα. Η φωτιά δεν άργησε να ξεσπάσει. Ο Άντώνιο Γιανέτα ώρμησε προς την επιφάνεια από μια έπικλινή έξοδο. Σήμερα, είναι σώος και υγιής...

Το πλήθος άρχισε σιγά-σιγά να μαζεύεται στις εισόδους των άνθρακωρυχείων. Οι χωροφύλακες προσπαθούσαν να το άπωθήσουν. Κόκκινα φορτηγά έφταναν στον περίβολο. Τα νοσοκομειακά αυτόκίνητα χτυπούσαν δαιμονιακά τις σειρήνες. Απ' όλα τα μέρη της πόλεως έφταναν γιατροί και νοσοκόμοι. Ο ραδιοφωνικός σταθμός έστειλε άπεγνωσμένες

ΤΡΑΓΙΚΗ είναι η στιγμή που φτάνει στην επιφάνεια, από τα συνεργεία διασώσεως, η συγκλονιστική είδηση ότι η πυρκαϊά που μαινεται στις στοές του άνθρακωρυχείου καθιστά αδύνατη την εξακολούθηση του έργου της διασώσεως των παγιδευμένων εργατών. Τα γόνατα της ντόνα Τζιοβάνι Ντιάνι λύγισαν. Είχε χαθή κ' η τελευταία έλπίδα. Καθισμένη σ' ένα παγκάκι κλαίει σιωπηλά τον άντρα της που δεν πρόκειται πιά να ξαναδθ. Το παράθυρο που προστάτευε άλλοτε τα όνειρα και τις έλπίδες της φτωχικής οικογένειας των Ίταλων μεταναστών, θα κλείση για πάντα... Έκατοντάδες ξένοι εργάτες, Γερμανοί, Έλληνες και Ίταλοι κυρίως, εργάζονται στα άνθρακωρυχεία του Βελγίου. Στα άνθρακωρυχεία της Μαρσινέλ ιδιαίτερα, που θεωρούνται τα πιο καθυστερημένα του κόσμου, έχει στρατολογηθεί ένας μεγάλος αριθμός Ίταλών εργατών. Απ' αυτούς ο άπροςδόκητος θάνατος στρατολόγησε, άλλωστε, και τα περισσότερα θύματα. Γι' αυτό και το ένδιαφέρον των Ίταλικών αρχών—Έκκλησίας και Κράτους—ύψηρε άμμο και ζωρότατο. Από τις πρώτες ώρες του δυστυχήματος κατέφθασαν επί τόπου αρμόδιοι για να προσφέρουν την βοήθειά τους.

ΤΗΝ ΣΕΜΝΗ ΚΗΔΕΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΡΑΓΙΚΟΥ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕ ΜΕ ΑΦΑΤΗ ΘΛΙΨΗ ΚΑΙ ΑΦΩΝΗ ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ ΣΥΣΣΩΜΟΣ Ο ΛΛΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΣΙΝΕΛ. ΠΕΝΘΟΣ ΓΕΝΙΚΟ...

Μπορούν να αποφευχθούν τα δυστυχήματα μέσα στα κατασκότεινα σπλάχνα της γης;

έκκλησεις για να πάψη ολόκληρη ή πόλη να χρησιμοποιεί το νερό, ώστε να τεθεί στη διάθεση των συνεργείων διασώσεως ολόκληρο το απόθεμα των δεξαμενών.

Οι πρώτοι άντρες των συνεργείων που κατέβηκαν στο πηγάδι ξαναγύρισαν μισοπεθαμένοι. Κατάρθωσαν να κατέβουν στα 765 μέτρα, κ' εκεί συνάντησαν πυκνά σύννεφα καπνού. Δεν έβλεπαν ούτε σ' απόσταση ενός μέτρου. Ο καπνός έμπαινε κάτω απ' τα γυαλιά τους και τους έκανε να δακρύζουν. Όταν ξαναέβηκαν, δεν μπόρεσαν παρά να διηγηθούν αυτό που είδαν: «Η φωτιά έκανε θραύση στο όρυχείο. Τα πάντα είχαν παραδοθεί στις φλόγες...»

Χωρίς σταματημό, ο άνεγκυστήρας κατέβαινε, μεταφέροντας καινούργιους άντρες των συνεργείων διασώσεως για να ψάξουν στις γαλαρίες. Στις 4.20 τ' απόγευμα ανέβασαν τους πρώτους πληγωμένους. Ήταν έξι άντρες λαχανιασμένοι, με πρόσωπα παραμορφωμένα, που είχαν ζήσει ώρες κολάσεως. Τους κρατούσαν από δυο άντρες για να μην πέσουν.

Ο Άλφονς Βερέκε, με χρώμα χλωμό σαν πεθαμένου και με χέλιη κατάσπρα απ' την άσφυξία, διηγήθηκε τρέμοντας, εύθις μόλις μπόρεσε να μιλήσει, στο κρεβάτι του Ιατροχειρουργικού Ινστιτούτου του Σαρλερουά:

—Δούλευα στη γαλαρία των Φλαμανδών, όπως τη λέμε, επειδή εκεί εργάζονται εργάτες που κατ'άγονται απ' την Άμβέρσα. Ξαφνικά ένιωσα ένα πυρακτωμένο κύμα αέρος, και κάτι που μου έκαιγε το λαιμό. Κοίταξα τους συντρόφους μου, και χωρίς κανείς μας να πη λέξη, ώρμησαμε σαν τρελλοί προς τις ψηλότερες γαλαρίες. Θυμάμαι πως χτυπούσα πάνω σ'ε τοίχους, παραπατώντας ανάμεσα σ'ε σιδηροτροχίες... Έπειτα ξασασηκώθηκα, ξανάπεσα... Δεν σκεπτόμουν παρά ένα πράγμα: Να φύγω, να φύγω όσο πιο μακριά, προς την επιφάνεια, προς τον ούρανο και τον ήλιο, εκεί όπου υπάρχει αέρας, ζωή... Στα 765 μέτρα δεν μπορούσα ν' ανέβω πιά... Ξάπλωσα σ' ένα βαγονέτο και περίμενα νάρθουν να με σώσουν. Και ήρθαν...

Ένα μέλος του συνεργείου διασώσεως έκανε την εξής περιγραφή:

—Σταματήσαμε στα 735 μέτρα. Είδαμε εκεί τρία πτώματα. Τρεις συναδέλφους που είχαν πάθει άσφυξία. Τους άφησαμε, για να σώσουμε τους άλλους. Η ατμόσφαιρα ήταν αποπνικτική. Παρ' όλα αυτά, ψάξαμε στη γαλαρία. Στα 150 μέτρα βρήκαμε τρία άλλα πτώματα, με συσπασμένα χαρακτηριστικά. Έπειτα είδαμε ένα άλλο που είχε σκάσει. Στα 240 μέτρα βρήκαμε τρεις ανθρώπους ζωντανούς. Όταν τους πλησιάσαμε, βρίσκονταν σ'ε αξιοθρήνητη κατάσταση. Έλεγαν και ξανάλεγαν: «Γιατί έρχεστε τόσο αργά; Τί μέρα είναι; Γιατί μας εγκαταλείψατε;» Χρειάστηκε να τους τραβήξουμε με το ζόρι για να τους βάλουμε στον άνεγκυστήρα. Δεν ήθελαν να κουνήσουν απ' τη θέση τους!

Κατά τα μεσάνυχτα, τα συνεργεία διασώσεως άνοιγουν τόπο μέσα στο πλήθος. Ένα φορείο περνάει. Είναι ο Ζερμαίν Βιλμάρ, 53 ετών, ένας απ' τους παλιότερους άνθρακωρύχους και πολύ αγαπητός σ' όλους. Έλεγε πάντα άστεία, και τ'όχουν βγάλει το παρατσούκλι «ο Πατάτας». Ήταν στα 170 μέτρα όταν τον έπιασε η φωτιά. Κόλλησε το στόμα του σ' ένα σωλήνα πεπιεσμέ-

ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ. Α. Νέο πηγάδι (υπό κατασκευή) που χρησιμοποιήθηκε για την διάσωση των παγιδευμένων άνθρακωρύχων. Β. Το πηγάδι στο οποίο συνέβη το τραγικό ατύχημα. Γ. Το πηγάδι που ανέφλεξε καθ' ολόκληρίαν. Δ. Η ακριβής θέση στην οποία εξερράγη η πυρκαϊά. Ε. Έγκαταστάσεις εξαερισμού που ετράβηξαν τους καπνούς και την πύρινη μάζα μόνον προς το τρίτο πηγάδι. (Τα βέλη δείχνουν την κατεύθυνση της τρομερής πυρκαϊάς, χνουν την κατεύθυνση της τρομερής φωτιάς).

νου αέρος που βρισκόταν κατά μήκος του τειχώματος. Προσπάθησε ν' αναπνεύσει εκεί επί ολόκληρες ώρες. Όταν έφτασαν τα συνεργεία, τα χέρια του ήταν ακόμα γαντζωμένα στην άκρη του σωλήνα. Το σώμα του ήταν βυθισμένο μέσα στο νερό.

—Ε, Πατάτα, τη γλύτωσες! Έκανε ένας άνθρακωρύχος, βλέποντάς τον ζωντανό στο φορείο.

Ο Πατάτας χαμογέλασε. Μά ένας επίστατης γύρισε κ' έλεγε στον εργάτη:

—Μπά, δεν θα ζήση! Έχει κόκκινες πλάκες... Το ανθρακικό δξύ είχε κάνει τη δουλειά του.

Ο Πατάτας δεν θα ξαναδιασκεδάση ποτέ τη γαλαρία. Στις 12 και 45, έγυρει το κεφάλι στο φορείο του και ξεψύχησε...

Ένας άνθρακωρύχος, ο Ζαν Τασανό, πέθανε για να πληρώσει το σπίτι του. Η γυναίκα του τ'ν είχε παρακαλέσει: «Μην ξανακατέβης πιά στο μεταλλείο! Φοβάμαι!» Μά εκείνος τής είχε απαντήσει: «Χρειάζομαστε χρήματα για να πληρώσω το σπίτι!» Και πέθανε γι' αυτό το σπίτι που είναι άδειο τώρα χωρίς αυτόν.

Ο μικρός Ζαν Ροσέ, 15 χρονών, σώθηκε γιατί η μητέρα του δεν άκουσε το ζυπητήρι. Για πρώτη φορά στη ζωή του δεν πήγε στην ώρα του στη δουλειά του. Όταν ξύπνησε ήταν φουρκισμένος:

—Θά πληρώσω πρόστιμο! Έλεγε και ξανάλεγε.

Μά όταν έμαθε την καταστροφή, έκανε το σταυρό του που σώθηκε. Έτρεξε να βοηθήσει τα συνεργεία, αλλά δεν τον δέχτηκαν λόγω τής ηλικίας του.

Ο Μισέλ Γκονέλ, 14 ετών, —ο μικρότερος άνθρακωρύχος τής Μαρσινέλ— κατέβηκε εκείνη την ημέρα για πρώτη φορά στο όρυχείο, μαζί με τον αδελφό του Βίλλυ, 17 ετών, και τον πατέρα του. Χάθηκαν κ' οι τρεις...

Ο Ιταλός Οτάριο Πετάρσια, θα γύριζε στην πατρίδα του την επομένη του δράματος, 9ην Αυγούστου. Ο πατέρας του τού είχε βρή μια θέση στην Ιταλία. Ο Οτάριο είχε κρατήσει για τη γυναίκα του, για τον εαυτό του και τον μικρό γιό του, τρεις θέσεις στο τραίνο τής 9ης Αυγούστου. Δούλευε συνήθως στη νυχτερινή βάρδια. Την 8η Αυγούστου ζήτησε να τ'ν βάλουν στη βάρδια που άρχιζε να δουλεύει στις 7. Βρισκόταν στη γαλαρία των 1035 μέτρων όταν άρχισε η πυρκαϊά...

Η τελευταία προσπάθεια σωτηρίας των αποκλεισμένων άνθρακωρύχων έγινε την 20ην Αυγούστου, δώδεκα ολόκληρες μέρες μετά το δυστύχημα. Τα συνεργεία είχαν κάνει τεράστια εργασία. Τρύπησαν τους τοίχους τού μπετόν που απομόνωναν τα τρία πηγάδια, έσωσαν δσους ανθρώπους μπόρεσαν, έφεραν στην επιφάνεια τα πτώματα των άλλων, και τελικά έκαναν τη μεγαλύτερη τους προσπάθεια: Έσκαψαν μια στοά, στην οποία προχώρησαν με τα τέσσερα επί εξη ολόκληρες ώρες, μέσα σ'ε ατμόσφαιρα κυριολεκτικά αποπνικτική. Όταν επί τέλους έφτασαν στη βαθύτερη γαλαρία, στα 1035 μέτρα, όπου ήταν αποκλεισμένοι 130 άνθρωποι (άλλοι 100 ήταν στα 835 μέτρα, και λιγότεροι σ'ε διάφορα υψόμετρα), δεν βρήκαν παρά πτώματα! Πώς ήταν, πραγματικά, δυνατόν να έχουν επίζησει οι δυστυχεί άνθρακωρύχοι που βρίσκονταν εκεί κάτω, αφού οι άλλοι, που ήταν πολύ πιο ψηλά, είχαν πεθάνει από άσφυξία;

Όσο περνούσαν οι μέρες μετά την τραγική εκείνη 8η Αυγούστου, οι συγγενείς των άνθρακωρύχων κ' η βελγική κοινή γνώμη άρχισαν να θέτουν μερικά ερωτήματα:

—Γιατί οι πόρτες που έπρεπε ν' απομονώνουν τις γαλαρίες ήταν εϋλινες;

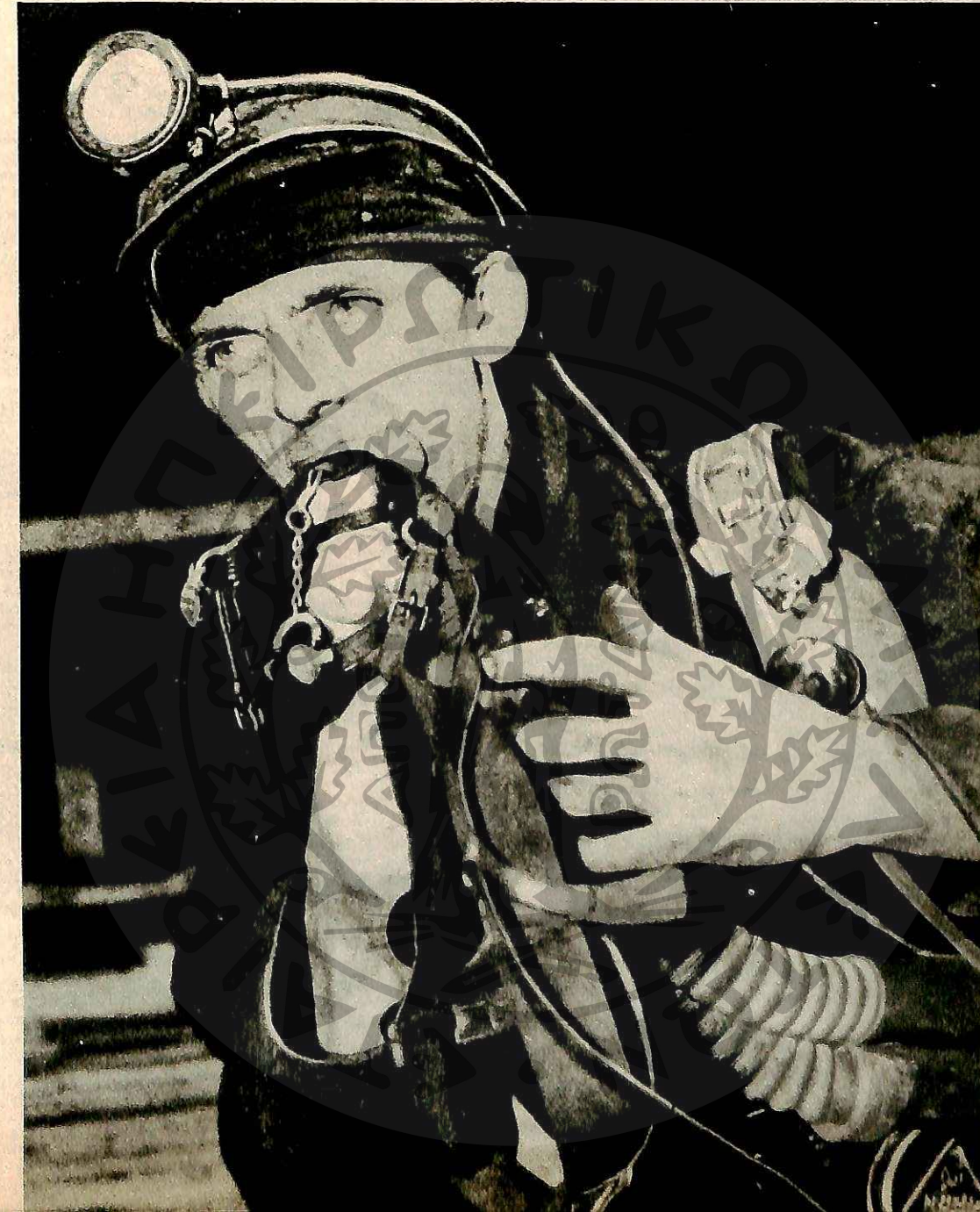
Καμμία άπάντηση.

—Γιατί ο κώδων κλήσεως τού άνεγκυστήρος δεν λειτουργήσε;

ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΣΕ ν' ανθήξει στο απροσδόκητο άγγελμα τού τραγικού θανάτου τού αδελφού του ο νέος αυτός Ιταλός. Μιά κρίση άπελπισίας και άπογοητεύσεως τ'ν έρριξε λιπόθυμο σ' τις πλάκες τού δρόμου. Κάθε άνθρωπος αντίδρα διαφορετικά στον μεγάλο πόνο. Στους δρόμους τής Μαρσινέλ, όσο συνεχιζόντουσαν οι αγωνιώδεις προσπάθειες για την διάσωση των παγιδευμένων, όλος ο κόσμος περίμενε σιωπηλά. Ύψηρχαν ακόμη έλπίδες... Όταν όμως η τραγωδία φανερώθηκε σ' όλη τής την έκταση, άμετάκλητα άληθινή, σπαρακτικές σηνές διαδραματίστηκαν στους δρόμους τής μελαγχολικής πολιτείας

ΤΑ ΜΑΤΙΑ τού παλαιού αυτού άνθρακωρύχου, τού ειδικού συνεργείου διασώσεως, κρατούν ακόμη τη φρίκη τού δράματος που αντίκρυσαν σ' τις φοβερές στοές τού θανάτου. Με την ειδική συσκευή προσπάθει να καθαρίσει τους πνεύμονές του από το ανθρακικό δξύ, ν' ανανεώσει τις δυνάμεις του και να συνεχίσει.

‘Η έδελοντική εργασία έκαμε τὸ δαῦμα της!

ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΟΧΩΡΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕ ΤΑΜΕΙΟ ΤΕΛΕΙΩΣ...ΑΔΕΙΟ

ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΦΤΙΑΞΑΝ ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΕΡΓΟ.

ΑΞΙΟΖΗΛΕΥΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΙΟ.

Καθισμένος σὲ μιὰ πέτρα, ψηλὰ σὲ μιὰ βουνόκορφη, ὁ Ἀντώνης Ξενάκης ἀτενίζει τὸ μακρὸ αὐλάκι πού, σκαμμένο στὴν ἀπέναντι βουνόπλαγιά, φτάνει ὡς τὴ ρίζα ἑνὸς μεγάλου βράχου. Ἡ χαρακιά αὐτὴ στὸ βουνό ἔχει παίξει σημαντικὸ ρόλο στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τοῦ τόπου· τοὺς χάρισε σὲ δυὸ ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα, κι ἀκόμα τοὺς κρατάει χωρισμένους. Ὁ Ξενάκης κοιτάζοντας τὴ γραμμὴ αὐτὴ ἀναλογίζεται τὰ τελευταῖα αὐτὰ τέσσερα χρόνια, τὰ γεμάτα γεγονότα καὶ ἀγῶνες.

Ἡ λαγκαδιά ἀνάμεσα στὰ δυὸ βουνὰ καταλήγει σ’ ἕναν μικρὸ κάμπο, πυκνοφυτεμένο μὲ ἐλιές καὶ χαρουπιές, ἀμπέλια καὶ λαχανικά, πού ἀπλώνεται ἴσαμε τὴ θάλασσα, ἢ μάλλον εἰσχωρεῖ σ’ αὐτὴν, σχηματίζοντας μιὰ μικρὴ χερσόνησο μ’ ἕναν στενὸ λαϊμό.

Στὸν λαϊμό εἶναι χτισμένη ἡ μικρὴ κωμόπολις τῆς Παλιόχωρας, μιὰ κοινότης μὲ χίλιους περίπου κατοίκους στὴ νοτιοδυτικὴ ἄκτὴ τῆς Κρήτης, ἀπέναντι στὴν Ἀφρική.

Σήμερα γίνεται ἐκεῖ ἀρκετὰ ἐντατικὴ καλλιέργεια τῆς ἐλιάς, τῆς χαρουπιᾶς, λαχανικῶν καὶ φρούτων, γιὰτὶ ἀρδεύεται ὁ μικρὸς αὐτὸς κάμπος καὶ ἔχει ἀρκετὸ νερὸ ἀκόμα καὶ τοὺς καλοκαιρινούς μῆνες. Ὡστόσο, πρὶν ἀπὸ τέσσερα μόλις χρόνια, ἐπικρατοῦσε ξεραιλία, τὰ χωράφια ἦταν λιγιστὰ καὶ οἱ κάτοικοι δὲν ἐνδιαφέρονταν νὰ κάνουν περιδόλια, γιὰτὶ ὅλους τοὺς μακρούς μῆνες τοῦ καλοκαιριοῦ στάλα νερὸ δὲν κατέβαζε τὸ ποτάμι πού περνοῦσε ἀνάμεσα στὰ δυὸ βουνὰ. Τὸν χρόνο αὐτὸ τὰ χωράφια εἶχαν μείνει ἀπὸτιστα καὶ ἡ παραγωγὴ τῆς ἐλιάς ἦταν κακὴ. Ὁ Ἀντώνης Ξενάκης, πρόεδρος τότε τῆς κοινότητος τῆς Παλιόχωρας, εἶχε βγῆ ἀπὸ τὰ χαράματα νὰ κἀν τὸν συνειθισμένο του γύρο στὰ χωράφια. Τὰ αὐλάκια ἦσαν ὅλα κατὰξερρα, καθὼς καὶ ἡ κοίτη τοῦ χειμάρρου πού ἀρχισε ν’ ἀκολουθεῖ. Μετὰ ἀπὸ πορεία τεσσάρων

περίπου χιλιομέτρων ἔφτασε σ’ ἕνα σημεῖο ὅπου κυλοῦσε ἀνάμεσα στὶς πέτρες λίγο νερὸ, πού λίγο πιο πέρα χάνονταν μπρὸς στὰ μάτια του, ρουφηγμένο ἀπὸ τὴ διψασμένη γῆ. Ὁ Ξενάκης, βλέποντας μὲ θλίψη τὸ νερὸ νὰ χάνεται χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ κἀν τὸ παραμικρὸ, σκέφτηκε: «Τὸ νερὸ θὰ τὸ δεσμεύσουμε, θὰ τὸ διοχετεύσουμε σ’ ἕναν τσιμεντένιο ὑδραύλακα, θὰ ἀρδεύσουμε τὰ χωράφια μας καὶ θὰ τὰ κάνουμε ποτιστικά». Μέσα του οἱ ἰδέες ἐκάλπαζαν καὶ διαδέχονταν ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες διάβαζε συχνὰ γιὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα. «Γιὰτὶ νὰ μὴν κάνουμε κ’ ἐμεῖς τὸ ἴδιο;» σκέφτηκε. «Ὅ,τι μποροῦν νὰ κάνουν οἱ ἄλλοι, τὸ μπορούμε κ’ ἐμεῖς. Ἀν τὸ κράτος καὶ τὸ Σχέδιο Μάρσαλ δὲν μποροῦν νὰ κάνουν τίποτα γιὰ μᾶς καὶ νὰ μᾶς βοηθήσουν, θὰ προχωρήσουμε μόνοι, θὰ τὰ φτιάξουμε μοναχοὶ μᾶς».

Ἔτσι γεννήθηκε τὸ δημιουργικὸ μυαλὸ τοῦ Ξενάκη ἡ ἰδέα τῆς ἐδελοντικῆς προσωπικῆς ἐργασίας, πού στὴν Ἑλλάδα εἶναι σχεδὸν ἀγνωστὴ ἐννοια. Ἀπὸ τὴν ἰδέα ἴσαμε τὴν πραγματοποιήσῃ τῆς ἡ ἀπόστασις εἶναι μεγάλη. Οἱ δραματιστὲς σπάνια εἶναι καὶ ἀνθρωπῶι δράσεως. Ὁ Ξενάκης εἶχε ὑπερνικήσῃ ἕνα στῶμα ἀδιαφορίας καὶ ἀγνοίας πού εἶχε κατακαθῆσῃ ἀπὸ αἰῶνες πρὶν αὐτὸν κόσμῳ. Ὅταν τόλμησε νὰ ἀνακοινώσῃ τὰ σχέδιά του στοὺς συγχωριανούς του, μιὰ μέρα πού ἦταν συγκεντρωμένοι σὲ δημοτικὸ σχολεῖο γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὶς προφορικὲς ἐξετάσεις τῶν παιδιῶν τους, τὸν εἶπαν παλαβό· κι ὅταν τὴν ἐπόμενη Κυριακὴ, μετὰ τὴ λειτουργία, ἐξέθεσε τὰ σχέδιά του σὲ ἐκκλησία, μέσα στὸν ἱερὸ ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ἀντιμετώπισε ὅχι μόνο τὴν εἰρωνεία τῶν περισσοτέρων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀργή τους καὶ τὰ σκάγια πῆρναν καὶ τὸν παπα-Στυλιανὸ Φραντζεσκάκη, γιὰτὶ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ μιλήσῃ ἀπὸ τὸν ἀμβωνά τῆς ἐκκλησίας· πράγμα πού θεωρήθηκε ἀπὸ

πολλοὺς ὅτι σήμαινε πὼς ὁ παπάς εἶχε κάνει «κόμμα» μὲ τὸν πρόεδρο.

Ὁ Ξενάκης κατάρθωσε νὰ πείσῃ καμμιά τριανταπενταριά κατοίκους, κατὰ πλειοψηφίαν γέροντες καὶ γριές, νὰ τὸν βοηθήσουν στὸ ἔργο. Κι αὐτοὶ ὑπογράψαν μιὰ κατάσταση ὅπου ἐδήλωναν ὅτι θὰ δουλέψουν δέκα, δεκαπέντε, εἴκοσε μεροκάματα δωρεάν ὁ καθένας γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ἔργου.

Ἄντρες καὶ γυναῖκες ὅλων τῶν ἡλικιῶν, ἀκόμα καὶ μιὰ γερόντισσα ὀγδόντα χρονῶν, ἡ Αἰκατερίνη Ἰερωνυμάκη, δούλεψαν ἔχοντας γιὰ μοναδικὴ ἀνταμοιβή τὴν προοπτικὴ ἑνὸς καλύτερου μέλλοντος. Ἡ Αἰκατερίνη Ἰερωνυμάκη, ἀπὸ χρόνια χήρα, δὲν ἔλειψε ποτὲ ἀπὸ τὴ δουλειά. Μάζευε ἀμμογάλλικο μαζί μὲ τὶς ἄλλες γυναῖκες κάτω στὴν παραλία καὶ τῶβαζε σὲ τσουβάλια πολλοὶ ἀναγκάζονταν νὰ μποῦν ἴσαμε τὰ γόνατα στὴ θάλασσα. Μετὰ τὸ φόρτωναν σὲ κάρρα, ἢ σὲ φορτηγὸ αὐτοκίνητο, καὶ τὸ μεταφέρανε ἐκεῖ πού γινόταν τὸ ἔργο. Ἐκεῖ ἀνακάτευαν τὰ τσιμέντα καὶ τὰ χύναν σὲ καλούπια. Σιγά-σιγὰ τὸ αὐλάκι ἐπαίρνε σχῆμα. Ὑπολογίζεται ὅτι οἱ γυναῖκες μάζεψαν καὶ κουβάλησαν περίπου 1.000 κυβικὰ χαλίκια.

«Αἱ, παιδάκι μου, δούλευα κ’ ἐγὼ σὰν ὅλους τοὺς ἄλλους», λέει ἡ γερόντισσα.

Ὡστόσο, ἡλεκτρικὸ ρεῦμα δὲν ἔχει σήμερα σὲ σπιτάκι τῆς, στὰ Γαυδιώτικα, ἡ Αἰκατερίνη Ἰερωνυμάκη, μολοντὶ δούλεψε τόσο ἐπίμονα. Γιὰ μοναδικὴ τῆς ἀνταμοιβή ἔχει τὸ μετάλλιο τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρύματος.

Κατὰ τὴν διάρκειά τῶν δυὸ ἐτῶν πού δάσταξε ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου, ἡ προσπάθεια πέρασε ἀπὸ πολλὰς φάσεις. Ὑπῆρχαν στιγμὲς καταπτώσεως ὅπου φαίνονταν ὅτι ὅλα ἦταν μάταια, καὶ ὑπῆρχαν ἄλλες πάλι στιγμὲς πού τὰ πράγματα πήγαιναν καλά.

ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΠΑΛΙΟΧΩΡΑ. ΣΤΗΝ ΒΟΥΝΟΠΛΑΓΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑΣ ΚΑΤΟΙΚΟΣ ΤΗΣ. ΤΗΝ ΑΓΛΗΣΕ. ΔΡΑΜΑΤΙΣΤΗΚΕ ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΡΓΟ. ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕ — ΚΑΙ ΒΡΗΚΕ ΤΗΝ ΑΓΝΩΜΟΣΥΝΗ...

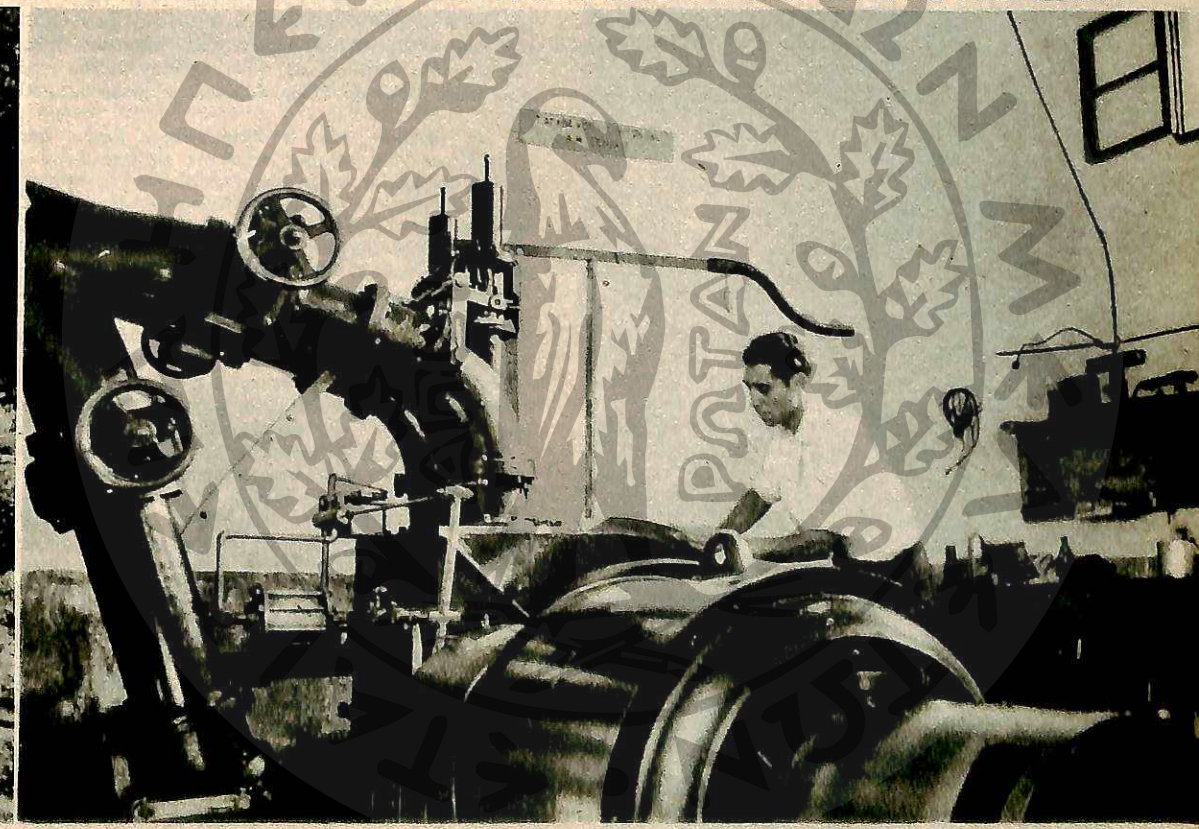
Ο ΑΝΤΩΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ (ΔΕΞΙΑ) ΜΕ

ΜΕΡΙΚΟΥΣ ΠΡΩΤΕΡΓΑΤΕΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΑΛΙΟΧΩΡΑΣ

ΣΤΑΘΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ. Ο ΣΤΡΟΒΙΛΟΣ, ΕΙΝΑΙ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

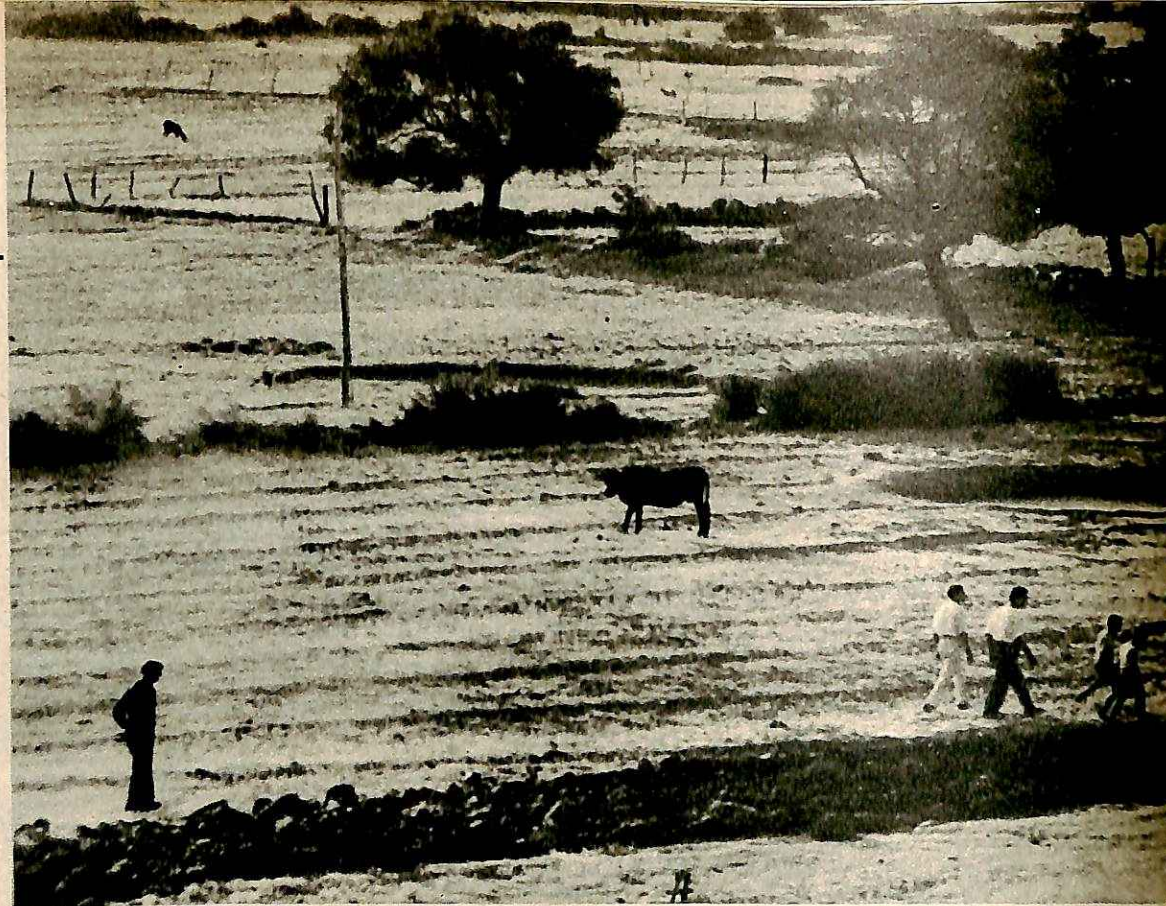
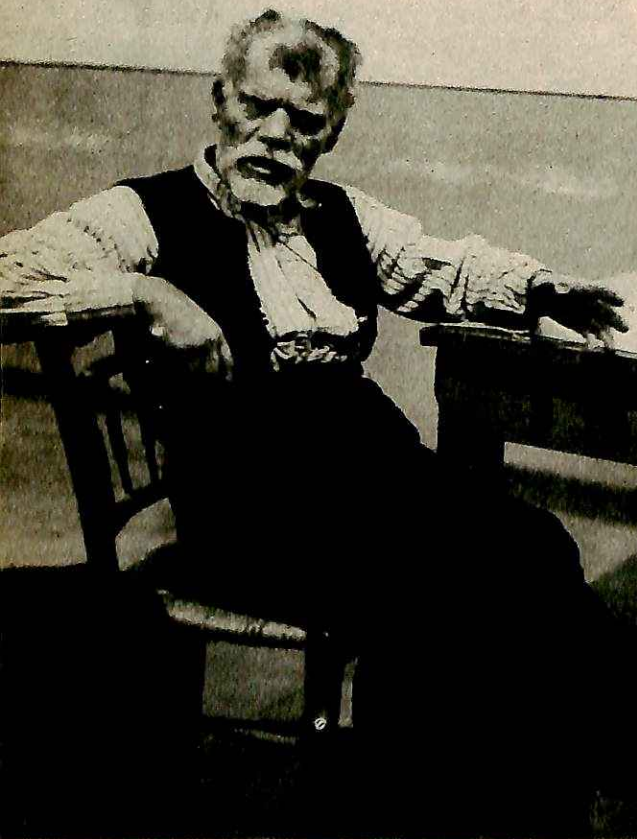

Μιά δημιουργική έμπνευση...

ΑΝΤΩΝΗΣ ΞΕΝΑΚΗΣ: «ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΤΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΟΛΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ...»

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ: «ΠΙΣΤΕΥΑ ΠΑΝΤΑ ΣΤΟ ΕΡΓΟ»

ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΤΡΑΚΤΕΡ ΟΡΓΩΝΕΙ ΝΕΕΣ ΚΑΙ ΕΥΦΟΡΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΙΝ ΕΜΕΝΑΙ ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ

ΕΙΝΑΙ ΚΙ ΑΥΤΟ ΕΝΑ ΣΗΜΑΔΙ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΟΥ ΠΟΥ ΣΥΝΕΤΕΛΕΣΘΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΛΙΟΧΩΡΑ

‘Η κωμόπολη χωρίστηκε σέ δυο παρατάξεις. Σ’ έχδρους καί φίλους τού Έργου

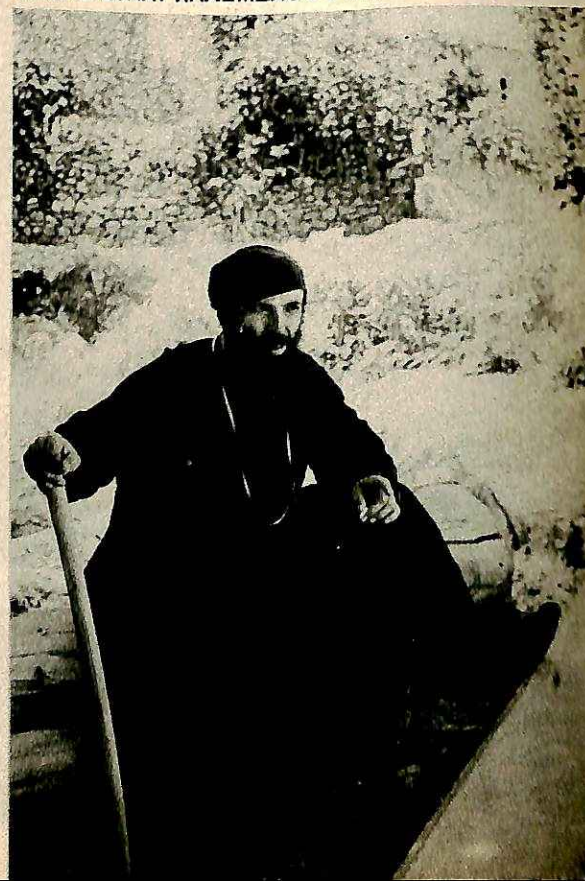
‘Ο Ξενάκης έφερε στην Παλιόχωρα τόν νομομηχανικό καί τόν μηχανικό τού υπουργείου Γεωργίας, που έχαραξαν τήν γραμμή που θαπρεπε ν’ ακολουθήσει ο υδραύλακας, αλλά ήταν καί οι δυο τους εξαιρετικά επιφυλακτικοί όσον αφορά τόν υδροηλεκτρικό εργοστάσιο —μιά καί δέν ήταν ειδικοί— καί περιωρίστηκαν στό νά υποδείξουν απλάς ένα σημείο όπου θα μπορούσε νά σχηματισθή μιά υδατόπτωση περίπου 27 μέτρων. Έτόνισαν όμως ότι τόν έργο ήταν κολοσσιαίο γιά τίς δυνατότητες τής Παλιόχωρας, κι ότι θα κόστιζε γύρω στό δυο δισεκατομμύρια δραχμές τής έποχής εκείνης, αφού μόνον ή κατασκευή τού υδραύλακα, μήκους 1800 μέτρων, καί τής δεξαμενής θα κόστιζε πάνω από διακόσια εκατομμύρια καί τόν κοινοτικό ταμείο ήταν άδειανό. ‘Υπελόγιζαν ότι έπρεπε νά γίνη έκδραχισμός περίπου πεντέμισι χιλιάδων κυβικών μέτρων βράχου.

‘Ο Ξενάκης δέν αποβαρύνθηκε ήξερε πώς σύμφωνα μέ τόν νόμο ή κοινότης είχε τόν δικαίωμα νά επιβάλλη ίσαμε δέκα μεροκάματα προσωπική εργασία τόν χρόνο στόν κάθε χωρικό. ‘Εφερε τόν θέμα στό Κοινοτικό Συμβούλιο. ‘Η πρότασή του νά γίνη τόν έργο μέ υποχρεωτική προσωπική εργασία σήκωσε θυελλα διαμαρτυριών. ‘Εξαγριωμένοι χωρικοί συγκεντρώθηκαν έξω από τά γραφεία τής κοινότητος τή μέρα τής συνεδριάσεως, καί απειλούσαν τούς συμβούλους. ‘Επρόσεξε, γέρο, πώς θα ψηφίσεις, ούλ θες νά θγής ζωντανός από μέσα κάποιος απείλησε τόν ‘Αντώνη Θεοδωράκη, έναν από τούς πιο σεβάσιμους κατοίκους τής Παλιόχωρας, καί από τούς λιγότερους πιά πιστούς τής πατροπαράδοτης κρητικής δράκας πούχουν άπομείνει. ‘Η μακροχρόνια άπασχόλησή του μέ τά κοινά, μιά καί τρείς φορές στό παρελθόν είχε χρηματίσει πρόεδρος τής κοινότητος, καί ή άπαράμιλλη σωφροσύνη, πραότης καί σοφία του, άπόσταγμα τής φιλοσοφικής σκέψης αυτού τού έβδομητάρη πρώην ράφτη κρητικών ένδυμασιών που πέρασε μιάν όλόκληρη ζωή μελετώντας τήν ιστορία, τόν έκαναν νά μή πτοηθή. ‘Ο Θεοδωράκης έρριξε όλο του τόν βάρος, ήθικό κυρίως, μέ τόν μέρος τού Ξενάκη. ‘Αλλά τόν συμβούλιο δέν ήθελε νά μπλέξει σέ μιά ύπόθεση που είχε ξεσηκώσει έναντίον τής τή μεγάλη πλειοψηφία τών κατοίκων. Έτσι απέκρουσε τήν ιδέα τής επιβολής προσωπικής εργασίας καθώς καί τού δανεισμού. Καί μετά από πολλά βάσανα, αφού ή τότε αντιπρόεδρος Κονταξής πρό-

τεινε μιά μέση λύση,, δηλαδή, νά αρχίσει τόν έργο μέ έθελοντική εργασία χωρίς όμως επιβολή αναγκαστικής προσωπικής εργασίας καί χωρίς νά μπλέξει ή κοινότης στόν οικονομικό τομέα τού έργου, οι σύμβουλοι άπαντώντας μονολεκτικά σχεδόν μ’ ένα «Νά γίνη» ή «Νά μή γίνη» ψήφισαν μέ πέντε ψήφους κατά τεσσάρων υπέρ τής προτάσεως Κονταξή. ‘Ο δρόμος ήταν πιά άνοικτός.

Τόν άλλο πρωί, οι τριανταπέντε έθελοντές έξεστράτευσαν γιά τόν έκκλησάκι τών ‘Αγίων ‘Αποστόλων, που βρισκόταν περίπου στό μέσον τής

ΠΑΠΑ-ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑΚΗΣ: «Ο ΞΕΝΑΚΗΣ ΕΙΝΑΙ ΠΛΑΣΜΕΝΟΣ ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ»

άποστάσεως που χωρίζει τόν σημείο άπ’ όπου θαρχίσει τόν αύλακι ίσαμε τόν μέρος όπου θα κάνουν τήν υδατόπτωση. Μετά άπό τή δέηση που έψαλε ο παπα-Στυλιανός, ο Ξενάκης, ο Θεοδωράκης, ο παπάς καί οι άλλοι πλησιάζουν σ’ έναν σωρό μέ εργαλεία, φτυάρια, άξίνες, κλπ. ‘Ο παπα-Στυλιανός καί ο Ξενάκης παίρνουν ο καθένας από μιάν άξίνα στό χέρι. ‘Ο Ξενάκης θγάξει τόν χιτώνιο που φοράει, φτύνει στίς παλάμες του, τρίβει τά χέρια του, άρπάζει τήν άξίνα καί άρχινάει νά σκάβει. Πλάι του ο παπα-Στυλιανός πούχει κι αυτός θγάλει τόν καλυμμαύκι του,

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗ: «ΔΟΥΛΕΨΑ Κ’ ΕΓΩ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ, ΣΑΝ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ»

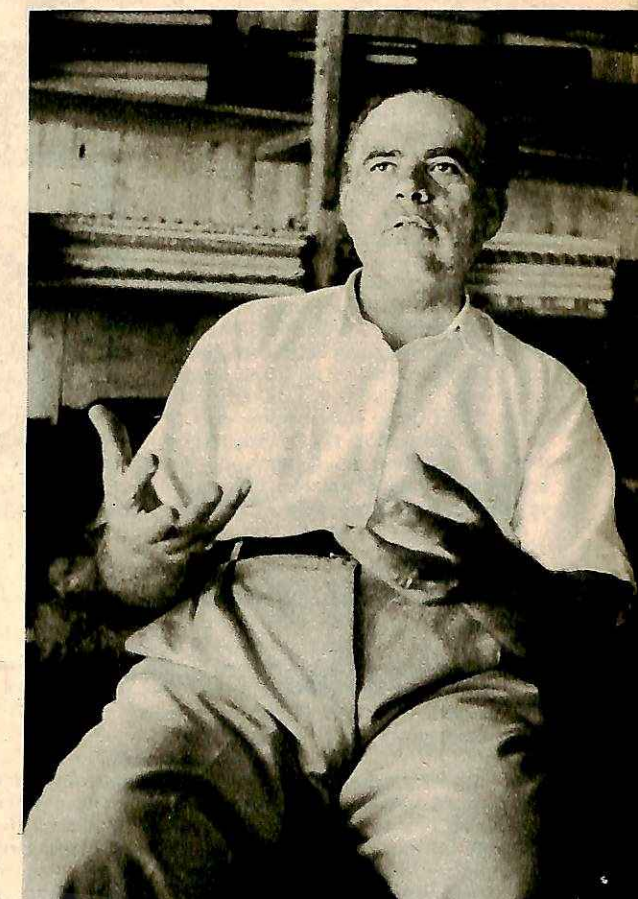
κ’ έχει σηκώσει τά ράσα του περνώντας τα μέσα άπό τόν ζωνάρι του, στήνεται γερά στίς μπόττες του, σηκώνει τόν κασμά καί άρχίζει τόν σκάψιμο. ‘Ενας-ένας, οι χωρικοί παίρνουν ο καθένας από ένα εργαλείο, άσχετα από ήλικία καί από τόν άν είναι άντρας γιά γυναίκα, καί άρχινάνε τή δουλειά. Δυο δάκαρα χρόνια δέν θ’ άποχωρίζονταν τόν κασμά, γιά νά φέρουν σέ πέρας τήν πιο σημαντική, άφιλοκερδή καί μακρόπνοη περίπτωση συλλογικής εργασίας στην ‘Ελλάδα.

Σήμερα, μετά από τέσσερα χρόνια, ο Ξενάκης κάθεται καί στην πέτρα καί καμαρώνει τόν έργο του, που λειτουργεί ήδη δυο χρόνια τώρα. ‘Ωστόσο, δέν είναι πιά πρόεδρος τής κοινότητος τής Παλιόχωρας. Τί μεσολάδησε; Πρόκειται άραγε γιά τήν τόσο γνώριμη σ’ όλους μας έπανάληψη τής κλασικής πιά άγνωμοσύνης, που χαρακτηρίζει τούς Ρωμηούς από τούς αρχαίους χρόνους;

‘Ετσι είναι οι άνθρωποι —υποστηρίζει μέ άπαισιόδοξη φιλοσοφική διάθεση ο Γιώργης Φιωτάκης, γραμματέας τής κοινότητος, ένας λεπτοκαμωμένος άντρας ίσαμε 47 χρονών μέ τόν ύψος διανοσμένου— όταν κάνουν ένα μεγάλο ήγμα που τούς πάει έκাতό χρόνια μπρός, δέν τόν άντέχουν. ‘Αλλωστε, καί ή φύση δέν μάς έχει κάνει όλους ίσους: όπας συμβαίνει καί μέ τά βουνά, που άλλα είναι ψηλά καί άλλα χαμηλά. Είναι μάταιο τόν νά θέλουμε νά τούς αλλάξουμε.

Πιο μαχητικός, ο παπα-Στυλιανός Φραντζεσκάκης, ένας νέος άντρας ίσαμε 43 χρονών καί μέ κατάμαυρα γένεια καί μάτια, που σπιθοβολάνε από έγκόσμια πονηρία καί γίωση τών ανθρώπων, δηλώνει μέ τόνο κατηγορηματικό: «‘Ο Ξενάκης είναι γεννημένος γιά νά σηκώνη τόν βάρος καί νά κάνει τή δουλειά τών άλλων, καί νά πληρώνη γι’ αυτούς. ‘Οταν πρωταρχίνησε τόν έργο μαζεύονταν καμιά πενηνταριά νοματάδοι κάθε μέρα γιά δουλειά. ‘Αλλά σάν φτάσανε σέ μέρος πιο βραχώδες, τί νά σου κάνουν οι γέροι κ’ οι γριές, έπρεπε νά μπουν φουρνέλλα καί τούτο σήμαινε ότι χρειάζονταν νέοι εργάτες που θα δούλευαν μέ λιοστό. ‘Ο Ξενάκης προσέλαβε τότε πέντε εργάτες γιά τή δουλειά. ‘Αλλά τόν κοινοτικό συμβούλιο άνήθηκε νά έγκρίνη τήν πίστωση. ‘Ετσι, πολύ γρήγορα έφτασε νά χρωστά ή μεροκάματα στους εργάτες, που ή κοινότης δέν τά ανεγνώριζε. Οι εργάτες διαμαρτύρονταν. Τί έκανε τότε ο Ξενάκης; Φώναζε τούς πέντε εργάτες νάρθουν τόν άλλο πρωί στό σπίτι του, τούς

... κ’ ύστερα πολλή δουλειά

Γ. ΡΟΔΑΛΑΚΗΣ: «ΠΑΡ’ ΟΛΙΓΟ ΝΑΡΘΟΥΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΟΙ ΔΥΟ ΜΕΡΙΔΕΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ»

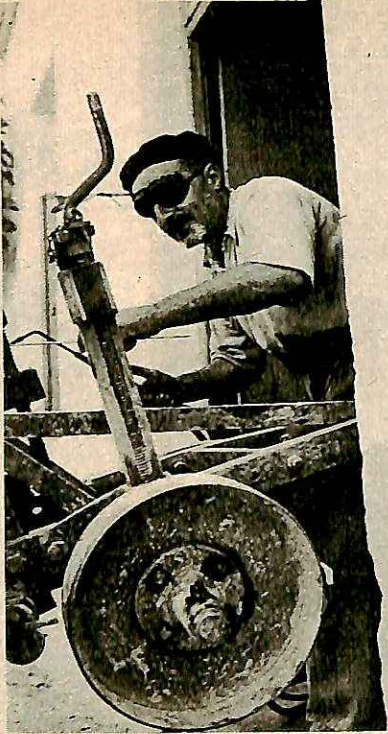
Π. ΖΟΥΡΙΔΗΣ: «ΜΑΣ ΜΠΟΥΧΤΙΣΕ Ο ΞΕΝΑΚΗΣ»

παρέδωκε έναλόκληρο βαρέλι λάδι από τη σοδειά του και τους είπε να το μεταφέρουν στο σαπωνοποιείο του Βαρδάρη. Έκει το λάδι ζυγίστηκε και πουλήθηκε, και με τα λεφτά που έπιασε πληρωθήκανε οι έργατες τα εξηταπέντε τους μεροκάματα σ' ένα τραπέζακι δξω από το καφενείο. Η πράξη αυτή έκανε βέβαια θαδεία εντύπωση στόν κόσμο, και λέγανε όλοι: «για να πουλάη το λάδι του, σημαίνει πως έχει έμπιστοσύνη ότι το έργο θα τελειώση».

Ανοιγοκλείνοντας πονηρά τα μάτια του, ο παπάς προσθέτει με θυμολοσοφία: «Έτσι και τόν Χριστό τόν σταυρώσανε —αν ξαναρχόταν τώρα ανάμεσό μας θα του κάναν τα ίδια και χειρότερα, θα του βάζαν πετρέλαιο και θα τόν καίγανε— κάτι ξέρει κι αυτός και γι' αυτό δέν ξανάρχεται κοντά μας. Χαιρέτε!»

Ο μεγαλοκτηματίας Παύλος Ζουρίδης, που είναι ιδιοκτήτης και του έλαιουργείου, κοινοτικός σύμβουλος τώρα, αλλά και την εποχή που έγινε το έργο, διαφωνεί ριζικά με τις αντιλήψεις και τις μεθόδους του Ξενάκη: «Τέσσερα χρόνια μάς μπουτίισε ο Ξενάκης και μάς γέμισε έπιγραφές». Ο Ξενάκης καθώς προχωρούσε το έργο, κάθε τόσο έδασε έπιγραφές στα τσιμεντένια τοιχώματα του ύδραυλικός για να κρατήη αδιάπτωτο τόν ένθουσιασμό τών εργαζομέ-

Γ. ΒΑΡΕΛΑΚΗΣ : «Ο ΞΕΝΑΚΗΣ ; ΦΩΝΗ ΒΟΩΝΤΟΣ ΕΝ ΤΗ ΕΡΗΜΩ...»

ποσό τών 280.000 νέων δραχμών, υπό τύπον ενός τριετούς άτόκου δανείου, τότε όλοι σχεδόν βρέθηκαν να είναι ύποστηριχτές του έργου και ζωνταν καθημερινά για εργασία.

Με τα χρήματα αυτά, καθώς και με τις 30.000 δρχ. που έδωσε ο Έγχειοβελτιωτικός Συνεταιρισμός της Παλιόχωρας, και με ώρισμένες ακόμη ένισχύσεις, μπόρεσε ο Ξενάκης να χτίση το εργοστάσιο, να παραγάγει τούς σωλήνες για την ύδατο-πίωση καθώς και την τουρμπίνα. Έφαρμόζοντας το σύστημα της ατεπιστάσις, ο Ξενάκης, κατάφερε να κοστίση η άνεγερση του εργοστασίου —ένός μικρού κτιρίου— μόλις τό ένα έβδομο του ποσού που προϋπελόγισαν οι μηχανικοί τών κρατικών ύπηρεσιών, οι όποιοι ώστόσο έτέμεναν να άνεγερθή το εργοστάσιο κατόπιν μειοδοτικού διαγωνισμού. Τόν στρόβιλο τόν παρήγγειλε σέ έλληνικό εργοστάσιο και κόστισε τα μισά από ό,τι θα κόστιζε αν τόν αγοράζαν στην Άγγλία. Μολονότι ήταν ό πρώτος κάπως μεγάλος στρόβιλος έλληνικής κατασκευής, λειτουργεί ίκανοποιητικά και είναι έγγυημένος από τό εργοστάσιο για πολλά χρόνια.

Έτσι, σήμερα, η Παλιόχωρα έχει ηλεκτρικό ρεύμα 220 βόλτ, και πρόπαντός φτηνό, μία και η τιμή του ε-

τώρα. Ένα πράγμα είναι βέβαιο: αν ο Ξενάκης δέν ήταν αυτός που είναι, κι αν δέν είχε την φαντασία, την πειθώ και την αποφασιστικότητα που χρειάστηκαν για να έμπνευση στους χωρικούς την πίστη στο έργο που είχαν αναλάβει να πραγματοποιήσουν, η Παλιόχωρα θα ήταν σήμερα βουτηγμένη ακόμα στο σκότος.

ΤΙ ΛΕΕΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

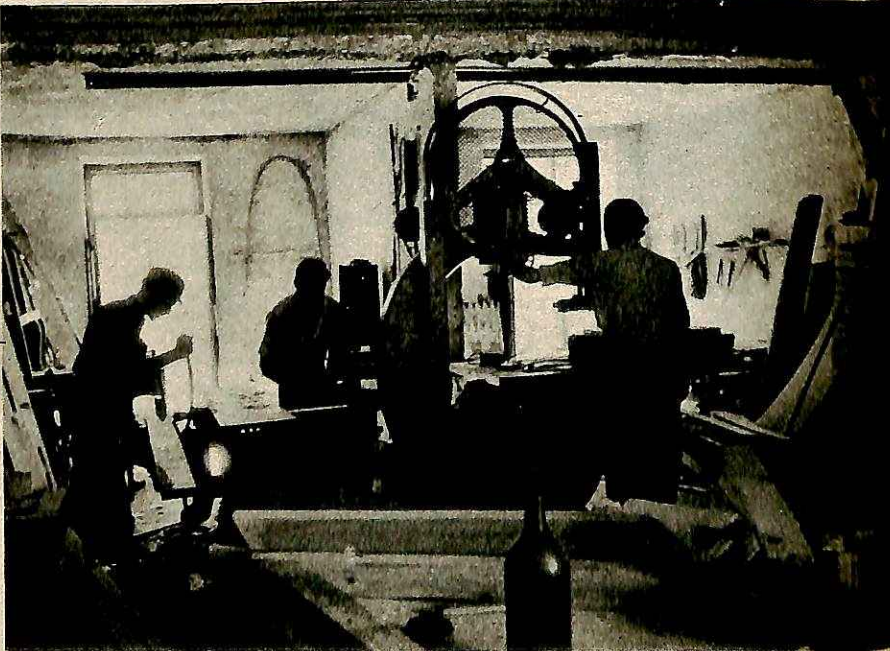
Ο τωρινός πρόεδρος της κοινότητας, Γεώργιος Ροδαλάκης, που είναι συνάμα καταστηματαρχής, δέν ζούσε στην Παλιόχωρα όταν γινόταν τό έργο, παρά μόνο στην τελευταία του φάση, Γι' αυτό, δέν έχει έμπλακή όσο μερικοί άλλοι στη δίνεξη που κρατάει χωρισμένους τούς κατοίκους σέ δυο μερίδες. Ο Ροδαλάκης δηλώνει σέ τόνο χαμηλό: «Δέν υπάρχει άμφιβολία ότι ό ηλεκτροφωτισμός και τό άρδευτικό έργο είναι έργα κοινωφελή, αλλά έπρεπε να γίνουν μετά από περισσότερη μελέτη, για να γίνουν με λιγώτερα έξοδα και πιό καλά, ώστε να μη πηγαίνη τόνο νερό χαμένο. Τώρα τό μισό νερό ξαναχύνεται στο ποτάμι και χάνεται, αντί να πηγαίνη στην άρδευση. Ένώ αν η τουρμπίνα είχε τοποθετηθή 60 πόντους ψηλότερα, τό νερό θα πήγαινε όλο στην άρδευση».

Όσο, 600 στρέμματα άρδούνται τούς καλοκαιρινούς μήνες που άλλοτε έμεναν άπότιστα, ύποστηρίζει ό Άντώνης Θεοδωράκης, και προσθέτει: «Εγώ έπίστευα εις την χρησιμότητα του έργου από την πρώτη στιγμή —μολονότι πρόβλεπα ότι έχρειάζοντο τέσσερα έτη δια την ολοκλήρωσιν του. Και έγινε εις τό ήμισυ διάστημα, μολονότι οι εύποροι δέν έδοθήσαν καθόλου εις την εκτέλεσίν του».

«Φωνή βοώντος έν τη έρήμω» είναι ό Ξενάκης, μου έμπιστεύεται με θλίψη ό σιδηρουργός Γρηγόρης Βαρελάκης που συνέβαλε όσο κανένας άλλος στην κατασκευή τών 120 στύλων διανομής του ρεύματος, που φτιάχθηκαν επί τόπου από τσιμέντο και σιδερένιες βέργες, για 250 δραχμές ό καθένας αντί τών 800 που θα κόστιζαν αν ήταν από ξύλο. Και έπαναλαμβάνει: «Φωνή βοώντος έν τη έρήμω!»

Κείμενο Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ
Φωτογραφίες ΦΙΛ. ΜΠΟΥΚΑ

ΧΑΡΙΣ ΣΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ Η ΠΡΙΟΝΟΚΟΡΔΕΛΛΑ ΚΑΝΕΙ ΜΕΣΑ ΣΕ ΛΙΓΑ ΛΕΠΤΑ ΔΟΥΛΕΙΑ ΠΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΓΙΝΗ ΑΛΛΟΤΕ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΝ ΩΡΕΣ

Ο ΡΩΣΙΚΟΣ ΥΠΟΚΟΣΜΟΣ

Ο Ήρικ Πλέζαντς, γυρίζοντας από τα ρωσικά στρατόπεδα, άποκαλύπτει την ύπαρξη μιάς σκοτεινής οργανώσεως που έμπορεύεται τό έγκλημα μέσα στη σοβιετική κοινωνία ■ Ίσχυρίζεται ότι ύπρξε μέλος του συνδικάτου τών Ρώσων «παραινόμων» και διηγείται μία συγκλονιστική περιπέτεια που άρχισε με τόν Β' Παγκόσμιον πόλεμο ■ Από την Άγγλία στη Γερμανία κι από τη χώρα του Χίτλερ, που γκρεμιζόταν με πάταγο, ό Ήρικ Πλέζαντς, έπαγγελματίας πυγμάχος, ικανός για τό κάθε τί, έπεσε στα χέρια τών Ρώσων ■ Ένας φόνος κι ακόμη μία κατηγορία για διενέργεια κατασκοπείας τόν έβάραιναν...

Καθώς περνούσαν οι μέρες, άρχισα να γνωρίζω με τούς άλλους που βρίσκονταν μαζί μου στο δαγόνι. Ένας ψηλός Ούκρανός αϊχμάλωτος, που θάταν καμιά τριανταριά έτών, είχε δυό φίλους, έναν έπίσης Ούκρανό κ' έναν Πολωνό. Είχαν κ' οι τρεις τους συλληφθή από την Νικαεοντέ, κ' ήταν μέλη ενός κινήματος άντιστάσεως, που λεγόταν «οί Μπαντέρος». Όταν τούς είπα πώς ήμουν Άγγλος, είπαν: «Α, εκείνος που κτύπησε τόν μεγαλόσωμο Πολωνό στο Ζάεσχαούεν; Και γιατί δέν ήρεσαι μαζί μάς;» Έγώ δέχτηκα. Όταν τό τραίνο έφτασε στα πολωνικά σύνορα, πήραν όλους τούς Πολωνούς αϊχμάλωτους, και μαζί τους και τόν ψηλό Πολωνό. Έμένα μ' έβαλαν σ' ένα μικρό χαλύδδινο βαγονάκι, με δυό φρουρούς που είχαν τό περίστροφά τους διαρκώς γυρισμένα προς τό μέρος μου. Αυτή ήταν η τελευταία εκδίκηση του Πολωνού. Είχε πη στις άρχές πώς είχα έπιχειρήσει ν' αποδράσω.

Μπαντέρος και Μπλαντόν

Όκτώ μέρες άργότερα, τό τραίνο σταμάτησε στο Μπρέστ-Λιτόφσκ, και μάς έβαλαν στις φυλακές. Δέκα άντρες είχαν πεθάνει στο ταξίδι. Έπειτα από δυό δρομάδες, μάς κλείσαν πάλι στα ίδια δαγόνια. Ένας Ρώσος ήρθε προς τό μέρος μου και έπιασε τό παλτό μου. «Βγάλτο!» έπτε. Έγώ άρνήθηκα. Μερικοί από τούς συντρόφους του έρριξαν ένα σακκι πάνω στο κεφάλι μου και προσπάθησαν να μου τό βγάλουν. Άρχισα να κλωτσάω όλους γύρω μου, αλλά τό σακκι μ' έπνιγε. Τότε άκουσα να φωνάζουν: «Μπαντέρος! Μπαντέρος!», έπειτα τό θόρυβο μιάς σύνομης πάλης, και τέλος αισθάνθηκα δυό χέρια να με τραβούν και να μου δγάζουν άπ' τό κεφάλι τό σακκι.

Πάλι άτάξιες έκανες, συνάδελφε, έπτε μία έιρωνική φωνή. Ήταν ό πανύψηλος Ούκρανός κ' οι δυό φίλοι του. Κρίνοντας από τα σώματα που ήταν πεσμένα στο πάτωμα κι από τό σεβασμό με άπ' όποιο τούς φέρονταν όσοι είχαν μείνει όρθιοι, οι «Μπαντέρος» ήταν μία δύναμη που έπρεπε να ύπολογίζη κανείς...

Άπ' τόν Ούκρανό Βαλχάφ έμαθα γρήγορα λεπτομέρειες για τούς Μπαντέρος. Ήταν όπαδοί του Στέφαν Μπαντέρος, του Ούκρανού άρχηγού τών παρτιζάνων που είχαν άγωνιστή σκληρά εναντίον τών Ρώσων. Πολλά από τα μέλη της ομάδος του είχαν συλληφθή και καταδικασθή σέ μακροχρόνιο φυλάκιση άπ' την Νικαεοντέ, αλλά εξακολουθούσαν να έχουν τις μυστικές οργανώσεις τους στις πόλεις και στα στρατόπεδα. Σκότωναν κάθε τόσο άξιωματικούς τών στρατοπέδων, χωρίς να τούς παίρνει είδηση κανείς, κ' η Νικαεοντέ τούς φοβόταν. Σκέφτηκα πώς θάταν πολύ ώφέλιμο

νάχω τέτοιους πολύτιμους φίλους σαν τόν Βαλχάφ και τούς συντρόφους του...

Φτάσαμε στο Άναχάου, και μάς έβαλαν σ' ένα κελλί με 60 σχεδόν άλλους αϊχμάλωτους. Την δεύτερη μέρα έγινε ένας φόνος. Μιά ομάδα φυλακισμένων συζητούσε και προχώρησε να δώ τί συνέβαινε. Εκείνοι διαλύθηκαν κ' ένα σώμα έπεσε χάμω. Ήταν ένας νεαρός Γερμανός που τόν μαχαίρωσαν έπειδή άρνήθηκε να μοιραστή λίγο καπνό που ήξεραν πώς είχε.

Τότε, για πρώτη φορά, άκουσα την έπιφοβη λέξη «Μπλαντόν». Οι φυλακισμένοι την ψιθύριζαν όταν μιλούσαν για μερικούς άλλους φυλακισμένους που ήταν πάντα κατάμαυρα ντυμένοι, έπαιρναν καλύτερη προφή και φαίνονταν να έχουν περισσότερα προνόμια από τούς άλλους.

Όπως έμαθα σέ λίγο οι Μπλαντόν είναι μία έγκληματική αδελφότης που δρ ά' διάκληρη τη Σοβιετική Ένωση, και διευθύνεται από έπιτροπές που επιβάλλουν τόν κανονισμό της οργανώσεως και προοιταίνουν τα μέλη της σ' όποιοδήποτε μέρος της Σοβιετικής Ένώσεως κι αν βρίσκονται.

Ο Μπλαντόν δέν εργάζεται ποτέ, ούτε στις φυλακές, ούτε έξω από αυτές. Είναι ένα κοινωνικό παράσιτο. Στις πόλεις, οι Μπλαντόν έχουν πλαστές ταυτότητες, ή πιστοποιητικά που τούς δίνουν δωροδοκούμενοι έπίσημοι. Κάθε Μπλαντόν έχει μία ιεραρχική θέση σ' αυτή την οργάνωση, και την διατηρεί ακόμα και στις φυλακές.

Η πολιτεία τών χαμένων

Γιατί όμως έπιτρέπεται η ύπαρξη της οργανώσεως αυτής σ' ένα κράτος άστυνομικό σαν τη Ρωσία, όπου θάταν εύκόλνατο να την συντηρήσουν; Σ' αυτή μου την άπορία, μου άπάντησαν πώς κι ό Στάλιν ήταν Μπλαντόν και πώς οι Μπλαντόν βοηθούσαν στις κλοπές τών Τραπεζών και άλλων ιδρυμάτων η άτόμων για την ένισχυση τών πόρων του κομμουνιστικού κόμματος, τόν καιρό που δέν είχε καταλήξει ακόμη στην έξουσία. Άπ' τό Άναχάου μάς πήγαν στην Λουμπιάνα, την μεγάλη φυλακή της Μόσχας, κι άπ' εκεί μάς φόρτωσαν πάλι στο τραίνο για τόν τελικό μας προορισμό, την Ίντα, ένα στρατόπεδο που βρίσκεται στόν Άρκτικό κύκλο. Σέ όλα τα ρωσικά τραίνα ύπάρχει τουλάχιστον ένα δαγόνι για καταδίκους. Στο δαγόνι μάς, που είχε ύψος 2 μέτρων και έμβασον 2 τετραγωνικών μέτρων, ύπληρχαν 18 καταδίκαι. Μόνον δυό από μας μπορούσαν να στέκονται όρθιοι μαζί. Την τρίτη μέρα πέθανε ένας Γερμανός. Τόν άφησαν δυό μέρες στο δαγόνι και τόν χρησιμοποιούσαμε για καθίσμα.

Τέλος φτάσαμε στην Ίντα, την «Πολιτεία τών Χαμένων», όπως την έλεγαν οι Ρώσοι. Έκει ύπληρχαν τουλάχιστον 45.000 άτομα στα στρατόπεδα εργασίας. Όλοι αυτοί είχαν τιμωρήθη

για άδικήματα εναντίον του ρωσικού κράτους. Η Ίντα βρίσκεται πολύ κοντά στο Βόρειο Πόλο. Ο άέρας ήταν τόσο παγερός που ακόμα και η όμιλία μάς έκανε να πονάμε. Τρέμοντας μέσα στα κουρέλια μας, φτάσαμε έπειτα από διάρρη πορεία στο στρατόπεδο ύπ' αριθμόν 5. Μας έχωσαν σ' ένα στρατώνια που δέν χωρούσε κανονικά ούτε 100 άτομα, ενώ έμείς είμαστε 240. Η δρώμα ήταν τρομακτική. Έκανε ζέστη, γιατί ύπληρχαν δυό σόμπες στο θάλαμο, αλλά δέν ύπληρχε καθόλου άερισμός. Σέ κάθε άτομο έδιναν ένα πιάτο λαχανόσουπα και 100 δράμια ψωμί.

Ο «παράγων - γυναίκα»

Ένας γιατρός είχε πουλήσει τό πουλόδερο του για λίγο ψωμί και λίγη ζάχαρη, και προθυμοποιήθηκε να μου προσφέρει άπ' αυτά τα τρόφιμα αν τόν προστάτευα σ' τούς άλλους αϊχμάλωτους. Φάγαμε μαζί τό ψωμί και τη ζάχαρη, ενώ μάς παρακολουθούσαν δεκάδες πεινασμένα μάτια. Ένώ καθόμαστε έτσι, μπήκε στο θάλαμο ένας άνθρωπος που φορούσε άσπρο γούνο σακκάκι και καπέλλο, με γυαλισμένες μπότες. Έσπρωχνε τούς άλλους στο διάβα του, κ' έφτυνε χάμω περιφρονητικά, σά νάκανε έπιθεώρηση. Τα δάχτυλά του ήταν φορτωμένα με χρυσά δαχτυλίδια. Άκουσα έναν ψίθυρο φόβου άπ' τα χείλη τών Ρώσων καταδίκων:

—Μπλαντόν!

Τα μάτια του ανθρώπου συναντήθηκαν με τα δικά μου, και με προσέπασε με μία γκριμάτσα περιφρονήσεως. Αισθάνθηκα φοβερά ταπεινωμένος, αλλά δέν μπόρεσα να μη θαυμάσω την άυτόπεποιήσή του και την άλαζονία του, που φαίνονταν τόσο παράταιρες σ' έναν τόπο τόσο θλιβερό, τόσο γεμάτο άπελπισία. Ο Μπλαντόν μιλούσε μ' έναν γενειοφόρο κατάδικο. Σέ λίγο έβαλαν τα γέλια, και χτύπησαν ό ένας τόν ώμο του άλλου. Όπως έμαθα άργότερα, ό κατάδικος με τη γενειάδα ήταν ένας Μπλαντόν που είχε καταδικασθή σέ 25 χρόνια φυλάκιση για φόνο και ληστεία στη Ρωσία. Είχε κάνει τώρα γνωριμία με τόν Μπλαντόν με την άσπρη γούνα και βγήκαν μαζί από τόν στρατόνα.

Την έπομένη φορά που είδα τόν γενάτο κατάδικο, φορούσε γούνινο παλτό και καπέλλο κ' είχε πάρει τη θέση του μέσα στην οργάνωση.

Μιά μέρα, ό Βαλχάφ συνήτησε μία Ούκρανη συγχαρωμένη του, μία κοπέλα με την όποια ήταν άλλοτε έρωτευμένος. Δούλευε σ' ένα γυναικείο τμήμα που καθάριζε τούς δρόμους από τα χιόνια. Άπό τότε την περίμενε κάθε μέρα να περάση. Ένα πρωί, την είδα κ' εγώ. Δέν θάταν ούτε 20 έτών. Τού χαμογέλασε και τού κούνησε τό χέρι της.

—Πρέπει να της μιλήσω! μου έλεγε ό Βαλχάφ.

‘Η ανδρώπινη ζωή δέν είχε καμμιάν άξία. ‘Η κτηνωδία κινούσε τόν δαυμασμό

“Αλλά αυτό δέν ήταν καθόλου εύκολο. “Αν είχαμε χρήματα, θα δωροδοκούσαμε τούς φύλακες και θα πηγαίναμε νά έπισκεφθούμε τόν γυναικείο στρατόπεδο. Τελικά, ό Ούκρανός κατάρθωσε νά στείλνι τήν φίλη του ένα «αεροπορικό» γράμμα —ένα χαρτί τυλιγμένο σέ μία πέτρα, πού τήριξε πάνω άπ’ τόν συρματοπλέγμα του στρατοπέδου. “Επειτα άπό μερικές εβδομάδες, οι προετοιμασίες συμπληρώθηκαν: Θά φέρναμε τήν κλέψα λαθραία στό στρατόπεδό μας! Οί Μπλαντινού τόκωναν αυτό χωρίς κανένα φόβο, αλλά είχαν τήν συνεργασία τών φυλάκων.

«Παρατράβηξες τόν σκοινί»

Πάντως, ό άξιωματικός πού ήταν έπικεφαλής του έργατικού μας τάγματος ήταν «Μπαντέρος» και δέχτηκε νά μάς καλύψει. Ρίξαμε ένα δέμα με άνδρικά ρούχα στό στρατόπεδο τών γυναικών, και σέ λίγο εμφάνιστηκε κοντά στό συρματοπλέγμα μία μορφή με άνδρικά ρούχα. Τήν βοηθήσαμε νά πηδήση, αλλά τήν ώρα πού φτάναμε στό στρατόπεδο, μάς είδε ένας Μπλαντινού. Κατάλαβε άμέσως τί συνέβαινε και φώναξε τρεις φίλους του γιά νά μάς κυνηγήσουν. Ο Βαλχάφ κλώτσησε έναν Μπλαντινού με τήν μπόττα του, και τότε ένας άλλος τράβηξε μαχαίρι, αλλά ό Πετρούτσκι —φίλος του Βαλχάφ— τόν χτύπησε με μία πέτρα. “Αρπαξα κ’ εγώ έναν τρίτο και τόν έρριξα χάμω.

Ο θόρυβος έκανε τούς φύλακες νά τρέξουν κοντά μας, και μάς πήγαν όλους σ’ άπομονωτήρια τών φυλάκων. Καθώς μάς έψαχναν άνακαλύψαν τήν ταυτότητα τής φίλης του Βαλχάφ, κι ό δυστυχισμένος άκούσε τούς φύλακες νά τήν διαίζουν πριν τηλεφωνήσουν στους συναδέλφους τους τού γυναικείου στρατοπέδου νάβρουν νά τήν πάρουν. Τήν άλλη μέρα μάς έστειλαν γιά καταναγκαστικά έργα σ’ ένα λατομείο, με άξιωματικό έναν Μπλαντινού πού ήταν άποφασισμένος νά μάς εκδικηθή γιά όσα κάναμε στους συντρόφους του. Μία μέρα πού προσπαθούσα νά ξεσταθώ κοντά στή φωτιά, μούδωσε μία κλωτσιά στή ράχη. “Ωρμησα έπάνω του και με μία γροθιά στό πηγούνι τόν έρριξα μέσ’ στή φωτιά. “Επαθε σοβαρά έγκαύματα.

—Σύντροφε “Αγγλε, μού είπε σκυθρωπά ό Βαλχάφ, μού φαίνεται ότι τό παρατράβηξες τό σχοινί και καλά θα κάνης από δώ και πέρα νά κοιμάσαι με τό μάτι άνοικτό!

Ο Βαλχάφ ήθελε νά πη πώς οι Μπλαντινού θα ζητούσαν εκδίκηση...

‘Αξιοσέβαστη κτηνωδία

“Εμείνα ένα μήνα σ’ άπομονωτήρια γιά τήν έπίθεση εναντίον τού άξιωματικού. Ο Βαλχάφ κι ό Πετρούτσκι είχαν άφεθή «έλευθεροι», έπειτα άπό δυό μέρες άπομόνωση. Πριν περάση όμως μία έβδομάδα, τούς είδα μία μέρα πάλι στό άπομονωτήριο.

—Χτυπήσαμε ένα φύλακα και μάς έβαλαν ένα μήνα άπομόνωση! είπε ό Βαλχάφ. —Γιατί; ρώτησα.

—Οί Μπλαντινού σ’ έχουν ξεγράψει, είπε, και χρειάζεσαι δυό-τρεις φίλους γύρω σου.

“Επειτα άπό πέντε μέρες έφεραν έναν άδύνατο ανθρωπάκο στό κελλί μας. Τό θράδυ έαπλώσε σέ μία γωνιά και νόμισα πώς άποκοιμήθηκε. Ξαφνικά, με ζύπνησαν κάτι θλαστήμιες και φωνές. Πετάρχηκα, κ’ είδα τόν Βαλχάφ νά χώνη ένα μαχαίρι στήν πλάτη του άνθρώπου.

—Τόν πιάσαμε σκυμμένο άπό πάνω σου, έ-έγγησε ό Βαλχάφ.

“Εγινε άνάκριση κ’ είπαμε πώς ό άνθρωπος είχε άυτόκτονήσει. Παρ’ όλο πού ό ίσχυρισμός αυτός ήταν άστειός, άφού ό πεθαμένος είχε μαχαίριά στήν πλάτη, δέν μάς τιμώρησαν περισσότερο...Στό άναμεταξύ ό Βαλχάφ ήρθε σέ επαφή με τόν άρχηγό τών Μπλαντινού και μόν έπεισε νά με σβήσουν άπό τόν κατάλογο τών ξεγραμμένων. Μά όί Μπλαντινού δέν είχαν τελειώσει τούς λογαριασμούς τους μαζί μου.

Μία μέρα, καθώς περίμενα στήν ουρά του συσσιτίου, ένας κτηνώδης Ρώσος, πού τόν έλεγαν Σοτρούκωφ, προχώρησε πρós τόν καζάνι και με τό περιφρονητικό ύφος πού είχαν μόνον οι Μπλαντινού, μάλλωσε τόν μάγειρο έπειδή. Έδινε μεγάλο μερίδιο στους καταδικούς. “Ετυχε εκείνη τή στιγμή νά δρίσκωμαι εγώ μπροστά στό καζάνι και ό Σοτρούκωφ πήρε τό πιάτο μου πού ήταν γεμάτο σούπα και τόχυσε έπιδεικτικά. Κατάλαβα πώς θάμενα νηστικός, και μ’ έπιασε άγρια λύσσα.

—Βρωμέρδ γουρούνι! φώναξα.

“Ωρμησα πάνω στόν Σοτρούκωφ και τόν έσυρα έξω στό χιόνι. Παρά τό όγκώδες σώμα του, ή έκπληξη του γιά τήν τόλμη μου ήταν τόσο μεγάλη, ώστε δέν πρόφτασε καλά-καλά ν’ άμυνθή. Με μία δυνατή γροθιά στό πηγούνι, ό κολοσσός έπεσε χάμω μ’ όλο τού βάρος, κ’ έσπασε τό κρανίο του στό παγωμένο χιόνι. Δέν χρειάστηκε νά τόν κοιτάξω γιά νά καταλάβω πώς ήταν νεκρός.

Οί Μπλαντινού ψιθύριζαν μεταξύ τους καθώς διέσχίζα τόν πληθός πού είχε μαζευτή γύρω μας γιά νά παρακολουθήση τόν άγώνα. “Ενας Ρώσος με πλησίασε μ’ ένα πιάτο κ’ είπε: «Σύντροφε, ή σούπα σου». Τότε κατάλαβα πόσο σεβασμό έχουν οι Ρώσοι γιά τήν κτηνωδία.

‘Ακόμη δέκα χρόνια

Γύρισα στό στρατών, περιμένοντας νά φτάσουν οι δεσμοφύλακες. Πραγματικά, σέ λίγο ήρθαν δυό φύλακες και με πήγαν στό γραφείο του διοικητού του στρατοπέδου, πού καθόταν άνάμεσα σέ μερικούς έπιτελείς του. Τό πρόσωπο του διοικητού είχε μία έκφραση θαυμασμού καθώς είπε:

—Μά πώς κατάφερες νά τόν ξεκάνης, χωρίς όπλο;

“Ενας άλλος άξιωματικός με ρώτησε αν είχα μεταχειρισθή σφυρί. Τούδειξα τīs γροθιές μου. Μ’ άφησαν ελεύθερο και σέ λίγο καιρό έμαθα πώς είχαν προστεθή, χωρίς δίκη, άλλα δέκα χρόνια στό 25 τής καταδικής μου.

Δείξε τήν τέχνη σου!

‘Από κείνη, πάντως, τήν ήμέρα όλοι μ’ έβλεπαν στό στρατών με σεβασμό. Μούδωσαν καινούργιο γούνινο παλτό, σακκάκι, παντελόνι, ώρες μπόττες και μία «σάπκα» (γούνινο καπέλλο). Μούδωσαν επίσης ένα κρεβάτι με στρώμα, σεντόνια και μαξιλάρια. Τό πρωί πού ζυπνώσα, έβρισκα τīs μπόττες γυαλισμένες.

‘Η ‘Επιτροπή τών Μπλαντινού με ζήτησε γιά «προκαταρκτική εξέταση». Πήγα στήν «έδρα» τής πού ήταν ένα άνετό σπιτάκι με κρεβάτια κι ώραιά έπιπλα. Τό τραπέζι ήταν γεμάτο ποτήρια με βότκα. Μόλις με είδε ό επί κεφαλής μού μίλησε γερμανικά.

—“Οστε είσαι ό ‘Εγγλέζος πού μπορεί νά σκοτώση με τήν γροθιά του άνθρωπο; είπε κ’ έβαλε τά γέλια.

Μούδωσε νά πιά βότκα κ’ έπειτα είπε νά φέρονν έναν καλόκαιρο μέσα στό δωμάτιο. ‘Ο άνθρωπος πού μούδωσε γερμανικά τού πέταξε ένα μαχαίρι και, δείχνόντάς με, τού φώναξε: —Σκότώσε τον!

‘Ο καημένος ό κατάδικος στεκόταν άποσβολωμένος.

—Έμπρός! Σκότώσέ τον!

Και γυρίζοντας πρós τό μέρος μου, ό Μπλαντινού είπε:

—Δείξε μας τήν τέχνη σου!

“Ωρμησα πάνω στόν καταδικό και τόν σήκωσα ψηλά στόν αέρα με άεροπλανικό κόλπο. Μ’ ένα στρομπούληγμα τού καρπού του, τό μαχαίρι έπεσε. “Ολοι έβγαλαν ένα έπιφώνημα θασμασμού. Είπαν στόν κατάδικο νά με πιά στήν κοιλία και νά μου δώση άπ’ τά καλύτερα φαγητά πού υπάρχουν.

Καθώς περνούσαν οι μέρες, μάθαινα περισ-

σότερα πράγματα γι’ αυτούς τούς Μπλαντινού. ‘Η ζωή στό στρατόπεδο ήταν τώρα πολύ άνεκτή. “Ετρώγα άρκετό φαγητό. ‘Ο Βαλχάφ με μάθαινε ρωσικά. Γνωρίστηκα και μίλησα μ’ ένα σαρδ Ρώσους —έργάτες, τεχνίτες, έγκληματίες, μέλη του Κ.Κ., άντικομμουνιστάς— ακόμη και ήρωες τής Σοβιετικής ‘Ενώσεως!

Τό μαυρο «σαβουάρ θιβρ»

Οί Μπλαντινού είχαν παράδοξους κανόνες συμπεριφοράς. ‘Ο Μπλαντινού δέν πρέπει ποτέ νά ζητά τροφή άπό τούς φύλακες. Δέν πρέπει ποτέ νά έπιστρέφη καί πού είχε κλέψει. Δέν πρέπει ποτέ νά δέχεται καλύτερες έργασίες. Πρέπει νά έκτελή όλες τīs διαταγές τού άνωτέρου Μπλαντινού χωρίς συζήτηση. Θαύμασα τόν τρόπο με τόν όποιον οι διαταγές αυτές εφαρμόζονταν. “Ακόμη κι όταν πεινούσαν οι Μπλαντινού δέν πηγαίναν ποτέ στήν ουρά πού σχηματίζονταν μπροστά στό καζάνια του συσσιτίου. Μερικές φορές οι άρχές του στρατοπέδου προσπαθούσαν νά κάνουν άρισμένους Μπλαντινού νά έργασθουν. Κάποτε θυμάμαι πώς ήθελαν τέσσερις άπό αυτούς στό λατομεία, αλλά οι Μπλαντινού τραυματίστηκαν τόσο άσχημα στήν κοιλιά —ένα έιδος χαρακίρι— ώστε ήταν άδύνατο νά δουλέψουν!

Αυτό ήταν καλύτερο Μπλαντινού. ‘Ο άνώτεροι είχαν άπό 4-5 ύπνρτές πού τούς έστρωναν τά κρεβάτια και τούς γυάλιζαν τīs μπόττες. “Εδιναν διαταγές νά μαστιγώνονται οι καλύτεροι πού παραβίαζαν τούς κανονισμούς. Στο στρατόπεδο ήταν πολύ δύσκολο νά γίνη κανείς Μπλαντινού, οι περισσότεροι προέρχονταν άπό ρωσικές πόλεις όπου είχαν έξασκήση ή κλέφτες ή πορτοφολάδες. Μία άπό τīs πιό άγαπημένες τους «είδικότητες» ήταν ή κλοπή άποσκευών άπό τούς σιδηροδρομικούς σταθμούς.

Στά χαρτιά οι Ζωές

Οί «έπιλεκτοί» Μπλαντινού λήστευαν τά ταμεία και τά καταστήματα τών συνεργατικών· κάποτε τούς έπιασαν, άλλ’ αυτό δέν τούς πολυσκότιζε γιάτί ήξεραν πώς όπου κι άν τούς έστειλαν θάβρισκαν φίλους τής οργανώσεως πού θά τούς βοηθούσαν. “Ολοι οι αθένητικοί Μπλαντινού έχουν στίγμα σέ κάποιο μέρος τού σώματος πού άποκαλύπτει τήν ιδιότητά τους —συνήθως ένα σταυρό με μία φράση όπως «Μην ξεχνάς τήν Μητέρα».

Οί Μπλαντινού είχαν μανία με τήν χαρτοπαιξία και πλήρωναν πάντα τά χρέη τους. “Αν ό όφειλέτης δέν πλήρωνε, ό δικαστής ελεγχόκριαμα νά τόν χτυπήσει μ’ ένα ραβδί κ’ ένα μαστίγιο. “Ενα άγαπημένο παιχνίδι τών Μπλαντινού ήταν τό έξής: Δυό μέλη τής οργανώσεως έπαιζαν χαρτιά, κ’ εκείνος πού έκανε μπορούσε νά προτείνη αντί πληρωμής τού χρέους του νά σκοτώση κάποιον έχθρό τής οργανώσεως. Πηγαίνει, λοιπόν, στό ύποψήφιο θύμα και τού λέει εύγενικά: —γιάτί υπάρχει κώδικας πού τά ρυθμίζει όλ’ αυτά:

—Τόβαρις (συνάδελφε) είχα τήν άτυχία νά σέ χάσω στα χαρτιά.

Τό θύμα ξέρει τότε τί τό περιμένει. Πρέπει νά δρη μέσα σέ 24 ώρες τό ποσόν πού έχασε ό άλλος στό χαρτιά είδ’ άλλως τόν περιμένει βέβαιος θάνατος. Γνώρισα πολλούς πού χάθηκαν μ’ αυτόν τόν τρόπο.

‘Ο ρόλος τών «σουκάς»

Οί Μπλαντινού ανάγκαζαν συχνά τούς γι�τρούς νά τούς στέλνουν στό νοσοκομεία ως άναπήρους και ξεκουράζονταν ή έτρωγαν καλύτερα εκεί. Ζητούσαν τό μισό περιεχόμενο κάθε δέματος πού έρχόταν στό στρατόπεδο. ‘Η μόνη πραγματική αντίδραση πού είχαν προερχόταν άπό τούς Μπαντέρος, και οι άρχές φρόντιζαν νά δάζουν τīs δυό αυτές οργανώσεις νά άλληλοεξουδετερώνονται. Οι άρχές τού στρατοπέδου είχαν πληροφοριόότες, τούς «σουκάς», και πολλές φορές τούς είδα νά έκτελούνται» άπ’ τούς Μπλαντινού.

“Εναν τόν στραγγάλισαν με μία πετοέτα. “Αλλοι είχαν ακόμη πιό θεαματικούς θανάτους, αλλά οι άρχές δέν σκοτίζονταν ποτέ γι’ αυτούς τούς πληροφοριοδότες γιάτί άπ’ τή στιγμή πού γίνονταν γνωστοί έπαιναν νά έχουν άξία κ’ έξ άλλου ήξεραν πάρα πολλά.

Θυμάμαι πώς έταν άπ’ αυτούς τούς «χαφιδές» τόν θανάτωσαν με τήν μέθοδο τής «καταψύξεως». Οί Μπλαντινού έσκαψαν μία τρύπα μέσα στό χιόνι, άρκετά μεγάλη ώστε νά χωράη ένα ανθρωπινό σώμα, μούδσαν τό σώμα μ’ ένα σχοινί και τόν έχωσαν μέσα στήν τρύπα ώστε νά μη φαίνεται παρά μόνο τό κεφάλι του. “Επειτα γέμισαν τόν χώρο πού ήταν ακόμη κενός με άφθονο χιόνι κ’ έδεσαν τό σχοινί άπό ένα δένδρο γιά νά μην έξαφανισθή τό σώμα μέσα στό χιόνι.

‘Επί μία εβδομάδα τό σώμα έμεινε έτσι χωμένο μέσα στόν πάγο και τό πρόσωπο τού πεθαμένου είχε μία τρομαχτική γκριμάτσα. Οί φυλακισμένοι έκαναν τό σταυρό τους καθώς περνούσαν μπροστά του. Τέλος οι άρχές διάταξαν νά τόν βγάλουν άπό εκεί και νά τόν θάψουν...

«Τιμή» σέ Δυτικό...

“Όταν σκότωσα τόν ‘Ιδαν Σοτρούκωφ, τόν θάναυσο Μπλαντινού τού στρατοπέδου, ήξερα πώς ήταν πιά ζήτημα χρόνου τό νά μού ζητήσουν, ή μάλλον νά με διατάξουν νά κατασπαγ όστους Μπλαντινού, τήν έγκληματική συμμορία πού διευθύνει τόν ρωσικό ύπόκοσμο. Αυτή ή «τιμή» δέν είχε ξαναγίνη ποτέ σέ Δυτικό. Στην άρχή, ή ιδέα αυτή δέν μού άρεσε καθόλου, αλλά σιγά-σιγά άρχισα νά σκέπτομαι τά πλεονεκτήματά τής.

‘Η πρόταση μού έγινε πολύ νωρίτερα άπ’ ό,τι τήν περίμενα. Βρισκόμην στό στρατών, όπου όλοι μού φερόταν με ιδιαίτερο σεβασμό, όταν μία μέρα μπήκε στό θάλαμο ένας ψηλός Ρώσος. “Ηταν φανερό πώς άνήκε στους Μπλαντινού και πώς είχε σημαντική θέση ανάμεσά τους. Τόδεχναν αυτό τό άσπρο γούνινο σακκάκι του και τά χέρια του, πού ήταν φορτωμένα με δακτυλίδια. Με χαίρετσε και μού μίλησε χρησιμοποιώντας τό όνομά μου και τ’ όνομα τού πατέρα μου: “Ερικ Γεώργεβιτς».

Με πληροφορήσε πώς τού είχαν αναθέσει νά μού προτείνη τήν συμμετοχή μου στήν οργάνωση τών Μπλαντινού, κ’ είπε πώς δέν ήταν άνάγκη νά μού εξηγήση τά πλεονεκτήματα αυτής τής ιδιότητας γιάτί μπορούσα νά τά δώ και μόνος μου. Τόν ρώτησα γιάτί μού γνώταν αυτή ή τιμή και μού εξήγησε πώς ό Σοτρούκωφ είχε προγραφή άπ’ τούς Μπλαντινού έδώ και κάμποσο καιρό και, σκοτώνοντάς τον, είχα εκπληρώσει τīs προϋποθέσεις πού χρειάζονται γιά τήν ιδιότητα τού μέλους. Πρόσθεσε πώς θά ξαναρχόταν γιά τήν άπάντηση, και πώς είχε τήν έλπίδα πώς θά ήταν καταφατική.

‘Η διαδικασία τής μυήσεως

“Όταν έφυγε ζήτησα τήν συμβουλή τού Βαλχάφ και τού Πετρόφσκυ. «“Αν δέν γίνη μέλος, μού είπαν, οι Μπλαντινού θά σέ σκοτώσουν. Θά νομίσουν ότι εργάζεσαι γιά τήν Νικαβεντέ. “Αν πάλι γίνης μέλος, έμεις δέν θά μπορούμε νάμαστε φίλοι σου, γιάτί είμαστε Μπαντέρος, και θά μείνουμε τέτιοι ως τόν θάνατό μας. “Αντίο, σύντροφε “Αγγλε, καλή τύχη!»

Τήν άλλη μέρα, ένα στέλεχος τών Μπλαντινού με ρώτησε αν θά πηγαίνα με μία ομάδα πού προωρίζονταν γιά τά μεταλλεία. “Αντί νά πάω με τούς έργάτες, πήγα πίσω άπό τούς φύλακες πού με χαίρετσαν με σεβασμό. Οί καινούργιοι μου σύντροφοι με πήραν άπ’ εκεί και με άδηγησαν σέ κάτι πολύ καθαρούς σταύλους, όπου ήταν συγκεντρωμένα όλα τά ήγετικά στελέχη τών Μπλαντινού. Κατάλαβα ότι πλησίαζε ή μυσή μου. “Υπήρχαν πολλές έπιγραφές πού άπαγόρευαν τό κάπνισμα, αλλά ή «αίθουσα» ήταν γεμάτη καπνό. Μού έσφίξαν τό χέρι, μού χτύπη-

σαν τήν πλάτη. Ξαφνικά, όλοι σώπασαν, κ’ ένας κοντός άνθρωπος με γυαλιστερά μπλε μάτια και μικρό γκρίζο γένι με ρώτησε πώς κέρδιζα τήν ζωή μου, όταν ήμουν έλεύθερος. Δέν έμαθα ποτέ τό όνομά του, αλλά ήταν ό «πατέρας» τών Μπλαντινού. Τού άπάντησα πώς ήμουν μέλος μίας γκαγκατερικής συμμορίας στήν ‘Αγγλία και πώς οι Γερμανοί με συνέλαβαν στήν Τζέρεσβυ τήν στιγμή πού έτοιμαζόμουν ν’ ανατινάξω τό χρηματοκίδιό της Τραπέζης τού νησιού.

—“Ερικ Γεώργεβιτς, είπε ό γέρος, όρκίζεσαι στήν ψυχή τού πατέρα σου ότι θά γίνης σύντροφός μας, ότι θά υπακούς σ’ όλες τīs διαταγές μας κι ότι δέν θά παραδιάσης ποτέ τούς κανονισμούς μας;

—Τό όρκίζομαι! είπα.

Ρώτησε τότε όλη τήν όμήγυρη αν συμφωνούσε και αυτοί φώναξαν «Ντά! Ντά!» τρομάζοντας τ’ άλλα γα πού βρίσκονταν όλόγυρα. “Ηπιαμε βότκα, κ’ ένας νεαρός κομψευόμενος, ντυμένος με προβιά, ανέλαβε νά γίνη και μμητής μου. Μ’ έμαθε τήν «άργκ» πού χρησιμοποιούσαν οι Μπλαντινού, αλλά έχω τήν εντύπωση πώς τόν έβαλαν γιά νά με κατασκοπεύη, γιάτί όλοι άλληλοκατασκοπεύονται στήν Ρωσία. Τό γεγονός ότι είχα φίλια με τούς Μπαντέρος, τούς έκανε νά διατηρούν κάποια δυσπιστία άπέναντί μου.

Μπλαντινού και Νικαβεντέ

Σιγά - σιγά κατάλαβα ότι ή Νικαβεντέ χρησιμοποιούσε τούς Μπλαντινού γιά δολοφονίες δισηφορών ότόμων, μά όταν γίνονταν πολύ δυνατοί, έβαζε τούς Μπαντέρος νά τούς χτυπάνε. “Ολοι στό στρατόπεδο τής “Ιντα, άπ’ τόν διοικητή συνταγματάρχη Μποράχεν ως τόν τελευταίο κρατούμενο (θάταν συνολικά 45.000) βρίσκονταν σέ ύσμεινα και ή ζωή τους ήταν άδέσπαι. Είθα θνήσκους νά σκοτώνονται γιά ένα καρβέλι ψωμί, ή και γιά πιό άσήμαντα ακόμη πράγματα. Οί Μπλαντινού ζούσαν καλύτερα άπ’ τούς άλλους, αλλά κι αυτόν ή ζωή δέν ήταν άσφαλής.

Τό χριστουγεννιάτικο δένδρο

‘Εκείνο πού μούκανε πολλή εντύπωση, ήταν τό γεγονός ότι πολλοί Ρώσοι διατηρούσαν θρησκευτική αίσθημα, παρ’ όλη τήν πολύχρονη αντίθρησκευτική προπαγάνδα. Κάποια Χριστούγεννα, ό πάτερ Παύλος, Λιθουανός Ρωμαιοκαθολικός παπάς, πού τόν σέβονταν όλοι —Μπλαντινού, Μπαντέρος και «σουκάς» (καταδότες) — έφτιαξε ένα χριστουγεννιάτικο δέντρο, κ’ οι κατάδικοι έφτιαξαν διάφορα παιχνίδια γιά νά τό στολίσουν...

‘Η ιδιότης τού Μπλαντινού άλλαξε τελείως τήν ύπαρξή μου στό στρατόπεδο. Τά θράδυα πηγαίνα στήν ιδιόπερη καλύβα τού άρχηγού τής οργανώσεως κ’ έτρώγα τυρί και κρέας, κάπνιζα τσιγάρα πολυτελείας κ’ έπια βότκα. Είχαμε μάλιστα και διασκέδαση: Μία βοηθός άπ’ τό Λέβινγκραντ, ή Κάτια Κράσερ, χόρευε και τραγούδούσε όλο τό θράδυ. Τήν ρώτησα γιάτί δρισκόταν στήν “Ιντα και μού είπε πώς ήταν έρωμένη ένός στελέχους τού Κ.Κ., κατ’ εντολήν τών Μπλαντινού. Αυτός ό έπίσημος ήταν υπεύθυνος τών δελτίων, κ’ έφερεσε κάθε μέρα στό σπιτί του άρκετές έκκατοντάδες, γιά νά τά ύπογράψω. Μία μέρα, ένα πιαστό τηλεφώνημα τόν έκανε νά βγή άπ’ τό σπιτί, κ’ ή Κάτια έφυγε, παίρνοντας μαζί τής τά δελτία.

‘Η περίπτωση τής Κάτιας

Οί Μπλαντινού τήν πλήρωσαν καλά, μά τήν διέταξαν νά πάη στήν Μόσχα. ‘Επί ένα χρόνο όλα πήγαν καλά. Είχε ένα κομψό διαμερισμάκι, πολλούς καθαλίερους και ξάδευε πολλά χρήματα στό θέατρα και στό ρεστοβάρν. Στο άναμεταξύ, ό άγαπημένος έραστής τής είχε υποδιδασθή σέ κατώτερο ύπάλληλο κ’ είχε μετατεθή στήν Μόσχα. Τήν είδε μία νύχτα στό μπαρ με τόν νέο έραστή τής, τήν κατάγγειλε στήν αστυνομία, κ’ ή Κάτια καταδικάστηκε σέ 25 έτών φυλάκιση γιά σαμποτάζ.

Μία μέρα, μερικοί άνώτεροι Μπλαντινού με κάλεσαν νά μού είπαν πώς ή οργάνωση είχε άποφασίσει νά «έκτελέση» κάποιον «σουκά», πού είχε καταγγείλει μερικούς καταδικούς τής άρχής τού στρατοπέδου. “Ηταν Γερμανός. Οί Μπλαντινού μού είπαν πώς θάπαιζα χαρτιά με τρεις άλλους και πώς όποιος έχανε θά σκότωνε τόν πληροφοριοδότη. Κατάλαβα άμέσως ότι ό έκτελεσφής έπρόκειτο νά είμαι εγώ. Οί Μπλαντινού ήταν τόσο έμπειροι χαρτοπαίκτες —ή μάλλον χαρτοκλέφτες— ώστε δέν είχα καμμιά πιθανότητα νά κερδίσω. Πραγματικά έχασα, και μούδωσαν ένα μαχαίρι. Τό παράξενο είναι πώς δέν ένιωσα ούτε όίκτο, ούτε κανένα άλλο ανθρώπινο συναίσθημα. “Ηξερα πώς έπρεπε νά σκοτώσω ή νά σκοτωθώ. Ζούσα σ’ ένα μέρος όπου δέν ίσχυε παρά ό νόμος τής ζούγκλας —ή δύναμη τού ίσχυοτέρου. Κάποιοι μού είπε πώς ό Γερμανός ήταν συνήθως μόνος στήν καλύβα του τή νύχτα, μά πώς είχε πάντα μαζί του ένα τσεκούρι κ’ ένα μαχαίρι.

Σκέφτηκα πώς ή τόλμη άποτελούσε τήν καλύτερη στρατηγική. Πήγα στήν καλύβα του και χτύπησα τήν πόρτα.

—Ποιός είναι; ρώτησε άπό μέσα τό θύμα μου.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Εικονογράφησης Χρ. Κουσέντου

Με μία δυνατή γροθιά στό πηγούνι, ό κολοσσός έπεσε χάμω μ’ όλο του τό βάρος.

ΜΙΑ ΩΡΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΜΙΑ ΠΟΛΥΤΙΜΗ ΩΡΑ

Δυο κατάδικοι κάνουν τον περίπατό τους στους ήσυχους δρόμους του 'Ωρωπού. Κι όμως, ούτε απολύθηκαν, ούτε δραπέτευσαν απ' τις φυλακές. Όπως κάθε Κυριακή ή γιορτή έχουν μιαν ώρα έξοδο. Μιαν ώρα ελευθερίας. Κανείς δεν φαίνεται να τους παρακολουθεί. Μόνο ίσως άγρυπνο φρουρό έχουν την συνειδησή τους κ' ένα συναίσθημα ευθύνης. Για να μεταφερθούν αυτοί οι κατάδικοι στην «άνοιχτη» φυλακή της Σκάλας του 'Ωρωπού, έδωσαν τον λόγο της τιμής τους ότι θα συμμορφωθούν με τους κανονισμούς της. Ότι δεν θα επιχειρήσουν να καταχραστούν την ελευθερία που απολαμβάνουν. Και η πολιτεία τους εμπιστεύτηκε. Με την εμπιστοσύνη που τους δείχνει πιστεύει ότι θα κατορθώσει κάτι πολύ περισσότερο από την έκτιση μιάς ποινής: θα επιτύχει την θελτιωσή τους, την αναπροσαρμογή και την επιστροφή τους αύριο στην κοινωνία ως τιμών και χρήσιμων πολιτών.

Αν βρεθίτε κανένα κυριακάτικο απόγευμα στη γαλήνια, παραλιακή κωμόπολη του 'Ωρωπού, πενήντα περίπου χιλιόμετρα έξω από την 'Αθήνα, μπορεί να δείτε δυο ομάδες να παίζουν με πολύ κέφι βόλλευ-μπάλ. 'Η μια ομάδα αποτελείται από τους ντόπιους νέους, ή αλλιώς από... φυλακισμένους! Τό παιχινά διεξάγεται σ' ελεύθερο χώρο, με απόλυτη ελευθερία. Δεν υπάρχει φύλακας να παρακολουθεί τους καταδίκους αθλητές, που μπορούν, όταν τελειώσουν, να κάνουν μια βόλτα στο δρόμο, στην ακροθαλασσιά, που μπορούν ν' αναμειχθούν με τους άλλους, τους ελεύθερους πολίτες, χωρίς τίποτε να δείχνει ότι κουδούνει στην ράχη τους μια βαρεία ποινή και στη συνειδήσή τους ένα εγκλημα!

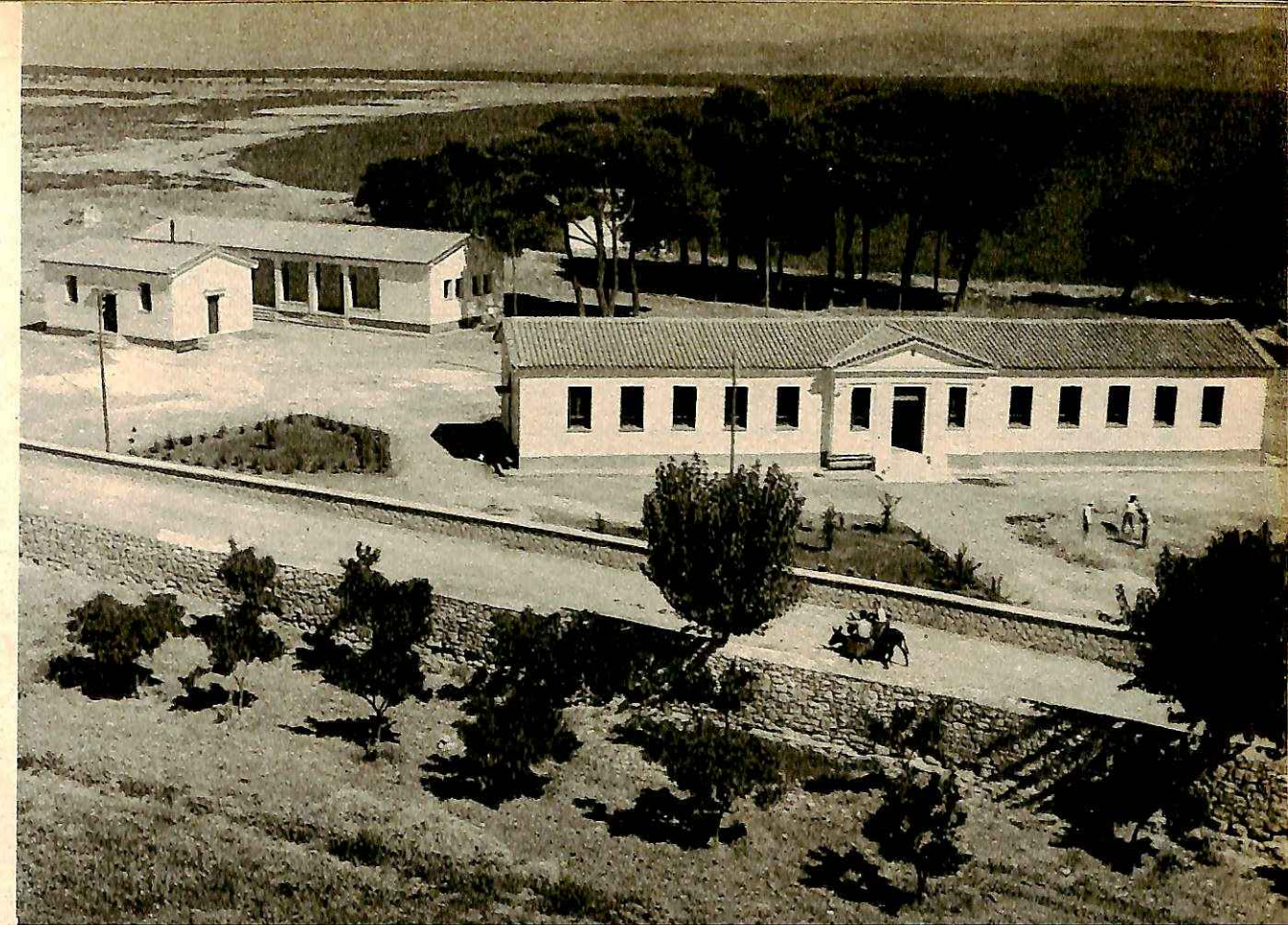
Να καθήση κανείς και να σκεφθεί τί απόσταση, τί κολοσσιαία απόσταση χωρίζει τους κρατούμενους αυτούς από τους άλλους, τους κοινωνούς φυλακισμένους του παλιού καιρού και τους σημερινούς, κλεισμένους σε ανήλιαγα μπουντρούμια, αλυσοδεμένους, ή σε θωρακισμένα κτίρια με ηλεκτρικά συστήματα συναγερμού, ατέλειωτα κιγκλιδώματα και φρουρούς ώπλισμένους με πολυβόλα! Μια αληθινή επανάσταση στον τρόπο σωφρονισμού των εγκληματιών! Και κάτι φαινομενικά πολύ, πάρα πολύ παράξενο —όξύμωρο σχήμα: 'Επιδιώκουν με κάθε μέσο να πούν στον φυλακισμένο και να τον κάνουν να το πιστέψει: Είσαι ελεύθερος! Είσαι απόλυτως ελεύθε-

λος που θα μπορούσε κ' ένα παιδί να τον περάσει. Οι έκδρομείς από την 'Αθήνα το παίρνουν μάλλον για σχολείο, ιδίως το απόγευμα της Κυριακής που φαίνεται ολότελα έρημο.

Στο «άνοικτο» σωφρονιστικό κατ'αστημα 'Ωρωπού, —αυτή είναι η ονομασία του ιδρύματος— όλα τα προληπτικά μέτρα για την αποτροπή των δραπετεύσεων έχουν αρθρή. Δεν υπάρχουν σίδερα, κλειδαριές, φρουροί. 'Ο κρατούμενος εργάζεται στους αγρούς και στα εργαστήρια, εντός των ορίων του καταστήματος ή και έξω απ' αυτά, χωρίς περιφρούρηση. Τα ρούχα που φοράει, εργατικές φόρμες, δεν έχουν κανένα διακριτικό σημάδι που να τον ξεχωρίζει —λουρίδες, αριθμούς κλπ. Τις Κυριακές και τις γιορτές μπορεί να κάνει τον περίπατό του, για μιαν ώρα, στην γύρω περιοχή. Και δικαιούται πενήμερου αδειας κάθε εξάμηνο για να διευθετήσει τα επείγοντα οικογενειακά του ζητήματα. Με δυο λόγια, μπορεί να δραπετεύσει όποτε θελήσει. 'Εκείνο που τον έμποδίζει είναι ο εαυτός του. 'Όλο το σύστημα των «άνοιχτων» φυλακών βασίζεται στον «αυτοέλεγχο» των κρατούμένων.

«ΣΕ ΕΜΠΙΣΤΕΥΟΜΑΣΤΕ!»

Ποιά σειρά συλλογισμών δημιούργησε στο εξωτερικό πρώτα, και τώρα και στον τόπο μας; Νά, με δυο λόγια. 'Εχουμε μπροστά μας

ΜΕ ΤΗ ΧΑΜΗΛΗ ΜΑΝΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΧΩΡΙΣ ΣΙΔΕΡΑ, ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ ΤΟΥ ΩΡΩΠΟΥ ΘΥΜΙΖΟΥΝ ΣΧΟΛΕΙΟ

‘Η Πολιτεία δέν έκδικεΐται. ‘Ελπίζει...

Στον 'Ωρωπό λειτουργεί η πρώτη «φυλακή χωρίς σίδερα» για την ανάπλαση των εγκληματιών

ρος να φύγει, άμα θέλεις. Δεν σ' έμποδίζουν ούτε φύλακες, ούτε κάγκελλα, ούτε φράκτες, ούτε όπλα, ούτε ή στολή που φοράς. 'Αν δεν φεύγεις είναι γιατί έσύ τό θέλεις να μείνεις, γιατί από μόνος σου υποβάλλεσαι στην τιμωρία που σου επέβαλε ή Πολιτεία, γιατί έδωσες τον λόγο της τιμής σου να μη φύγεις. Καί, παρ' όλο που εγκλημάτησε, δεν έχεις πάψει να έχης τιμή, έφ' όσον τηρείς τον λόγο σου. 'Η Πολιτεία, ή Κοινωνία σ' εμπιστεύεται.

Αυτά τά λόγια, αυτές οι έννοιες, αυτά τά συναίσθηματα κάνουν τους ελεύθερους κρατούμενους μετά τό δόλλευ, μετά τον περίπατό τους να γυρίζουν μόνοι τους στη φυλακή. Τό ίδιο και μετά την καθημερινή δουλειά τους στους αγρούς, μετά τό ψάρεμα με τό βενζινόπλοιο, σ'α νερά του Εύβοϊκού.

‘Ας δούμε αυτή την παράξενη, «επαναστατική» φυλακή, τη μόνη του είδους της στην 'Ελλάδα, κι από τις λίγες σ' ολόκληρο τον πολιτισμένο κόσμο.

ΧΩΡΙΣ ΦΡΑΚΤΕΣ, ΧΩΡΙΣ ΣΙΔΕΡΑ

Είναι ένα συγκρότημα περιπτερωών. Δεν υπάρχουν σίδερα σ'α παράθυρα, αμπάρες σ' τις πόρτες, φύλακες στην είσοδο. 'Ο τοίχος που είναι χτισμένος κατά μήκος του δρόμου στη μία πλευρά (στην άλλη είναι ή θάλασσα) είναι τόσο χαμη-

έναν άνθρωπο που παρέβη τον νόμο, που έκανε μια αντικοινωνική πράξη. 'Η κοινωνία αποφασίζει να τον απομακρύνει για ένα διάστημα απ' τον κύκλο της, βάζοντάς τον φυλακή. 'Όταν όμως γυρίσει αυτός ο άνθρωπος στην κοινωνία, αφού έκτιση την ποινή του, πρέπει να είναι σέ θέση να ζήσει ανάμεσά της. 'Αν μείνει τελείως απομονωμένος νιώθει ανεπιθύμητος, αποδιωγμένος. Καί μαθαίνει να μισή. Κι όταν μια μέρα απελευθερωθή βρίσκεται σέ τέτια πνευματική κατάσταση, που θεωρεί την παράβαση του νόμου σ'αν έκδίκηση έναντίον της κοινωνίας. Σε μια «άνοιχτη» φυλακή, όμως, διατηρείται ή έπαφή με την κοινωνία και οι συνθήκες διαβίωσης είναι τέτιες που μοιάζουν, σ'το μέτρο του δυνατού πάντα, με τη ζωή των ελευθέρων πολιτών. 'Ο κρατούμενος πρέπει να νιώσει ότι αν έκανε κάτι κακό, εξαρτάται από τον ίδιο να τό επανορθώσει.

‘Επειδή στραβοπάτησε μια φορά, δέν σημαίνει ότι θα στραβοπατάς πάντα, του λέει ή κοινωνία. Πιστεύουμε ότι κατά βάθος είσαι καλός κι ότι, αν σου δοθή ευκαιρία, ή καλωσύνη σου θα ρηή στην επίφάνεια. Σ' εμπιστευόμαστε. Κάνουμε μια έκκληση σ'το φιλότιμό σου. 'Απόδειξε μας ότι είσαι άξιος της εμπιστοσύνης μας. 'Αδραξε τις ευκαιρίες που σου δίνουμε να μάθεις μια τέχνη, να μορφωθείς και να βγεις καλά έξωπλισμένος δίπλα στους άλλους συνανθρώπους σου».

ΜΟΝΟΣ, ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΕΝΑΣ ΚΑΤΑΔΙΚΟΣ ΟΡΓΩΝΕΙ ΤΗ ΓΗ...

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ τών φυλακών έρχεται σέ καθημερινή έπαφή με τούς κρατούμενους και συζητεί έξονυχιστικά όλα τὰ προβλήματα τους.

Με δυο λόγια, ό σκοπός τής «άνοιχτής» φυλακής είναι νά τιμωρήσιν τόν κρατούμενο γιά τό αδίκημα πού διέπραξε, αλλά και νά τόν προσαρμόση και πάλι στήν κοινωνία, όπου, άλλωστε, θα γυρίση μιά μέρα, θελτιωμένον, χρήσιμον πιά πολίτη.

ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Πολλές «άνοιχτες» φυλακές λειτουργούν σήμερα σέ διάφορες εύρωπαϊκές χώρες: 4 στό Βέλγιο, 1 στή Γαλλία, 8 στήν Ιταλία, 2 στό Λουξεμβούργο, 24 στή Σουηδία, 3 στή Σκωτία, 14 στή Ουιγανδία, 4 στή Δανία, 4 στή Νορβηγία, 4 στήν Αυστρία και 3 στήν Ολλανδία. Ή έγκαθίδρυση «άνοιχτών» φυλακών στήν Ελλάδα προβλέπεται από τόν νόμο 3312(26)6)55. Συμπληρωματικά, έξεδόθη διαταγή γιά τήν μετατροπή τής φυλακής Ώρωπού σέ «άνοιχτή».

Τά περίπτερα πού έχουν άνεγερθή ως σήμερα στόν Ώρωπό μπορούν νά στεγάσουν μέχρι 60 κρατούμενους. Ύπολογίζεται ότι περί τὰ μέσα τού έπομένου χρόνου, θα έχουν χτισθή ένα κεντρικόν κτίριον γιά τήν διοίκηση, ένα ακόμη ύ-

ΦΥΛΑΚΗ ΧΩΡΙΣ ΣΙΔΕΡΑ

Ό κρατούμενος πρέπει και μπορεί νά είναι αύριο ένα χρήσιμο μέλος τής κοινωνίας

πνωτήριο, ένα έστιατόριο και άλλα έργαστήρια και έτσι τó σφωφρονιστικό κατάστημα θα μporή νά στεγάση και άλλους 60 κρατούμενους—δηλαδή 120 τó όλον. Ό αριθμός αυτός δεν θα αύξηθῃ γιατί μιά από τίς άρχές τών «άνοιχτών» φυλακών είναι νά μην έχουν πολλούς κρατούμενους γιά νά άφιερώνη τó προσωπικό περισσότερες ώρες στόν καθέναν.

Μιά άλλη άρχή αυτών τών φυλακών, ή προσεχτική επίλογη τού προσωπικού, πού έχει γιά σκοπό του τήν άναμόρφωση άλλων παρά τήν έπιτήρηση τών κρατούμενων, έτηρήθηκε άπόλυτα στήν περίπτωση τού πρώτου «άνοιχτού» έλληνικού σφωφρονιστικού καταστήματος. Έπί κεφαλής τού έξειδικευμένου προσωπικού είναι ό νεώτατος (30 ετών περίπου) και έξαιρετικά Ικανός Κωνσταντίνος Λαμπρίας, πτυχιούχος Νομικής, με πενταετή πείρα ως διευθυντής φυλακών. Στίς άρχές τού χρόνου ό Λαμπρίας πήρε μιά ύποτροφία από τὰ Ήνωμένα Έθνη και μπόρεσε έτσι νά έπισκεφθῃ και νά μελετήση τὰ διάφορα σφωφρονιστικά καταστήματα τής Γαλλίας, τού Βελγίου και τής Έλβετίας.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΥΣΕΙΣ

Ό διευθυντής γνωρίζει ως τήν ελάχιστη λεπτομέρεια τήν προσωπική Ιστορία καθενός από τούς 30 κρατούμενους πού βρίσκονται τώρα υπό τήν επίδωλή του. Ένα από τὰ καθήκοντά του είναι νά έχη πολλές ιδιωτικές συνμιλίες με τόν καθέναν και νά τόν βοηθή ν' άντιμετωπίση τὰ προβλήματα πού τόν άπασχολούν. Καί πρέπει νά είναι πολύ «άκανθόδη» αυτά τὰ προβλήματα, γιατί οι κρατούμενοι έχουν διαπράξει φόνους, βιασμούς και ληστείες. Τα δύο τρίτα έκτίουν πονίες από 5 ως 25 χρόνια καταναγκαστικών έργων. Οι περισσότεροι είναι νέοι (μέση ηλικία: 30), άν και όλοι υπερβαίνουν τὰ 21.

Σύμφωνα με τίς διατάξεις τού νόμου 3312, όλοι οι κρατούμενοι προέρχονται από τίς άγροτικές φυλακές, (όπου έπικρατεί ένα «ήμιελεύθερο καθστώς») όπου άνήκαν σέ ομάδες φυλακισμένων πού είχαν διακριθῇ γιά τήν καλή τους διαγωγή και είχαν αναλάβει υπεύθυνες θέσεις. Όλοι έχουν ύποστή κοινωνική και ψυχολογική έ-

ξέταση και άπεδείχθη ότι δεν έχουν έγκληματική ιδιοσυγκρασία. Κανείς δεν είναι καταδικασμένος σέ ισόβιο κάθειρξη ή σέ θάνατο. Κανείς δεν έχει καταδικασθῇ γιά ένα δεύτερο σοβαρό αδίκημα.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Ένώπιον τού άρμοδίου συμβουλίου τής άγροτικής φυλακής πού πρότεινε τήν μεταφορά τους στόν Ώρωπό, ό κάθε κρατούμενος έδωσε «τόν λόγο τής τιμής τους» ότι θα συμμορφωθῇ με τούς κανονισμούς τού καταστήματος και θα φέρεται με τήν απαιτούμενη αξιοπρέπεια στό προσωπικό και στους συγκρατούμενους του. Ξέρει ότι θα μείνη εκεί όσο κρατάει τόν λόγο του και ως τó τέλος τής ποινής του. Μόνο σέ περίπτωση καταφύρου παραβίασης τών κανονισμών, ό διευθυντής είναι έξουσιοδοτημένος νά τόν στείλῃ πίσω στίς Άγροτικές Φυλακές ή, σέ περίπτωση βαρύτερης παραπτώματος, σέ κλειστή φυλακή.

Τό ώρολόγιο πρόγραμμα τού σφωφρονιστικού καταστήματος είναι έτσι καμωμένο, ώστε νά κρατά τούς τροφίμους του άπασχολημένους όλη τή μέρα. Σέ επέκταση τού χώρου τού καταστήματος είναι κάπου 500 στρέμματα καλλιεργήσιμου έδάφους στό όποιο παράγονται άρκετοί σπόροι, φρούτα και λαχανικά, τρέφονται πουλικά και ζώα, βάσει τών τελευταίων μεθόδων και υπό τήν επίδωλη ειδικών. Τό προσωπικό τών φυλακών περιλαμβάνει και άλλους ειδικούς πού διευθύνουν ξυλουργείο, ραφείο και ύποδηματοποιείο. Ένα ιδιόκτητο νεκρύνόπλοιο χρησιμοποιείται από τούς κρατούμενους γιά ψάρεμα στόν Εύδοϊκό κόλπο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Όύτε και ή θεωρητική μόρφωση παραμελείται. Καθώς ένα σεβαστό ποσοστό τών κρατούμενων είναι άγράμματοι, ένας δάσκαλος τού χωριού τούς διδάσκει γραμματική και άλλα. Ένας ιερέας διδάσκει τó Εύαγγέλιο σ' όσους κρατούμενους παρακολουθούν τή λειτουργία στήν εκκλησία, κοντά στίς φυλακές. (Δεν υπάρχει πανεκκλησία στό προαύλιο τών φυλακών, αλλά προ-

βλέπεται ή άνέγερσή του στό έγγυς μέλλον). Τέλος, μέλη τού προσωπικού κάνουν κάπου - κάπου διαλέξεις γιά κοινωνικά και άλλα θέματα γενικού ενδιαφέροντος.

Δεν λείπει και ή άναψυχή. Ύπάρχουν παιχνίδια κλειστού χώρου, όπως τó ντόμινο και τó πίκ-πόγκ. Τό βόλλεϋ - μπάλ είναι έξαιρετικά δημοφιλές μεταξύ τών κρατούμενων και γίνονται κάθε έβδομάδα άγώνες με τήν ομάδα τού χωριού. Οι άθλητικές συναντήσεις δεν είναι συμπωματικά φαινόμενα. Άποτελούν μέρος τού προγράμματος τής «φυλακής χωρίς σίδερα», γιά νά διατηρηθῇ ή έπαφή τού κρατούμενου με τόν έξω κόσμο. Γιά τόν ίδιο λόγο προτιμήθηκε ή έγκατάσταση τής πρώτης έλληνικής «άνοιχτής» φυλακής στή Σκάλα Ώρωπού. Είναι μιά τοποθεσία με άρκετό πληθυσμό (2.500 κατοίκους), τó καλοκαίρι τήν έπισκεπτόνται πολυάριθμοι έκδρομείς και βρίσκειται σέ άπόσταση 50 μόνον χιλιομέτρων άπ' τήν Άθήνα και συγκοινωνεί μεζί της μ' έναν αὐτοκινητόδρομο.

Η ΚΟΙΩΝΙΑ ΘΕΛΕΙ ΦΙΛΟΥΣ

Ίσως μερικοί άπ' τούς άναγνώστες αυτού τού άρθρου νά έχουν άντιρρήσεις γιά τόν τρόπο πού μεταχειρίζονται τούς κρατούμενους στίς «άνοιχτες» φυλακές. Νά τόν βρίσκουν πολύ μαλακό.

«Βάζετε έναν άνθρωπο στή φυλακή γιά νά τόν τιμωρήσετε, όχι γιά νά τόν νταντέψετε, ίσως πούν μερικοί. Αυτοί μάλλον διασκεδάζουν παρά τιμωρούνται. Είναι δίκαιο, είναι σωστό;»

Καλό θάταν όμως, πριν ύποβάλουμε μιά τέτια έρώτηση, νά συλλογιστούμε ότι οι κρατούμενοι μιάς «άνοιχτής» φυλακής, όπως και εκείνοι πού κρατούνται στίς συνήθεις φυλακές, έχουν στερηθῇ τó μεγαλύτερο δώρο τού ανθρώπου: τήν έλευθερία. Κι αυτό είναι άρκετή τιμωρία. Καί πρέπει νά μη λησμονούμε ότι απαιτείται κάθε σχεδόν στιγμή σιδερένια θέληση και τρομερός αυτοέλεγχος από μέρους αυτών τών ανθρώπων γιά ν' άντισταθούν στόν καθημερινό πειρασμό τής δραπέτεψως και γιά νά ύποβληθούν στήν πειθαρχία και στόν κανονισμό μιάς φυλακής.

Άπ' τήν άλλη μεριά, κάποτε οι κρατούμενοι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 46

ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΗ Η ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΤΟΥΣ ΥΓΕΙΑ

Κείμενα και φωτογραφίες τού συνεργάτου μας κ. Β. ΜΙΓΚΟΥ

ΤΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ τών φυλακών είναι έξωπλισμένα με άρκετά από τὰ σύγχρονα μηχανήματα και στεγάζονται μέσα σέ μεγάλες εύλιες αίθουσες. Οι κρατούμενοι, όσοι τούλάχιστον παρουσιάζουν κάποια κλίση σ' αυτό τού είδους τίς δουλειές, άπασχολούνται όλες τίς εργασίες ώρες τίς ημέρας στό έργαστήρια.

Η ΕΠΑΦΗ με τήν κοινωνία είναι μιά άλλη βασική άρχή τών «άνοιχτών» φυλακών. Οι φυλακισμένοι θα γυρίσουν όπωσδήποτε μιά μέρα στους κόλπους τής, όταν λήξη ή ποινή τους, και πρέπει νά μη γυρίσουν άπροσάρμοστοι. Ό άθλητισμός είναι ένα από τὰ μέσα γιά τήν εκπλήρωση αυτού τού σκοπού. Ή ομάδα τών κρατούμενων άντιμετωπίζει σέ άγώνα «βόλλεϋ-μπάλλ» μιά ομάδα νεαρών τής Σκάλας τού Ώρωπού, στήν πλατεία τού χωριού. Μετά από κάθε έπαφή με τόν «έξω, ελεύθερο κόσμο», ό κρατούμενος κερδίζει τήν ψυχική του ήρεμία, νιώθει σαν μέλος τής κοινωνίας — και όχι πλέον σαν ένα παράσιτο.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

τας με απλότητα στις αυτοσχέδιες προσφωνήσεις τους. Αυτή εδώ είναι η πραγματική Άγγλεια, έλεγε με συγκίνηση, γι' αυτόν τον λαό είχε ποληρήσει, αυτούς τους ανθρώπους είχε θελήσει να σώσει απ' τις όρδες του Βοναπάρτη. 'Επιτέλους βρισκότανε στον τόπο του, στο «σπίτι του». 'Η λέξη έπαιρνε γι' αυτόν ένα νόημα που δεν είχε τολμήσει ποτέ να όνειρευτεί.

Στο τέλος της πρώτης εβδομάδας, ο Νέλσων είπε:

—Ούτε στη Νεάπολη, ούτε στο Παλέρμο, το Παλάτσο Σέσσα ή τη Βίλλα Μπασσιόνι δεν ήμουνά τόσο ευτυχισμένος. Δεν πέρασε ακόμη καλὰ-καλὰ μία εβδομάδα από τη μέρα που βρίσκομαι εδώ και μου φαίνεται πως έζησα σ' αυτό το σπίτι όλη μου τη ζωή μαζί σας.

—Ο σέρ Ουίλλιαμ συμφώνησε.

—Δεν πρέπει όμως να ξεχνούμε, αγαπητέ μου φίλε, πως είναι καιρός πια ή "Εμμα κι' εγώ να γυρίσωμε στο Λονδίνο. Δεν είναι σωστό να κάνωμε κατάχρηση της φιλοξενίας ενός καλού φίλου.

—Τί; Να φύγετε απ' το Μέρτον; διαμαρτυρήθηκε ο Νέλσων. 'Αδύνατον! Πώς μπορώ να ζήσω εδώ μόνος μου; Καλύτερα στη θάλασσα τότε, παρά έρημος στο σπίτι μου.

—Αγαπητέ μου Νέλσων, είπε ο σέρ Ουίλλιαμ με καλωσύνη, σκεπτόμουν τη γυναίκα σας.

—Τη Φάννυ; ρώτησε ο Νέλσων με πρόδηλη δυσφορία.

—'Ισως ή επέμβασή μου να είναι άστοχη, είπε ο σέρ Ουίλλιαμ διατακτικά, αλλά τώρα που ό πόλεμος τελειώσει... μπορεί ή γυναίκα σας να είναι διατεθειμένη να ξεχάσει τις παλιές διαφορές σας και να έρθη... χι... να σάς ανταμώση εδώ.

—'Η "Εμμα τον κοίταξε με περιέργεια. Γιατί αυτό τό ξαφνικό ενδιαφέρον του Χάμιλτον για τη Φάννυ; Στενοχωριόταν πραγματικά για λογαριασμό της, ή ήθελε να άπομακρύνει τη δική του γυναίκα απ' το Μέρτον και τον Νέλσων;

—'Η Φάννυ δε θα θελήση ποτέ να έρθη εδώ, βεβαίως ο Νέλσων.

—'Ισως όχι όσο είμαστε εμείς εδώ... άρχισε να έξηγη ή σέρ Ουίλλιαμ.

—Ο Νέλσων δεν τον άφηνε να τελειώσει. —Αυτό άποκλείεται. 'Η Φάννυ κι' εγώ ανταλλάξαμε μερικά γράμματα, χωρίς να κατορθώσωμε να έρθωμε σέ συνεννόηση. Προτιμώ να μείνουν έτσι τα πράγματα.

—'Η "Εμμα ήξερε πως ή Φάννυ του είχε γράψει. Είχε δη τα γράμματά της και θυμότανε μερικές φράσεις της: «Δεν μπορώ να μείνω σιωπηλή μεσ' στη γενική χαρά που δονεί τον τόπο... Δοξάζω τον Θεό που σέ φύλαξε ζωντανό... Πιστεύω με, καμιά γυναίκα δεν ένιωσε ποτέ μεγαλύτερη άφοσίωση για τον άντρα της άπ' όσην αισθάνομαι εγώ για σένα... Νομίζω πως έκανα πάντα ό,τι ήθελες...» 'Αν παρέλειπα τίποτε, σου ζητώ συγγνώμη». Αυτό τό γράμμα ο Νέλσων τό είχε δάλει κατά μέρος άναπάντητο. Καλά θα κάνει ή Φάννυ —είχε πη της "Εμμάς— να ξαναδιάδωξη τό τελευταίο μου γράμμα για να καταλάβη ποιά είναι τα αισθήματά μου άπέναντί της. Της έξηγήσα καθαρά πως ή μόνη μου έπιθυμία είναι να μ' άφήση ήσυχο.

—Δε νομίζω πως ό Χάμιλτον θέλει πραγματικά να φύγη άπ' το Μέρτον, είπε ή "Εμμα.

—Ο σέρ Ουίλλιαμ κούνησε τό κεφάλι του.

—Πόσο καλά με ξέρεις, "Εμμα! Αυτή είναι ή άλήθεια. Άγαπά τό Μέρτον σά νάτανε δικό μου. 'Η μόνη μου έπιθυμία είναι να τελειώσω τις μέρες μου εδώ.

Και τότε άρχισε άνάμεσα στον σέρ Ουίλλιαμ και τον Νέλσωνα μία μεγάλη συζήτηση γύρω άπ' τό οικονομικό θέμα. 'Ο σέρ Ουίλλιαμ ήταν της γνώμης πως τό λιγώτερο που θα μπορούσε να κάνει σ' αυτή την περίπτωση, ήταν ν' αγοράσή ό ίδιος τό μισό κτήμα. 'Ο Νέλσων όμως δεν ήθελε με κανένα τρόπο να μοιραστή με άλλον τό κτήμα του, και άρνήθηκε κατηγορηματικά. Τέλος, ύστερ' από μεγάλη πίεση, δέχτηκε να πληρώνη ό σέρ Ουίλλιαμ τα μισά έξοδα του σπιτιού.

—'Ετσι, δήλωσε ό σέρ Ουίλλιαμ, θα κρατήσω τό σπίτι του Πικαντίλλυ για να μένωμε εκεί, είτε μαζί είτε χωριστά, κάθε φορά που θα πηγαίναμε στην πόλη.

—Και ή καλή μας κ. Κάντογκαν, είπε ό Νέλσων, θ' αναλάβη τη γενική διεύθυνση.

—'Η μαμά θα φροντίξη μόνο για τό νοικοκυριό, τον διαβόησε ή "Εμμα. Κυρία και τών δυό σπιτιών θα είμαι εγώ!

—'Όσο για τό Μέρτον, είπε ό Νέλσων γελώντας σάν μικρό παιδί, ή αγαπητή μας "Εμμα είναι κάτι περισσώτερο. Είναι ή βασίλισσα όλης της περιοχής! 'Εσείς κι' εγώ, σέρ Ουίλλιαμ, δεν είμαστε παρά ταπεινοί καλεσμένοι.

Πρίν άπ' τα Χριστούγεννα όλα στο σπίτι είχαν άνακαινισθή σύμφωνα με τό γούστο της "Εμμάς και του Νέλσωνος.

—Παραφορτωμένο τό χαρακτήρησε ό Γκρεβίλ στη σύντομη επίσκεψη που τούς έκανε άπρόσκλητος, με την πρόφαση πως είχε να συζητήση για δουλειές με τον ύειο του. Μοιάζει με μουσειό και πινακοθήκη. Τό μουσειό είναι άφιερωμένο στον ναυτικό μας ήρωα και ή πινακοθήκη στη λαίδη Χάμιλτον. Πορτραίτα σου, μικρά, μεγάλα, σ' όλα τα σχήματα και σ' όλες τις πόζες κρέμονται σέ κάθε τοίχο, σέ κάθε κάμαρα, άκόμη και στίς σκάλες. Και όπου κι' άν γυρίσης τα μάτια σου, βλέπεις τό οικόσημα του Νέλσωνος, τ' άσημικά του Νέλσωνος, τις πορσελλάνες του Νέλσωνος, άκόμη και τό κονταροξύλο του «Λ' 'Οριάν». Πρέπει να παραδεχτής, αγαπητή μου θείτσα, πως όλα αυτά είναι κάπως κακού γούστου.

—'Η συλλογή αυτή έχει αξία, άποκρίθηκε ή "Εμμα με άυταρτέσκεια. Σέ τρώει ή ζήλεια γι' αυτό τό λάς αυτά.

—Όχι δά!

—'Ο Χάμιλτον δεν τα βρίσκει κακού γούστου.

—Φοβούμαι πως ό Χάμιλτον δεν έχασε μόνο κάθε ίχνος λογικής, αλλά και τό καλλιτεχνικό του κριτήριο, είπε ό Γκρεβίλ.

Με έπιτηδευμένη ευγένεια ό Νέλσων κάλεσε τον Γκρεβίλ να μείνη μαζί τους τα Χριστούγεννα, αλλά ό Γκρεβίλ άρνήθηκε. 'Η "Εμμα αισθάνθηκε μεγάλη άνακούφιση. Τούτοι οι δυό, σκεπτόταν, είναι σάν σκυλιά που άναμετρούν τό ένα τ' άλλο πρίν άρπαχτούν άπ' τό λαιμό.

Πρίν φύγη, ό Γκρεβίλ είπε στην "Εμμα κοροϊδευτικά:

—Πολύ διασκεδαστικό, δε λέω, να παρακολουθώ κανείς τα γλέντια σας, αλλά άμολογώ πως θα βαριόμουν πολύ γρήγορα. Με πιάνει

αδηΐα όταν σάς βλέπω, έσένα και τον Χάμιλτον, να λιβαΐζετε αυτόν τον άνθρωπο.

—Ζηλεύεις, είπε ή "Εμμα σαρκαστικά.

Τό πρόσωπο του Γκρεβίλ σκοτεινίνασε.

—Δεν είσαι καλά, μου φαίνεται, είπε.

Πιό δυσάρεστο άκόμη κι' από την επίσκεψη του Γκρεβίλ, ήταν για την "Εμμα ένα άπρόσδοκητο γράμμα της Φάννυ: «Πολυαγαπημένο μου σύζυγε, άρχιζε τό γράμμα κι' έλεγε: «Πέρασε πολύς καιρός από την τελευταία φορά που σου έγραφα. Δεν μπορώ να υποφέρω τη σιωπή που μου επιβάλλεις. Έχω στη διάθεσή σου ένα άνετο, ζεστό σπίτι. Έλα να ζήσωμε πάλι μαζί. Μόνον τότε θα είμαι ευτυχισμένη. Δεν έχω παρά μία έπιθυμία στον κόσμο: Να κάνω ό,τι μπορώ για να σ' ευχαριστήσω. Άς άφήσωμε τη λήθη να καλύψη τό παρελθόν».

—Τη λυπάμαι, φώναξε ή "Εμμα αυθόρμητα. Έτσι θα αισθανόμουν κι' εγώ άν με περιφρονούσες. Θα σου έγραφα άκριβώς τα ίδια πράγματα.

—Μ' αυτό τό πομπώδες ύφος, χωρίς καμιά έκφραση τρυφερά; Άμφιβάλλω, "Εμμα!

—Έτσι είναι ό χαρακτήρας της, τί να σου κάνη;

—'Εμμα, είσαι στχ καλά σου; Μου ζητάς να γυρίσω κοντά της;

—Όχι, βέβαια, Νέλσων!

—'Η Φάννυ θα είναι ευτυχισμένη μόνον όταν με κάνει πάλι κτήμα της. Αυτό έννοει, τίποτ' άλλο!

—Και όμως, Νέλσων, είπε ή "Εμμα άπαλά, πολλές φορές σκέπτομαι πως της κάναμε κακό.

—Βλέπω πως θέλεις να γυρίσω κοντά της! Θύμωσε ό Νέλσων.

Έκανε μία κίνηση σά νάθελε να σκίση ένκενυρισμένος τό γράμμα, αλλάζοντας όμως γνώμη πήρε μία πένα κι' έγραψε άδέξια στο πίσω μέρος του φακέλου: «Άνοιχτηκε κατά λάθος από τον λόρδο Νέλσωνα, αλλά δε διαβάστηκε».

—Θα της τό στείλω πίσω, είπε.

Μία σκιά άπλώθηκε στο πρόσωπό του.

—Της κάναμε κακό είπες, "Εμμα; Όχι, όχι! Πληγώσαμε την υπερφάνειά της, αυτό είναι όλο. Ό' άδικούσαμε τον έαυτό μας άν ξαναγυρίζα κοντά της, όπως άδικούμε... (ή φωνή του ράγισε), όπως άδικούμε την κόρη μας τώρα κρατώντας την μακριά μας.

—'Η καρδιά της "Εμμάς άρχισε να χτυπά ή δυνατά.

—Άς την πάρωμε κοντά μας, Νέλσων. Τό Μέρτον θα ήταν σωστός παράδεισος, άν μπορούσε να γίνη αυτό. Θα έχωμε την 'Οράτια μαζί μας, όλοι θα νομίζουν πως είναι ή βασιτισκία μας και μόνο εμείς θα ξέρωμε πως είναι κόρη μας!

—'Ο Νέλσων κούνησε θλιμμένα τό κεφάλι.

—Αγαπητή μου "Εμμα, σκεπτόμαστε κι' οι δυό πολύ έγωιστικά.

—Έγωιστικά; άπόρησε ή "Εμμα.

Δεν καταλάβαινε τί έννοούσε ό Νέλσων.

—Τα θέλωμε όλα δικά μας! είπε ό Νέλσων άποφεύγοντας τό βλέμμα της. 'Η 'Οράτια δεν έκλεισε άκόμη χρόνο. Ένα μωρό δεν είναι σέ θέση να καταλαβαίνει άν οι γονείς του είναι κοντά του ή όχι. Άφήνοντας την

'Οράτια με την κ. Γκίψον, υποφέρομε μονάχα εμείς.

«Πού θέλει να καταλήξη!» άναρωτιόταν ή "Εμμα. 'Ο Νέλσων συνέχισε διαστικά:

—'Η Φάννυ θα σήκωνε τον κόσμο στο πόδι, άν μάθαινε πως έχωμε εδώ ένα παιδί.

—'Ισως ν' άποφάσιζε τότε να σου δώση διαζύγιο!

—Όχι, "Εμμα, θα σέ μισούσε άκόμη περισσότερο. Θα γινόταν πιό έκδικητική. Την ξέρω καλά. Θα την πείσω να χωρίσωμε, όταν...όταν...

Σώπασε.

—'Η 'Οράτια είναι ένα μουσικό που πρέπει να τό φυλάζωμε ζηλότυπα ως τότε, είπε τέλος.

«Όταν...»; «Ός τότε...»; Τί έννοούσε ό Νέλσων; Μά ναί, περίμενε να πεθάνη ό σέρ Ουίλλιαμ.

—Έπειτα, είναι κι' ό πατέρας μου, πρόσθεσε ό Νέλσων.

—'Ο πατέρας σου; ρώτησε ή "Εμμα.

Ήταν ή πρώτη φορά που ό Νέλσων της παρουσίαζε αυτό τό εμπόδιο.

—Άν μάθαινε την άλήθεια θα πικραίνονταν άφάνταστα. Δε θα μπορούσα να τον κοιτάξω στα μάτια. Πρέπει να κάνωμε ύπομονή, "Εμμα, ύπομονή...

Άλλά ή "Εμμα, τολμηρή όσο ποτέ άλλοτε, έστειλε διαστικά ένα μήνυμα στην κ. Γκίψον και την κάλεσε να έρθη για τα Χριστούγεννα στο Μέρτον Πλαΐης. Της έξηγήσε λεπτομερώς ποιά δρόμο έπρεπε να πάρη για να φτάση πιό άνετα και πιό γρήγορα και στο τέλος πρόσθετε ένα ύστερόγραφο, σά να της είχε κατεβή ή ιδέα την τελευταία στιγμή: «Φέρτε και τη μικρούλα Θόμψον μαζί σας. Θα χαρούμε όλοι πολύ να τη δούμε».

Όταν οι χριστουγεννιάτικες γιορτές τελείωσαν και ή κ. Γκίψον έφυγε με την 'Οράτια, ό Νέλσων είπε στην "Εμμα, με δάκρυα στα μάτια, πως σ' όλη του τη ζωή δεν είχε περάσει τόσο ευτυχισμένα Χριστούγεννα.

—Δεν είναι θυμωμένος γι' αυτό που έκανα, Νέλσων;

—Όχι, "Εμμα, ήταν τό μεγαλύτερο χριστουγεννιάτικο δώρο μου. 'Ο πειρασμός να την κρα-

τήσω για πάντα κοντά μας ήταν μεγάλος, πολύ μεγάλος.

—Μά τότε, Νέλσων...

—Θα γίνη κι' αυτό, της ύποσχέθηκε. Πρέπει να έχης έμπιστοσύνη στην κρίση μου, "Εμμα. Κάνε ύπομονή, περίμενε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23ο

Με τούς παγερούς μαρτιάτικους άνέμους έφτασαν και τα νέα της ειρήνης με τη Γαλλία. 'Η ειρήνη αυτή —ή συνθήκη της 'Αμιένης— δεν ευχαρίστησε τον Νέλσωνα.

—Μόνο ή Γαλλία θαίνεϊ κερδισμένη άπ' αυτή την ειρήνη, είπε θυμωμένος. Αυτός ό παλιάνθρωπος ό Βοναπάρτης, που αυτοδιωρίστηκε 'Υπατος, θάχη τώρα όλον τον καιρό να έτοιμασθή για νέο πόλεμο! 'Υπατος!... Μά αυτός έχει τα μάτια του στον θρόνο της Γαλλίας! Θα τό δΐτε πως ή ψευτοειρήνη αυτή δεν πρόκειται να κρατήση. Άς χαρούμε την κάθε στιγμή που ζούμε στο Μέρτον, "Εμμα, όσο είναι άκόμη καιρός.

Δεν ήταν όμως όλες οι στιγμές του ευτυχισμένες. Την άνοιξη έλαβε μήνυμα πως ό πατέρας του, έγκτασστημένος από καιρό στο Μπάθ, ήτανε βαρεια άρρωστος. Μ' όλο που δεν είχε μεσολαθήσει όριστική ρήξη άνάμεσά τους, πατέρας και γιούς σπάνια έδλεπαν ό ένας τον άλλο, γιατί ό γέρος ήθελε σώνει και καλά να τον συμφιλιώση με τη Φάννυ κι' ό Νέλσων δεν ήξερε τί να του άπαντήση. Έτσι, όταν έμαθε πως ό πατέρας του ήταν άρρωστος, αντί να τρέξη στο Μπάθ, όπως καταλάβαινε πως έπρεπε να κάνει, ανέβαλλε από μέρα σέ μέρα τό ταξίδι του από τό φόβο του πως ό γέρος θα κατάφερνε να του

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

Εικονογράφησης Χρ. Κουσέντου

... ήπιε κρασί, συντροφικά με τούς μαγαζάτορες του χωριού.

ΤΟΥ Σ. KENYON

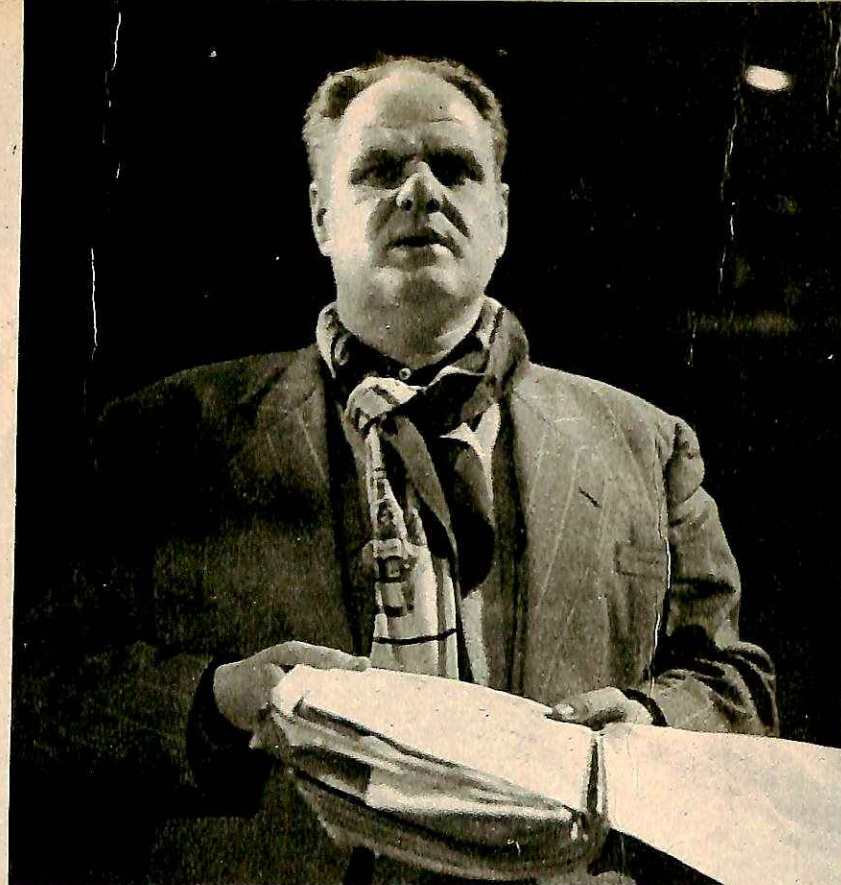
47

Καί τελείωνε τό γράμμα του με τη φράση: «Έλάτε γρήγορα, πολυαγαπημένο μου φίλε, γιατί όλοι εδώ σάς περιμένωμε άνυπόμονα».

—'Ο Νέλσων έφτασε πολύ νωρίς τό πρωί, στίς 23 'Οκτωβρίου, ματαιώνοντας έτσι τα σχέδια της "Εμμάς που λογάριάζε να του κάνει μεγάλη ύποδοχη συγκεντρώνοντας φίλους, γείτονες και χωρικούς δεξιά κι' άριστερα στο στενό δρομάκι που ώδηγούσε στο σπίτι, για να τον καλωσόρισουν με ζητωκραυγές καθώς θα περνούσε με τ' άμάξι του. Μόλις άκουσε την ταχυδρομική άμαξα, έτρεξε κάτω κάπως άνήσυχη. Στο μουντό φός του φθινοπωρινού πρωϊνού τό πανάρχαιο διάδρομο σπίτι φαινότανε μελαγχολικό και καταθλιπτικό, ό σκεπασμένος με μαρμαίνα φύλλα κήπος έρημος και θλιβερός και τα δωμάτια —που ό Νέλσων θέλησε να έπιθεωρήση άμέσως— κρύα και άχαρα με τα σθημένα, κατάμαυρα τζάκια τους.

—Λοιπόν; Πώς σου φαίνεται; ρώτησε ή "Εμμα διατακτικά.

—Πώς είπες πως τό έλεγε ό παλιός ιδιοκτήτης του; Μέρτον Πλαΐης; ρώτησε ό Νέλσων με φωνή που έτρεμε από συγκίνηση. Έγώ του ήρθκα ένα καλύτερο όνομα. Θα τό λέω «Παράδεισο»! 'Η ζωή πήρε γρήγορα τον κανονικό της ρυθμό όταν μία φορά πέρασε ό ένθουσιασμός της πρώτης έντυπώσεως. Τό βράδυ όλο τό χωριό φωταγωγήθηκε. 'Ο Νέλσων, πανευτυχής, τριγυρισμένος άπ' τό λαό του —όπως είχε άρχισει να λέη τους χωρικούς άπ' την πρώτη στιγμή— ήπιε κρασί συντροφικά με τούς μαγαζάτορες του χωριού, τον Γκάντ τον Φομά, τον Γκρήνφελντ τον χασάπη, τον Γούντμαν τον ψιλικάτζη, άπαντών-

Ο ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ ΖΑΝ ΝΤΕΛΑΝΟΥΑ, ΜΕ ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

ΝΟΙΩΘΕΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΗ ΟΤΑΝ ΑΚΟΥΗ ΤΑ ΕΡΩΤΟΛΟΓΑ ΤΟΥ ΦΟΙΒΟΥ

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Η τρίτη κι όμορφότερη Εσμεράλδα

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΩΝ, ΟΠΟΥ ΓΥΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΝΕΟ
ΦΙΛΜ Η ΤΖΙΝΑ ΛΟΛΟΜΠΡΙΤΖΙΝΤΑ

Αν ένας ξένος, που φθάνει αυτή την εποχή στο Παρίσι, ρωτήσει να μάθει πού βρίσκεται ή περίφημη «Notre Dame», θα του απαντήσουν πώς, φυσικά, πάνω στο νησάκι του Σηκουάνα, κι ακόμη έξω από τη γαλλική πρωτεύουσα, στα κινηματογραφικά στούντιο της Βουλώνης. Έκεί ξαναχτίστηκε από τα θεμέλια ως την ψηλότερη άκρη των καμπαναριών της, το ίδιο επιβλητική και μεγαλεπήβολη, με όλη την σφύλη της, τα διτρώ και τα γλυπτά αριστουργήματα που τη στολίζουν, ή μαρμαρίνη μητρόπολη του Παρισιού. Και σαν να μην έφτανε αυτό, γύρω της χαραχτήκαν ένα πλήθος στενοί και λιθόστρωτοι δρόμοι με παλιά μεσαιωνικά κτίσματα, ανήλιαγες γειτονιές με βρώμικα σπίτια και καπηλειά, όπου ζούν και περιδιαβάζουν άνθρωποι γεμάτοι από τις έ-

πικίνδυνες προλήψεις και τις δεισιδαιμονίες της σκοτεινής εποχής τους.

—Γιατί όμως όλ' αυτά; θα ρωτήσετε.

Η αιτία είναι απλή και ο σκοπός δύσκολος. Ο μεγάλος σκηνοθέτης του γαλλικού κινηματογράφου Ζαν Ντελανούα —που σ' αυτόν όφειλονται οι έξοχες ταινίες «Ο δολοφόνος φοβάται τη νύχτα», «Αίωνοι έρασταί», σε συνεργασία με τον Ζαν Κοκτώ, «Ποιμενική συμφωνία» με θέμα το όμώνυμο έργο του Άντρε Ζιντ και τελευταία ή «Μαρία Άντουανέττα», με την Μισέλ Μοργκάν που παρουσιάστηκε στο φεστιβάλ των Κανών— σκέφτηκε να μεταφέρει στην οθόνη το πολυδιαδασμένο μυθιστόρημα του Ουγκώ «Η Παναγία των Παρισίων». Για τρίτη φορά, λοιπόν, στην ιστορία

της Έβδομης Τέχνης ή φλογερί, και πανέμορφη τσιγγάνα Έσμεράλδα, ο αποκρουστικός κωδωνοκρούστης Κουασιμόδος, ο άτυχος Φοίβος, ο σατανικός Φρόλλο και οι άλλοι πασίγνωστοι ήρωες του κλασικού αυτού κειμένου της γαλλικής λογοτεχνίας θα πάρουν πνοή ζωής κάτω από τους έκτυφλωτικούς κινηματογραφικούς προβολείς. Αυτό, φυσικά, είναι δίκαιο μαχαίρι για την επιτυχία του νέου φιλμ. Ο σκηνοθέτης στην προσπάθειά του έχει, βέβαια, την πείρα των δύο προηγούμενων ταινιών που βασίστηκαν στο μυθιστόρημα του Ουγκώ και μπορεί να φυλαχτεί από τις κακοτοπιές και τα πιθανά σφάλματα στα οποία έπεσαν οι συνάδελφοί του που καταπιείστηκαν πριν από αυτόν με το ίδιο θέμα: παράλληλα, όμως, υπάρχουν για τη δουλειά του Ζαν Ντε-

Ο ΚΟΥΑΣΙΜΟΔΟΣ (ΠΟΥ ΤΟΝ ΥΠΟΔΥΕΤΑΙ Ο ANTONY ΚΟΥΗΝ) ΣΚΥΒΕΙ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΕΦΑΛΟ ΤΗΣ ΕΣΜΕΡΑΛΔΑΣ

Η «ΛΟΛΟ» ΣΤΟ ΡΟΛΟ ΤΗΣ ΕΣΜΕΡΑΛΔΑΣ. (ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΙΔΙΟΧΕΙΡΗ ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ «ΕΙΚΟΝΕΣ»)

λανούα δυο μέτρα συγκρίσεως που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την κρίση του κοινού και των ειδικών. Γι' αυτό, θα έπρεπε να ξεπεράσει σε ποιότητα και σε έντυπωσιακότητα κάθε ανάλογο στοιχείο των δύο προηγούμενων ταινιών που είχαν βγει από το μυθιστόρημα του Ουγκώ. Και, φυσικά, το πιο δύσκολο σημείο που είχε να αντιμετωπίσει ήταν το θέμα των πρωταγωνιστών που θα ερμήνευαν τους δύο βασικούς ρόλους του έργου: τον Κουασιμόδο και την Έσμεράλδα.

Υστερα, λοιπόν, από πολλή μελέτη, με αυστηρότατα κριτήρια, ο Ζαν Ντελανούα διάλεξε για τον ά-

ποκρουστικό καμπούρη κωδωνοκρούστη της Παναγίας των Παρισίων τον Άντονι Κουήν, γνωστότατο από σειρά αμερικανικών και ιταλικών ταινιών. Ποιά όμως από τις διάσημες πρωταγωνίστριες θα ήταν σε θέση να δώσει όλη την καυτή περιπάθεια, την παιδική, συχνά, άθωότητα και τον ασθενιστικό πυρετό που είχε στο χορό της η Έσμεράλδα, αυτή ή νέα τσιγγάνα που για την περιγραφή της εξάσσιας όμορφιάς της ο Ουγκώ αφιερώνει σελίδες ολόκληρες; Το θέμα ήταν τεράστιο για τον Ντελανούα. Όσοι, ξαφνικά... πνεύμα θείο της Τέχνης τον φώτισε και σκέφτηκε —ποιαν

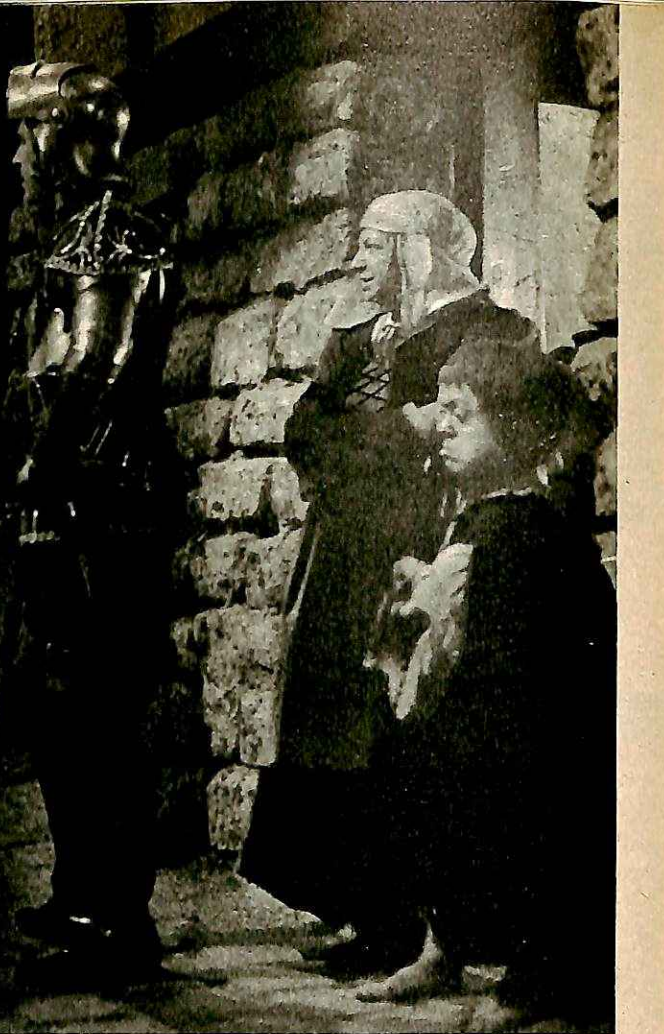
άλλη;— τη Λολομπρίτζιντα!... Λίγοι ακόμη, λοιπόν, κυματισμοί στους μαύρους καταρράχτες των μαλλιών της, πυκνότερα ματόκλαδα που ρίχνουν βαθιούς ίσκιους γύρω στα λάγνα ήδύπαθα μάτια της, το φίλντισι της επιδερμίδας της έγινε καστανόχρυση, τριανταφυλλένια σάρκα, προσθήκη μελαψής όμορφιάς, με δυο λόγια, στο κεφάλαιο της όμορφιάς της και... η ταινία άρχισε να γυρίζεται!...

Παρακολούθησαμε αρκετά, πολύ κοντά στον Ζαν Ντελανούα και στην κυρία Ίντβόσκι, που είναι διευθύντρια παραγωγής, το γύρισμα δύσκο-

Ο ΦΟΙΒΟΣ (ΖΑΝ ΝΤΑΝΕ) ξεπεξεύει μπροστά στην πόρτα της Έσμεράλδας. Μια ακόμη σκηνή από την «Παναγία των Παρισίων», το κλασικό αριστούργημα του Βίκτωρος Ουγκώ, που γυρίζεται —για τρίτη φορά!— στα κινηματογραφικά στούντιο της Βουλώνης, έξω απ' την γαλλική πρωτεύουσα.

ΠΙΣΤΟΣ ΦΙΛΟΣ Ο ΚΟΥΑΣΙΜΟΔΟΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΜΑΤΑΙΑ ΝΑ ΤΗΝ ΣΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΧΛΟ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΣΜΕΡΑΛΔΑΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ...

ΕΣΜΕΡΑΛΔΑ

‘Ο καλύτερος ρόλος τής «πιό γλυκειάς στάρ του κόσμου»

λων σκηνών του φιλμ και ήρθαμε σέ πολύ άμεση και φιλική έπαφή με τη θρυλική Τζίνα που θεωρείται ή πιό ωραία γυναίκα τής εποχής μας. Είναι, λοιπόν, πραγματικά ωραία; ‘Αλλοίμονο, ναί! Οι Θεοί —μολονότι είναι κάπως κοντή— τήν ευνόησαν με καταπληκτική όμορφιά, αλλά —τί κρίμα!...— μόνον με όμορφιά!... Βέβαια, με τήν αδιάκοπη θητεία της στά στούντιο, απέκτησε μιά επαγγελματική αντίληψη και δίνει τήν εντύπωση κάποιου ταλέντου: τίποτα, όμως, περισσότερο!

Σέ κάποιο διάλειμμα γυρίσματος θρικόμα-στε κοντά της και επιδιόκουμε νά έχουμε μιά όλοκληρωτική συζήτηση μαζί της για τίς ΕΙΚΟΝΕΣ. ‘Αλλά ή Τζίνα... νυστάζει. (‘Απορία ψάλτου: θής). Τήν ρωτάμε τί τήν συγκινεί ιδιαίτερα στο έπάγγελμά της και κείνη τεντώνεται, θέλοντας νά τή ρίξη στόν ύπνο. Μετά ζητάει κοντά της τόν άντρα της! Κι άμέσως αυτός προβάλλει πίσω από κάποιο ντεκόρ. Είναι ένας νέος γύρω στά τριάντα, άρκετά ωραίος και πολύ κομψός, με ύφος άρχαρίου... τουριστικού ξεναγού που σάς δείχνει πάντα, με πολλή εύφράδεια, μιά θεότητα όμορφιάς. Κ’ ή Τζίνα, σάν τά περισσότερα άξία-θαύμαστα... σιωπά! ‘Ο... ξεναγός τή ρωτά άν έδωσε καμιά απάντηση όσσην ώρα δέν ήταν κοντά της; και τότε ή... Σφίγγα, επί τέλους, άνοίγει τά χείλη της και του άπαντά: —Μά σέ περίμενα...

Τώρα, λοιπόν, μπορούμε ν’ άρχίσουμε τήν... ιδιαίτερη συνομιλία μαζί της. —Τί θα είχατε νά μάς πητε για τόν ρόλο τής Έσμεράλδας που παίζετε τώρα;

—‘Α, με κούρασε άρκετά, μάς άποκρίνεται. Έπεμβαίνει ό σύζυγος:

—‘Η Τζίνα είχε πάντα τήν έπιθυμία νά έρ-μηνεύσει αυτή τήν τραγική ήρωίδα του Ουγκώ. Είναι, λοιπόν, ιδιαίτερα εύτυχισμένη που τής δίνεται τώρα ή εύκαιρία νά τήν ζωντανέψει στήν ό-θόνη, και μάλιστα κάτω άπ’ τή σκηνοθετική μπαγκέτα του Ντελανούα και στο πλευρό τώτων έκλεκτών συναδέλφων της, όπως ό ‘Αντονι Κου-ήν, ή Βαλεντίν Τεσιέ, ό Ζάν Τισσιέ και άλλοι...

—Τί θα θέλατε, άγαπητή Τζίνα, νά κάνετε στη ζωή σας για νά ολοκληρώσετε τήν πραγμα-τοποίηση τών όνείρων σας;

—Νά τελειώσω τόν γύρισμα του φιλμ αυτού και νά πάω στήν ‘Ιταλία νά ξεκουραστώ. Νά θυθιστώ σέ μιά αδιάκοπη άνάπαυση, τόσο, που νά ξεχάσω πάς ύπάρχο.

Μάς κοιτάζει άμέσως και ρωτάει άνήσυχη:

—Είναι άληθεια πώς στήν ‘Ελλάδα με άγα-πούν πάρα πολύ;

—‘Ω, ναί!...

‘Υφος γεμάτο άνία και προσθέτει σιγά:

—Κ’ εκεί, λοιπόν...

Καθόμαστε στόν καναπέ του κινητού καμα-ρινού της και τή ρωτάμε:

—Σκέφτεστε νά επισκεφθήτε τή χώρα μας;

‘Ο... τουριστικός ξεναγός ρίχνει, με σημασία, λοξά βλέμματα στη σύγχρονη θεότητα τής όμορ-φιάς. Μάταια, όμως. Και τότε, σάν καλός υπο-βολέας θεάτρου που καλύπτει τήν πρωταγωνί-στρια, μάς λέει:

—‘Η Τζίνα έχει πάντα τήν έπιθυμία νά επι-σκεφθή τήν ωραία πατρίδα σας, που είναι γνω-

Ο ANTONY ΚΟΥΗΝ βρήκε στόν Κουασιμόδο τόν μεγάλο ρόλο τής καλλιτεχνικής του καριέρας.

(Φωτ. Paris Films)

Ο ΖΑΝ ΝΤΕΛΑΝΟΥΑ ΣΤΗΝ ΤΖΙΝΑ: «ΝΑ ΚΡΑΤΑΣ ΠΙΟ ΓΕΡΑ ΤΟ ΣΚΟΙΝΙ ΤΗΣ ΑΓΧΟΝΗΣ ΣΟΥ!»

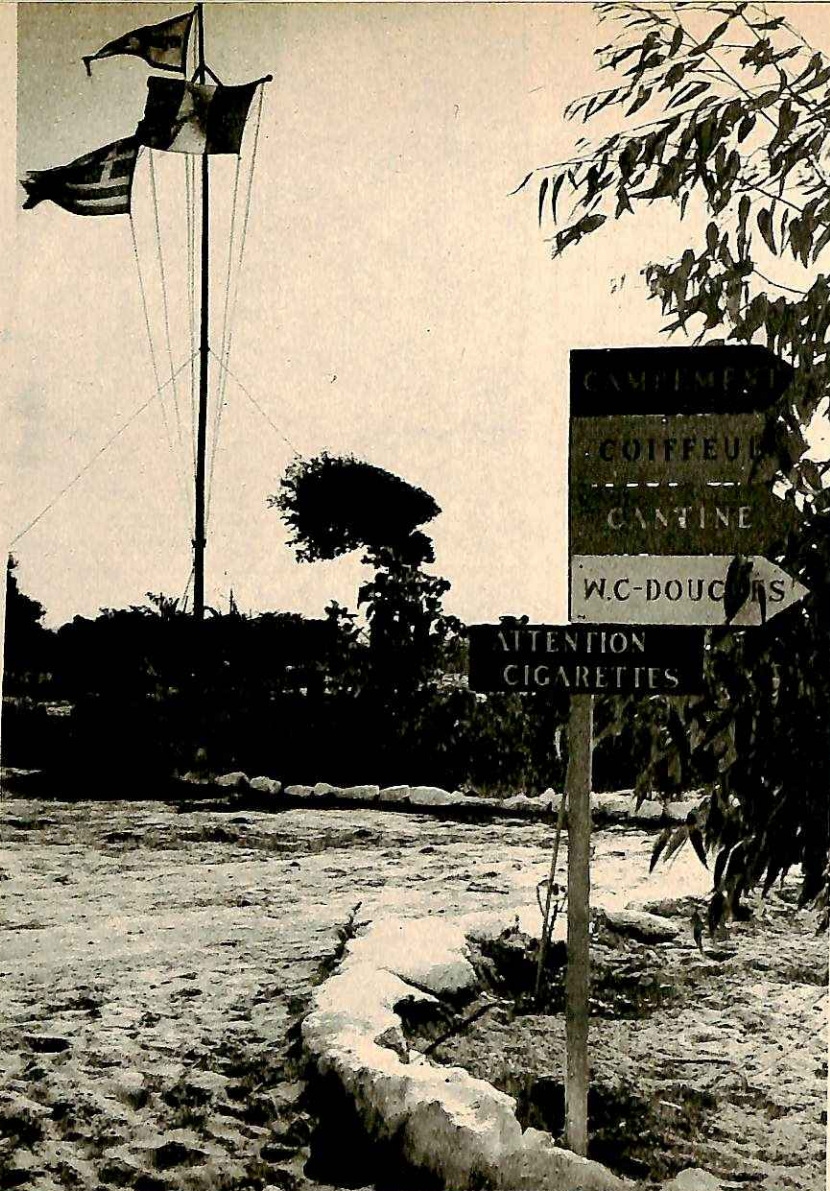
στη από τ’ άρχαία χρόνια για τά σπουδαία μνη-μεία της, τόν πολιτισμό της και τή φιλοξενία του λαού της. ‘Ισως, λοιπόν, έρθει, με τήν εύ-καιρία τής οργανώσεως Έβδομάδος του ‘Ιταλι-κού Κινηματογράφου στήν ‘Αθήνα τόν έρχόμενο φθινόπωρο.

—Τό εύχόμαστε. Στο μεταξύ θα είχε τήν κα-λωσύνη νά μάς άφιέρωση μιά φωτογραφία της για τίς ΕΙΚΟΝΕΣ;

—Εύχαρίστως, λέει ή Τζίνα με σπασμένα γαλλικά.

Παίρνει ένα στυλό, τόν παίξει για λίγο στά χέρια της και μετά άδέξια, ψάχνοντας νά βρή στή σκέψη της τά γράμματα τών στερεότυπων λέξεων, γράφει τήν αφιέρωση. ‘Υστερα δέχεται νά φωτογραφηθή μαζί μας, αλλά υπό έναν όρο: νά ρίξη πρώτα μιά ματιά στόν καθρέφτη. Φυσικά, δεχόμαστε. Και περιμένουμε... ‘Αλλά πό-σο;... ‘Η ωραιότερη γυναίκα τής εποχής μας, ά-νήσυχη για τήν όμορφιά της, με τή βοήθεια μιάς άμπιγιέζ και μιάς μακιγιέζ ρετουσάρεϊ ξανά τόν μακιγιάζ της, μελετάει προσεχτικά τόν δήτην ά-νέμελο πέσιμο κάθε τούφας τών μαλλιών της, σιάχνεται γι’ άρκετή ώρα άκόμη, στέκεται τέ-λος δυό σκαλιά πάνω από μάς, παίρνει πόζα, ό σύζυγός της —φιλόδοξος τώρα σκηνοθέτης— έλέγχει, έγκρίνει και κάποιος τραδάει πλέον τή φωτογραφία. ‘Οχι, όμως, για νά δημοσιευθή. Πρέπει άπαραιτήτως νά τήν δή ό... τουριστικός ξεναγός για νά δώση τή σχετική άδεια. Πιστό-ς λάτρης τής ωραίας Θεάς, πρέπει νά τήν προ-φυλάξη από τούς άσεβείς που θα ταραξουν ίσως τήν ούράνια δόξα της, δημοσιεύοντας άπρόσεχτες ή άμελέτητες φωτογραφίες της. Κ’ έμείς, φυσικά, εύλαβείς λάτρεις τής μοιραίας όμορφιάς της, συμ-φωνούμε μαζί του. Κοιτάμε μόνο για λίγο άκό-μη τή νέα Έσμεράλδα και σωπαίνουμε. Τί νά πούμε; ‘Ο Ζάν Ντελανούα ξαναέχει τόν λόγο. Και νά πού πάλι τήν φωνάζει στό πλατώ για νά τής δώση πνοή ζωής. Θα τόν κατορθώση; ‘Ω, ναί. ‘Η Τζίνα συνεργάζεται συνήθως μ’ έκλεκτούς σκη-νοθέτες. ‘Οσοι, λοιπόν, τήν άγαπούν ελίκρινά λένε και σ’ αυτό πώς έχει τύχη. Οι... άσπουνδοι όμως φίλοι της συμπεραίνουν: Μά νά πού δέν είναι άπλά ωραία, έχει κι ώριμη σκέψη και κρί-ση...

Κ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ — Ν. ΜΑΤΣΑΣ

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ κυματίζει δίπλα-δίπλα με την ελληνική στην κατασκήνωση της Κυλλήνης, κοντά στα ερείπια του πύργου της Κλαρεντίας.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Όταν ο Βιλλαρδουίνος, ο Γάλλος κατακτητής του Μωρηά, έχτισε τον αποκρουστικό πύργο της Κλαρεντίας, εν έτει σωτηρίω 1219, θά μπορούσε άραγε να φαντασθή ότι οι συμπατριώτες του θά βρίσκονταν ακόμα σ' αυτήν την περιοχή, έπειτα από έφτά αιώνες;

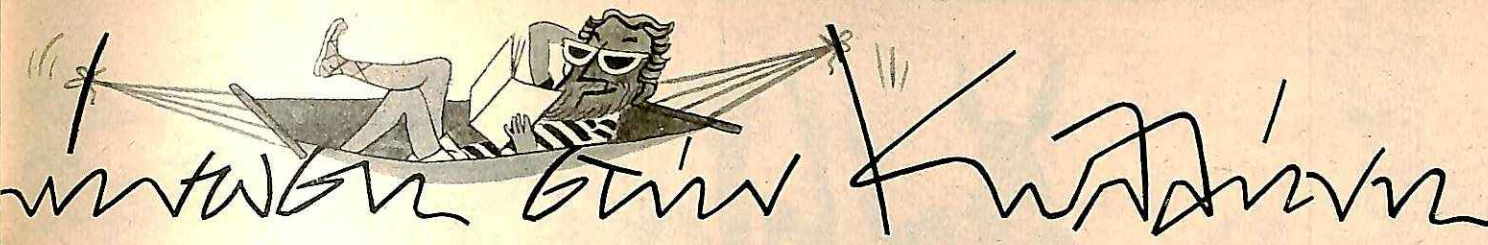
Πάντως από τις άρχες του έφεταινοῦ καλοκαιριού ή γαλλική σημαία κυματίζει σέ μιὰ περιοχή πού δέν βρίσκεται μακρῶς από τόν Πύργο τής Κλαρεντίας (ἀπ' ὅ,τι μάλλον ἀπέμεινε ἀπ' τόν πύργο) στήν περιοχή τής 'Ηλείας. Βέβαια οί Γάλλοι αὐτοί, ἀντίθετα ἀπό τοὺς προγόνους τους, εἶναι εἰρηνόφιλοι καί διαπνέονται ἀπό καλοῦς σκοπούς. Περιορίζουν τήν δραστηριότητά τους στό χτίσιμο πύργων... στήν ἄμμο, στήν ἱππασία, τό κολύμπι, τήν ἡλιοθεραπεία, τό χορό καί στήν περιήγηση τῶν ἀξιοθεατῶν.

Ἡ κατασκήνωση τής Κυλλήνης (Ζήρειας) εἶναι ή πιό πρόσφατη θερινή κατασκήνωση τής 'Ελλάδος. Διευθύνεται ἀπό τό Γραφεῖον Ταξιδίων «Ο' Ὀλυμπος» (Ιδιοκτήτες: 'Αρθανιτίδης

καί Σία), πού ἐπέτυχε ἐπταετῇ ὁδῶν ἀπό τήν Ὁργάνωση Ἑλληνικοῦ Τουρισμοῦ γιά νά ἐγκαταστήσῃ ἕνα θερινό καταυλισμό στά δάση ἀπό κυπαρίσσια καί πεύκα κοντά στήν δμώνυμη λαματική πηγή.

Ἄν καί ή ἄδεια εἶχε δοθῇ ἀπό τό 1954, ή κατασκήνωση δέν ἄρχισε νά λειτουργῇ παρά μόνο ἀπό τόν περασμένο Μάιο. Κάπου 900.000 δραχμές ἔχουν δαπανηθῇ μέχρι σήμερα ἀπό τόν «Ὀλυμπο» γιά τίς σκηνές, τίς ὕγιεινές ἐγκαταστάσεις, τόν ηλεκτροφωτισμό, τό ἐστιατόριο, τό μπάρ, τήν πίστα, τό Διοικητήριο, τά περίπτερα, τά μονοπάτια κλπ. Ἡ κατασκήνωση σήμερα μπορεῖ νά δεχθῇ 350 πρόσωπα, ἀλλά σύντομα θά ἐπεκταθοῦν οί ἐγκαταστάσεις τής. Μένει ἀνοιχτή ἀπό τόν Μάιο ὡς τό τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου.

Τό 90%, καί πάνω, τῶν ἐφετεινῶν κατασκηνωτῶν ἦταν Γάλλοι. Καί οί περισσότεροι ἀπό δαύτους ἀνήκουν στό C.E.T. (Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν.) Τό C.E.T. εἶναι μιὰ γαλλική ἐταιρία, χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα, πού ἔχει γιά σκοπό τής τήν ὁ-

γάνωση τουριστικῶν ἐκδρομῶν γιά τὰ μέλη τής σέ διάφορες μεσογειακές χώρες. Φέτος εἶναι ή πρώτη χρονιά πού ή C.E.T. στέλνει παραθεριστάς στήν Ἑλλάδα.

«Διαλέξαμε τήν Κυλλήνην σάν τόν πιό κατάλληλο τόπο κατασκηνώσεως στήν Ἑλλάδα, μού εἶπε ὁ ἀντιπρόσωπος τής C.E.T. Μισέλ Βινὸ Πρεφονταίν. Ἐχει τὰ τρία βασικά χαρακτηριστικά πού ἀπαιτοῦνται γιά νά ἱκανοποιηθῇ ὁ παραθεριστής: πυκνὸ ξάσος, ἐκτεταμένη ἄμμουδερή ἀκρογιαλιά καί ἄφθονο πόσιμο νερό».

Πραγματικά, σπάνια βρίσκει κανεὶς τέτια περίφημη ἀκρογιαλιά, σάν τής Κυλλήνης.

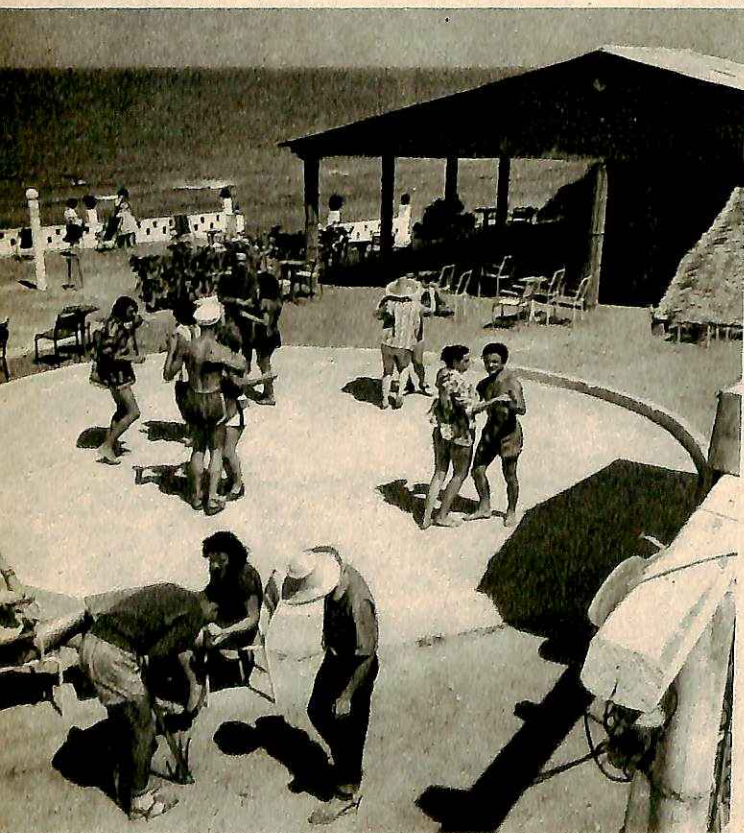
Ἄν καί ή κατασκήνωση θρίσκεται σέ ἀπόσταση 300 περίπου χιλιομέτρων ἀπό τήν Ἀθήνα καί 85 ἀπό τήν Πάτρα —ἀρκετά μακριά, ἰδίως γιά ὄσους ἐπιθυμοῦν νά δοῦν μνημεῖα καί τοποθεσίες— τό C.E.T. εἶναι ἐνθουσιασμένο γιά τήν ἐκλογή του. Ἐλπίζει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν παραθεριστῶν θά αὐξηθῇ τὰ προσεχῇ ἔτη —φέτος ἔφτασε τοὺς 1.000.

ROVER

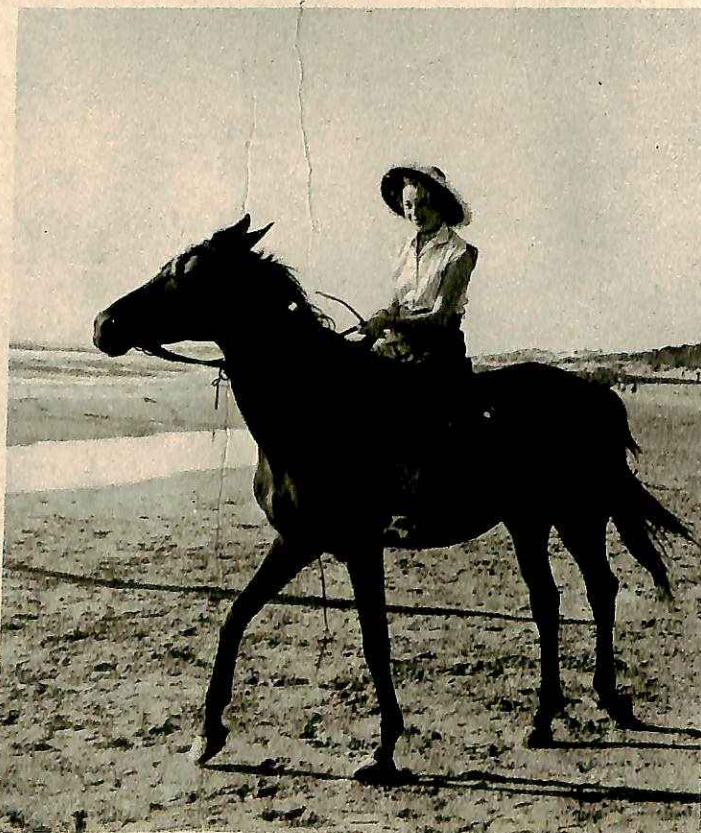
ΣΕ ΚΑΝΕΝΑ ΑΛΛΟ ΜΕΡΟΣ τής Ἑλλάδος —ἐκτός ὅσως, ἀπό τήν Ἀνδρο— δέν βρίσκει κανεὶς τόσο φιλή ἄμμο, ὅσο στήν ἀκρογιαλιά τής Κυλλήνης. Οἱ Γάλλοι παραθερισταὶ ἔχουν μείνει καταγοητευμένοι ἀπό τὴ θάλασσα, τὴν ἀκρογιαλιά καί τὴν τοποθεσία. Ἀλλὰ καί κάτι ἄλλο συνετάραξε τὸ μικρὸ τους κόσμος: ἕνα φλογερὸ εἰδύλλιο. Μιὰ ἀπὸ τίς πρώτες μπαλλαρίνες τοῦ περιφήμου μπαλλέτου τοῦ μαρκησιῦ ντε Κουέδας —πού ἐπέμεινε νά διατηρήσῃ τὴν ἀνωνυμία τής— ἐρωτεύθηκε ἕνα συμπαρεθριστὴ τής. Οἱ ἀκαλῶς πληροφορημένοι γυναικεῖοι κύκλοι ἰσχυρίζονται ὅτι οἱ δύο νέοι ἤθελαν νά παντρευτοῦν «ἐπὶ τόπου». Κατὰ τὰ ἄλλα ἡ ζωὴ τους κυλάει ἡρεμα: Περίπατοι, φλέρτ, χαρτί καί πρὸ πάντων κουτσομπολιό... Ὅταν ἡ νύχτα πέφτει, ἀνάπαυση ὡς τὸ πρῶ-

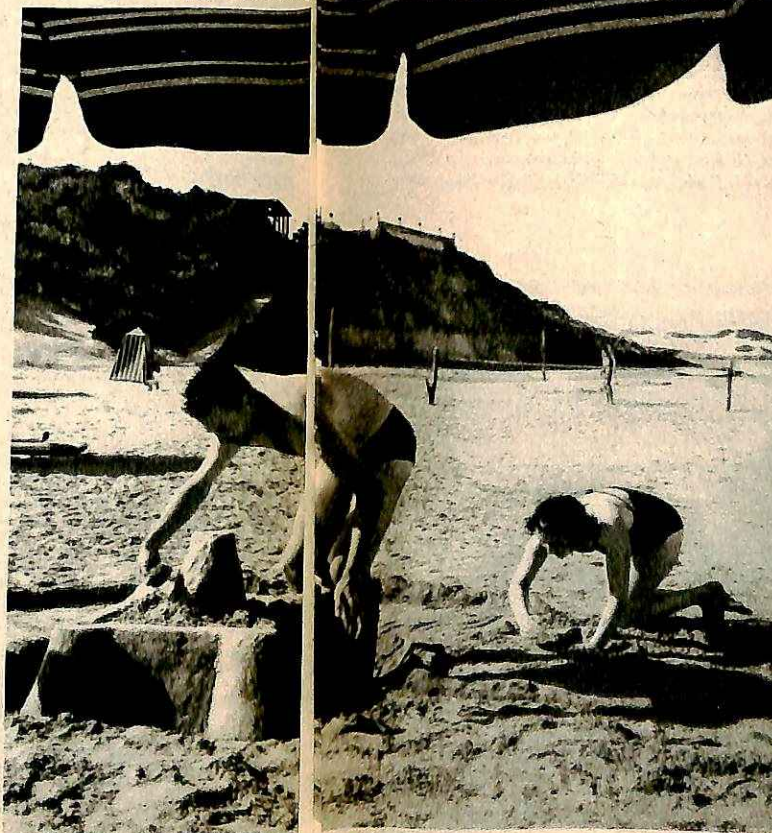
ΤΟ ΜΠΑΡ ΚΑΙ Η ΠΙΣΤΑ τής ἀκροθαλασσιάς εἶναι γεμάτα κόσμο, πρωΐ-βράδυ. Οἱ παραθερισταὶ —ἄλλοι μὲ μαγιώ, ἄλλοι πρόχειρα ντυμένοι— δέν παραλείπουν νά «τὸ ρίξουν» στό χορό.

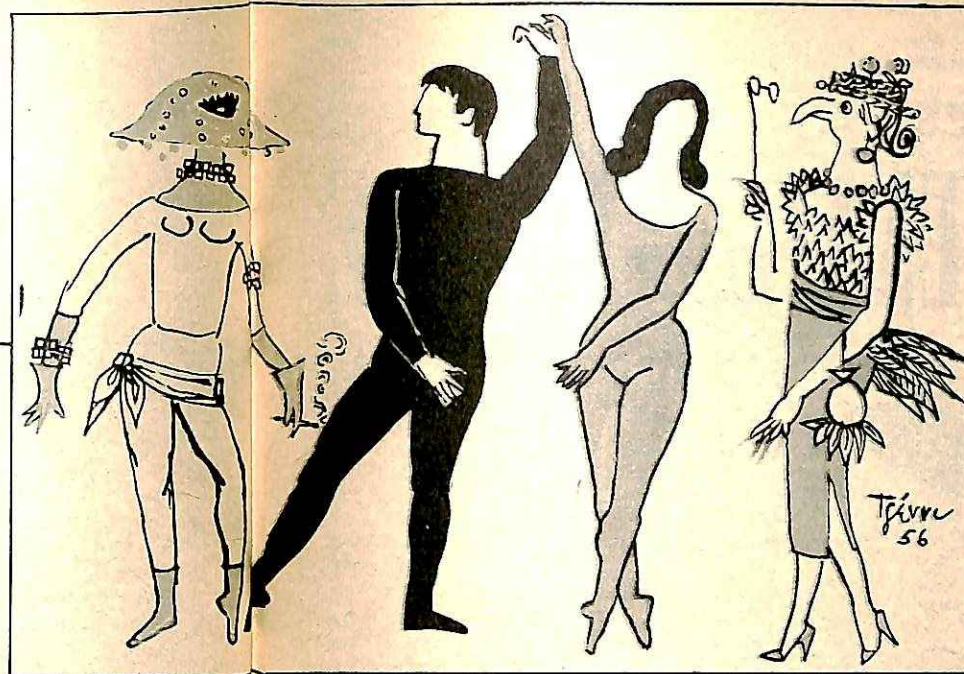
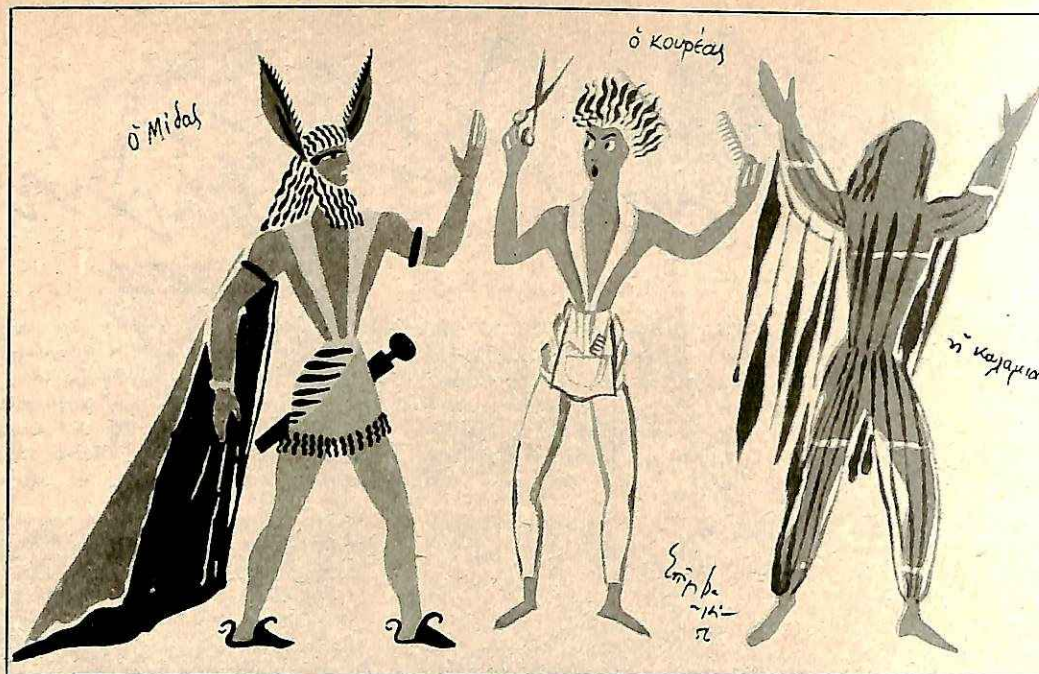
Η ΙΠΠΑΣΙΑ εἶναι ἀποκλειστικὸ προνόμιο τῶν παραθεριστῶν τής Κυλλήνης —καμμιά ἄλλη ξένη κατασκήνωση δέν διαθέτει ἄλογα γιά τήν ἀνάψυχή καί ἐξάσκηση τῶν μελῶν τής.

ΟΙ ΑΠΟΓΟΝΟΙ τοῦ Βιλλαρδουίνου χτίζουν —πύργους, ἔστω— κρίνεται ὁ λοφίσκος ὅπου βρίσκονται τὸ ὡσεὺς καί ή θαυμασία πίστα χοροῦ.

«Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ Ο ΜΙΔΑΣ». Χορόδραμα, πού ή πλοκή του βασίζεται στον πασίγνωστο αρχαίο μύθο για τη δράση και τὰ παθήματα τοῦ θρυλικού βασιλιά τῆς Φρυγίας. Ἡ μακέττα ἔγινε ἀπὸ τὸν ζωγράφο Σπύρο Βασιλείου. Ἡ μουσική ἀνήκει στὸν Μπέλλα Μπάρτοκ, σὲ διασκευή γιὰ ὀρχήστρα τοῦ Ἀργύρη Κουνάδη. Τοὺς κύριους ρόλους ἐρμηνεύουν τὰ καλύτερα στελέχη τοῦ Ἑλληνικοῦ Χοροδράματος με ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ντόρα Τσάτσου, στὸν ρόλο τοῦ Μίδα, καὶ τὴν Ἀγάπη Εὐαγγελίδη, στὸν ρόλο τοῦ Ἀνέμου στὸν Ἀγρό. Χορογραφίες: Ραλλοὺς Μάνου—Ντόρας Τσάτσου.

«ΟΙ ΝΕΚΡΕΣ ΦΥΣΕΙΣ», σατιρικό χορόδραμα πάνω σ' ἓνα θέμα τοῦ ζωγράφου Μίνου Ἀργυράκη με σκηνογραφίες τοῦ Ἰδίου καὶ κοστούμια τῆς γυναίκας τοῦ Τζέννης. Βρίσκει κανεὶς ἐδῶ τὴν ιδιότυπη σατιρική φλέβα τοῦ Ἀργυράκη, ἡ ὁποία, προβάλλοντας τὴ γελοία πλευρὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ περιβάλλοντός μας, ὑπογραμμίζει τὸ τραγικὸ στοιχείο τῆς ὑπαρξῆς τους. Τὸ «Ἑλληνικὸ Χορόδραμα» προσπαθεῖ ν' ἀντλήσει ἀπὸ κάθε καλλιτέχνη, ἀπὸ κάθε τεχντροπία—πράγμα πού ἐξασφαλίζει τὴν ἀνανέωση ὅλων τῶν μέσων του.

ΦΙΓΟΥΡΑ ΤΟΥ ΒΑΚΑΛΟ ΣΤΟ ΧΟΡΟΔΡΑΜΑ «ΠΑΡΩΔΙΑ ΣΤ' ΑΣΠΡΑ». ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Τὸ ἑλληνικὸ χορόδραμα

Ζωντανεύουν οἱ ἀρχαῖοι, μεσαιωνικοὶ καὶ νεοελληνικοὶ θρύλοι

Τὸ μπαλέτο, στὴν Ἑλλάδα, περνάει ἀπὸ ἓνα στάδιο ἐφηβικό. Δὲν ἔχει ἀκόμη τὸν μόνιμο οργανισμό του, τὸ μόνιμο θεατὸν του, τὸ κοινὸ του. Ἡ τέχνη τῆς Τερψιχόρης, μέχρι πρὶν ἀπὸ μερικά χρόνια, περιοριζότανε στὶς ἐπιδείξεις τῶν διαφόρων σχολῶν Ρυθμικῆς καὶ Χοροῦ, πού, ἐν τούτοις, με ἐπικεφαλῆς τὴν Σχολὴ τῆς Κούλας Πράτσικα, ἀνοίξαν τὸν δρόμο σὲ μιὰ νέαν ἀξίειαν κίνηση.

Ἐνῶ ἡ Ντόρα Στράτου καὶ οἱ συνεργάτες της συνεχίζουν τώρα τὴν ωραία ἐργασία τους στὸν τομέα τῶν Λαϊκῶν Μπαλλέτων, οἱ φίλοι τοῦ Χοροδράματος ἔχουν τὴν εὐτυχία, αὐτὸν τὸν καιρὸ, νὰ παρακολουθοῦν μιὰν ἄλλη ωραία σειρά ἐκδηλώσε-

ων στὸ ὑπαίθριο θέατρο τοῦ Ἑθνικοῦ Κήπου: τὶς παραστάσεις τοῦ «Ἑλληνικοῦ Χοροδράματος» με χορογραφίες τῆς Ραλλοῦς Μάνου, τῆς Ἀγάπης Εὐαγγελίδη καὶ τῆς Ντόρας Τσάτσου, πού εἶναι, μαζί με τὸν Ροβέρτο Σαραγᾶ, καὶ οἱ κυρίως «σολίστ», πλαισιωμένοι ἀπὸ μιὰ ομάδα 25 περίπου ἐκτελεστῶν.

Τὸ «Ἑλληνικὸ Χορόδραμα» δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ σχολή. Εἶναι ἓνα σωματεῖο πού ἀξίζει κάθε κρατική καὶ ἰδιωτική ὑποστήριξη, καὶ τὰ ὀνόματα τοῦ συμβουλίου του ἀποτελοῦν ἄλλη μιὰ ἐγγύηση τῆς καλῆς ποιότητος καὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἐκτελέσεως πού χαρακτηρίζουν τὴν ἐργασία του: Ὁδυσσεὺς Ἐλύτης, Γιάννης Μόραλης, Γ. Βασιλεί-

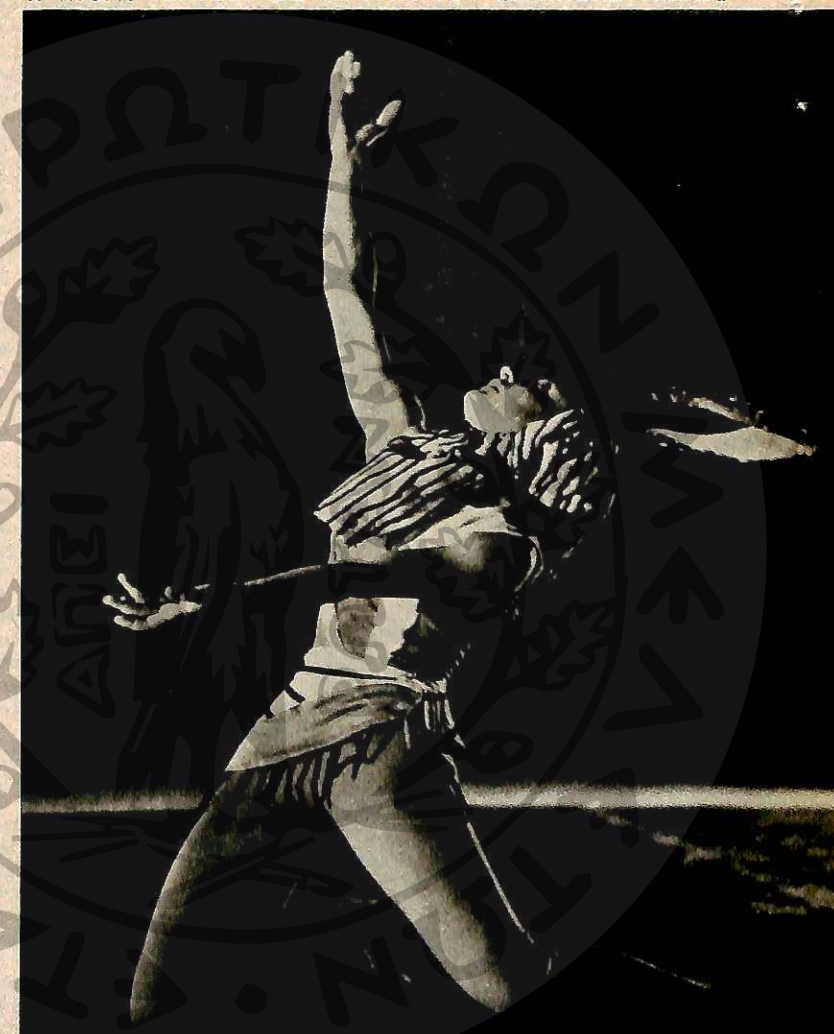
αδης, Σπύρος Βασιλείου, Γ. Ἀραβαντινός, Μαίρη Ζαγοραίου, Μ. Πλωρίτης, Ντόλυ Σούτσου, Γ. Φρονιμόπουλος, Μίκα Χαρίτου, Μάνος Χατζιδάκης.

Προλογίζοντας τὶς φετινὲς παραστάσεις, ὁ Ὁδυσσεὺς Ἐλύτης γράφει τὰ ἐξῆς σχετικά με τὴν αἰσθητική γραμμὴ τοῦ «Ἑλληνικοῦ Χοροδράματος»:

«Ἡ σωστὴ ἀναλογία ἀνάμεσα στὴ γνησιότητα μιᾶς ποιητικῆς ἰδέας, πού μπορεῖ νὰ εἶναι αἰώνια καὶ ἀνάλλακτη, καὶ στὴν παρουσίασή της, πού πρέπει νὰ γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τὸ αἰσθητικὸ γούστο τῆς ἐποχῆς, στάθηκε ὁ κανὼνας πού κυριάρχησε στὴν ἀντίληψη γιὰ τὸ ἀνέβασμα τῶν ἔργων αὐτῶν. Ἡ

γνήσια ἑλληνικὴ παράδοση, φωτισμένη ἀπὸ μιὰ καινούργια πλευρὰ καὶ ζωντανεμένη πάλι, χάρις στὶς σύγχρονες ἀπόψεις γιὰ τὴν χορογραφικὴ ἐρμηνεία, ἔρχεται πρὸς τὰ στῆν εὐαισθησία μας καὶ τὴν ἀγγίζει πρὸς ἀποτελεσματικά. Οἱ ἐμπνεύσεις ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους, τοὺς μεσαιωνικοὺς καὶ τοὺς νεοελληνικοὺς δημοτικοὺς θρύλους, λυτρωμένες ἀπὸ τὸ ἀκαδημαϊκὸ σχῆμα, ζωντανεύουν καὶ ἀποκτοῦν καινούργια, πρωτόφαντη λάμψη, κάτω ἀπὸ τὴν πνοὴ μιᾶς ἐλεύθερης φαντασίας πού διέπει ὅχι μόνο τὶς κινήσεις τῶν χορευτῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μουσικοὺς ρυθμούς, καὶ τὰ σκηνικά, καὶ τὰ κοστούμια πού συνοδεύουν καὶ πλαισιώνουν τὸ θέαμα».

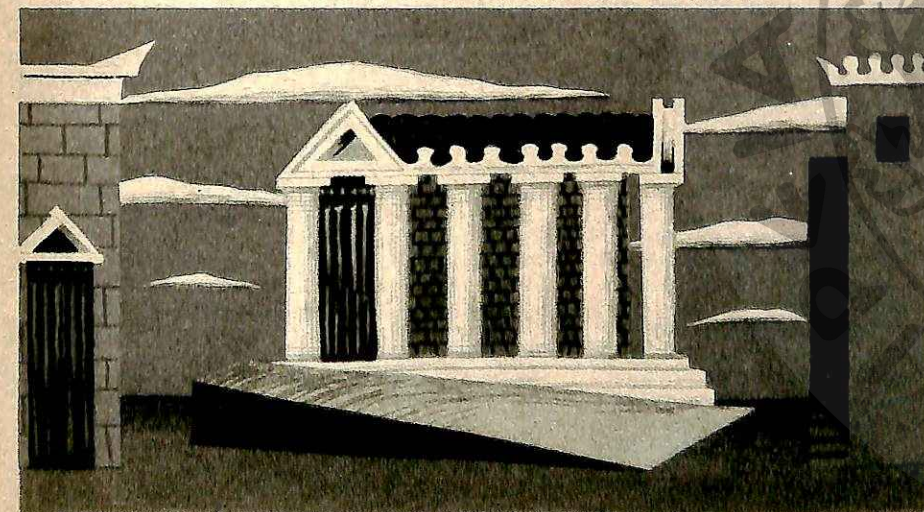
Ἡ ΝΤΟΡΑ ΤΣΑΤΣΟΥ ΣΕ ΦΙΓΟΥΡΑ ΤΟΥ «ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΜΙΔΑΣ»

ΣΚΗΝΙΚΟ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΜΟΡΑΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΕΡΩΦΙΛΗ». ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ

ΣΚΗΝΙΚΟ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΧΟΡΟΔΡΑΜΑ «ΚΟΡΗ». ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΚΑΛΚΩΤΑ

«ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ». Φιγούρα τοῦ Γιάννη Τσαρούχη γιὰ τὸ χορόδραμα τῆς Ραλλοῦς Μάνου πού βασίζεται στὸν μύθο τοῦ Ὁρφέως καὶ τῆς Εὐρυδίκης. Καὶ στὸ χορόδραμα αὐτὸ ἡ ἐμπνευση ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο μύθο λυτρώθηκε ἀπὸ τὸ ἀκαδημαϊκὸ σχῆμα, «ζωντάνεψε καὶ ἀπέκτησε πρωτόφαντη λάμψη κάτω ἀπὸ τὴν πνοὴ μιᾶς ἐλεύθερης φαντασίας πού διέπει ὅχι μόνο τὶς κινήσεις τῶν χορευτῶν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μουσικοὺς ρυθμούς καὶ τὰ σκηνικά καὶ τὰ κοστούμια». Ὁ δρόμος ἔχει ἀνοίξει πρὸς τὴν πλούσια καὶ καρποφόρα ἐργασία σ' ἓνα καλλιτεχνικὸν τομέα με ἀπειρες δυνατότητες πού δὲν ἀξιοποιήθηκαν μέχρι σήμερα ὅσο ἔπρεπε στὴν Ἑλλάδα.

15

Η έκφραση του Φλέτσερ έδειχνε καθαρά την άπολύτη ικανοποίησή του. Έτριβε κιόλας τα χέρια από χαρά για την επιτυχία του.

Ο Μάρκ τον κοίταζε σαστισμένος. «Άξαφνα τὸ μυαλό του φωτίστηκε! Είχε ξεγελαστή απ' τὸ σοδαρό, τὸ πρῶο παρουσιαστικό του άστυνομικό. Μονομιάς είδε με ποίον είχε να κάνει.

Ο Φλέτσερ ήταν ὄργανο μιάς πολιτικῆς κλίκας, τῆς ἴδιας κλίκας πού ὁ Μίναρυ είχε προσπαθήσει νά ἐξυγιάνη πρίν ἀπό δέκα χρόνια. Τότε, είχαν κάνει τὸ πᾶν γιά νά συντρίψουν τὸν Μίναρυ. Ήταν ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος ἔχθρὸς τους καὶ τὸν είχαν πάλι στὰ χέρια τους. Τώρα θὰ τὸν ἀποτελείωναν καὶ θὰ τοῦ ἔδιναν ἓνα καλὸ μάθημα, ἓνα μάθημα πού δὲν θὰ ξεχνιόταν γρήγορα. Ἀν ἐναπαρουσιαζότανε ποτὲ κανεὶς πού θὰ φιλοδοξούσε νά κάνει εἰδικὲς ἐρευνες σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πόλη, θὰ ἔφερνε στὸ νοῦ του τὴν κατάντια τοῦ Φίλ Μίναρυ καὶ θὰ καθότανε στ' αὐγὰ του.

Ο Μάρκ ἔσφιξε τῖς γροθιές του καὶ τὰ μᾶτια του άστραψαν. Ο Φλέτσερ δὲν ἐνδιαφερότανε ν' ἀνακαλύψῃ τὸν δολοφόνου τῆς Εὔας. Ἡ δολοφονία τῆς Εὔας είχε προσφέρει ἀπλόουστα στὴ σπείρα ἓνα ὄπλο γιά νά κτυπήσῃ τὸν παλιό της ἔχθρὸ. Μὲ τὴν ἀνοχή ἐνὸς εἰσαγγελέα πού θὰ ἔκλεινε τὰ μᾶτια, θὰ ἔσερναν τὸν Φίλ στὰ δικαστήρια, ἀφοῦ πρῶτα θὰ μηχανεύονταν ἓνα σωρὸ ἐνοχοποιητικὰ στοιχεῖα εἰς ὄφρος του. Ἡἔσερναν πὼς δὲ θὰ μπορούσαν τελικὰ νὰ τὸν καταδικάσουν γιὰτὶ δὲ θὰ είχαν ἀδιάσειστα πειστήρια, θὰ κατάρθωναν ὅμως νὰ τὸν ὑποχρεώσουν νά ἔρθῃ σὲ ρήξῃ μὲ τὸν Σκότ, θὰ τοῦ στερούσαν τὰ μέσα βιοπορισμοῦ καὶ θὰ τὸν ἀνάγκωναν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλη μὲ τὴν ὑπόληψή του ἀνεπανόρθωτα κηλιδωμένη.

Θυμὸς καὶ περιφρόνηση καθρεφτίζονταν στὰ μᾶτια τοῦ Μάρκ Κάσελμαν. Τὸ πρόσωπο τοῦ Φλέτσερ πήρε ἔκφραση σκληρή.

—Βλέπω πὼς δὲν συμφωνεῖτε μὲ τὴν ἀποψή μου, εἶπε. Ἀπορά. Περίμενα μάλλον πὼς θὰ θέλατε νὰ ξεκαθαρίσῃ ἡ ὑπόθεση τοῦ ταχύτερο. Ο Φίλ καὶ ἡ Μπάρμπαρα εἶναι οἱ μόνοι πιθανοὶ ἔνοχοι. (Ἡ φωνή του ἔγινε τσιριχτιά): Περίττὸ νὰ σὰς πᾶ πὼς ἂν δὲν ἀποδειχθῇ ἡ ἔνοχί τους, τὰ πράγματα δὲ θάναὶ καὶ πολὺ εὐχάριστα γιά τὸ νοσοκομεῖο σας. Ο κόσμος θ' ἀρχίσῃ νὰ σχολιάζῃ τὸ θάνατο τῆς Εὔας. Θὰ ἐνδιαφερθῇ νὰ μάθῃ λεπτομέρειες. Θὰ νομίσῃ πὼς κάποιος λάθος ἔγινε ἐκεῖ ἐπάνω, ἢ, ἀκόμη χειρότερα...

Ο Μάρκ πετάχτηκε ἀπ' τὴ θέσθ του. —Ἀν προσπαθῆτε νὰ μοῦ πῆτε... ἀρχισε συγκρατώντας με κόπο τὴν ἀνανάκτησή του, ἀλλὰ ὁ Φλέτσερ τὸν διέκοψε ἥρεμα:

—Ἀσφαλῶς, ἐσεῖς δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τίποτε, γιὰτρέ μου. Μόνος σας ζητήσατε καὶ ἐπιμεῖνατε νὰ γίνῃ ἡ αὐτοψία. Ο Μὰκ Κῆθ ὅμως δὲν τὴν ἤθελε, ἔτσι δὲν εἶναι; Ἀν δὲν κάνω λάθος, προστάθηκε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ... Ἀλήθεια, πράγες ὁλόκληρες κλείνονται οἱ γιαιτροὶ στοὺς θαλάμους μὲ τοὺς ἀρρώστους καὶ κάνουν ψυχανάλυση... Μόνοι, χωρὶς νοσοκόμους, χωρὶς ἄλλα πρόσωπα μπροστά... Δὲν ἐξετάσαμε ἀκόμη τὸ ζήτημα ἀπ' αὐτὴ τὴν πλευρά, γιὰτὶ νομίζομε πὼς ἔξομε ποιοῖς εἶναι ὁ ἔνοχος. Ἀν ὅμως ἡ κατηγορία αὐτὴ δὲν εὐσταθήσῃ...

Αὐτὸ ἦταν λοιπόν! Ο Φλέτσερ είχε βγάλει τὸ δελουδίνο γάντι του κι' ἀφῃνε ἀκάλυπτη τὴν σιδερένια πυγμὴ του. Δυὸ πυγμές, γιά τὴν ἀκρίβεια. Ἐνα κύτπημα μὲ τὴν μιά κι' ἄμεσως ἓνα δεύτερο μὲ τὴν ἄλλη. «Μακρὰ ἀπ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, γιὰτὶ ἀλλιῶς...» Νὰ τί ἔβλεπν, νὰ πούν τὰ λόγια τοῦ Φλέτσερ.

Ο Μάρκ αἰσθάνθηκε μιά ἐντονη ἐπιθυμία νὰ κτυπήσῃ τὸν ἀντίπαλό του. Σφίγγοντας τὸ χέρι του με δύναμη στὸ τραπέζι προσπαθῆσε νὰ συγκρατηθῇ. Τὸ πειθαρχημένο μυαλό του κατάρθωσε νὰ πνίξῃ τὴν ὄργη πού κόλλιαζε μέσα του. Ἀν ἔλεγε τοῦ Φλέτσερ τί σκεπτόταν, δὲν αἰσθανότανε, βέβαια, κάποια ἱκανοποίηση, ἔπειτα ὅμως θὰ καταλάβαινε πὼς είχε φερθῇ σὰν ἡλίθιος. Δὲν ὀφελούσε σὲ τίποτε νὰ πῇ τὴ γνώμη του τώρα-τώρα πού τὰ χαρτιά ἦταν ἐναντίου του. Ἀργότερα, ὅμως, ὅταν θὰ εἶχε στὰ χέρια του τὰ στοιχεῖα πού τοῦ χρειαζόνταν, θὰ ἔναγυρίζε. Καὶ ἔτσι θὰ κτυποῦσε ἀμείλικτα. Τὰ νεῦρα του χαλάρωσαν, ὠρθῶσε τὸ κορμὶ του καὶ εἶπε ἔντονα:

—Δὲν ἀνησυχῶ γιά τὴ φήμῃ τοῦ νοσοκομεῖου, οὔτε γιά τὴ φήμῃ τοῦ προσωπικοῦ του.

Ο Φλέτσερ ἔκανε τὸ γῦρο τοῦ τραπέζιου χαμογελώντας παγερά.

—Χαίρομαι πού εἶχα αὐτὴ τὴ συζήτηση μαζί σας, γιαιτρέ. Ἀν μπορῶ νὰ σὰς βοηθῶ σὲ καμμιά ἄλλη περίσταση, εἶμαι πάντοτε στὴ διάθεσί σας.

Κανένας ἀπ' τοὺς δυὸ μας δὲ γελιέται, σκέφτηκε ὁ Μάρκ. Ἡ ἀπειλή ἔγινε. Ο πόλεμος κηρύχτηκε κι' ἂς μὴν ἔχῃ ἀκόμη ἐκδήλωσή.

Σηκώθηκε καὶ εἶπε εὐγενικά:

—Φοβόμυαι πὼς σὰς ἀπασχολῶσα χωρὶς κανένα σοβαρὸ λόγο, Φλέτσερ. Ήταν πολὺ εὐγενικό ἐκ μέρους σας νὰ με δεχθῆτε. Χαίρετε.

«Πάντως, δὲν τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι», σκεπτότανε ὁ Μάρκ ἱκανοποιημένος, καθὼς ἔδινε ἀπ' τὸ κτίριο. Ἐρριξε μιά ματιά στὸ ρολόγι του. Εἶχε πῇ στὸ νοσοκομεῖο πὼς θὰ ἔλειπε δυὸ ὥρες καὶ ἂν ἤθελε νὰ φανῇ συνεπῆς στὴν ὑπόθεσή του ἔπρεπε νὰ τραβῆξῃ ἴσια γιά τὸ Ὁκλα-

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

ΤΗΣ ROSEMARY KUTAK

ουν. Ἀλλὰ δὲν εἶχε καμμιά διάθεση νὰ γυρίσῃ ἄμεσως στὴν κλινική. Ήταν φουρκισμένος μὲ τὴν τροπὴ πού ἔπαιρναν τὰ πράγματα. Ο καημένος ὁ Μίναρυ, ὕστερ' ἀπ' ὅλα ὅσα εἶχε τραβῆξει, εἶχε πέσει πάλι στὰ χέρια τῶς φοβερῆς κλίκας πού ἐτοιμαζότανε τώρα νὰ τὸν ξανασταυρώσῃ! Καί, κατὰ κάποιο τρόπο, τὸ φταίξιμο ἦτανε τοῦ Μάρκ. Γιατὶ αὐτὸς εἶχε ζητήσῃ νὰ γίνῃ ἡ αὐτοψία.

Ο Μάρκ ἦταν ἀποφασισμένος νὰ μὴν ἀφήσῃ τοὺς ἔχθρους τοῦ Μίναρυ νὰ παίξουν τὸ παγινίδι τους. Ἀλλὰ εἶχε τόσο λίγα στοιχεῖα στὰ χέρια του!... Τὸ πακετάκι μὲ τὰ γράμματα τοῦ Κραῖν... τὴν μυστηριώδη κ. Χ... κι' ἓνα ἄοριστο σχέδιο στὸ νοῦ. Στριφογύριζε μὲ ἀμνηχανία στὸ μυαλό του τῖς νέες πληροφορίες πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ Φλέτσερ —τὸ χρηματικὸ ζήτημα, τῖς διαθήκες, τὸν αἰφνίδιο θάνατο τοῦ δικαστῆ.

Καταλάβαινε πὼς ἔπρεπε νὰ τῖς ἐξετάσῃ ἐξονυχιστικά. Ἀπ' τὸ φάκελο τῆς Εὔας εἶχε μάθει πολὺ λίγα γιά τὴ ζωὴ τῆς, σὰ νὰ εἶχε δῇ ἓνα μέρος τῆς ἱστορίας τῆς μέσ' ἀπὸ μιά κλειδαρότρυπα.

Ἀφοῦ σκέφτηκε λιγάκι, ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὴν πηγή πού εἶχε χρησιμοποιήσει κι' ὁ Φλέτσερ. Ναί, ὁ Τζέφ Χάλασε, ὁ ἐκτελεστής τῆς διεσθήκης τοῦ δικαστῆ, συνεταῖρος τοῦ Σκότ καὶ τοῦ Φίλ, ἦταν ὁ ἄνθρωπος πού τοῦ χρειαζόταν τώρα. Σ' αὐτὸν θὰ πῆγαινε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15ο

Οταν οἱ Λάντμπρουκ καὶ Χάλασε ἴδρυσαν τὰ γραφεῖα τους, πρίν ἀπὸ σαράντα χρόνια, τὸ μέγαρο Μάρβιν Τζόνσον ἦταν τὸ νεώτερο καὶ ψηλότερο κτίριο στὴν πόλη. Ἀπὸ τότε, ὁ ἓνας μετὰ τὸ ἄλλο, μοντέρνοι οὐρανοξύστες εἶχανε ξεφυτρῶσει στὸ θόρειο τμήμα τῆς πόλης, ἡ ἑταίρια ὅμως εἶχε κρίνει πιὸ σωστὸ νὰ μείνῃ ἐκεῖ πού ἦταν. Ο Μάρκ μῆτηκε στὸν ἀπέραντο προθάλαμο μὲ τὰ στενόμερα παράθυρα, πού φαίνονταν γυμνός, μ' ὅλο πού ἓνα βαρὺ δρύινο τραπέζι ἦταν τοποθετημένο στὴ μέση μὲ δερμάτινες, τριμμένες ἀπ' τὴν πολυκαίρια καρέκλες ὁλόγυρα. Πίσω ἀπὸ μιά χαμηλὴ θυρίδα σὲ μιά γωνία, μιά δακτυλογράφος μὲ χοντρά γυαλιά ἔγραφε μετὰ μανίας σὲ μιά γραφομηχανή.

Ο Μάρκ ἀναρωτήθηκε ἂν σ' αὐτὴ τὴ θέσθ καθόταν ἡ Μπάρμπαρα πρίν ἀπὸ χρόνια. Ὅχι —θυμήθηκε— ἡ Μπάρμπαρα ἦταν ἰδιαιτέρη γραμματέας. Τὸ γραφεῖο τῆς θὰ ἦταν κάπου ἄλλου. Πλησίασε τὴ δακτυλογράφο καὶ εἶπε:

—Θὰ ἤθελα νὰ δῶ τὸν κ. Χάλασε. Δὲν ἔχω ραντεβού. Τὸν ρωτᾶτε, παρακαλῶ, ἂν μπορῇ νὰ με δεχτῇ γιά λίγα λεπτά; Πρόκειται γιά κά- τι ἐπείγον. Εἶμαι ὁ γιαιτρός Κάσελμαν ἀπ' τὸ

νοσοκομεῖο Ὁκλασουν καὶ θέλω νὰ μιλήσω μαζί του γιά μιά ὑπόθεση σχετικὴ μὲ τὴν κ. Μίναρυ.

Ἡ δακτυλογράφος διαβίβασε τηλεφωνικῶς τὴν παρᾶκλησή του στὸν προϊστάμενό της καὶ ὠδήγησε ἔπειτα τὸν Μάρκ σ' ἓνα δωμάτιο στὸ δάθος τοῦ διαδρόμου. Ο Χάλασε καθότανε στὸ γραφεῖο του μὲ μιά στοίβα χαρτιά μπροστά του. Σήκωσε τὰ μᾶτια καὶ χαμογέλασε ἐγκάρδια.

—Καθῆστε, γιαιτρέ μου. Μιά στιγμὴ καὶ εἶμαι στὴ διάθεσή σας.

Τὸ γραφεῖο τοῦ Χάλασεῦ ἦταν ἀπέραντο ὅπως καὶ ὁ προθάλαμος, ἀλλὰ οἱ σκεπασμένοι ἀπὸ πάνω ὡς κάτω με διδλία τοῖχοι του, τὸ χοντρὸ χαλὶ στὸ δάπεδο καὶ οἱ βαρεῖες κουρτίνες στὰ στενόμερα παράθυρα, τοῦ ἔδιναν μιά κάποια ἐπιβλητικότητα. Ο ἴδιος ὁ Χάλασεῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωση τοῦ ἀνθρώπου πού εἶναι συνηθισμένος νὰ βλέπῃ τοὺς κλητῆρες νὰ τσακίζωνται σ' ἓνα του κουδούνισμα καὶ τοὺς μαίτρ ντ' ὅτελ νὰ τὸν κοιτάζουν μὲ δέος. «Δὲν κάνει τὸν σνόμπ», σκέφτηκε ὁ Μάρκ. «Ἐτσι εἶναι μαθημένος. Μεγάλωσε σ' ἓνα περιβάλλον πλοῦσιο, μέσ' στὴν πολυτέλεια. Φαίνεται ἄνθρωπος εὐχάριστος καὶ ἔξυπνος. Ἀσφαλῶς θὰ εἶναι πολὺτιμος φίλος, καὶ τρομερὸς ἀντίπαλος σὲ μιά δίκη».

Ο Χάλασεῦ καρφίτωσε τῖς δακτυλογραφημένες σελίδες πού διάβαζε, τῖς πέταξε σ' ἓνα συρτάρι καὶ στράφηκε πρὸς τὸν Κάσελμαν μὲ προσήνια. Ὡστόσο, κάτι στὸ ὕφος του ἔλεγε καθαρά πὼς γι' αὐτὸν κάθε λεπτὸ πού περνούσε ἀξίζει δολλάρια, πολλὰ δολλάρια. Ὅυτε αὐτὸ τὸ κάνει μὲ σκοπὸ, συλλογίστηκε ὁ Κάσελμαν, «Ἀπλόουστα εἶναι ἡ ἀλήθεια».

—Ἦθελα νὰ ριζῶ μιά ματιά σ' αὐτὴ τὴ δικογραφία, δικαιολογήθηκε ὁ Χάλασεῦ. Μὲ συχωρήστε πού σὰς ἀνάγκασα νὰ περιμένετε.

—Παρακαλῶ, ἀποκρίθηκε ὁ Μάρκ. Μεγάλῃ σας καλωσύνη νὰ με δεχθῆτε ἔτσι ἀπρόοπτα. Ἦθελα νὰ συζητήσω μαζί σας μερικά σημεῖα σχετικὰ μὲ τὸ θάνατο τῆς Εὔας Μίναρυ. (Δίστασε): Ὑπάρχουν τρεῖς λόγοι πού με κάνουν νὰ ἐνδιαφερόμαι γι' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση. Πρῶτον, ὡς γιαιτρός τῆς Εὔας Μίναρυ, πιστεῶ πὼς εἶμαι, ἴσως, σὲ θέσθ νὰ βοηθῶ τὴν ἄστυνομία στὸ ἔργο τῆς. Δεύτερον, ἐγὼ ἤμου ἐκείνος πού ζήτησε τὴν αὐτοψία. Αἰσθάνομαι κάπως ὑπεύθυνο τὸν ἑαυτὸ μου καὶ δὲ μ' ἀρέσει ἡ τροπὴ πού παίρνουν τὰ πράγματα. Μίλησα μὲ τὸν Φλέτσερ πρίν ἀπὸ λίγο. Ξέρετε ποῖα γραμμὴ ἀκολουθεῖ ὁ Φλέτσερ;

—Ναί...ἔξερω, ἀποκρίθηκε ὁ Χάλασεῦ σοδαρά. Ἀπ' τὴν πρῶτὴ στιγμὴ κατάλαβα πὼς θὰ στρεφόνταν ἐναντίον τοῦ Φίλ. Ο Φλέτσερ δὲν εἶναι πολὺ ἔξυπνος, ξέρετε. Ἐμαθα τοὺς σκοπούς του. Θὰ χρησιμοποίησῃ τὴν Μπάρμπαρα γιά νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν Φίλ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ σύλληψή του.

—Μὴ μοῦ πῆτε πὼς αὐτὰ τὰ πράγματα γίνονται, ἀκόμη καὶ σ' αὐτὴ τὴν πόλῃ! Γιά νὰ ἐνεργήσῃ ἔτσι ἡ ἄστυνομία, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ ἀποδείξεις; Πὼς μπορεῖ νὰ κατηγορήσῃ ἓναν ἄνθρωπο γιά φόνο, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ δὲν τῆς ἀρέσει τὸ χρώμα τὸν μαλλιών του; Διαμαρτυρήθηκε ὁ Μάρκ.

Ο Χάλασεῦ χαμογέλασε.

—Νομίζω πὼς ὁ Φλέτσερ ξεχνᾷ ὅτι ἔχομε κι' ἐμεῖς κάποια ἐπιρροή. Οἱ Λάντμπρουκ ἔχουν μεγάλο κύρος. Ἐχω τὴ γνώμη πὼς θὰ μπορέσουμε νὰ προλάβωμε τὸ κακό... με τὴν προϋπόθεση, φυσικά, πὼς ὁ Φλέτσερ δὲ θὰ συγκεντρώσῃ περισσότερα ἐπιβαρυντικὰ στοιχεῖα ἀπ' ὅσα ἔχει τώρα.

—Αὐτὸ εἶναι πολὺ εὐχάριστο, εἶπε ὁ Μάρκ μὲ ἀνακούφιση. Καὶ δὲν ἀποκλείεται, ὅταν δῇ τὰ σκόυρα, νὰ προσπαθῇ ὁ Φλέτσερ πραγματικά νὰ λύσῃ τὸ μυστήριό αὐτοῦ τοῦ ἐγκλήματος, ἂν καὶ δὲν ἔχω μεγάλη ἐμπιστοσύνη στὴν ἐξυπαδά του. Θάθελα νὰ ξεκαθαρίσῃ αὐτὴ ἡ ὑπόθεση τοῦ ταχύτερο, γιαιτὶ, βλέπετε, ἐνδιαφερόμαι γιά τὴ φήμῃ τῆς κλινικῆς μας.

—Κι' ἐμεῖς τὸ ἴδιο, τὸν βεβαίωσε ἄμεσως ὁ Χάλασεῦ. Ἐχετε ἐσεῖς καμμιά ἰδέα, γιαιτρέ;

—Τί νὰ σὰς πῶ; Ἀναρωτιέται ἂν ὁ Κραῖν δὲν ἔχῃ κάποια σχέση μ' ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία, πέταξε ὁ Μάρκ στὴν τύχη.

—Ο Κραῖν; ρώτησε ὁ Χάλασεῦ ἄτονα.

Τὸ ὕφος του δὲν ἔδειχνε καμμιά ἀπορία. Θὰ μπορούσε νὰ πῇ κανεὶς πὼς ἡ ἔκφραση τοῦ προσώπου του δὲν ἔδειχνε τίποτε ἀπολύτως —οὔτε καν ἐνδιαφέρον. Ἀνοίξε ἓνα κουτάκι ἀπὸ μασὶ καὶ ράητε:

—Δὲν παίρνετε ἓνα πούρο;

—Ὅχι, εὐχαριστῶ.

—Τότε ἓνα τσιγάρο ἴσως;

Ο Μάρκ πήρε ἓνα τσιγάρο.

—Πὼς σὰς ἤρθε αὐτὴ ἡ ἰδέα; ρώτησε ὁ Χάλασεῦ καρφώνοντας τὰ γαλανά μᾶτια του πάνω στὸν Κάσελμαν.

—Θὰ σὰς ἐξηγήσω ἄμεσως, ἀποκρίθηκε ὁ Κάσελμαν. Πρῶτα-πρῶτα, ἂς πάρωμε τὴ δολοφονία τοῦ Κραῖν. Ποιὸ κίνητρο μπορούσε νὰ ἔχῃ ὁ Τίλτον γιά νὰ σκοτώσῃ τὸν Κραῖν; Στὸ κάτω-κάτω, ὁ Τίλτον πίστευε πὼς ὁ Κραῖν ἦταν φίλος του, ἓνας φίλος πού τοῦ ἔδινε πολὺτιμες πληροφορίες γιά τὰ σχέδια καὶ τῖς ἐνέργειες τοῦ Μίναρυ. Ἀκόμη κι' ἂν ὁ Τίλτον εἶχε ἀνακαλύψει πὼς ὁ Κραῖν συνεργαζότανε κρυφὰ μὲ τὸν Μίναρυ, πάλι δὲν εἶχε κανένα λόγο νὰ τὸν σκοτώσῃ. Ο ἐπικίνδυνος ἦταν ὁ Φίλ. Ο Τίλτον νόμιζε πὼς ὁ Μίναρυ ἐτοιμαζότανε νὰ τὸν καταγγεῖλῃ κι' ἀποφάσισε νὰ τὸ σκάσῃ. Σύμφωνα; Δὲν εἶχε κανένα λόγο νὰ σκοτώσῃ τὸν Κραῖν πρίν ἐξαφανισθῇ.

—Ὁμολογῶ πὼς αὐτὸ δὲν τὸ σκέφτηκε ποτέ, εἶπε ὁ Χάλασεῦ κοιτάζοντας σκεπτικὸς τὸ τσιγάρο του. Βλέπετε, ὁ Τίλτον ἦταν μεθυσμένος ἐκεῖνο τὸ βράδυ... καὶ ἂν ὁ Κραῖν προσπάθησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀπόδρασή του... Δὲν ξέρω, μπορεῖ ὁ Τίλτον νὰ σκότώσῃ τὸν Κραῖν σὲ μιά στιγμὴ πανικοῦ... Τί σχέση ὅμως ἔχουν ὅλα αὐτὰ μὲ τὸν θάνατο τῆς Εὔας; Σὰς εἶχε πῇ ἡ Εὔα τίποτε γιά τὴ δολοφονία τοῦ Κραῖν;

Ήταν ἡ δεύτερη φορὰ ἐκείνη τὴ μέρα —θυμήθηκε ὁ Κάσελμαν— πού τοῦ ἔκαναν αὐτὴ τὴν ἐρώτηση.

—Ὅχι, δὲν κατωρθώσαμε ν' ἀποσπᾶσωμε τίποτε ἀπ' τὴν Εὔα, ἀποκρίθηκε. Ὡστόσο, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Κραῖν ἔγινε κάτι πού δάπρεπε ἴσως νὰ τὸ ἐξετάσωμε... Δὲν ξέρω ἂν τὸ ἔχετε ὑπ' ὄψῃ σας. Ἀνάμεσα στὰ προσωπικὰ πράγματα τοῦ Χάλ ἦταν κι' ἓνα πακετάκι γράμματα, γραμμένα μὲ γυναικεῖο γραφικὸ χαρακτῆρα καὶ δεμένα μ' ἓνα κορδελλάκι, σὰ νὰ εἶχανε ξεχωριστὴ αἰσθηματικὴ ἀξία γιά τὸν Χάλ. Αὐτὰ, λοιπόν, τὰ γράμματα εἶχανε παραδοθῇ μαζί μὲ τ' ἄλλα χαρτιά τοῦ Χάλ στὸν Μίναρυ. Καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐξαφανίστηκαν. (Ο Μάρκ δίστασε κι' ἔπειτα ἔκανε τὴ βουτιά): Ἀναρωτιέται ἂν ἦταν γραμμένα ἀπ' τὴν Εὔα.

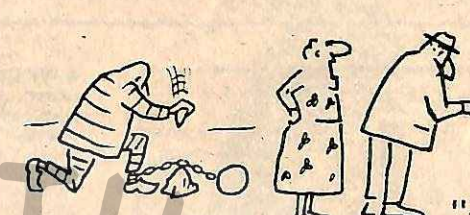
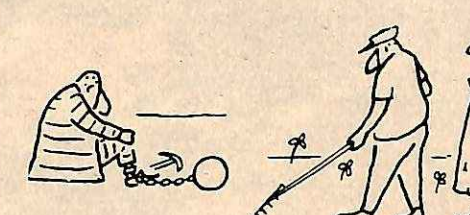
Τούτῃ τὴ φορὰ ἡ ἀντίδραση ἦταν πρόδηλη. Μὲ τὴ διαίσθηση τοῦ γιαιτροῦ πού εἶναι συνηθισμένος νὰ διακρίνῃ στὰ πρόσωπα τῶν ἀρρώστων του κάθε ἐκδήλωση συγκινήσεως ἡ ταραχῆς, ὁ Μάρκ πρόσεξε πὼς τὰ λόγια του ἔκαναν ζωερὴ ἐντύπωση στὸν Χάλασεῦ. Ἐνα φευγαλέο πάθος —θυμὸς, ἄραγε; σκέφτηκε ὁ Μάρκ— ζωντάνευε γιά ἓνα δευτερόλεπτο στὸ πρόσωπο τοῦ Χάλασεῦ. Ἀμέσως ὅμως ἤρμησε καὶ εἶπε ἡσυχᾶ:

—Ο ὑπανιγμός σας εἶναι τερατώδης. Ἀν εἶχατε γνωρίσει τὴν Εὔα, ἀσφαλῶς δὲ θὰ κάνατε ποτὲ τέτια σκέψη. (Κοίταξε τὸν Μάρκ μὲ περιέργεια): Δὲν μοῦ λέτε ὅμως πὼς σὰς ἤρθε ἡ ἰδέα; Μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ ἐξαφανίστηκαν αὐτὰ τὰ γράμματα; Θὰ μπορούσε νὰ τὰ εἶχε γράψῃ ὅποιαδήποτε γυναικα μέσ' στὴν πόλῃ —γιά νὰ γιᾶ πᾶ ὅποιαδήποτε γυναικα σ' ὅλη τὴν Ἀμερικὴ. Γιατὶ τάχα θέλετε σῶναι καὶ καλὰ νὰ εἶναι τῆς Εὔας κι' ὄχι κάποιας ἄλλης;

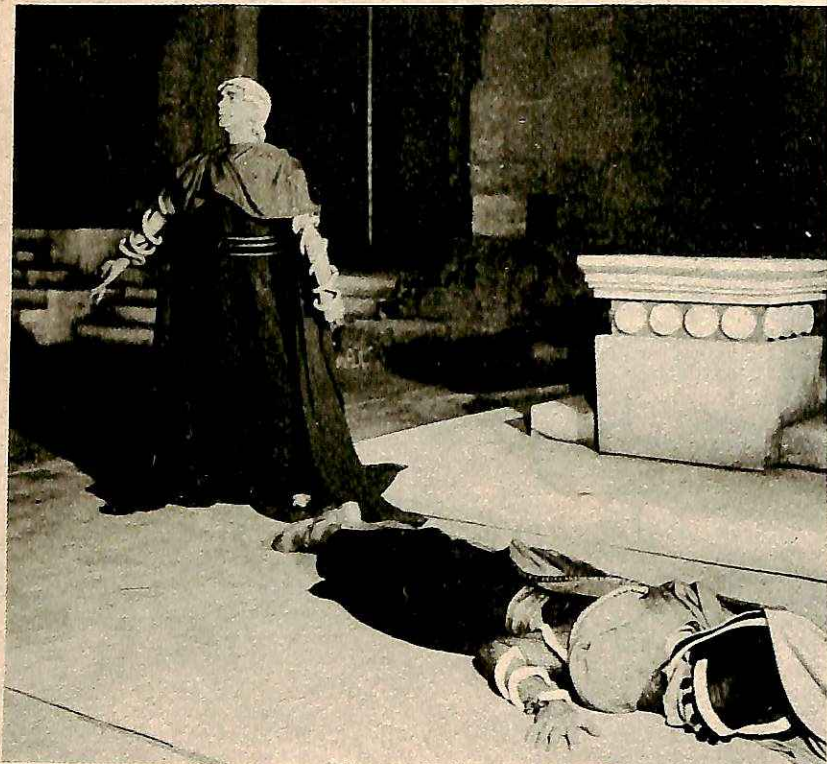
—Γιὰτὶ αὐτὴ μοῦ φαίνεται ἡ λογικώτερη ἐκδοχή, ἀποκρίθηκε ὁ Μάρκ θαρραλέα. Μόνο δυὸ πρόσωπα είχαν τὴ δυνατότητα νὰ πάρουν αὐτὰ τὰ γράμματα. Ἡ Μπάρμπαρα κι' ὁ Φίλ Μίναρυ. Ἡ Μπάρμπαρα ἀποκλείεται, γιαιτὶ μόνῃ τῆς ἀνέφερε τὸ ἐπεισόδιο. Ἀρὰ ἡ μόνῃ ἐξήγηση εἶναι ὅτι τὰ πήρε ὁ Φίλ. Ἀν τὰ γράμματα ἦταν μιάς ξένης γυναικας καὶ δὲν είχαν καμμιά σχέση με τὴ δολοφονία τοῦ Κραῖν, τὸ δρίσκω πολὺ φυσικὸ νὰ θέλησε ὁ Φίλ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ μιά δυσάρεστη δημοσιότητα. Δὲν εἶχε ὅμως κανένα λόγο νὰ τὰ ἐξαφανίσῃ, ὅπως ἔκανε. Μπορούσε θαυμάσια νὰ συνενωθῇ μὲ τὸν Νέλσον, τὸν εἰσαγγελέα —πού, ὅπως καταλαβαίνω, ἦταν ἓνας τζέντλεμαν— καὶ νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ γράμματα στὴν κυρία χωρὶς νὰ γίνῃ θορύβος γύρω ἀπ' τὸ ὄνομά της. Ἀλλὰ —συνέχισε ὁ Μάρκ— τὰ πράγματα δὲν ἔγιναν ἀκριβῶς ἔτσι. Ο Φίλ δὲν εἶπε σὲ κανένα τίποτε. Πῆρε μόνος τὸ πακετάκι μὲ τὰ γράμματα καὶ τὰ ἐξαφάνισε. Σημειώστε ὅτι ὁ Φίλ ἤξερε πὼς με τὴν πράξῃ του θὰ ἔδινε λαθὲ ὅτι ὑπόνοιες καὶ μάλιστα σὲ μιά ἐποχὴ πού ὁ ἴδιος ἀγωνιζότανε σκληρὰ γιά νὰ κρατηθῇ τὴ θέσθ του στὸ γραφεῖο. Δὲ νομίζω πὼς θὰ ριψοκινδύνευε ἔτσι, χωρὶς κανένα σοβαρὸ λόγο. Ἡ ὑπεξέφραση τῶν γραμμάτων ἐξηγεῖται μόνον ἂν ἦταν γραμμένα ἀπὸ κάποιο πρόσωπο πού ὁ Φίλ ἤθελε νὰ προστατεύσῃ με κάθε θυσία. Καὶ αὐτὸς ὁ συλλογισμός μας φέρνει, ὅπως βλέπετε, κατ' εὐθείαν στὴν Εὔα.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΕΛ. 48

ΕΛΙΑΛΕΞΕ
ΤΗΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Μία ἱστορία μὲ σκίτσος χωρὶς καμμιά λέξη τοῦ BOSCO

ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ του Φεστιβάλ 'Αθηνών: 'Ο διάσημος χορευτής Χάραλντ Κρώτσπεργκ στο Χορόδραμα «Η Μοίρα των Μυκηνών».

ΤΙ ΛΕΝΕ:

"Αν τὰ γυναικεία παπούτσια έχουν τούπες στὶς σόλες τους, εἶναι φτώχεια. "Αν ἔχουν τρύπες στὰ δάχτυλα, εἶναι μόδα.

Χέρμπερτ Πρόκνωθ

Οἱ γυναῖκες μποροῦν νὰ κρατήσουν ἕνα μυστικό ὅσο κ' οἱ ἄντρες, μόνον ποὺ συνήθως δὲν ἀρκεῖ μιά γυναίκα γιὰ νὰ τὸ κρατήσει.

Ἀλφρεντ Κάρ

Τὸ φθινόπωρο εἶναι ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ ἄντρες βγάζουν τὰ ρούχα τους ἀπ' τὴ ναφθαλίνη κ' οἱ γυναῖκες παίρνουν τὰ δικά τους ἀπ' τὰ καταστήματα.

Ἐλεν Ρόλαντ

● ΕΚΕΙΝΟΣ καὶ ἐκείνη ἦταν πολλοὺς μῆνες ἀρραβωνιασμένοι. ἕως ὅτου ἐχώρισαν ὕστερα ἀπὸ ἕναν τρικουδερτό καυγά. Ἀλλὰ κανεὶς ἀπὸ τοὺς δύο δὲν ἤθελε νὰ κάμῃ τὸ πρῶτο βήμα ποὺ θὰ ὠδηγοῦσε στὴν συμφιλίωση.

Ἕνα βράδυ, ὅμως, ὁ ἑκείνος ἔπρεπε νὰ ἰδῇ τὸν πατέρα ἑκείνης γιὰ κάποια ὑπόθεση. Ἐπῆγε, λοιπόν, εἰς τὸ γραφεῖο τοῦ παρ' ὀλίγου πεθεροῦ, ἐκτύπησε τὴν πόρτα καὶ τοῦ ἀνοίξε ἡ ἑκείνη.

— Ἡ μὲς Μπλάνκ; ἐρώτησε ψυχρά.

— Μάλιστα.

— Μπορὼ νὰ ἰδῶ τὸν πατέρα σας;

— Δυστυχῶς δὲν εἶναι ἐδῶ, ἀπάντησε ἐκείνη ἐξ ἴσου ψυχρά. Θέλετε νὰ τὸν ἰδῆτε προσωπικῶς;

— Μάλιστα, γιὰ μιά σημαντικὴ ὑπόθεση. Καληνύχτα σας.

Καθὼς κατέβαινε τὰ πρῶτα σκαλοπάτια, ἡ ἑκείνη τὸν ἐφώναξε.

— Ὁ ἑκείνος αἰσθάνθηκε νικητὴς:

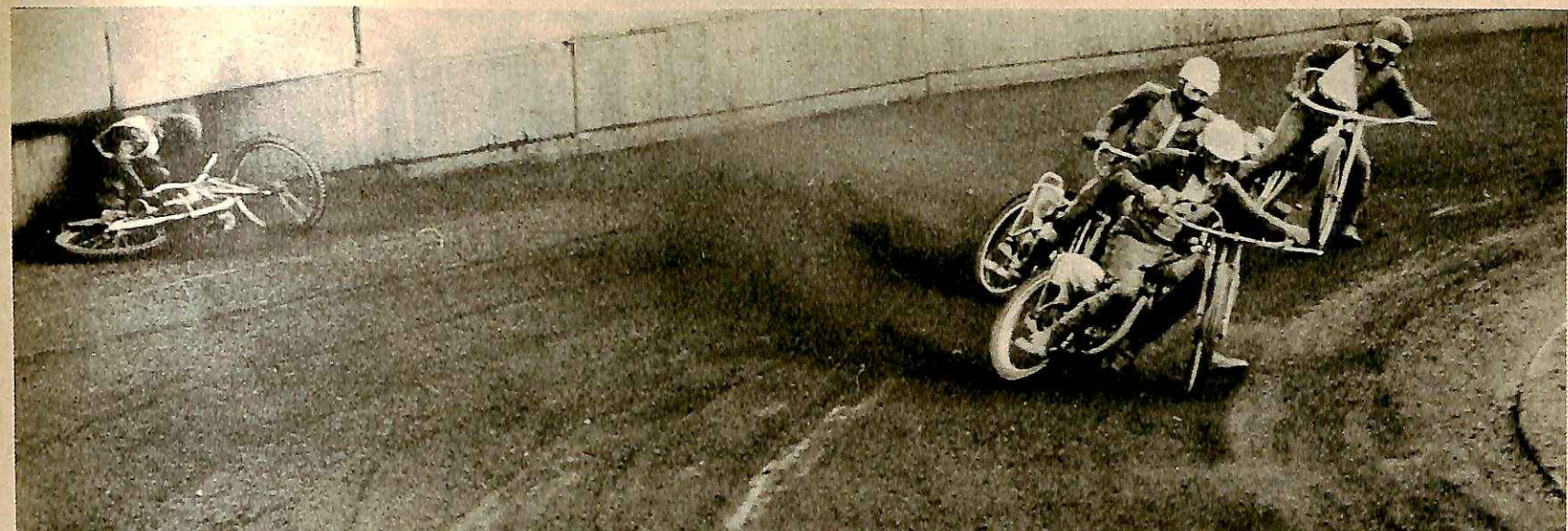
— Τί θέλετε;

— Ποιὸς θὰ τοῦ πῶ ὅτι τὸν ζήτησε;

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Τὸ Μυστήριο τῆς «Εὐτυχίας»: Ὁ «Παγκόσμιος Ὁργανισμός τῆς Ὑγείας» κατήρτισε τὴν στατιστικὴ τῶν αὐτοκτονιῶν σὲ πολιτισμένες χώρες. Καὶ ἔρχεται μέχρι στιγμῆς σ' αὐτὴ τὴν σειρά πρῶτη μετὰ τὶς περισσότερες αὐτοκτονίες ἡ Δανία. Ἐπείτα: Αὐστρία, Ἑλβετία, Ἰαπωνία, Σουηδία, Δυτικὴ Γερμανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ἐνωσὶς Νοτίου Ἀφρικῆς (λευκοὶ μόνον), Ἀγγλία, Ἡνωμένα Πολιτεῖαι, Νορβηγία, Ὀλλανδία, Ἰταλία, Ἰσπανία, Σκωτία, Ἰρλανδία. Ἐκτός ἀπὸ τὸ παράδοξο σημεῖο τοῦ ὑψηλοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπελπισμένων στὴν Ἑλβετία, εἶναι ἐπίσης ἀπίθανο τὸ ποσοστὸ τῶν ἀνδρῶν ποὺ αὐτοκτονοῦν δυὸ φορές πλεον ἀπὸ τὶς γυναῖκες... Ἡ Μικροεπιχειρήσεις... Ἡ Μέτρο-Γκλάντουιν - Μάγιερ ἐπώλησε τὸ κινηματογραφικὸ ἀρχεῖο τῆς εἰς τὴν Τηλεόραση... Ὅλα τὰ ἔργα τὰ γυρισμένα πρὸ τοῦ 1948. Τίμη: 20.000.000 (εἴκοσι ἑκατομμύρια) δολλάρια... Ἡ Ἑξελίξεις... Τὸ «Πράδο», τὸ Μουσείο τῆς Μαδρίτης ἀνοίξε τὶς πόρτες του στὸν κινηματογράφο... Ποτὲ μηχανές, προσβολαίς, ἐπικίνδυνες ηλεκτρικὲς ἐγκαταστάσεις δὲν ἔχουν πλησιάσει τόσο κοντὰ τέτοιους θεσάυρους... Ἐξήντα πέντε τεχνικοὶ καὶ ἡθοποιοὶ τῆς ταινίας «Φλεμένκ» εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ γυρίσουν σκηνὲς μέσα στὴν αἴθουσα Γκόγια, περιτριγυρισμένοι ἀπὸ αὐθεντικὰ ἀριστουργήματα... Ἡ Σημεῖο Μύδας... Κυρίες, πάρτε μιά λευκὴ, χονδρὴ «κάπα» δασκοῦ, φορέστε τὴν καὶ ἔχετε τὸ παλτὸ τοῦ 1957... Μπέρτες, πελερίνες, ριχτὰ φορδεῖα σχέδια βασίζουσιν σὲ ὅλες τὶς συλλογές. Οἱ δρόμοι τοῦ κόσμου θὰ γεμίσουν ἀπὸ ὁμορφες, μυστηριώδεις σιλουέττες. Κανεὶς δὲν θὰ μπορῇ πιά μαντεύσει τί κρύβεται ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ παλτό... Ἡ Ἀποκάλυψη... Κανένας δὲν περίμενε ὅτι ἡ μικρὴ Γερμανίδα Ἔντα Μπούντιγκ θὰ κέρδιζε τὸ φετινὸ πρωτάθλημα τένις τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου. Εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐξαιρετικὲς τενίστριες, ὅπως τὴν Βραζιλιάναν Μέντζερ καὶ τὴν Αὐστραλέζαν Σήνεϋ. Ὅμως, ἡ Ἔντα, νίκησε τὴν πρῶτὴ στοὺς ἡμιτελικούς καὶ τὴ δεύτερη στὸν τελικὸ. Ἡ Ἔντα καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς Ἰλτα — ποὺ ἐπίσης διακρίθηκε στοὺς ἀγῶνες — προκάλεσαν τὴ γενικὴ συμπέθεια μετὰ τὸ ἀθλητικὸ πνεῦμα ποὺ ἐδείξαν καὶ τὸν θαυμασμό τῶν νέων, γιὰτὶ ἦσαν οἱ πλεον χαριτωμένες τενίστριες τοῦ τουρνουά... Ἡ Καλωσύνη... Ὡραῖο τὸ τελευταῖο σας διδλίο... ποιὸς τὸ ἔγραψε γιὰ σας; ἐρώτησε πειρακτικὰ μιά νεαρὰ τὸν Γάλλο συγγραφέα Ζαν-Πιερ Ντοριάν. — Χαίρομαι ποὺ τὸ ἀκούω, ἀπήντησε αὐτός, ἀλλὰ δὲν μοῦ λέτε ποιὸς τὸ διάβασε γιὰ σας; Καὶ ἄλλη μιά ἀποφασιστικῶς: — Γιὰτὶ δὲν χωρίζετε; ρωτᾷ οἱ Ρενέ Φλοριό, ὁ γνωστός Γάλλος δικηγόρος, μιά πελάτισσά του ποὺ τοῦ διηγείτο τὰ μαρτύρια ποὺ τραβοῦσε ἀπὸ τὸν ἄνδρα τῆς. — Νὰ χωρίσω, διαμαρτυρήθηκε αὐτὴ, καὶ νὰ τὸν κάνω τὸν πλεον εὐτυχισμένο τῶν ἀνθρώπων... 444

ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ μοτοσυκλετῶν διεξήχθησαν στὸ Ἑλσίνκι τῆς Φινλανδίας, γιὰ τὸ σκανδιναβικὸν πρωτάθλημα ταχύτητας σὲ στίβο. Σὲ μιά στροφή ὁ Δανὸς Ἄρνε Πάντερ (ἀριστερὰ) ἔπεσε, εὐτυχῶς, χωρὶς νὰ χτυπήσῃ. ἐνῶ (δεξιὰ) οἱ ἀντίπαλοί του συνεχίζουν. Νικηταὶ ἀνεδείχθησαν οἱ Σουηδοὶ

■ ■ ■ ΓΙΑ ΝΑ ἐνισχύσουν τὶς πέστροφες τῆς λίμνης Καϊνίγκζε, ἄνδρες τῆς Ὑπηρεσίας Ὑδάτων καὶ Δασῶν τοῦ γερμανικοῦ ὑπουργείου Γεωργίας τὶς πιάνουν μετὰ δίκτυα, τὶς βουτοῦν σὲ μιά διάλυση μετὰ βάση τὴν πενικιλίνη καὶ τὶς ξαναβρῖχνουν στὸ νερὸ.

■ ■ ■ Ο ΡΑΔΙΟΣΤΑΘΜΟΣ τοῦ Μεξικοῦ ἐγκαίνιασε μιά ἐιδικὴ ἐκπομπὴ ἐρωτικῶν ἐξομολογήσεων: Οἱ ἐξομολογήσεις τῶν δειλῶν ἐρωτευμένων ἐγγράφονται σὲ δίσκους γραμμοφῶνων καὶ μεταδίδονται ραδιοφωνικῶς πρὸς τὰ πρόσωπα γιὰ τὰ ὁποῖα προορίζονται.

■ ■ ■ ΓΙΑ ΤΗΝ ἀποσυμφόρηση τῶν παρισινῶν δρόμων, ὁ δημοτικὸς σύμβουλος τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας κ. Ὀγκύστ Μαρμπέφ, πρότεινε τὴν κατασκευὴ πλωτῶν λεωφορείων, ποὺ θὰ διαπλέουν τὸ Σηκουάνα.

■ ■ ■ ΕΝΑΣ ΓΝΩΣΤΟΣ Γάλλος ποιητῆς, ποὺ τὸν ρώτησαν τί γνώμη ἔχει γιὰ τὸ παιδί-θαῦμα Μινὸν Ντροῦ, ποὺ γράφει ποιήματα σὲ ἡλικία 9 ἐτῶν, εἶπε: «Εἶναι ἀσφαλῶς ποιήτρια, γιὰτὶ ὅλα τὰ παιδιά εἶναι ποιηταί, ἀλλὰ δὲν εἶναι καθόλου ἱκανὴ νὰ γράφῃ ποιήματα».

■ ■ ■ Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ τοῦ Λονδίνου καταζητεῖ μιά γοητευτικὴ ξανθὴ νέα, ποὺ ἔχει ἐπινοήσει μιά καινούργια μέθοδο κλοπῆς τῶν καταστημάτων: Μπαίνοντας μέσα, ἐξηγεῖ στὸν ὑπάλληλο ὅτι τῆς σκίασθε ἡ καλτσόδετα τῆς καὶ παρακαλεῖ νὰ τὴν ἀφήσουν μιά στιγμὴ στὸ πίσω μέρος τοῦ καταστήματος γιὰ νὰ τὴν διορθώσῃ. Ἐκεῖ, ἀρπάζει ὅ,τι τῆς πέσει στὸ χέρι, τὸ βάζει στὴν τσάντα τῆς καὶ φεύγει ἡσυχά - ἡσυχά, εὐχαριστώντας θερμότητα γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι...

■ ■ ■ ΣΕ ΜΙΑ ἑκθεση ἰδεῶν, γιὰ τὴν ὁποία πήρε τὸ πρῶτο βραβεῖο Γαλλικῆς Γλώσσας στὸ μεγάλο διαγωνισμό ποὺ γίνεται κάθε χρόνο στὴ Γαλλία, ὁ μαθητὴς Μαξιμ Μπενεμπόν, 17 ἐτῶν, εἶχε γράψῃ τὰ ἑξῆς: «Καὶ τὸ βράδυ ὅταν εἶμαι κερφωμένος στὸ κρεβάτι μου, ἔχοντας πιά τελειώσει τὴν καθημερινὴ κομωδία ποὺ παίζω μετὰ τοὺς καθηγητὰς μου, τοὺς γονεῖς μου, τοὺς φίλους μου καὶ τὸν ἑαυτὸ μου, μπορῶ νὰ ξαναζήσω τὶς σκηνές τῆς ἡμέρας ποὺ με συγκινοῦν πλεον, καὶ δὲν ντρέπομαι νὰ πῶ πὼς ἐκείνη τὴ στιγμὴ αἰσθάνομαι τὴ δυσαρμονία ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα στὴν ἀγνὴ ψυχὴ μου τοῦ μαθητοῦ κολλεγίου, μετὰ τὶς γνώσεις τῆς καὶ τὶς ἀρχές τῆς, καὶ στὰ ἀνδρικά μου ἐνστικτά...»

■ ■ ■ Η ΓΚΑΜΠΥ ΣΥΛΒΙΑ, μιά Γαλλίδα ἡθοποιός, γνωστὴ γιὰ τὶς σκανδαλώδεις ἡμίγυμνες ἐμφανίσεις τῆς, δὴλῶσε τελευταῖα σ' ἕνα δημοσιογράφο:

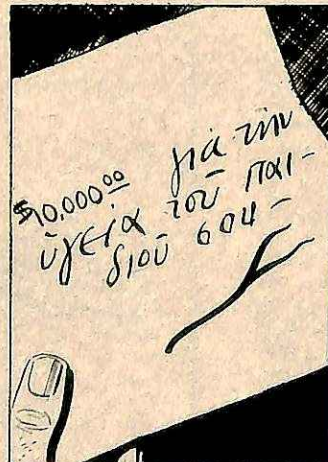
—Τοὺς καλύτερους ρόλους μου τοὺς μαθαίνω μέσα στὴ μπανιέρα μου!

■ ■ ■ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ χρησιμοποιεῖται τώρα, ἐναντίον τῶν πονοκεφάλων μιά καινούργια τσίκλα, μετὰ βάση τὴν ἀσπιρίνη!

Η ΜΠΡΙΖΙΤ ΜΠΑΡΝΤΩ σὲ μιά ἀπὸ τὶς τελευταῖες τῆς ἐμφανίσεις.

Ρip Κίρμπυ

Ρip Κίρμπυ

Η Ζωή μας

... σ' αυτήν την πολιτεία υφίσταται πάντα ένα σωρό διακυμάνσεις, —που είναι φυσικό να επιδρούν στις στήλες που την αντικατοπτρίζουν. Νέος μανδύας, λοιπόν, —λίγο στενόχωρος: και το υπερκεχείλισμα, αναγκαστικά, θα καταφεύγει —Εδώ κ' Έκει!...

* Σεπτέμβριος, ο μήνας των σχολείων...

Κάθε φορά, που μιλάω για σχολείο, δεν μπορώ να μη θυμηθώ τους Λυκειαρχούς που ώδηγησαν τα πρώτα δμήματά μας, όταν τα μεγάλα μας σημερινά εκπαιδευτικά ιδρύματα ήσαν στα σπάργανα —όπως το Κολλέγιο— ή δεν υπήρχαν καν, —όπως τα 'Ανάδρυτα. Η προσωπική μου ευγνωμοσύνη στρέφεται προς τον Γεράσιμο και την Στέλλα Σαλβάτου, κι όταν έρχεται αυτή η εποχή που οι δρόμοι γεμίζουν πάλι μπλέ ποδιές, ή σκέψη άβελα πηγαίνει στο μικρό εκείνο σχολείο της οδού Κεραμέων, από το οποίο ξεκίνησαν όχι μόνον η Νέα Σχολή 'Αθηνών, αλλά τόσοι και τόσοι διακεκριμένοι σήμερα 'Αθηναίοι...

* Σεπτέμβριος, και οργανίζουν τα λουλούδια, πλούσια, καλοφωτισμένα, στις στάσεις των λεωφορείων του Μαρουσιού και της Κηφισιάς. Όταν κάποτε γίνουμε πολιτεία με επίγνωση των συμφερόντων μας θα κάνουμε, φυσικά, ένα σύλλογο προστατευτικό για τα λουλούδια της Κηφισιάς και για τα μόνιππα. Μά θα έχουν επιζηήσει ως τότε, με τον φορολογικό πόλεμο που τους γίνεται; Υπάρχουν ώριμες φάσεις της ζωής μας που θα πρέπει ν' αντιμετωπίζονται με λιγότερο γραφειοκρατισμό και περισσότερη φαντασία.

* Μιλούσαμε, την περασμένη εβδομάδα, για την απλουστιάτη εφημερίδα γυναικεία κόμηση που ευνόει ή σύγχρονη εποχή, και μία φίλη αυτής της στήλης —ή κ. Χ. Μ., την όποιαν ευχαριστώ για την επιστολή της— μου θυμίζει μια άλλη καλή άποψη: την απαλλαγή από την φουρκέττα! Πράγματι, αυτή η διχαλωτή καρφίς, ή βασανιστική περόνη, ή Forchetta των 'Ιταλών, (και δεν ήταν, φεύ, μία και μόνη), σ' όλες τις εκδόσεις της και τις παραλλαγές της, πόσα προβλήματα δεν εδημιουργούσε, πόσους μικρούς τραυματισμούς δεν προκαλούσε, πόσους οφθαλμούς (άδωλας και πονηρούς) δεν απειλούσε, για πόσες ενοχοποιητικές καταστάσεις δεν ήταν υπεύθυνος;

Βέβαια, έχουν την χρησιμότητά τους στην καθημερινή ζωή μας και οι καμμένες οι φουρκέτες: γιατί και για το καθάρισμα της πιάσας είναι χρήσιμες, και σαν αντικλείδι όταν χάσει κανείς το κλειδί του συρταριού, και σαν υποστηρίγματα για τους γλαδιόλους και τις όρτανσιες, αν σπάσουν στις γλάστρες τους, και σαν συνδετήρες για το πιάσιμο των χαρτιών, ιδίως εκείνα τα περίφημα, τα μικρά, τα «τσιμπιδάκια». 'Αλλά, τέλος πάντων, γι' αυτά όλα κάποιο υποκατάστατο θα βρεθεί (ιδανικά είναι οι καρφίτσες και τα κλίπς των φτηνών κοσμημάτων!). Δεν είναι ανάγκη να θυσιάσουμε το μείζον χάριν του ελάσσονος.

* Γι' να πρωτοπή κανείς γι' αυτό το θαυμάσιο βιβλίο «Newsmen Speak» με το όποιο ο 'Εντμοντ Γκόμπεντς πλούτισε την φιλολογία του συναφίου μας; Τριανταεξή δημοσιογράφοι παγκοσμίου φήμης —ο Πούλιτσερ και ο Σκρίπς, ο Χέρστ και ο Σουλτζμπεργκερ, ο Μάκ-Κόρμικ και ο Λόρδος Νόρβικ— μιλούν για την Δημοσιογραφία. Κι όταν καμιά φορά πέφτει η συνηφία και βοραίνει πάνω από τούτη την πολιτεία, όπου συχνά θριαμβεύει ή Μπυχτή και θάλλει ή Πεπονόφλουδα, είναι ωραίο, οποιαδήποτε επάγγελμα κι αν κάνει κανείς, ν' ανοίγει μία σελίδα του Ουίλλιαμ 'Αλνεν Ουάιτ και να διαβάσει λόγια σαν κι αυτά: «Όταν περάσεις πιά το σταυροδρόμι ξέρε το πως είναι δύσκολο ν' αλλάξεις. 'Αν διάλεξες την Τεθλασμένη, θα μεθύσης με την λαμπρότητα της 'Επιτυχίας. 'Αν διάλεξες τον ίσιο δρόμο θα μίσησης τον εαυτό σου αν λοξοδρομήσης... 'Ο αὐτοσεβασμός θα είναι ή άμοιδή σου στην δεύτερη περίπτωση. Στην πρώτη —μία μεγαλοπρεπής κηδεία...»

Index

• ΣΙΕ ΜΙΑ από τις τελευταίες υπαίθριες δεξιότητες της αμερικανικής πρεσβείας είχαν κληθεί και εκπρόσωποι των 'Ελληνικών Γραμμάτων, έξέκινον που δεν έχουν ασκήσει στην καθημερινή υποχρεωτικήν ορθοστασία των 7—9. 'Εστάθηκαν εδώ, έστηθηκαν εκεί, στο τέλος απηύθυναν: έμαζευαν όλες ελάχιστες καρτέλες διέθεταν ό κήπους και έστησαν ένα ελληνικότατο «πηγάδι», το όποιο συνεχώς ηρύνετο, άσπου στο τέλος, μόνον οι οικοδεσπότες είχαν μείνει... όρθιοι. Στο τέλος έστειλαν κάποιον να φέρη δυό πολυθρόνες από το σάλονο και εκάθισαν εκεί εκείνοι, με ένα μεγάλο στεναγμό ανακουφίσεως.

• ΣΤΟ ΓΝΩΣΤΟ κοσμικό ξενοδοχείο της Χαλκίδας, γνωστότατος επίσης κοσμικός 'Αθηναίος θεσάβη με νεαρών συντροφιάν από εκείνες που επισύρουν πάντα τον φθόνο των κακολώσεων. —Δεν ντρέπεται, —παρετήρησε ένας φίλος, — σ' αυτήν την ηλικία να κάνει άπιστιες στην γυναίκα σου; —Με συγχωρείς, τον διόρθωσε ό άλλος. Στην γυναίκα μου κάνω άπιστιες με την φιλενάδα μου. Μ' αυτήν την μικρή κάνω άπιστιες σ' τ' η ν φιλενάδα μου... Οί Δόν Ζουάν δεν απέθαναν... Βασίλειον και κινούνται μάλιστα ταχύτερα με την βοήθεια των νέων Μερσεντές...

ΤΟ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ Μπαλλέτο

...που μάς επισκέπτεται αυτήν την εβδομάδα, είναι μία νέα ευκαιρία να διαπιστώσουμε το θαυμαστό επίπεδο στο όποιο η Τέχνη έχει άναρθή στον Νέον Κόσμο αυτά τα τελευταία χρόνια.

Ο 'Επίσημος τίτλος του συγκροτήματος που εμφανίζεται στο θέατρο «Ρέξ» (20-30 Σεπτεμβρίου) είναι «Ballet Theater». Έχει ήδη επιβληρή διεθνώς, κατατάσσεται μεταξύ των μπαλλέτων πρώτης κατηγορίας, όπως το «Σάντλερς Ουέλς» και το «Μπεριόσκα» και περιλαμβάνει μεταξύ των στελεχών του σολίστ άφάστου τεχνικής όπως ο Τζών Κρίτσα, ή Ροζέλλα Χαϊτάουερ, ό 'Εριχ Μπράουν και ή Λούπε Σεράνο της οποίας την φωτογραφία δημοσιεύουμε παραπλεύρως.

Στην τόσο κατατοπιστική και καλαίσθητη έκδοση της 'Αμερικανικής 'Υπηρεσίας Πληροφοριών που επιμελείται ή Καίτη Κασιμάτη («Από τον Νέον Κόσμο», Σεπτέμβριος 1956) υπάρχει ένα διαφωτιστικό άρθρο του Κώστα Νίκολς που περιέχει όλη την αισθητική εξέλιξη του αμερικανικού μπαλλέτου από τον καιρό που ο Τζών Ντοράνγκ εμφανίστηκε σε μία θεατρική σκηνή της Φιλαδέλφειας το 1789.

Οί συνεχείς και θριαμβευτικές εμφανίσεις όνομαστών Ευρωπαίων χορευτών διηγήσαν το αμερικανικό ταλέντο και ζήτησαν το ενδιαφέρον του κοινού για το μπαλλέτο με αποτέλεσμα να εμφανισθούν και οι πρώτες τρεις 'Αμερικανίδες χορεύτριες μπαλλέτου Μαίρη 'Αν Λή, Τζούλια Τούρμπουλ, Αύγουστα Μαίλιγουντ, που άργότερα απέκτησε διεθνή φήμη και ό Ζωρζ Γουάσιγκτον Σμιθ. Βέβαια όλες αυτές οι χορευτικές εκδηλώσεις δεν ήταν άρκετες για να δημιουργήσουν παράδοση, έπειδη στην 'Αμερική, τότε, το μπαλλέτο δεν το θεωρούσαν μία τέχνη σεβάσιμη όπως στην Ευρώπη, συνυφασμένη με τα κρατικά Μελοδράματα, αλλά άφέθηκε στην ιδιωτική πρωτοβουλία, στους διαφόρους ίμπρεσάριους, ιδιοκτήτες θεάτρων και στους χορευτές. Συστηματική σχολή μπαλλέτου όπου θα μπορούσαν να διδαχθούν την τεχνική του μπαλλέτου, όσοι ήθελαν να εξασκήσουν το επάγγελμα του χορευτού, δεν υπήρχε και γι' αυτό πρέπει να θεωρούνται ακόμα περισσότερο άξιοθαύμαστες οι προσπάθειες των παραπάνω 'Αμερικανών χορευτών που ήξεραν πολύ καλά πως οι κόποι τους θα πήγαιναν χαμένοι έπειδη δεν υπήρχε διδοχή, άλλ' ούτε και καμμία φροντίδα για τη συνέχιση της εργασίας από τη μία γενεά στην άλλη και τη δημιουργία παραδόσεως.

'Αν και τόσες ήταν οι δυσκολίες που αντιμετώπιζαν όσοι ήθελαν να γίνουν χορευτές, εν τούτοις, την πρώτη δεκαετία του αιώνα μας παρουσιάσθηκαν οι πρώτες 'Αμερικανίδες χορεύτριες όπως ή 'Ισαδώρα Ντάνκαν, ή Ρουθ Σαίλ Ντένις, ή Λώη Φούλλερ, ή 'Αντελίν Ζενέ και ή Μάιντ 'Αλλαν που θεωρούνται και οι πρωτοπόροι του χορού στις 'Ηνωμένες Πολιτείες.

Δεν είναι μακριά ή παράδοση, μά είναι άρκετά πλούσια. 'Η ίδια ή φάνη 'Ελσολερ, το είδαλο των ευ-

ρωπαϊκών πρωτευουσών του περασμένου αιώνα, έμεινε στην 'Αμερική δυό δόκλωνα χρόνια (1840-1842) και άργότερα, την άνοιξη του 1910, ή 'Αννα Παύλοβα και ό Μιχαήλ Μόρντκιν έγκαινίασαν μία νέα εποχή άκμης, που συνεχίστηκε, το 1916, με τον Ντιαγκίλεφ.

Κατόπιν εμφανίστηκαν οι τρεις κατ' έξοχην ιδρυταί του αμερικανικού μπαλλέτου: 'Ο Γουίλλιαμ Κρίσπενσεν, ή Κάθριν Λίττλφιλντ και, κυρίως, ή Ρουθ Πέιτζ, που, το 1937, ήταν πλέον χορογράφος και πρώτη χορεύτρια στην Μεγάλη Όπερα του Σικάγου.

Παραλλήλως ένας άλλος ένθουσιώδης 'Αμερικανός, ό Ρίτσαρντ Πλήσαντ, με συνεργάτες την Λούτσι Ταϊς και τους χορογράφους 'Αγκνες ντε Μιλ και Εύγένιο Λόρινγκ, προχωρούσε στην ίδρυση ενός νέου χορευτικού συγκροτήματος, του «Μπαλλετ Θήατερ», που έκανε την πρώτη εμφάνισή του στο Κέντρο Ροκφέλλερ της Νέας 'Υόρκης, στις 11 'Ιανουαρίου 1940. Έχουν περάσει 16 χρόνια από τότε. Το συγκρότημα περιλαμβάνει σήμερα πενήντα έκτελεστές, έχει δώσει παραστάσεις σε 250 πόλεις της 'Αμερικής και του Καναδά, έχει γυρίσει την Ευρώπη, το Μεξικό και την Νότιο 'Αμερική, και βρίσκεται πάντα στο προσκήνιο της αμερικανικής καλλιτεχνικής κινήσεως.

Στο διάστημα της παραμονής του στην 'Αθήνα, το «Μπαλλετ Θήατερ» παρουσιάζει δυό διαφορετικά προγράμματα. Το πρώτο περιλαμβάνει το μπαλλέτο «'Ιντερπλάιζ» του Τζερόμ Ρόμπινς που είναι μία έκφραση του κλασικού χορού με σύγχρονο δέμας περιεχόμενο, το μπαλλέτο «Ντεζίνς γουίθ Σπρίγκς» και από το κλασικό ρεπερτόριο την «Ζιζέλ». Το δεύτερο πρόγραμμα περιλαμβάνει τις «Συλφίδες», τον «Χορό των άποφοίτων» και το «Ροντέο».

KAZ.

ΤΑΞΙΔΙΑ

Ευχάριστα-άνετα-ξεκούραστα

Fly the finest...
...FLY **TWA**
SUPER-G
U.S.A. • EUROPE • AFRICA • ASIA

BEA
Ο Τελειότερος
αεροπορικός στόλος
Αι πλέον δημοφιλείς
'Αεροπορικοί γραμμαι
της **ΕΥΡΩΠΗΣ**

PAN AMERICAN
WORLD'S MOST
EXPERIENCED
AIRLINE
Fastest to the U.S.A.
By **DC-7C**

SAS
ΟΛΟ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟΙ
ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΤΗΝ

ΤΟ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ
ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΕΤΕ

ELMEZ
Ταξιδεύετε δια
Μασσαλίων - Βενετιαν
Βρινδισίων - Αλεξανδρείαν
με **ΙΩΝΙΑ - ΑΙΟΛΙΑ**
ΛΥΔΙΑ - ΚΟΡΙΝΘΙΑ

ΕΕΓΑ
ΤΟ ΠΛΩΤΟΝ ΑΝΑΚΤΟΡΟΝ
Y/K
Βασιλική φρεατερία,
21.000 ΤΟΝΝΩΝ
ΤΑΧΥΤΗΣ 22 ΜΙΛ.
ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΔΙΑ
ΧΑΛΙΦΑΣ - Ν. ΥΟΡΚΗΝ

Περάστε το Σάββατο-Κύριακο
εις **ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ - ΘΑ-
ΣΟΝ - ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΝ -
ΣΚΙΑΘΟΝ - ΣΚΟΠΕΛΟΝ**
Με το Δ/Π **ΣΕΜΙΡΑΜΙΣ**
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ Ε. Ο. Τ.
ΤΗΛ. 32.111-32.112
Γραφεία ταξιδίων και
Έκδορικά Σωμάτεϊα

Δ/Π **«ΚΥΚΛΑΔΕΣ»**
ΤΕΤΑΡΤΗΝ 7 μ.μ. ΛΕΡΟΝ
ΚΑΛΥΜΝΟΝ, ΚΩ, ΡΟΔΟΝ.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ 8 μ.μ. ΔΙΑ
ΧΙΟΝ, ΜΥΤΙΛΗΝΗΝ. (Ανα-
χώρησις εκ Μυτιλήνης Κυ-
ριακήν 3 μ.μ. 'Αφίξις εις
Πειραιά 6 πρωί Δευτέρας).
ΔΕΥΤΕΡΑΝ 4 μ.μ. κατ' ευ-
θείαν ΒΡΙΤΑΝΗΣΙΟΝ (δώρα 20).
Πληροφορία: Γούναρη 1
Πειραιεύς. Τηλ. 475-502.

HORIZON
• ΤΑΞΙΔΙΑ
• ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
• ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ
ΟΔΟΣ ΝΙΚΗΣ 14 (πλ. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ)
ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 36.500 & 31.444

ΟΛΥΜΠΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ & ΤΑΞΙΔΙΩΝ
27.541
4 ΟΔΟΣ ΓΙΑΝ ΣΜΑΤΣ ΤΗΛ. 30.078
33.160
ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΛΥΜΠΟΥΡΣ
ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
• ΑΕΡΟΤΟΡΙΚΑ
• ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ
• ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΑ
ΑΙ' ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΒΑΓΚΟΝ-ΛΙ
ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΣ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΚΔΟΜΩΝ
ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

**ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΑΡΒΑΝΙΤΗ**
ΕΡΜΟΥ 3
ΤΗΛ. 22-529 & 32-375
ΤΑΞΙΔΙΑ ΑΝΕΤΟ
ΧΩΡΙΣ ΣΚΟΤΟΥΡΕΣ
ΕΚΔΟΜΕΣ - ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
ΣΑΣ ΣΤΑ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΣΑΣ ΕΞΥ-
ΠΗΡΕΤΗΣΟΥΝ ΙΔΕΩΔΩΣ

Για να απολαύσετε το ταξίδι
σας, ζητήσατε την ΓΝΗΣΙΑ

Dramamine®

ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ Παναγιώτου, Κατσέλη και Συναδιού στο τουριστικό περ-
ρίπτερο του Δαφνίου, όπου δόθηκε πέρυσι η ώραία γιορτή του κρασιού.

Η "ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ",

Στό Δαφνί οι φίλοι του Βάκχου έτοιμάζουν σπονδές

Από το δράδυ της έρχομένης Δευτέρας και για είκοσι τουλάχιστον ημέρες, ο Βάκχος θα έχει στήσει τον θρόνο του κοντά στο τουριστικό περίπτερο του Δαφνίου και θα δέχεται τις σπονδές των θνητών με τα περίφημα ελληνικά κρα-
σι. Το μικρό βασίλειο της εύθυμιας, που κάθε χρόνο οργανώνεται από την Πε-
ριγηγητική Λέσχη στο ώραίο τοπίο του Δαφνίου και αναμάζεται «Γιορτή του Κρα-
σιού», ιδρύθηκε κ' έφέτος για τέταρτη κατά σειρά φορά.

Στόν καλαίσθητα διακοσμημένο χώρο της γιορτής, κρασιά από όλα τα μέ-
ρη της Ελλάδος θα προσφέρονται χωρίς κανένα περιορισμό. Μόνο το κέρη και
η... άντοχη κάθε έπισκέπτη θα ρυθμίζουν την ποσότητα που θα πίνει. Με 15 μόνο
δραχμές που θα πληρώνει για να περάσει την πύλη του τόπου της χαράς, θα μπο-
ρει να καταναλώσει όσο κρασί τραβάει η καρδιά του. Μη νομίσετε όμως ότι είναι
άφρονες οι ιδρυτές του βασιλείου. Για να μη... χαθούν τα κρασιά σε μια μόνο
ημέρα, οι οργανωτές στηρίζονται στον πειρασμό της προσφερομένης μεγάλης πο-
κίας, στον οποίο δεν μπορεί ν' αντισταθεί κανείς. Και έτσι έπειτα από μερικά
πολύ λίγα και όχι γεμάτα ποτηράκια με διάφορα κρασιά, στοματούν οι σπονδές
γιατί διαγράφεται άμεσος κίνδυνος να φανούν τα θαρέλια διπλά.

Από τώρα έχει ορισθεί ως τελευταία ημέρα της γιορτής η όγδοη 'Οκτωβρίου,
η κίνηση όμως προδένεται να είναι έφετος όχι απλώς μεγάλη, αλλά περισσότερη
από κάθε άλλη φορά και, όπως γίνεται πάντοτε, η ώραία αυτή έκδηλωση θα κρα-
τηση πέρα από τα όρια που έχουν από σήμερα τεθεί.

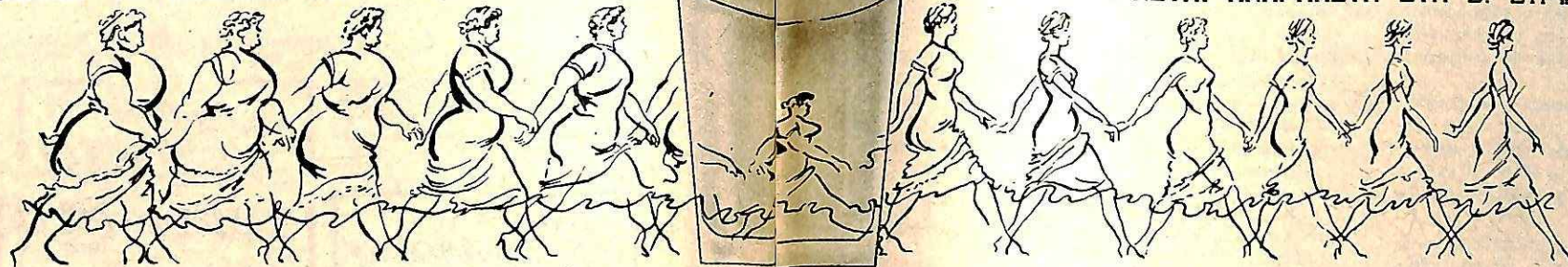
ΤΑ ΚΑΤΟΣΤΑΡΑΚΙΑ με ελληνικό
κρασί πηγαίνουν κ' έρχονται...

Μίνους, ή μαγική θρόνη

ΤΗΝ ΕΦΕΥΡΕ ΕΝΑΣ ΣΟΥΗΔΟΣ ΧΗΜΙΚΟΣ
ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΤΟ ΑΙΣΘΗΜΑ ΤΟΥ ΚΟΡΟΥ

ΧΩΝΕΥΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΚΑΜΜΙΑ ΕΝΟΧΛΗΣΗ
ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΡΠΑΣΤΗ ΣΤΗ Β. ΕΥΡΩΠΗ

Αδυνατίζει χωρίς να βλάβη την υγεία μας

Η γαλήνια πόλη της Στοκχόλ-
μης, η πρωτεύουσα της Σου-
ηδίας, γνώρισε μερικές παράξε-
νες «σκηνές πλήθους» λίγο μετά
τά τελευταία Χριστούγεννα: 'Α-
πό νωρίς τό πρωί, πριν ακόμα
ανοίξουν τά καταστήματα, όρ-
δές ανδρών και γυναικών είχαν
μαζευτεί έξω από κάθε φαρμα-
κείο της πόλεως. Τό κακό χα-
ρακτηριστικό αυτών των ανθρώ-
πων ήταν τό μεγάλο θάρος τους:
"Όλοι τους ήταν χοντροί, εύσω-
μοι ή παχουλοί!

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΞΑΝ ΟΙ ΠΟΡΤΕΣ
ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΩΝ

Μόλις άνοιξαν οι πόρτες
των φαρμακείων, οι φάλαγγες
των χονδρών εισώρμησαν μέσα
άκαθекτες. 'Ο συνωστισμός κ' ή
έξαψη έκανε τις γυναίκες ύστε-
ρικές. Οι φαρμακοποιοί, παραξά-
λισμένοι, έκέτευαν: «Υπομονή,
σας παρακαλούμε! 'Υπομονή!
Κανενός ή ζωή δεν κινδυνεύει!»
Τελικά, χρειάστηκε να επέμβη ή
άστυνομία για ν' άποκαταστήση
την τάξη και ν' άποτρέψη τό
σταμάτημα της κυκλοφορίας,
που άρχισε ν' άποτελή σοβαρό
κίνδυνο.

ΤΟ ΘΑΥΜΑΤΟΥΡΓΟ «ΜΙΝΟΥΣ»

'Ο Ισχυρός μαγνήτης, που
τραβούσε όλους αυτούς τους σω-
ματώδεις ανθρώπους προς τό
φαρμακείο, ήταν ένα «θαυμα-
τουργό» καινούργιο φάρμακο
για τό αδυνάτισμα, που τδλεξαν
«Μίνους» (Μείον). Ήταν ή πρώ-
τη μέρα που τό πουλούσαν τά
καταστήματα και δεν χρειαζό-
ταν συνταγή. Μέσα σε λίγες ώ-
ρες, ολόκληρο τό άπόθεμα εξαν-
τλήθηκε, κ' οι άτυχοι χοντροί
που εξακολουθούσαν να περιμέ-
νουν στη σειρά, άρχισαν να θρη-
νοούν και να οδύρονται. 'Αναγ-
κάστηκαν να περιουσιθούν στην
έγγραφή τους σε καταλόγους
πρωτεράδιότητας. Χρειάστηκε
πάνω από ένας μήνας, και συνεχής
έργασία, νύχτα και μέρα, για

να μπορέσουν οι κατασκευαστά
του «Μίνους» ν' αντιμετώπισουν
τή ζήτηση.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ «ΜΙΝΟΥΣ»

'Η τελευταία αυτή λέξη των
φαρμάκων για τό αδυνάτισμα,
είναι μια άσπρη σκόνη χωρίς
γεύση, που τη ρίχνει κανείς σ'
ένα ποτήρι νερό και την κατα-
ναλίσκει σαν κοκταίλ ή πριν άπ'
τά γεύματα. Κατασκευάζεται ά-
πό ένα ιδιαίτερο είδος θαλασσί-
ων φυκών, που υπάρχουν σ' ένα
μόνο μέρος της γής, έξω άπ'
τήν άκτή της Νορβηγίας. Τά φύ-
κια αυτά δεν μπορούν να κοπούν
παρά ένα μόνο μήνα, τον 'Ιού-
λιο.

Οί Σουηδοί είναι συνήθως πο-
λύ έπιφυλακτικοί προκειμένου
για «θαυματουργά» φάρμακα.
'Αλλά τό Σουηδικό 'Υγειονομι-
κό Συμβούλιο, που είναι έξαι-
ρετικά σχολαστικό και συντηρη-
τικό, έδωσε την έγκρισή του στο
«Μίνους». Αυτό ήταν αρκετό για
να πιστέψη ο κόσμος πως ή χρή-
ση του είναι άποτελεσματική.

ΠΩΣ ΑΝΑΚΑΛΥΦΘΗΚΕ ΤΟ ΝΕΟ
ΦΑΡΜΑΚΟ

Τό «Μίνους» ανακαλύφθηκε τυ-
χαία. 'Ενας σπουδαίος καρδιο-
λόγος, ο δρ. Γκούναρ Σθένινγκ,
του νοσοκομείου του 'Αγίου Γκό-
ρην, ενδιαφέρεται για τη μείω-
ση του θάρους των καρδιοπα-
θών του. Ήταν σχεδόν αδύνατο
να τους καταφέρη να έλαττώ-
νουν τά κιλά τους και να μη θα-
ραίνουν υπερβολικά την καρδιά
τους. 'Όταν οι άρρωστοί του
θρίσκονταν στο νοσοκομείο, κ'
ή δίαίτά τους έλεγχόταν άυστη-
ρά, έχαναν θάρος. 'Αλλά μόλις
γύριζαν στο σπίτι, ξανακέρδιζαν
τά χαμένα κιλά. 'Η διαίτα τους
φανόταν καταδική σε λιμοκτο-
νία.

Κατά τον δρ. Σθένινγκ, έ-
κείνο που χρειαζόταν ήταν μια
ουσία που να γεμίζει τό στομάχι

και να δίνει στους ανθρώπους έ-
να αίσθημα κόρου, ώστε να μην
αισθάνονται υποχρεωμένοι να
τρώνε μεγάλες ποσότητες φαγη-
τών. 'Η ουσία αυτή δεν έπρεπε,
φυσικά, να έμποδίση τη χώνευση
ή να έχη άλλες δυσάρεστες συ-
νέπειες.

ΤΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΦΥΚΙΑ

'Ο δρ. Σθένινγκ ανέφερε τό
πρόβλημα σ' ένα φίλο του, τον
δρ. Χόλγκερ Νύστρεμ, γνωστό
χημικό της Στοκχόλμης. 'Ο Νύ-
στρεμ τό λησμόνησε γρήγορα,
άλλά μερικές έβδομάδες άργό-
τερα έτυχε να βρή σπό έργαστή-
ριό του μια διάλυση ενός δέξος,
που γίνεται από θαλάσσια φύ-
κια. 'Ο Νύστρεμ πρόσθεσε μερι-
κές σταγόνες άπ' τη διάλυση αυ-
τή σ' ένα δοκιμαστικό σωλήνα με
υδροχλωρικό όξύ, και τό μίγμα
πήρε τη μορφή μικρών κομμα-
τιών ζελατίνας.

'Ο Νύστρεμ παρατήρησε τό
δοκιμαστικό σωλήνα. Χωρίς να
τό θέλη, τό πρόβλημα του δρος
Σθένινγκ του ήρθε ξαφνικά στο
νού. "Αν ένας παχύς άνθρωπος
έκανε αυτή τη διάλυση των φυ-
κών, τό υδροχλωρικό όξύ του
στομάχου δεν θα δημιουργούσε
άραγε μια ανάλογη ζελατίνα;
Τό στομάχι του θα είχε ένα αί-
σθημα κόρου, κι' όμως τά —ά-
θλαστέστα— φύκια δεν περιέ-
χουν καθόλου θερμίδες.

ΠΩΣ ΕΝΕΡΓΕΙ

'Ο δρ. Σθένινγκ ενδιαφέρθη-
κε πολύ για την ανακάλυψη του
φίλου του, και δοκίμασε την ού-
σία στον έαυτό του, στην οικογέ-
νειά του και στους γείτονές του.
'Ανακάλυψε πως έμενε στο στο-
μάχι πολλές ώρες, κ' έπειτα δια-
λυόταν και περνούσε άπ' τη έν-
τερα χωρίς να έπηρεάζη τις σω-
ματικές λειτουργίες. 'Ωνόμασε
τό φάρμακο «Η-54» και τό δο-
κίμασε σε πολλούς καρδιακούς.
Τό «Η-54» έκανε θαύματα. Τώ-

ρα οι άσθενείς μπορούσαν να κά-
νουν δίαιτα χωρίς να αισθάνων-
ται μεγάλη πείνα.

'Ακολούθησαν πειράματα σε
άλλες ομάδες χοντρών. 'Ενας
γιατρός ανέφερε ότι άνάμεσα
στούς 49 άρρώστους του που
χρησιμοποίησαν «Η-54» μόνο
τρεις δεν μπόρεσαν να χάσουν
θάρος.

ΤΟ «ΜΙΝΟΥΣ» ΔΕΝ ΑΝΤΙΚΑΘΙ-
ΣΤΑ ΤΟ ΦΑΓΗΤΟ

Τό «Μίνους» είναι ένα βοηθη-
τικό μέσο για τό αδυνάτισμα,
κι όχι θεραπευτικό της παχυσαρ-
κίας. 'Όταν ο χονδρός αισθάνε-
ται «χορτάτος», μπορεί εύκολά-
τερα να κάνει δίαιτα. 'Αλλά πρέ-
πει να θέλη κι αυτός ν' ά-
δυνατίση, ν' άποφεύγη όλες τις
παχυντικές τροφές. Τό «Μίνους»
δεν μπορεί ν' αντικαταστήση τό
φαγητό.

Πολλά από τά παλαιότερα
φάρμακα έναντιόν του πάχους
είναι επικίνδυνα για την υγεία.
Μερικά προκαλούν καρδιακές
διαταραχές, διαδήτη, λίθους στα
νεφρά κλπ. 'Αλλά πάλι διατα-
ράσσουν τόσο πολύ την όμαλή
λειτουργία του θυρεοειδούς, ώ-
στε ο άσθενής είναι πιά έξην-
τλημένος άπ' τά χάπια του άδυ-
νάτισματος.

Τό «Μίνους» όχι μόνο μειώνει
την όρεξη, αλλά κ' επανέρχεται,
ύστερα από ώριμομένο διάστημα,
στην όγρή του μορφή, που έπι-
τρέπει την εύκολη χώνευσή του.
Λέγεται μάλιστα ότι βοηθάει τη
λειτουργία των έντέρων και κα-
ταπολεμεί την υπερχλωρυδρία.

Θ' ΑΔΥΝΑΤΙΣΟΥΝ ΟΙ ΣΟΥΗΔΟΙ;

Στη Σουηδία, όλος ο κόσμος
πάρνει «Μίνους». 'Ισως έρθη
καιρός που κανένας Σκανδινα-
βός δεν θα είναι παχύς. 'Εν τώ
μεταξύ, οι έπιχειρηματίες έπα-
φελούνται όσο μπορούν περισσό-
τερο άπ' την καινούργια μόδα.

ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ, ΕΝΑ ΠΟΤΟ, ΕΝΑ ΜΑΛΑΚΟ ΣΤΡΩΜΑ «ΚΙ ΟΞΗ ΝΟΥ»

ΞΕΡΕΤΕ ΝΑ ΞΕΚΟΥΡΑΖΕΣΘΕ;

Οι περισσότεροι άγνοούν την τέχνη της ξεννοιασίας

Οι άνθρωποι άγνοούν και τις στοιχειωδέστερες ακόμη ανάγκες του όρ-
γανισμού τους. Δεν ξέρουν ν' αναπνέουν, να τρών, να περπατούν, να
δουλεύουν, να ξεκουράζονται. Πρέπει να τους τό διδάξουμε, όσο εί-
ναι νέοι ακόμα. Μία μέρα θα μάς εύγνωμονούν γι' αυτό.

Αυτή ή φράση είναι άπόσπασμα από την διακήρυξη ενός άμερικανικού
'Ινστιτούτου υγιεινής και προληπτικής άγωγής, που έχει την χαρακτηριστι-
κή όνομασία «To live well», δηλαδή, όπως θα λέγαμε ελληνικά, «Τό εύ ζήν».
Τό 'Ινστιτούτο αυτό έχει ιδρυθεί εδώ και πενήντα περίπου χρόνια, αλλά ή
δραστηριότης του άρχισε να γίνεται γνωστή μόλις πρό διετίας.

—Έπρεπε να πιστούν όλοι οι 'Αμερικανοί από ρευματισμούς ή να κυ-
ριευθούν από μελαγχολία, λέει ο διευθυντής του κ. Χάουαρντ Μπόστον,
για να σκεφθούν ότι και ή ανθρώπινη μηχανή χρειάζεται κάποια συντήρη-
ση. "Ας μην ξεχνάμε ότι ή καλύτερη θεραπεία κάθε άρρώστιας είναι ή
πρόληψή της.

»Έχω άκούσει πολλούς να λένε, συνέχισε ο κ. Μπόστον, ότι θα χαρούν
τή ζωή τους όσο μπορούν και όπως μπορούν και γι' αήριο... έχει ο Θεός.

«Πρέπει, πρώτα άπ' όλα, να μά-
θουν να ξεκουράζονται. Να μην πέ-
φτουν στη δουλειά μετά τό φαγη-
τό. "Αν έχουν όρεξη —τόσο τό κα-
λύτερο: μπορούν να την φυλάξουν.
Να μην πιέζουν τον έαυτό τους να
κάνη πράγματα που δεν θέλει: αυ-
τή είναι ή χειρότερη κούραση. Καί,
τέλος, να ξεχνάνε πως πέρασε ή
μέρα τους. Σπάνια για τον έργα-
ζόμενο μία μέρα περνάει εύχάρι-
στα. Είναι λάθος ότι μόνον οι σχι-
ζοφρενείς δρίσκονται σε σύγκρου-
ση με τό περιβάλλον. "Όλοι δρι-
σκόμαστε, λίγο-πολύ. Μόλις θυού-
με, λοιπόν, άπ' τό γραφείο ή τό
έργοστάσιο πρέπει να πάσουμε να
σκεπτάμαστε τον ουνάδελφο που
μάς «κάρφωσε», τον προϊστάμενο
που μάς έόρισε, την προαγωγή που
μάς καθυστερούν. Να βάλουμε τό
νού μας σε μία μελλοντική προσδο-
κία, στο σπίτι που μάς περιμένει,
στο άχνιστό φαί. Με δύο λόγια ν'
άφήνουμε τη δουλειά στον τόπο
της— να μην την κουβαλάμε μα-
ζί μας. Ξεκούραση δεν θα πη ξά-
πια. Θα πη ξεννοιασία. Καί για
τόν σημερινό άνθρωπο, με τις τό-
σες φροντίδες, ή ξεννοιασία άπαιτεί
έναν έσωτερικό άγώνα».

Κ' Η ΟΥΓΚΕΤ ΧΟΥΞ ΞΕΚΟΥΡΑΖΕ-
ΤΑΙ, ΑΛΛΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΤΗΣ...

(Δωτ. International News - Unifrance)

Τελικά, ο ίδιος ο δρ. Ντάιλκ άρχισε να τείθει πως η ιστορία του είχε πολλούς παραλογισμούς και να πιστευθεί πως θάταν ψευδαίσθησις. Πώς μπόρεσε ο μυσηριώδης εκείνος άνθρωπος να φτάσει κατ' ευθείαν στην κρεβατοκάμαρά του; Πώς κλόρεσε να βγεί απ' το σπίτι, αφού οι πόρτες κλειδωναν κάθε θράδυ έρμητικώς; Ποιός μπορούσε να ξέρει την παρουσία του γιατρού στη γειτονιά; 'Ολόκληρη ή σκηνή στην κρεβατοκάμαρα της άρρωστης γυναίκας, με το σατανικό γέλιο που άκουγόταν απ' έξω, θύμιζε εφιάλη. Καί, στην εποχή μας του τηλεφώνου και των αυτοκινήτων, κανείς δεν πήγαινε να φωνάξει ένα γιατρό με μόνιμο από μεγάλη απόσταση σε περίπτωση επικίνδυνης άρρωστιας...

Σιγά-σιγά όμως κατάλαβα πως ο δρ. Ντάιλκ ήταν άποφασισμένος να μην αφήσει το ζήτημα άλλο, κι άργότερα την ίδια μέρα (άπό τότε είχαμε πάψει να συζητούμε για τη νυχτερινή του περιπέτεια) με ρώτησε αν θάθελα να τον συνοδέψω σε μία έρευνα που θάκανε στη γειτονιά.

—Νομίζω πως θ' αναγνωρίσω το σπίτι, είπε, ακόμα κι αν το δώ στο σκοτάδι... Θυμάμαι τόσο καλά τη στέρνα με τα χρυσόψαρα και την χαμηλή εξώπορτα, όπου χρειάστηκε να σκύψω για να μη χτυπήσω το κεφάλι μου.

Δέν του είπα πως ή κ. Μαχόγκανυ είχε αναφέρει τη στέρνα και την χαμηλή πόρτα. Βρήκαμε μία δικαιολογία — πως θέλαμε να δούμε κάτι παλιούς μπρούτζους σε μία κοντινή εκκλησία — και φύγαμε εκείνο τ' άπογευμα με τ' αυτοκίνητό μου, ελπίζοντας να θρούμε στη γειτονιά το σπίτι που είχε πιθανότατα όνειρευτη ή δρ. Ντάιλκ...

Διανύσαμε μεγάλη απόσταση και καταλάσαμε πολλή ώρα χωρίς καμμία επιτυχία. 'Αρχίζε πιά να σκοτεινιάζει όταν φτάσαμε σ' ένα φτωχοκομείο, για το όποιο ο δρ. Ντάιλκ έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον χωρίς να καταλαβαίνω γιατί. Ξαφνικά μου έδειξε μια επιγραφή στο κεντρικό κτίριο του φτωχοκομείου, που έλεγε πως τότε κτίσει κάποιος Ρίτσαρντ Καρούιθεν, εις μνήμην της γυναίκας του Φιλαδέλφειας.

—Αυτά τα όνοματά ήταν χαραγμένα στις πινακίδες που θρισκόντουσαν κοντά στο κάθισμά σας, στην εκκλησία, παρατήρησα.

—Ναι, το είχα προσέξει κ' εγώ, είπε ο δρ. Ντάιλκ. Τότε ακριβώς πρωτοαποθανήκα το ρίγος! Βλέπετε, κ' η χρονολογία είναι 1830 ταίριαζει έντελως!

Σταματήσαμε στο μικρό χωριό, που άπειγε άρκετά μίλια από το Βέραλλ, κ' έπειτα από μερικές άναρες καθυστερήσεις, γιατί όλα ήταν κλειστά έξ αιτίας των έορτών, άνακαλύψαμε ένα γέρο, που μίας ειπε πως το φτωχοκομείο είχε ιδρυθή από κάποιον κ. Ρίτσαρντ Καρούιθεν, με την περιουσία της γυναίκας του. 'Ο ίδιος ήταν φτωχός, ένα είδος τυχοδιώκτη, κ' είχε παντρευτή μία πλούσια γυναίκα. Δέν είχαν ζήσει καθόλου εύτυχισμένοι. Τοσκαμώνοντας άδιάκοπα. Τελικά, οι Καρούιθεν είχαν πάρει ένα μεγάλο σπίτι σε τοῦτο το χωριό, το Σάνφορντ —ένα σπίτι που υπήρχε ακόμη. Οι Καρούιθεν είχαν ταφή όμως έδω, στο Βέραλλ... 'Υπήρχε και μία άλλη γυναίκα στην παλιά ιστορία, και για χάρη της ο κ. Καρούιθεν άρχισε να παραμελή την γυναίκα του. Στο τέλος άσφαλώς θά την έγκατέλειπε, αλλά ή καμνήνη πέθανε ξαφνικά. Το πράγμα σχολιάστηκε πολύ, γιατί ή άλλη γυναίκα θρισκόταν στο σπίτι του εκείνη την εποχή, και ο θάνατος της κ. Καρούιθεν ήρθε πολύ θολικά και στούς δυό τους... 'Αλλά ο Καρούιθεν δέν παντρεύθηκε την άλλη γυναίκα, γιατί πέθανε έξη μήνες μετά την γυναίκα του... Με την διαθήκη του, άφησε όλα τά χρήματα της γυναίκας του για την ίδρυση αυτού του φτωχο-

κομείου.

Ο δρ. Ντάιλκ ρώτησε αν μπορούσε να ιδή το σπίτι όπου είχαν ζήσει οι Καρούιθεν. —'Ανήκει σ' έναν κύριο από το Λονδίνο, είπε ο γέρος, που δέν έρχεται ποτέ έδω. Θά κτεδοφισθή και το κτήμα θά οικτεδοποιηθή. Ήταν διαρκώς κλειδωμένο τά τελευταία δέκα χρόνια. Νομίζω πως είχε πάνω από έκατό χρόνια να κατοικήθη...

Χάρη σ' αυτές τις πληροφορίες άνακαλύψαμε τόν έπιστάτη του κτήματος, που μās έδωσε το κλειδί του σπιτιού. Καθώς κατευθυνόμαστε προς τά εκεί, ο δρ. Ντάιλκ προσπάθησε ν' αναπαράστηση ολόκληρη την ιστορία των Καρούιθεν:

—Είχαν καυγάδες για χρηματικούς λόγους, κ' εκείνος θά προσάθηκε να την κάνη να ύπνιγράψη μία διαθήκη που να τού τ' άφήση όλα. 'Εκείνη θάταν λίγο άρρωστη, κι ο άντρας της —ίσως από την φύρακα του— έφερε και την άλλη γυναίκα στο σπίτι. Θά υπήρχε κάποιο δηλητήριο —φάρμακο πιθανότατα— σε κανένα ντουλάπι. 'Ο άντρας τ'έριξε στο γάλα και τώδωσε στην γυναίκα του.

—Πού έζετε πως ήταν στο γάλα; ρώτησα. 'Ο γιατρός δέν άπάντησε. Είχα σταματήσει το αυτοκίνητο μπροστά στο παλιό σπίτι —ένα θλιβερό, μισοχαλασμένο κτίριο, τρομαχτικό μέσα στο μισοσκοτάδιο.

—Και τότε, όταν τώκανε αυτό, έξακολούθησε ο δρ. Ντάιλκ άνεβαίνοντας τά σκαλιά του σπιτιού, μετένοησε φρικτά! Θέλησε να φωνάξει ένα γιατρό για να θρή κάποιον άντιδοτο στο δηλητήριο και να τη σώση. 'Η άλλη γυναίκα γελοούσε σαρκαστικά. 'Εκείνος δέν μπόρεσε να της το συγχορήση αυτό—ότι γελοούσε έτσι σε μία τέτια στιγμή! Δέν μπόρεσε να θρή βοήθεια. Δέν μπόρεσε να θρή γιατρό. 'Η γυναίκα του πέθανε. Κανείς δέν ύποψιάστηκε τιποτα —έκείνη την εποχή οι άρχοντες ήταν άνώτεροι ύποψίας, και ή κατάσταση της λατρικής ήταν άξιοθρήνητη στά 1830. Δέν ήθελε να παντρευτή την άλλη γυναίκα, δέν ήθελε να έγγισή τά χρήματα της πεθαμένης. Τ' άφησε όλα για το φτωχοκομείο και σ' έξη μήνες πέθανε κι αυτός, άφύμοντας όδηγίες να προστεθή τ' όνομά του σ' εκείνη τη μούρη πλάκα. 'Υποψιάζομαι πως θ' αυτοκτόνησε. Στο θάθος δέν είχε πάψει ούτε στιγμή ν' αγαπά την γυναίκα του...

—'Ωραίο ρομάντο, είπα καθώς μπαίναμε στο σπίτι. 'Αλλά πως έξηγειτεί ή χθεσινή σας περιπέτεια; —Μά αν αυτός ο δυστυχισμένος δέν μπορεί

να θρή άνάπαυση; "Αν έξακολουθή να ψάχνη για γιατρό;

Διασχίσαμε μερικά δωμάτια που μύριζαν κλεισούρα. 'Ο δρ. Ντάιλκ άνοιξε ένα χαλασμένο παραθυρόφυλλο πουθλεπε προς το πίσω μέρος του σπιτιού, και μούδειξε στο άμυδρο πώς του δειλινοῦ έναν έρειωμένο κήπο με πέτρινα σκαλιά, μία στέρνα —χωρίς νερό, χροικά, τώρα, και χωρίς χρυσόψαρα— και μία χαμηλή είσοδο, όπου ένας άντρας του άναστήματός του θάπρεπε να σκύψη για να περάση. 'Ο δρ. Ντάιλκ δέν ειπε τίποτε. 'Ανεθήκαμε έπάνω.

'Εδω ο Κάμινγκ σταμάτησε έντυπωσιακά, για να μās κάνη να προσέξωμε το πιο ένδιαφέρον μέρος της ιστορίας του...

'Ανεθήκαμε έπάνω απ' την μεγάλη κεντρική σκάλα. 'Ο δρ. Ντάιλκ θρήκε μία πόρτα που ώδηγούσε σε μία πίσω σκάλα, κ' έπειτα ειπε: «Αυτό έδω πρέπει να είναι το δωμάτιο!» Ήταν έντελως γυμνό από κάθε έπιπλώση κ' οι τοίχοι, μισογκρεμισμένοι και μισοσκαπόμενοι με κατεστραμμένο χαρτί, έσταξαν ύγρασία.

—Τί είναι αυτό; ειπε ο δρ. Ντάιλκ. 'Εσκυψε, μάζεψε ένα κομματάκι χαρτί που θρισκόταν χάμω στο σκονισμένο πάτωμα και μου τώδωσε. Ήταν μία συνταγή. "Εθγαλε το σημειωματάριό του και μούδειξε τη σελίδα όπου το φύλλο αυτό είχε σχιστή.

—Αυτό το χαρτί τώσχησα χθές το θράδυ, όταν έγραψα την συνταγή σε τοῦτο το δωμάτιο. Το κρεβάτι θρισκόταν εκεί, κ' έδω το τραπέζι με τά χαρτιά και το φλυτζάνι το γάλα.

—Μά δέν ήταν δυνατό να είσαστε έδω χτές το θράδυ, διαμαρτυρήθηκε άσθενικά. Οι κλειστές πόρτες... όλα είναι άπιθανά!

—'Ο δρ. Ντάιλκ δέν άπήντησε. —Πάμε να φύγωμε! είπα.

Ξαφνικά όμως μου ήρθε στο μυαλό μία άλλη ιδέα:

—Τί λέει ή συνταγή; ρώτησα. —Είναι μία πολύ άσυνήθιστη συνταγή, πολύ άπεγνωσμένη, που δέν την έχω γράψει ποτέ άλλοτε, κ' έλπίζω να μην την έαναγράψω ποτέ στο μέλλον —ένα άντιδοτο για σοβαρή δηλητηρίαση από άρσενικό...

—Σας άφήνω, κατέληξε χαμογελαστά ο Κάμινγκ, να θγάλετε μόνοι σας τά συμπεράσματά σας — να δυοπιστήσετε ή να προσπαθήσετε να δώσετε μία έξήγηση σ' αυτά τά γεγονότα...

Τ Ε Λ Ο Σ

Φυλακή χωρίς σίδερα

(Συνέχεια από σελ. 27)

αυτό θ' άφθούν έλευθεροι στην κοινωνία. Γιατί, λοιπόν, να μην τούς «προσαρμόσουμε» από τώρα, σε μίαν «άνοιχτη» φυλακή, όπου και ή πνευματική και ή σωματική τους υγεία όχι μόνο δέν έπηρεάζονται, αλλά δελτιώνονται; 'Αντίθετα, στην δηλητηριώδη και άφύσικη ατμόσφαιρα μίας κλειστής, φυλακής, κινδυνεύουν να μεταβληθούν σε άθεράπευτους έχθρους της κοινωνίας. Συνηθίζουν στην ιδέα της παραδόσεως του νόμου και γίνονται μόνιμοι πελάτες των φυλακών.

Ένα άλλο πλεονέκτημα της «άνοιχτης» φυλακής είναι ότι το άρχικό κόστος της ανεγέρσεως της είναι σημαντικά μικρότερο από το χτίσιμο μίας «κλειστής».

Φυσικά, αυτό δέν σημαίνει ότι το κράτος πρέπει να καταργήση τελείως τις κανονικές φυλακές. Δυστυχώς, θά ύπάρχουν πάντοτε άδιόρθωτοι έγκληματίες, πολύ έπικινδύνοι όταν δέν είναι καλά περιορισμένοι. Οι έγκληματολόγοι ίσχυρίζονται, ωστόσο, ότι πρέπει να έτεκταθή το σύστημα των «άνοιχτών» φυλακών. 'Η άναλογία, λένε, πρέπει να είναι ως έξης:

40% «άνοιχτές» φυλακές. 35% «ήμιοινοιχτές» φυλακές και μόνον 25% κλειστές φυλακές.

Η πείρα και ο χρόνος φαίνεται να άποδεικνύουν ότι ο θεσμός των «άνοιχτών» φυλακών στέφεται από επιτυχία. 'Από τότε που μήκαν

σε λειτουργία σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, λίγιο κρατούμενοι δραπέτευσαν. Στην Ελλάδα δέν έσημειώθηκε τέτοιο κρούσμα, μέχρι στιγμής. Το κυριώτερο όμως είναι, όπως άποδεικνύουν οι στατιστικές του έξωτερικού, ότι έμειώθη καταπληκτικά το ποσοστό των ύποτρόπων μεταξύ εκείνων των έγκληματιών που έφοίτησαν σε μίαν άνοιχτή φυλακή. Πράγμα που σημαίνει ότι έβελτιώθηκαν ούσιαστικά.

Ο διευθυντής κ. Λαμπριάς πιστεύει ότι το σύστημα των «άνοιχτών» φυλακών θ' άποδώση ίκανοποιητικά άποτελέσματα στην Ελλάδα. Να γιατί:

«'Αποτείνεται στο φιλότιμο του κρατουμένου. Κι όπως ξέρουμε όλοι, σε κανένα λαό δέν είναι τόσο άνεπτυγμένο το φιλότιμο, όσο στον έλληνα».

Άσφαλώς, το φιλότιμο αυτό έκανε τούς κρατούμενους της «άνοιχτης» φυλακής να σπεύσουν, πριν από λίγο καιρό, στις 21 Αυγούστου, στο Μαρκόπουλο του 'Ωρωπού, όπου το δάσος είχε πιάσει φωτιά. Με άυτοθυσία και υπεράνθρωπες προσπάθειες κατάρθωσαν να την σβήσουν. Μία καλή πράξη μόνο; Κάτι περισσότερο. Μία ένδειξη έπιτυχίας ενός θεσμού που κτυπά το κακό όταν ριζώνη στην ανθρώπινη ψυχή. ■ ■ ■

ΤΙ ΛΕΝΕ ΤΑ ΣΤΡΑ

Για την έβδομάδα από 17 έως 23 Σεπτεμβρίου 1956

ΚΡΙΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαρτίου-20 'Απριλίου: Μή παρασύρεσθε από τις έπιτυχίες. Πρέπει να προσπαθήσετε ακόμη σε όλους τούς τομείς. Έλαφρά άδιαθεσία. Εϋνοική ήμέρα: Δευτέρα, άριθ. 2 και 9.

ΤΑΥΡΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 'Απριλίου-20 Μαΐου: Κάποια άλλαγή θά σας βάλη σε έννοιες. Χρειάζεται μεγάλη προσοχή για να ξεφύγετε από την δύσκολη καμψή. Τά άισθηματικά εύνοούνται. Εϋνοική ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 17.

ΔΙΑΥΜΟΙ.—Για όσους γεννήθηκαν από 21 Μαΐου-21 'Ιουνίου: Εϋχάριστα έπαγγελματικά νέα. Είναι καιρός να δράσετε. Τά άστρα εύνοουν κάθε καινοτομία προσπάθεια. Προσέχετε την υγεία σας. Εϋνοϊκές ήμέρες: Πέμπτη και Κυριακή, άριθ. 4.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 'Ιουν.-22 'Ιουλίου: Πραστικές δυσκολίες στη δουλειά σας. Δέν πρέπει να σας έγκαταλείψη το θάρρος, διότι έπειτα θά είναι άργα. Άισθηματικές άνωμαλίες. Εϋνοϊκές ήμέρες: Τρίτη και Παρασκευή, άριθ. 4.

ΛΕΩΝ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Ιουλίου-22 Αυγούστου: Τυχρή έβδομάδα για τούς έπαγγελματίες και γενικά για τούς δημοσυγικούς ανθρώπους. Μόνον εις τόν άισθηματικό τομέα θά παρουσιάσθουν άνωμαλίες. Εϋνοϊκή ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 5.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Αυγ.-22 Σεπ.: Παλιοί φίλοι θά σας θυμηθούν, με άποτέλεσμα έπιτυχή έκδοση των ύποθέσεών σας. Μην έγκαταλείπετε τόν εαυτό σας. Χρειάζεσθε άνάπαυση και ψυχαγωγία. Εϋνοϊκή ήμέρα: Σάββατο, άριθ. 6.

ΣΥΓΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Σεπτ.-22 'Οκτωβρίου: Θά έπιτύχετε. Μαθαίνετε έκπληκτικά νέα που δέν τά περιμένατε. Θά χρειασθήτε όμως την συνδρομή της οικογενείας σας. Μην άποφασίσετε άμέσως. Εϋνοϊκή ήμέρα: Δευτέρα, άριθ. 2 και 78.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Νοεμβρ.: Τσέπει να δείξετε πρωτοβουλία. Διαφορετικά το άποτέλεσμα θά είναι μειωτικό για σας. Τά Σαββατοκύριακο πρέπει ν' άναπαυθήτε. Εϋνοϊκή ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.-21 Δεκεμβρ.: Καλή έκδοση οικογενειακών ύποθέσεων. Έκπληκτικές εξέλιξεις στον έαθηματικό τομέα. Μαθαίνετε εύχάριστα νέα. Εϋνοϊκές ήμέρες: Πέμπτη και Σάββατο, άριθ. 6.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 'Ιανουαρ.: Να χειρισθήτε ψύχραιμα τις έπαγγελματικές σας άνωμαλίες. Κάποιο πρόσωπο του περιβάλλοντός σας θά σας στενοχωρήση. 'Η υγεία σας κινδυνεύει. Εϋνοϊκή ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 4 και 8.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φεβρ.: Βοηθήσατε τούς φίλους σας. Θά γνωρίσετε κάποιο σπουδαίο πρόσωπο που θά σας βοηθήση πολύ στην εργασία σας. Θά αλλάξη ή άισθηματική σας ζωή. Εϋνοϊκή ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 8 και 56.

ΙΧΘΥΕΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φεβρ.-20 Μαρτίου: Μή παρασυρθήτε σε έξομολογήσεις. Να ένεργήσετε με άπόλυτη μυστικότητα αν θέλετε να έπιτύχετε. Μή κουράζεσθε υπερβολικά. Εϋνοϊκές ήμέρες: Τρίτη και Τετάρτη, άριθ. 7.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Νοεμβρ.: Τσέπει να δείξετε πρωτοβουλία. Διαφορετικά το άποτέλεσμα θά είναι μειωτικό για σας. Τά Σαββατοκύριακο πρέπει ν' άναπαυθήτε. Εϋνοϊκή ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.-21 Δεκεμβρ.: Καλή έκδοση οικογενειακών ύποθέσεων. Έκπληκτικές εξέλιξεις στον έαθηματικό τομέα. Μαθαίνετε εύχάριστα νέα. Εϋνοϊκές ήμέρες: Πέμπτη και Σάββατο, άριθ. 6.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 'Ιανουαρ.: Να χειρισθήτε ψύχραιμα τις έπαγγελματικές σας άνωμαλίες. Κάποιο πρόσωπο του περιβάλλοντός σας θά σας στενοχωρήση. 'Η υγεία σας κινδυνεύει. Εϋνοϊκή ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 4 και 8.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φεβρ.: Βοηθήσατε τούς φίλους σας. Θά γνωρίσετε κάποιο σπουδαίο πρόσωπο που θά σας βοηθήση πολύ στην εργασία σας. Θά αλλάξη ή άισθηματική σας ζωή. Εϋνοϊκή ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 8 και 56.

ΙΧΘΥΕΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φεβρ.-20 Μαρτίου: Μή παρασυρθήτε σε έξομολογήσεις. Να ένεργήσετε με άπόλυτη μυστικότητα αν θέλετε να έπιτύχετε. Μή κουράζεσθε υπερβολικά. Εϋνοϊκές ήμέρες: Τρίτη και Τετάρτη, άριθ. 7.

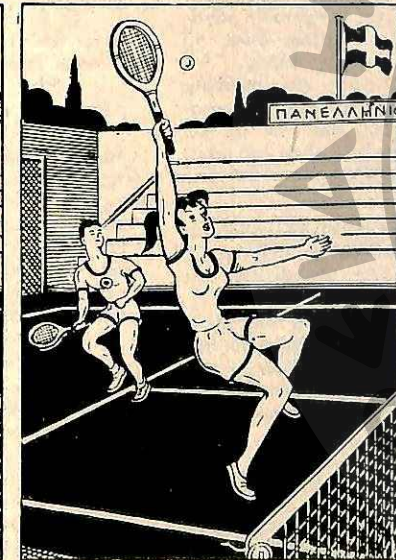
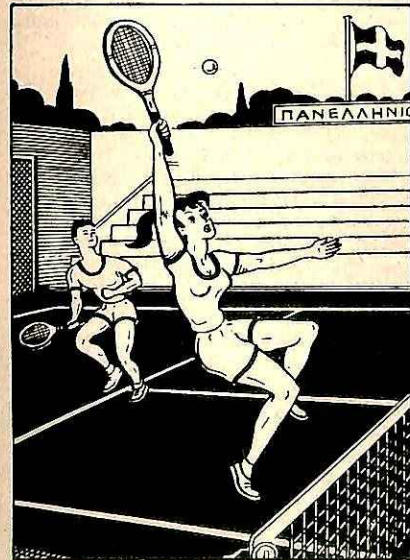
ΚΑΡΚΙΝΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 'Οκτ.-22 Νοεμβρ.: Τσέπει να δείξετε πρωτοβουλία. Διαφορετικά το άποτέλεσμα θά είναι μειωτικό για σας. Τά Σαββατοκύριακο πρέπει ν' άναπαυθήτε. Εϋνοϊκή ήμέρα: Κυριακή, άριθ. 5.

ΤΟΞΟΤΗΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 23 Νοεμ.-21 Δεκεμβρ.: Καλή έκδοση οικογενειακών ύποθέσεων. Έκπληκτικές εξέλιξεις στον έαθηματικό τομέα. Μαθαίνετε εύχάριστα νέα. Εϋνοϊκές ήμέρες: Πέμπτη και Σάββατο, άριθ. 6.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 22 Δεκ.-19 'Ιανουαρ.: Να χειρισθήτε ψύχραιμα τις έπαγγελματικές σας άνωμαλίες. Κάποιο πρόσωπο του περιβάλλοντός σας θά σας στενοχωρήση. 'Η υγεία σας κινδυνεύει. Εϋνοϊκή ήμέρα: Παρασκευή, άριθ. 4 και 8.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 20 'Ιαν.-18 Φεβρ.: Βοηθήσατε τούς φίλους σας. Θά γνωρίσετε κάποιο σπουδαίο πρόσωπο που θά σας βοηθήση πολύ στην εργασία σας. Θά αλλάξη ή άισθηματική σας ζωή. Εϋνοϊκή ήμέρα: Τετάρτη, άριθ. 8 και 56.

ΙΧΘΥΕΣ.—Για όσους γεννήθηκαν από 19 Φεβρ.-20 Μαρτίου: Μή παρασυρθήτε σε έξομολογήσεις. Να ένεργήσετε με άπόλυτη μυστικότητα αν θέλετε να έπιτύχετε. Μή κουράζεσθε υπερβολικά. Εϋνοϊκές ήμέρες: Τρίτη και Τετάρτη, άριθ. 7.

Το δεύτερο σκίτσο διαφέρει από το πρώτο σε 9 σημεία. Μπορείτε να τά βρήτε;

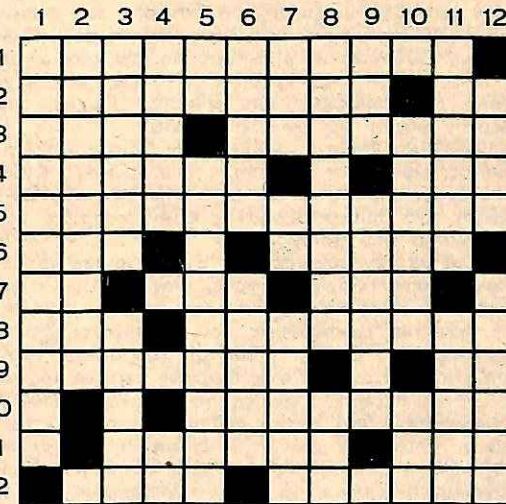
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- Εις αυτήν την ύποδαιρείται των ηχητικών ύπαγονται ή ήσσα και ο κυνός.
- Έξη άδελφοί της μυθολογίας μας — Τού νικητήν σὺμβολον.
- Εις τὰ Ἰωάννινα αἰχμαλωτισθεὶς παρὰ τὴν τρίτην εἰς μέγεθος τὸν νήσαν τῆς Σούδας, τοῦ Μαλαίου ἀρχιεπισκόπου (γεν.)
- Τὰ μεταχειριζόμενα, μεταφορικῶς διὰ τὴν σοφίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ δάσους — Ἀριθμὲι πληθύνοντων (γεν.).
- Γνωστὴ κομωδία τοῦ Μολιέρου.
- Μία χριστιανική Ενωσις θλήων μετὰ ἀρχικά της — Είναι λάδι χωρίς δέυτητα.
- Μετοχή βοηθητικού ρήματος — 'Ορος του σκακιού — 'Η σύζυγος (ἀμνη).
- Ἐπιφανὴς Ἀγγλος θαλασσοπόρος (1777-1856) — Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα.
- Με τέτια κομμάτια ἀρχίζουν δύο παίκται μία παρτίδα σκακιού — 'Η Παλιγγενεσία, ἀριθμητικῶς.
- Φυτὸν κοινὸς γνωστὸν ὡς ἀντικλον, λατινικά καὶ μελιὸς (αἰτ).
- Εἰς αὐτὸν ἐξεχύνετο κάποτε ὁ Ἡρβανός — Πειρασμός... θηλυκός.
- 'Ο πατριάρχης... τὸν δολοφόνον — Ἀγυία (δὴμ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

- Αὐτὲς καταβάλλουν ψυχικῶς (δὴμ)
- Ἐπιφανὴς μάντις ἐκ Πύλου.
- Ἀριὸν λείον ὕψους μάλλινον, μεταφωρῶς ἡ βασιλευσμένη (γαλλ.).
- Ἡ ἡρώς τοῦ «Ἐγκλημα καὶ τιμωρία» τοῦ Ντοστογιέφσκυ.
- Οἰκιστὸν ζῶν (γεν.) — Κινεζικὸν νόμισμα.
- ὑποθετικὸν — Ἀντιστρόφως, ἀνάποδα (ἐπίρρ.).

- Ἀρχὴ γὰρ τοῦ... το θαρρεῖν, ἔλεγεν ὁ Πλάτωνος — Ἐρμηνεύθη διὰ δόλου ὑπὸ τῆς Μηδείας.
- Τούδε ἡ γενική του — Μελλοντικόν — Υἱὸς τοῦ Κρανσού, πατὴρ τοῦ Τριπταλέμου πρώτος περιπλοῖς καὶ φιλοξενήσας τὴν παραπλανημένην Δημήτραν.
- Ἀποδημητικὰ πτηνὰ — Ἐνδιαφέρει ἐμπορικῶς πολλοὺς Πυργίους (ἀρχικά).
- Προστακτ. βοηθητ. ρήματος (ἀντιστρ.) — Κάτοχος τοῦ πολυτελεστέρου γίωτ τοῦ κόσμου (αἰτ.).
- Μετὰ τὸ «ἔγινεν»... ἔγινεν «ἐξωργισθῇ» — Τρίμορφος ἦτο ἡ Ἐκάτη.
- Φυτὸν χρησιμοποιοῦμενον ὡς ἄρτυμα φαγητῶν — Ἀγγλος θαλασσοπόρος ἀνακαλύψας τὴν Νέαν Κελήδονιαν (ἐνάρβρος).
- Μπορεῖ... — Ἀναριθμητικὰ φυτὰ τῶν τροπικῶν δασών.

ZIGK ZAGK

Ο σκοπός του ενδιαφέροντος και διασκεδαστικού αυτού ατομικού, αλλά και δημοτικού παιχνιδιού, είναι να έπιτύχη κανείς όσο το δυνατόν μεγαλύτερη βαθμολογία στο σχηματισμό λέξεων.

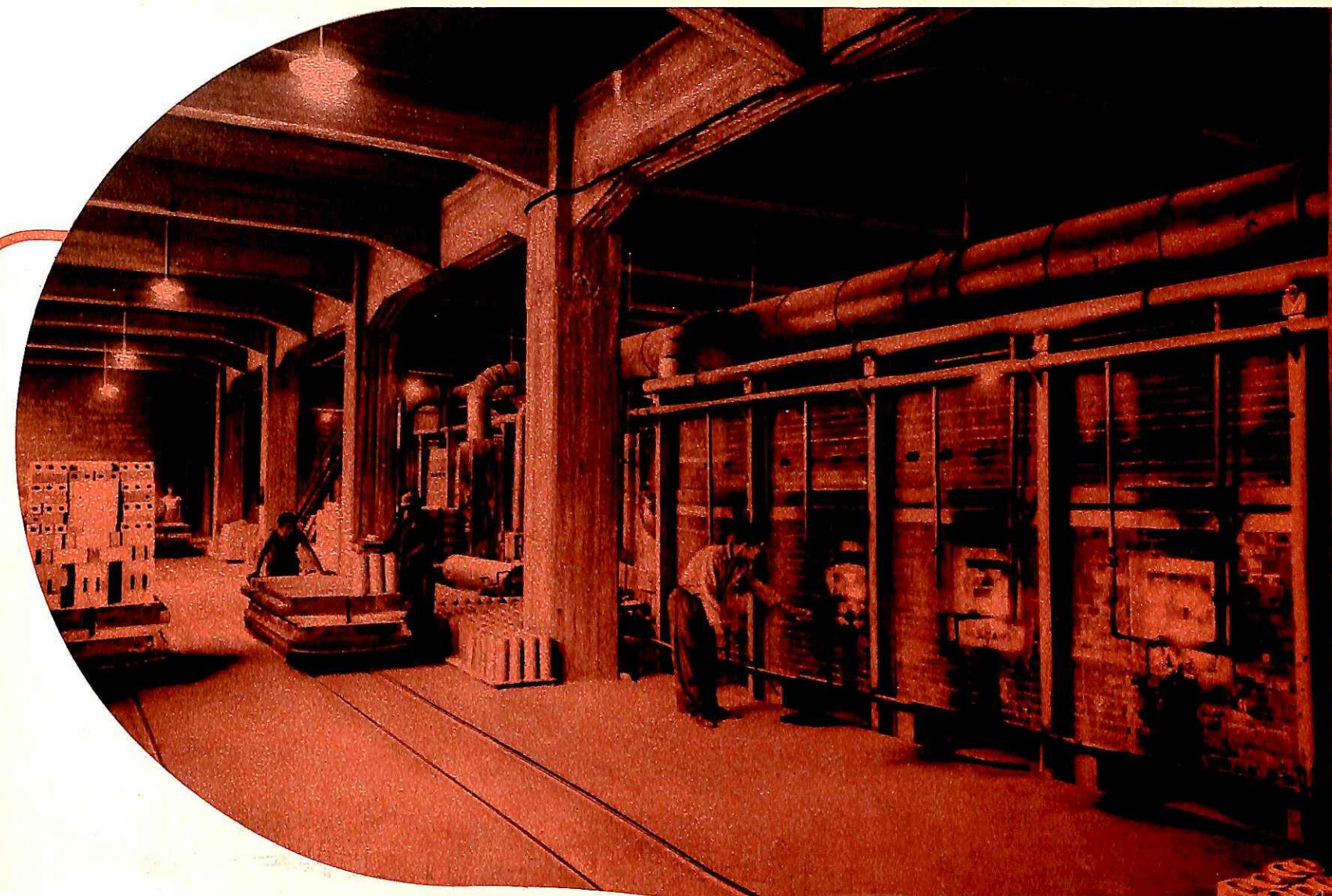
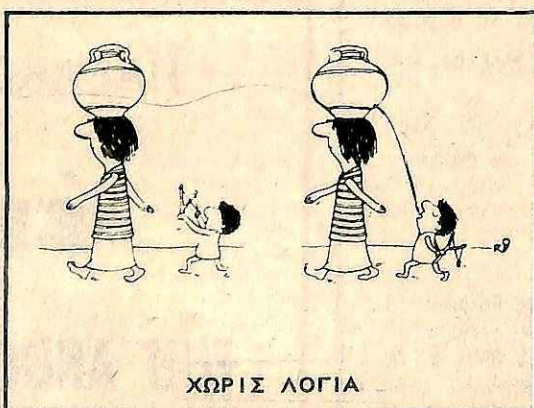
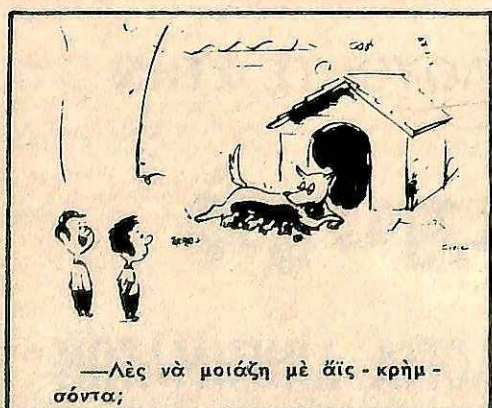
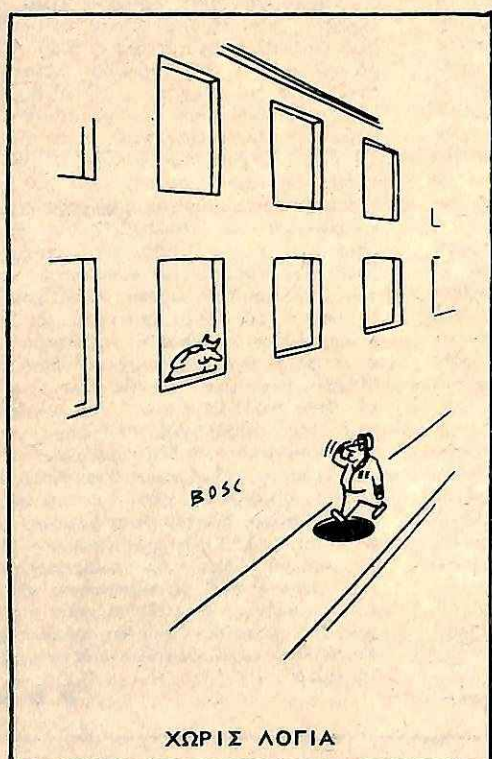
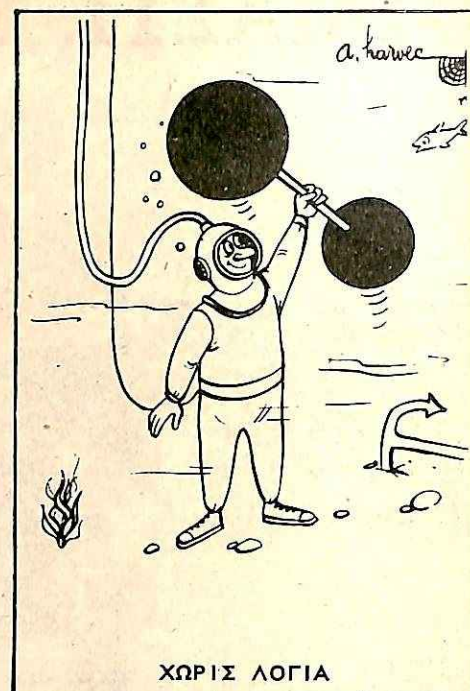
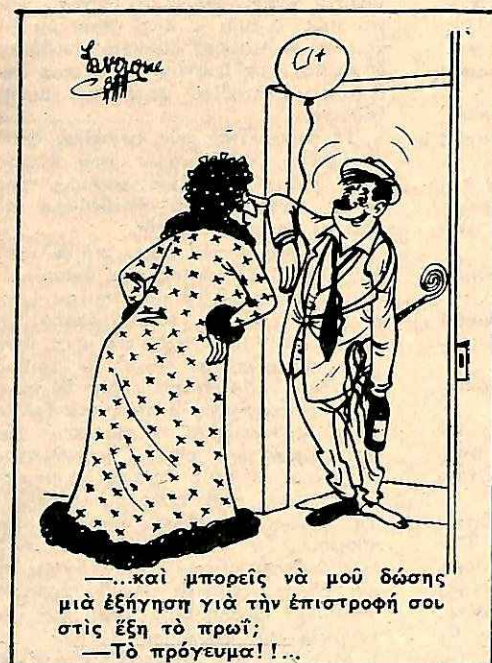
Αρχίστε λοιπόν από οποιαδήποτε γραμμή θέλετε και προχωρήστε από το τετράγωνο αυτό σε οποιοδήποτε γειτονικό πάντοτε τετράγωνο, ορίκοντως, καθότως ή διαγωνίως, προσπερνώντας να διαβάσετε την μεγαλύτερη λέξη που μπορείτε να βρήτε. Σημειώστε τώρα τη λέξη, που βρήκατε και σβήστε στα τετράγωνα τα γράμματα που μεταχειρισθήκατε. Ψάξτε τώρα για μία άλλη λέξη και συνεχίστε έως ότου δέν μπορείται να βρήτε άλλες.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Για κάθε λέξη των δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Για κάθε λέξη των 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Για κάθε λέξη των 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Για κάθε λέξη των 10 γραμμάτων μετρήσετε 17 βαθμούς.
Και ούτω καθ' εξής, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμούς για κάθε πρόσθετο γράμμα.
Προσθέστε τώρα το σύνολο των βαθμών που μετρήσατε να πετύχετε. Βαθμοί από 1-29 βαθμολογούνται με «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοί από 30-35 βαθμολογούνται με «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 36-40 βαθμολογούνται με «ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 41-45 βαθμολογούνται με «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοί από 46 και άνω βαθμολογούνται με «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

ΟΙ ΛΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΕΛ. 49

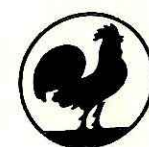
Χιούμορ

ΚΑΙΒΑΝΟΣ ΟΠΤΗΣΕΩΣ ΠΥΡΟΤΟΥΒΛΩΝ, ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ, ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ 16 ΤΟΝΝΩΝ ΑΝΑ 24ΩΡΟΝ

Τό τμήμα πυριμάχων τής 'Αωνύμου
'Ελληνικής 'Εταιρίας Χημικών Προϊόν-
των και Λιπασμάτων παράγει εις τας
νέας του εγκαταστάσεις πυρίμαχα και
οξύμαχα κεραμειτικά προϊόντα διαφό-
ρων ποιοτήτων διά κάθε βιομηχανίαν.

Ἡ τεχνική ὑπηρεσία τοῦ τμήματος
αὐτοῦ εἶναι πάντοτε πρόθυμος νά ἐξυ-
πηρετήσῃ διά πληροφοριῶν πάντα ἐν-
διαφερόμενον καί νά μεριμνήσῃ διά
τήν καλήν καί σύντομον ἐκτέλεσιν
τῶν παραγγελιῶν σας.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΝ

“ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ”

1956 ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ 1956

ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

ΕΚ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ:

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 26	ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 24
	ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 21

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 10	ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 8
	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 5

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ